



## Sisukord

## II Muud kui seadusandlikud aktid

## MÄÄRUSED

- ★ Nõukogu rakendusmäärus (EL) 2017/890, 24. mai 2017, millega rakendatakse määruse (EL) nr 224/2014 (piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Kesk-Aafrika Vabariigis) artikli 17 lõiget 1 ..... 1
- ★ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/891, 13. märts 2017, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 puu- ja köögivilja ning töödeldud puu- ja köögivilja sektorite osas ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 neis sektorites kohaldatavate karistuste osas ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 543/2011 ..... 4
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/892, 13. märts 2017, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögivilja-sektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga ..... 57
- ★ Komisjoni määrus (EL) 2017/893, 24. mai 2017, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 I ja IV lisa ning komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 X, XIV ja XV lisa töödeldud loomseid valke käsitlevate sätete osas <sup>(1)</sup> ..... 92
- ★ Komisjoni määrus (EL) 2017/894, 24. mai 2017, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 III ja VII lisa lammaste genotüübi määramise osas <sup>(1)</sup> ..... 117
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/895, 24. mai 2017, milles käsitletakse Komagataella pastoris'e (CECT 13094) abil toodetud 3-fütaasi valmistise kasutamise lubamist broilerkanade ja munakanade söödalisandina (loa hoidja Fertinagro Nutrientes S.L.) <sup>(1)</sup> ..... 120

<sup>(1)</sup> EMPs kohaldatav tekst

- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/896, 24. mai 2017, milles käsitletakse *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) abil saadud 6-fütaasi valmistise lubamist kõigi kodulinnu- ja sealiikide (v.a piimapõrsad) tahke söödalisandina (loa hoidja Danisco (UK) Ltd) <sup>(1)</sup> ..... 123

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/897, 24. mai 2017, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril ..... 126

#### DIREKTIIVID

- ★ Komisjoni direktiiv (EL) 2017/898, 24. mai 2017, millega muudetakse mänguajade ohutust käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/48/EÜ II lisa C liidet seoses mänguajades kasutatava bisfenool A piirnormide vastuvõtmisega <sup>(1)</sup> ..... 128

#### OTSUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2017/899, 17. mai 2017, 470–790 MHz sagedusala kasutamise kohta liidus ..... 131
- ★ Nõukogu otsus (EL) 2017/900, 22. mai 2017, nõukogu peasekretariaadi juhitava ajutise ELi lepingu artikli 50 tööühma moodustamise kohta ..... 138
- ★ Nõukogu rakendusotsus (ÜVJP) 2017/901, 24. mai 2017, millega rakendatakse otsust 2013/798/ÜVJP Kesk-Aafrika Vabariigi vastu suunatud piiravate meetmete kohta ..... 140
- ★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2017/902, 23. mai 2017, millega kehtestatakse nimekiri ELi inspektoritest, kes võivad teha nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 kohaseid inspeksioone (teatavaks tehtud numbri C(2017) 3252 all) ..... 143
- ★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2017/903, 23. mai 2017, millega muudetakse otsust 2011/163/EL nõukogu direktiivi 96/23/EÜ artikli 29 kohaselt kolmandate riikide esitatud kavade tunnustamise kohta (teatavaks tehtud numbri C(2017) 3324 all) <sup>(1)</sup> ..... 189

---

<sup>(1)</sup> EMPs kohaldatav tekst

## II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

## MÄÄRUSED

**NÕUKOGU RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/890,**

**24. mai 2017,**

**millega rakendatakse määruse (EL) nr 224/2014 (piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Kesk-Aafrika Vabariigis) artikli 17 lõiget 1**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 10. märtsi 2014. aasta määrust (EL) nr 224/2014 piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Kesk-Aafrika Vabariigis, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 17 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 10. märtsil 2014 vastu määruse (EL) nr 224/2014.
- (2) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2127 (2013) alusel loodud ÜRO Julgeolekunõukogu komitee lisas 17. mail 2017 ühe isiku selliste isikute ja üksuste loetellu, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid.
- (3) Määruse (EL) nr 224/2014 I lisa tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

Määruse (EL) nr 224/2014 I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

*Artikkel 2*

Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. mai 2017

*Nõukogu nimel*

*eesistuja*

L. GRECH

---

<sup>(1)</sup> ELT L 70, 11.3.2014, lk 1.

## LISA

Käesoleva määruse lisas nimetatud isik kantakse määruse (EL) nr 224/2014 I lisas esitatud loetellu.

**A. Isikud**

„12. Abdoulaye HISSÈNE (teise nimega: a) Abdoulaye Issène; b) Abdoulaye Hissein; c) Hissene Abdoulaye; d) Abdoulaye Issène Ramadane; e) Abdoulaye Issene Ramadan; f) Issene Abdoulaye

**Sünniaeg:** 1967

**Sünnikoht:** Ndele, Bamingui-Bangoran, Kesk-Aafrika Vabariik

**Kodakondsus:** Kesk-Aafrika Vabariik

**Passi nr:** KAVi diplomaatiline pass nr D00000897, välja antud 5. aprillil 2013 (kehtiv kuni 4. aprillini 2018)

**Aadress:** a) KM5, Bangui, Kesk-Aafrika Vabariik b) Nana-Grebizi, Kesk-Aafrika Vabariik

**ÜRO poolt loetellu kandmise kuupäev:** 17. mai 2017

**Muu teave:** Hissène oli varem endise Kesk-Aafrika Vabariigi presidendi Michel Djotodia kabinetti kuuluv noorte- ja spordiminister. Enne seda oli ta erakonna Convention des patriotes pour la justice et la paix (õiguse ja rahu patriootide konvent) juht. Samuti kuulutas ta ennast relvarühmituste juhiks Banguis, eelkõige piirkonnas PK5 (3. piirkond).

**Teave sanktsioonide komitee poolt loetellu kandmise põhjuste kirjeldavast kokkuvõttest:***Lisateave*

Abdoulaye Hissène ja teised ex-Séléka liikmed tegid koostööd endise Kesk-Aafrika Vabariigi (KAV) presidendi François Bozizé'd toetavate anti-balaka mässajatega, sealhulgas Maxime Mokomiga, õhutades 2015. aasta septembris toimunud vägivaldseid proteste ja kokkupõrkeid, mis olid osa ebaõnnestunud riigipöördekatsest, millega sooviti kukutada valitsus sel ajal, kui toonane üleminekuaja president Catherine Samba-Panza osales 2015. aasta ÜRO Peaassambleel. KAVi valitsus esitas Mokomi, Hissène'i ja teiste isikute suhtes süüdistused mitmete kuritegude eest, sealhulgas mõrva, süütamise, piinamise ja rüüstamise eest, seoses ebaõnnestunud riigipöördekatsega.

2015. aastaks oli Hissène'ist saanud üks Bangui piirkonnas PK5 asuva rohkem kui 100 võitlejast koosneva relvarühmituse peamisi juhte. Sellel positsioonil takistas ta ametivõimude liikumisvabadust ja tagasipöördumist piirkonda, muu hulgas transpordi ja kaubandustegevuse ebaseadusliku maksustamise kaudu. 2015. aasta teisel poolel tegutses Hissène ex-Séléka „Nairobistide“ esindajana Banguis, osaledes lähenemises Mokomi juhitud anti-balaka võitlejatega. Haroun Gaye' ja Hissène'i juhitud relvastatud võitlejad võtsid osa vägivaldsete sündmuste toimepanemisest, mis leidsid aset Banguis 26. septembrist 3. oktoobrini 2015.

Hissène'i rühmituse liikmeid kahtlustatakse osalemises ex-Séléka juhi Mohamed Moussa Dhaffane'i sõiduki vastu suunatud rünnakus 13. detsembril 2015. aastal (põhiseadusliku referendumi kuupäev). Hissène'i süüdistatakse vägivaldse õhutamises Bangui piirkonnas KM5, mille tulemusel tapeti viis ja haavata sai kakskümmend isikut ning millega takistati kohalike elanike hääletamist põhiseaduslikul referendumil. Hissène seadis valimised ohtu, tekitades erinevate rühmituste vahel vasturünnakute tsükli.

15. märtsil 2016 vahistas politsei Hissène'i Bangui M'poko lennujaamas ning toimetas ta riikliku sandarmeeria uurimis- ja juurdlososakonda. Hissène'i relvarühmitus vabastas ta seejärel jõuga ning röövis relva, mille MINUSCA oli varem seoses komitee poolt heaks kiidetud vabastamisaotlusega sandarmeeriale üle andnud.

Pärast moslemi kaupmeeste vahistamist riiklike julgeolekuorganite poolt piirkonnas PK12 röövisid Gaye ja Hissène'i relvarühmitused 19. juunil 2016 viis politseinikku. MINUSCA üritas 20. juunil pantvangid vabastada. Hissène'i ja Gaye' juhitud relvastatud isikud korraldasid pantvange vabastada üritavate rahuvalvajatega tulevahetuse. Tulevahetuse tulemusel hukkus vähemalt kuus isikut ning üks rahuvalvaja sai haavata.

Hissène juhtis 12. augustil 2016 kuuest sõidukist koosnevat konvoid, mis transportis raskelt relvastatud isikuid. MINUSCA pidas Banguist põgeneva konvoi kinni Sibutist lõuna pool. Teel põhja suunas pidas konvoi mitmes kontrollpunktis sisejulgeolekujõududega tulevahetusi. Lõpuks peatas MINUSCA konvoi 40 kilomeetri kaugusel Sibutist. Vastastikuse tulevahetuse järel võttis MINUSCA kinni 11 meest, kuid Hissène ja mitu teist võitlejat pääsesid põgenema. Vahistatud isikud teatasid MINUSCAle, et konvoi juht oli Hissène, kelle eesmärgiks oli jõuda Briasse ning osaleda Nourredine Adami poolt korraldatud ex-Séléka rühmituste kogunemisel.

Ekspertide rühm reisis 2016. aasta augustis ja septembris kahel korral Sibutisse, et uurida Hissène'ile, Gaye'le ja Hamit Tidjanile kuuluvaid esemeid, mis leiti konvoist ning mille MINUSCA 13. augustil konfiskeeris. Rühm uuris samuti Hissène'i majast 16. augustil konfiskeeritud laskemoona. Kuuest sõidukist ning kinni peetud isikute käest konfiskeeriti surmavat ja mittesurmavat sõjavarustust. Keskсандармеeria korraldas 16. augustil 2016 Hissène'i kodus Banguis läbiotsimise. Selle käigus leiti rohkem kui 700 relva.

4. septembril 2016 avas Hissène'ile ja tema toetajatele Kaga-Bandorost järele tulnud kuuest mootorratturist koosnev ex-Séléka rühmitus Dékoa läheduses MINUSCA vastu tule. Selle juhtumi käigus tapeti üks ex-Séléka võitleja, kaks rahuvalvajat ja üks tsiviilisik said haavata.“

---

**KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2017/891,****13. märts 2017,**

**millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 puu- ja köögivilja ning töödeldud puu- ja köögivilja sektorite osas ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 neis sektorites kohaldatavate karistuste osas ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 543/2011**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 37 punkti a alapunkte i, ii, iii ja vi, punkte b ja c, punkti d alapunkte i, iii–vi, viii, x, xi ja xii ning punkti e alapunkti i, artikli 173 lõike 1 punkte b, c, d ja f–j, artikli 181 lõiget 2, artikli 223 lõike 2 punkti a ja artikli 231 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008, <sup>(2)</sup> eriti selle artikli 62 lõiget 1 ja artikli 64 lõike 6 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) nr 1308/2013 asendati nõukogu määrus (EÜ) nr 1234/2007 <sup>(3)</sup> ning sätestati uued eeskirjad puu- ja köögivilja ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoritega seoses. Samuti anti selle määrusega komisjonile õigus võtta kõnealuses küsimuses vastu delegeeritud õigusakte ja rakendusakte. Kõnealused õigusaktid peaksid asendama komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 <sup>(4)</sup> vastavad sätted.
- (2) Et tugevdada puu- ja köögiviljatootjate läbirääkimispositsiooni ja edendada lisandväärtuse ühtlasemat jagunemist tarneahela lõikes, tuleks tootjaorganisatsioonide ja nende liitude tunnustamist hoogustada. Seda tuleb teha riiklikke õigus- ja haldusstruktuure järgides.
- (3) Tuleks kehtestada sätted tootjaorganisatsioonide tunnustamiseks seoses nende poolt taotletud toodetega. Kui tunnustust taotletakse üksnes töötlemiseks ettenähtud toodete puhul, tuleks tagada, et neid tõepoolest tarnitakse töötlemiseks. Tootjaorganisatsioonide käsutuses peaksid olema struktuurid, mida on vaja nende toimimise tagamiseks. Lisaks tuleks rakenduskava rakendamise korral tootjaorganisatsioonidelt nõuda, et nad saavutaksid turustatud toodangu puhul liikmesriigi poolt kindlaks määratud minimaalse väärtuse, et tagada saadava toetuse tõhusus ja aidata seeläbi puu- ja köögiviljatootjate läbirääkimispositsiooni tugevdada.
- (4) Et aidata saavutada puu- ja köögiviljasektori suhtes kehtestatud korra eesmärgi ning tagada tootjaorganisatsioonide püsiv ja tulemuslik toimimine, peavad tootjaorganisatsioonid olema stabiilsed. Tootjaorganisatsiooni liikmesuse puhul peaks seega kehtima miinimumperiood. Liikmesusest loobumise etteteatamistähtajad ja jõustumiskuupäevad peaksid kehtestama liikmesriigid.
- (5) Kui tootjaorganisatsiooni tunnustatakse toote eest, mille puhul on nõutud tehniliste vahendite olemasolu, tuleks neid tehnilisi vahendeid lubada hankida tootjaorganisatsiooni liikmete, tütarettevõtjate, tootjaorganisatsioonide liidu (juhul kui tootja on selle liige) vahendusel või allhanke korras.

<sup>(1)</sup> ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.<sup>(2)</sup> ELT L 347, 20.12.2013, lk 549.<sup>(3)</sup> Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, 16.11.2007, lk 1).<sup>(4)</sup> Komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (ELT L 157, 15.6.2011, lk 1).

- (6) Tootjaorganisatsiooni peamine ja kõige olulisem tegevus peaks olema seotud tarnete koondamise ja oma toodete turustamisega nii, et puu- ja köögiviljatootjate läbirääkimispositsioon oma toodangu turustamisel oleks tugevam ja tarneahela lõikes saadav kasum oleks õiglasemalt jaotunud. Tootjaorganisatsioonidel tuleks siiski lubada teataval määral tegeleda ka teiste ärilist või muud laadi tegevustega. Tootjaorganisatsioonidevahelist koostööd tuleks soodustada ja sellega seoses tuleks tootjaorganisatsioonidel lubada turustada üksnes sellist puu- ja köögivilja, mis on ostetud teiselt tunnustatud tootjaorganisatsioonilt, ning tingimusel, et asjaomase toodangu väärtust ei ole turustatud toodangu väärtuse arvutamisel arvesse võetud ei põhitegevuse ega muu tegevuse puhul.
- (7) Kuigi tootjaorganisatsioonide põhitegevuseks on oma liikmete (st nende liikmete, kelle osas ta on tunnustatud) toodangu tarnete koondamine ja turustamine, tuleks tootjaliikmetel lubada mõnel juhul müüa teatav protsent oma toodangust väljaspool tootjaorganisatsiooni juhul, kui tootjaorganisatsioon seda lubab ning kui see on kooskõlas liikmesriigi ja tootjaorganisatsiooni poolt määratud tingimustega. Väljaspool tootjaorganisatsiooni toimuva müügi kogumaht ei tohiks ületada maksimummäära.
- (8) Tuleks täpsustada sätteid, milles käsitletakse allhankeid, mille puhul tegevus on allhanke korras edasi antud üksustele, mis on tootjaorganisatsioonidega tihedalt seotud.
- (9) Tarnete koondumise soodustamiseks tuleks toetada olemasolevate tootjaorganisatsioonide ühinemist uuteks organisatsioonideks, kehtestades selleks eeskirjad ühinenud tootjaorganisatsioonide rakenduskavade ühendamiseks.
- (10) Austades põhimõtteid, mille kohaselt tootjaorganisatsioon peab olema loodud tootjate endi algatusel ja olema tootjate järelevalve all, tuleks lubada liikmesriikidel kehtestada tingimused, mille alusel võib tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu liikmeks võtta teisi füüsilisi või juriidilisi isikuid.
- (11) Selle tagamiseks, et tootjaorganisatsioon esindab tegelikult tootjate nõutavat miinimumarvu, peaksid liikmesriigid võtma meetmeid, millega tagatakse, et liikmete vähemus, kes võib anda suurema osa tootjaorganisatsiooni toodangust või omada selles suurimat aktsia või kapitaliosalust, selle juhtimises ja tegevuses põhjendamatult ei domineeri. Demokraatlik aruandekohustus on täidetud, kui riigiseste õigusaktide kohaselt on üksuse õigusliku vormi puhul kõnealune aruandekohustus ette nähtud enne üksuse tootjaorganisatsioonina tunnustamist. Muudel juhtudel peaksid liikmesriigid kehtestama hääleõiguse või kapitaliosaluse maksimaalse osakaalu ning selle teostamist kontrollima.
- (12) Tuleks kehtestada eeskirjad tootjaorganisatsioonide liitude, riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide riikidevaheliste liitude tunnustamise ja toimimise kohta. Järjepidevuse huvides peaksid need eeskirjad kajastama võimalikult suures ulatuses tootjaorganisatsioonide jaoks kehtestatud eeskirju.
- (13) Rakenduskavade kohase toetuskava kasutamise lihtsustamiseks tuleks selgelt määratleda tootjaorganisatsioonide poolt turustatud toodangu väärtus, sealhulgas täpsustada eeskirjad selle kohta, milliseid tooteid võib arvesse võtta ja milline turustusetapp on toodangu väärtuse arvutamise aluseks. Kontrollimise eesmärgil ja lihtsustamise huvides on asjakohane kasutada töötlemiseks ettenähtud puu- ja köögivilja väärtuse arvutamiseks kindlat määra. See kindel määr tuleks arvutada põhitoote, nimelt töötlemiseks ettenähtud puu- ja köögivilja väärtuse alusel, lisades sellele ainult sellise tegevuse väärtuse, mida ei liigitata töötlemistegevuseks. Kuna töödeldud puu- ja köögivilja tootmiseks vajavad puu- ja köögiviljamahud erinevad tooterühmiti märkimisväärselt, tuleks neid erinevusi kajastada kohaldatavates kindlates määrades. Juhul kui töötlemiseks ettenähtud puu- ja köögivilja on töödeldud maitsetaime- ja paprikapulbriks, on samuti asjakohane kehtestada töötlemiseks ettenähtud puu- ja köögivilja väärtuse arvutamise aluseks kindel määr, mis vastab üksnes põhitoote väärtusele. Turustatud toodangu väärtuse arvutamise meetod peaks arvesse võtma aasta lõikes esinevaid kõikumisi või teabe ebapiisavust ning vältima topeltarvestust, eriti juhul kui tegemist on riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide või nende liitudega. Rakenduskava väärkasutuse vältimiseks ei tohiks üldjuhul olla lubatud, et tootjaorganisatsioonid muudavad kava kestuse jooksul vaatlusperioodide kindlaksmääramise meetodikat.
- (14) Tootjaorganisatsioonid võivad olla osanikud või omada kapitali tütarettevõtetes, mis aitavad suurendada nende liikmete toodangu lisandväärtust. Sellise turustatud toodangu väärtuse arvutamiseks tuleks kehtestada eeskirjad. Selliste tütarettevõtete põhitegevused peaksid olema samad, mis on tootjaorganisatsiooni põhitegevused.

- (15) Toetuse nõuetekohase kasutamise tagamiseks tuleks sätestada eeskirjad rakendusfondide ning liikmete rahaliste sissemaksete haldamise ja vastava raamatupidamise kohta, lubades võimalikult suurt paindlikkust, tingimusel et kõik tootjad võivad kasutada rakendusfondi ning saavad demokraatlikult osaleda rakendusfondi kasutamist käsitlevate otsuste tegemisel.
- (16) Tuleks ette näha sätted, millega kehtestatakse säästvate rakenduskavade riikliku strateegia ja keskkonnameetmete riikliku raamistiku ulatus ja struktuur. Nende eesmärk peaks olema rahaliste vahendite eraldamise optimeerimine ning strateegia kvaliteedi parandamine. Tuleks ette näha ka sätted, millega vältida sama tegevuse topeltrahastamist muude toetuskavade vahendusel (nt maaelu arendamise või edendamise programme raames).
- (17) Finants- ja õiguskindluse tagamiseks tuleks koostada loetelu toimingutest ja kuludest, mida ei tohi rakenduskavadega hõlmata, ja nende tegevuste esialgne loetelu, mida võib rakenduskavadega hõlmata. Tuleks sätestada rahastamiskõlblikke kulusid, kindlate summade ja ühikuhindade astmike kasutamist ning ka investeeringuid käsitlevad sätted. Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 33 on sätestatud rakenduskavade eesmärgid, sh nii värskeid kui ka töödeldud tooteid käsitlevad eesmärgid. Et tagada, et need eesmärgid saavutatakse, on asjakohane sätestada tingimused, mille korral tegevus, mis on seotud puu- ja köögivilja muutmise töödelatud puu- ja köögiviljaks, võib olla rahastamiskõlblik. Üksikettevõtetesse tehtavate investeeringutega seoses tuleks sätestada jääkväärtuse tagasinõudmine juhtudel, kus tootjaorganisatsiooni liige oma liikmesusest loobub.
- (18) Ehkki tootjaorganisatsioonide liitude rakenduskavad alluvad samadele eeskirjadele kui tootjaorganisatsioonide rakenduskavad, tuleks kohaldada teatavaid nõudeid tootjaorganisatsioonide liidu liikmete tasandil.
- (19) Et pädevad asutused saaksid teavet asjakohaselt hinnata ning otsustada, milliseid meetmeid ja tegevusi rakenduskavadesse kanda või neist välja jätta, tuleks sätestada rakenduskavade esitamise ja heakskiitmise kord ning tähtajad. Kuna kavasid hallatakse aasta kaupa, tuleks sätestada, et enne teatavat kuupäeva kinnitamata rakenduskavad tuleks aasta võrra edasi lükata.
- (20) Tuleks kehtestada rakenduskavade muutmise kord, mille alusel saab iga järgneva aasta rakenduskavasid kohandada, võttes arvesse mis tahes uusi tingimusi, mida ei saanud ette näha nende kavade esialgse esitamise ajal. Lisaks peaks olema võimalik muuta meetmeid ja rakendusfondi summade suurust kava rakendamise aasta jooksul. Tagamaks, et kinnitatud kavade üldeesmärkidest kinni peetaks, peaksid kõikide selliste muudatuste suhtes kehtima teatavad piirangud ja tingimused, mille määravad kindlaks liikmesriigid ja mis hõlmavad kohustust teatada muudatustest pädevatele asutustele.
- (21) Rahavoogudega seotud raskuste vältimiseks peaks tootjaorganisatsioonide jaoks kehtestama ettemaksete süsteemi koos asjakohaste tagatistega. Rakenduskava peatamise või selle tunnustamise kehtetuks tunnistamise korral (olgu siis vabatahtlikult või kohustuslikus korras) või juhul, kui tootjaorganisatsioon läheb laiali, tuleb tagada, et eesmärgid, mille eest toetust maksti, on saavutatud, vastasel juhul tuleb makstud toetus Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondile tagasi maksta.
- (22) Puu- ja köögivilja tootmiskaht ei ole võimalik täpselt prognoosida ning kõnealused tooted riknevad kiiresti. Ülejääk turul, isegi kui see ei ole väga suur, võib turgu oluliselt häirida. Seega tuleks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõike 2 punktis i osutatud toodete puhul sätestada üksikasjalikud eeskirjad kriisiohje ja -ennetuse meetmete ulatuse ja kohaldamise suhtes. Kõnealused eeskirjad peaksid võimaluse korral tagama paindlikkuse ja olema kriisilukordades kiirelt kohaldatavad ning seega tuleks anda nendega liikmesriikidele ja tootjaorganisatsioonidele võimalus ise otsuseid vastu võtta. Need eeskirjad peaksid siiski ära hoidma liidu finantsabi kuritarvitamise ja nendega tuleks seega ette näha teatavate meetmete kasutuse piirangud, sh finantstingimused. Samuti tuleks eeskirjadega tagada fütosanitaar- ja keskkonnanõuete nõuetekohane täitmine.
- (23) Seoses turult kõrvaldamistega tuleks vastu võtta eeskirjad sellise meetme võimaliku tähtsuse arvesse võtmiseks. Eelkõige tuleks kehtestada eeskirjad turult kõrvaldatud puu- ja köögivilja suurendatud toetuse süsteemi kohta juhul, kui seda jagatakse tasuta humanitaarabina heategevusorganisatsioonide kaudu ning teatavate muude asutuste ja institutsioonide kaudu. Tasuta jagamise hõlbustamiseks on asjakohane näha ette võimalus lubada heategevusorganisatsioonidel ja asutustel küsida turult kõrvaldatud toodete lõppsaajatelt sümboolset tasu. Lisaks tuleks kehtestada turult kõrvaldamiseks antava toetuse piirmäär tagamaks, et toodete turult kõrvaldamine ei

muutuks toodete turuleviimist asendavaks püsivaks alternatiivseks väljundiks. Selles kontekstis on asjakohane jätkata põhitoodete puhul toetuse andmist tavapärasel tasemel. Teiste toodete puhul, kus kogemuste põhjal seni ülemäärase kõrvaldamise oht puudub, on asjakohane määrata toetuse ülemmäär kindlaks protsendina asjaomase toote puhul liikmesriigis registreeritud keskmisest hinnast. Sarnastel kaalutlustel on aga kõigil juhtudel asjakohane kehtestada kõrvaldatavate toodete arvuline piirmäär tootjaorganisatsiooni kohta.

- (24) Varasemate kogemuste põhjal tuleks toorelt koristamist ja koristamata jätmist käsitlevad sätted täpsemaks muuta. Samuti tuleks lihtsustada sätteid, milles käsitletakse toetust ühisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ja viljapuuaedade taastamist pärast puude kohustuslikku väljajuurimist.
- (25) Tuleks vastu võtta eeskirjad sellise riikliku finantsabi kohta, mida liikmesriigid võivad anda liidu piirkondades, kus tootjate organiseerituse tase on eriti madal, sealhulgas eeskirjad, mille alusel organiseerituse tase kindlaks määratakse ja organiseerituse madal tase kinnitatakse. Kõnealused eeskirjad peaksid kajastama hetkel kohaldatavaid eeskirju.
- (26) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 <sup>(1)</sup> alusel on tootjarühmadele antav toetus maaelu arengu poliitika osa, kuid eeskirjad, mille alusel määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt moodustatud tootjarühmadest tuleb teatada ning mida on vaja abikava sätete rakendamiseks, tuleks käesolevas määruses säilitada.
- (27) Tuleks kehtestada sätted käesoleva määruse rakendamiseks vajaliku teavitamise liigi, vormi ja vahendite kohta. Kõnealused sätted peaksid hõlmama tootjate ja tootjaorganisatsioonide poolt liikmesriikidele ja liikmesriikide poolt komisjonile edastatavaid teateid. Hiljutised kogemused esitatud andmetega seoses võimaldavad mõningast lihtsustamist nõutavate andmete hulga ja esitamise sageduse osas.
- (28) Tuleks ette näha käimasolevate programmide ja kavade asjakohane jälgimine ja hindamine, et nii tootjaorganisatsioonid kui ka liikmesriigid saaksid nende programmide ja kavade tõhusust ja tulemuslikkust hinnata. Praegu nõutavate andmete hulka ja üksikasju on võimalik vähendada sellise hindamise kvaliteeti mõjutamata.
- (29) Tuleks kehtestada meetmed tuvastatud rikkumiste korral kohaldatavate asjakohaste halduskaristuste suhtes. Kõnealused meetmed peaksid hõlmama nii liidu tasandil kehtestatud erikontrolle ja halduskaristusi kui ka siseriiklikke lisakontrolle ja halduskaristusi.
- (30) Tuleks vastu võtta menetluseeskirjad tingimuste kohta, mille alusel võib puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide, selliste organisatsioonide liitude ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide väljaantud eeskirju laiendada kõikidele teatavas majanduspiirkonnas asuvatele ettevõtjatele. Kui toodangut müüakse enne selle koristamist, tuleks täpsustada, millised eeskirjad laienevad vastavalt tootjatele ja ostjatele.
- (31) Tuleks vastu võtta eeskirjad puu- ja köögiviljade hindade süsteemi kohta piiril. Asjaolu, et enamik kergesti riknevast puu- ja köögiviljast tarnitakse edasimüügiks, muudab nende väärtuse määramise eriti keeruliseks. Tuleks kehtestada piiril kehtiva hinna arvutamise võimalikud meetodid, mille põhjal imporditud tooted klassifitseeritakse ühises tollitariifistikus. Tuleks ette näha eeskirjad tagatise esitamiseks teatavas olukorras, et tagada süsteemi nõuetekohane kohaldamine.
- (32) Tuleks ette näha sätted imporditud toodete hinna ja koguse teatamise kohta tagamaks, et vajalik teave jõuaks komisjoni õigeaegselt ja ühtsetel alustel. Tuleks sätestada eeskirjad vääramatut jõu juhtudest teatamiseks, et sellistele olukordadele saaks reageerida.
- (33) Õiguskindluse ja selguse huvides tuleks rakendusmäärusest (EL) nr 543/2011 välja jätta need sätted, mis asendatakse käesoleva delegeeritud määruse ja komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2017/892 <sup>(2)</sup>. Rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 sätted turustamisstandardite kohta peaksid kehtima seni, kuni nad

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487).

<sup>(2)</sup> Komisjoni 13. märtsi 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/892, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 57).

asendatakse. Sätteid, milles käsitletakse otseselt määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt moodustatud tootjarühmi, peaksid kehtima jääma, samas artikleid, mis puudutavad neid tootjarühmi kaudselt, tuleks kohaldada seni, kuni nende tunnustuskava rakendamine on lõpule viidud ja nende tunnustamine tootjaorganisatsioonina lõppenud.

- (34) Tuleks vastu võtta sätteid, millega tagatakse sujuv üleminek varem kehtinud nõuetelt uutele. Tootjaorganisatsioonid peaksid saama pooleliolevaid rakenduskavu varasemate eeskirjade järgi lõpule viia.
- (35) Käesolev määrus peaks jõustuma ja selle kohaldamist peaks alustatama seitsmendal päeval pärast määruse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

## SISSEJUHATAVAD SÄTTED

### Artikkel 1

#### Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega täiendatakse määrust (EL) nr 1308/2013 puu- ja köögivilja ning töödeldud puu- ja köögivilja sektorite osas, nagu on osutatud kõnealuse määruse artikli 1 lõike 2 punktides i ja j, kuid välja arvatud turustamisstandardite osas, ning täiendatakse määrust (EL) nr 1306/2013 neis sektorites kohaldatavate karistuste osas.

Käesoleva määruse II jaotist kohaldatakse siiski üksnes nende puu- ja köögiviljasektori toodete suhtes, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõike 2 punktis i ja mis on ette nähtud töötlemiseks.

II JAOTIS

## TOOTJAORGANISATSIOONID

### I PEATÜKK

#### Nõuded ja tunnustamine

##### 1. jagu

#### Mõisted

##### Artikkel 2

#### Mõisted

Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „tootja“ – põllumajandustootja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 <sup>(1)</sup> artikli 4 lõike 1 punkti a tähenduses ning kes toodab puu- ja köögivilja, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõike 2 punktis i, ning puu- ja köögivilja, mis on ette nähtud üksnes töötlemiseks;
- b) „tootjaliige“ – tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu liikmeks olev tootja või tootjate asutatud juriidiline isik;
- c) „tütarettevõtja“ – äriühing, mille osanikuks on või mille kapitali omab üks või mitu tootjaorganisatsiooni või nende liitu ning mis aitab kaasa tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu eesmärkide saavutamisele;

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608).

- d) „riikidevaheline tootjaorganisatsioon“ – organisatsioon, millesse kuuluvatest tootjatest vähemalt üks asub muus liikmesriigis kui see, kus asub organisatsiooni peakontor;
- e) „riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit“ – tootjaorganisatsioonide liit, millesse kuuluvatest organisatsioonidest vähemalt üks asub muus liikmesriigis kui see, kus asub organisatsiooni peakontor;
- f) „meede“ – üks järgmistest:
- i) tegevus, mille eesmärk on tootmise planeerimine, sh investeeringud materiaalsesse varasse;
  - ii) tegevus, mille eesmärk on nii värske kui ka töödeldud toodete kvaliteedi parandamine ja säilitamine, sh investeeringud materiaalsesse varasse;
  - iii) tegevus, mille eesmärk on toodete kaubandusliku väärtuse suurendamine ja nende turustamise parandamine, sh investeeringud materiaalsesse varasse, samuti värske ja töödeldud toodete müügi edendamine, müügiedendust mittehõlmav teavitustegevus ja punkti vi alla kuuluv teavitustegevus;
  - iv) teadusuuringud ja eksperimentaalne tootmistegevus, sh investeeringud materiaalsesse varasse;
  - v) koolitus ja parimate tavade vahetamine, v.a punkti vi alla kuuluv koolitus, ning tegevus, mille eesmärk on edendada juurdepääsu nõuandeteenustele ja tehnilisele abile;
  - vi) määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimeses lõigus loetletud kriisiennetuse ja -ohje meetmed;
  - vii) keskkonnameetmed, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 5, sh investeeringud materiaalsesse varasse;
  - viii) muu tegevus, sh investeeringud materiaalsesse varasse, mis ei ole punktide i–vii alla kuuluv tegevus ja mis on kooskõlas ühe või mitme määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 osutatud eesmärgiga;
- g) „tegevus“ – konkreetne toiming või vahend, mille eesmärk on aidata kaasa ühe või mitme määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamisele;
- h) „investeeringud materiaalsesse varasse“ – materiaalse põhivara soetamine, mille eesmärk on aidata kaasa ühe või mitme määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamisele;
- i) „kõrvalsaadus“ – toode, mis on saadud puu- ja köögiviljatoote valmistamisel ja millel on positiivne majanduslik väärtus, kuid mis ei ole põhitood;
- j) „valmistamine“ – sellised puu- ja köögivilja valmistamisega seotud toimingud nagu puhastamine, lõikamine, koorimine, korrastamine ja kuivatamine, mille tulemusena ei muudeta puu- ja köögivilja töödeldud puu- ja köögiviljaks;
- k) „tootmisharudevaheline“ – määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõike 3 punktis b osutatul kohaselt ühe või mitme kõnealuse määruse artikli 157 lõike 1 punktis c osutatud ja liikmesriigi poolt heakskiidetud eesmärgi järgimine ning selle eesmärgi (nende eesmärkide) ühine elluviimine tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu ja vähemalt ühe toiduainete töötlemis- või turustusahelas tegutseva muu ettevõtja poolt;
- l) „alusnäitaja“ – mis tahes kavade koostamise perioodi alguse olukorda või suundumust kajastav näitaja, mis võib anda kasulikku teavet:
- i) sellise lähteolukorra analüüsimisel, mille põhjal määrata kindlaks riiklik strateegia säästvate rakenduskavade või rakenduskava koostamiseks;
  - ii) võrdlusalusena, mille põhjal riikliku strateegia või rakenduskava tulemusi ja mõju hinnata, või
  - iii) võrdlusalusena, mille põhjal riikliku strateegia või rakenduskava tulemusi ja mõju tõlgendada;
- m) „erikulud“ – lisakulud, mis arvutatakse tavakulude ja tegelikult kantud kulude vahena ning mis väljendavad tegevuse tulemusena saamata jäänud sissetulekut ning mis ei ole ei lisisissetulek ega kulude kokkuhoiust saadav tulu.

## 2. jagu

**Tunnustamiskriteeriumid ja muud nõuded***Artikkel 3***Tootjaorganisatsioonide õiguslik seisund**

Liikmesriigid, võttes arvesse oma riiklikke õigus- ja haldusstruktuure, määratlevad juriidilised isikud, kes võivad määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 kohaselt tunnustamist taotleda. Vajaduse korral kehtestavad nad ka sätted, milles käsitletakse kõnealuste juriidiliste isikute selgelt määratletud osasid, kes võivad kõnealuse artikli kohaselt tunnustamist taotleda. Liikmesriigid võivad vastu võtta tootjaorganisatsioonide tunnustamist käsitlevad lisaeeskirjad ning eeskirjad selliste juriidiliste isikute kohta, kes võivad taotleda enda tootjaorganisatsioonina tunnustamist.

*Artikkel 4***Hõlmatud tooted**

1. Liikmesriigid tunnustavad tootjaorganisatsioone tunnustamistaotluses märgitud toote või tooterühma osas.
2. Liikmesriigid tunnustavad tootjaorganisatsioone üksnes töötlemiseks ettenähtud toote või tooterühma osas, kui tootjaorganisatsioonid suudavad kas tarnelepingute süsteemi kaudu või muul viisil tagada, et sellised tooted tarnitakse töötlemiseks.

*Artikkel 5***Liikmete miinimumarv**

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punkti b kohaldamisel kehtestavad liikmesriigid tootjaorganisatsiooni liikmete miinimumarvu.

Tootjaorganisatsiooni liikmete miinimumarvu kehtestamisel võivad liikmesriigid ette näha, et kui tunnustamise taotleja ise koosneb täielikult või osaliselt sellistest liikmetest, kes on ise tootjatest koosnevad juriidilised isikud või tootjatest koosnevate juriidiliste isikute selgelt määratletud osad, võib tootjate miinimumarvu arvutada nende tootjate arvu põhjal, kes on ühinenud vastava juriidilise isiku või vastavate juriidiliste isikute selgelt määratletud osadega.

*Artikkel 6***Liikmesuse miinimumkestus**

1. Tootja peab tootjaorganisatsiooni liikmeks olema vähemalt ühe aasta.
2. Liikmesuse lõpetamisest tuleb organisatsioonile kirjalikult teatada. Liikmesriigid kehtestavad sellise teatamise jaoks kuni kuue kuu pikkuse teatamistähtaaja ning sellise loobumise jõustumiskuupäeva.

*Artikkel 7***Tootjaorganisatsioonide struktuur ja tegevus**

Liikmesriigid kontrollivad, et tootjaorganisatsioonide käsutuses on personal, infrastruktuur ja varustus, mida on vaja määruse (EL) nr 1308/2013 artiklites 152, 154 ja 160 sätestatud nõuete täitmiseks ja selleks, et täita oma peamisi ülesandeid eelkõige seoses järgmisega:

- a) oma liikmete toodangu tundmine;
- b) oma liikmete toodangu kogumise, sorteerimise, ladustamise ja pakendamise tehnilised vahendid;
- c) oma liikmete toodangu turustamine;
- d) äritegevuse ja eelarve haldamine ning
- e) siseriiklikku õigust järgiv keskne kulupõhine raamatupidamisarvestus ja arvete väljastamise süsteem.

*Artikkel 8***Turustatava toodangu väärtus või maht**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punkti b kohaldamisel arvutatakse turustatava toodangu väärtus või maht samal alusel nagu käesoleva määruse artiklites 22 ja 23 sätestatud turustatava toodangu väärtus.
2. Olukorras, kus tootjaorganisatsiooni liikmel ei ole varasemaid, lõike 1 kohaldamiseks vajalikke piisavaid andmeid turustatud toodangu kohta, on turustatava toodangu väärtus võrdne 12 järjestikuse kuu jooksul turustatud toodangu tegeliku väärtusega. Need 12 kuud peavad langema kolmeaastasesse ajavahemikku, mis eelneb tunnustamisaotluse esitamise aastale.

*Artikkel 9***Turustatud toodangu minimaalne väärtus**

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punkti b kohaldamisel sätestavad liikmesriigid lisaks tootjaorganisatsiooni liikmete miinimumarvule organisatsiooni poolt rakenduskava kohaldamise käigus turustatava toodangu minimaalse väärtuse.

*Artikkel 10***Tehniliste vahendite olemasolu**

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punkti c ja käesoleva määruse artikli 7 punkti b kohaldamisel käsitatakse tootjaorganisatsiooni, keda on tunnustatud toote suhtes, mille puhul on vajalik tehniliste vahendite kasutamine, oma kohustust täitvana, kui tal endal või tema liikmetel, tütarettevõtjatel või tootjaorganisatsioonide liidul on piisaval hulgal tehnilisi vahendeid või kui ta kasutab neid allhanke korras.

*Artikkel 11***Tootjaorganisatsioonide põhitegevus**

1. Tootjaorganisatsiooni põhitegevus peab olema seotud tarnete koondamise ja oma liikmete toodetud selliste toodete turuleviimisega, mille suhtes teda on tunnustatud.

Esimeses lõigus osutatud turuleviimisega peavad tegelema tootjaorganisatsioonid ise või juhul, kui tegemist on artikli 13 kohase allhankega, peab turuleviimine toimuma tootjaorganisatsiooni kontrolli all. Turuleviimine hõlmab muu hulgas otsust müüdava toote ja müügiviisi kohta ning juhul kui tegemist ei ole oksjonimüügiga, ka toote koguse ja hinna läbirääkimise kohta.

Tootjaorganisatsioonid säilitavad vähemalt viis aastat dokumente, sealhulgas raamatupidamisdokumente, mis tõendavad, et tootjaorganisatsioon koondas pakutava toote tarned ja viis turule oma liikmete neid tooteid, mille osas tootjaorganisatsiooni on tunnustatud.

2. Tootjaorganisatsioon võib müüa selliste tootjate tooteid, kes ei ole tootjaorganisatsiooni ega tootjaorganisatsioonide liidu liikmed, kui kõnealust organisatsiooni on nende toodete suhtes tunnustatud ning tingimusel, et kõnealuse tegevuse majanduslik väärtus on madalam organisatsiooni turustatud toodangu väärtusest, mis on arvutatud artikli 22 alusel.

3. Teiselt tootjaorganisatsioonilt otse ostetud puu- ja köögiviljade ning selliste toodete turustamist, mille suhtes tootjaorganisatsiooni ei ole tunnustatud, ei käsitata tootjaorganisatsiooni tegevuse osana.

4. Kui kohaldatakse artikli 22 lõiget 8, kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 2 *mutatis mutandis* asjaomaste tütarettevõtjate suhtes.

## Artikkel 12

### Toodangu turustamine väljaspool tootjaorganisatsiooni

1. Kui tootjaorganisatsioon seda lubab ja kui see on kooskõlas liikmesriigi ja tootjaorganisatsiooni sätestatud tingimustega, võivad tootjaliikmed:

- a) müüa otse või väljaspool oma põllumajanduslikku majapidamist tarbijatele tooteid nende oma tarbeks;
- b) turustada ise või oma organisatsiooni määratud teise tootjaorganisatsiooni kaudu asjaomaseid tooteid kogustes, mis on nende organisatsioonis turustatava asjaomase toodangu mahuga võrreldes tähtsusetud;
- c) turustada ise või oma organisatsiooni määratud teise tootjaorganisatsiooni kaudu tooteid, mis nende omaduste tõttu ei kuulu tavaliselt asjaomase tootjaorganisatsiooni äritegevuse alla.

2. Mis tahes tootjaliikme poolt väljaspool tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu maht või väärtus ei tohi ületada 25 %. Liikmesriigid võivad kehtestada madalama protsendimäära. Liikmesriigid võivad kõnealust määra suurendada 40 %-ni juhul, kui tooted on hõlmatud nõukogu määrusega (EÜ) nr 834/2007 <sup>(1)</sup> või kui tootjaliikmed turustavad toodangut nende enda tootjaorganisatsiooni poolt määratud teise tootjaorganisatsiooni kaudu.

## Artikkel 13

### Allhanked

1. Tegevus, mida liikmesriik võib määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 155 kohaselt lubada korraldada allhanke korras, peab olema seotud kõnealuse määruse artikli 152 lõike 1 punktis c sätestatud eesmärkidega ning võib muu hulgas hõlmata tootjaorganisatsiooni liikmete toodangu kogumist, ladustamist, pakkimist ja turustamist.

2. Tegevust allhanke korras korraldav tootjaorganisatsioon lepib asjaomase tegevuse läbiviimiseks teise majandusüksusega (sh ühe või mitme tema liikme või tütarettevõtjaga) kirjalikult kokku tegevuse ärilises korralduses ning teeb seda lepingu, kokkuleppe või vastastikuse protokolli vormis. Tootjaorganisatsioon jääb vastutavaks allhankijale usaldatud tegevuse teostamise ning tegevuse ärilise korralduse üldise kontrolli ja järelevalve eest.

Tegevust tuleb siiski käsitada tootjaorganisatsiooni poolt teostatud tegevusena, kui seda viib läbi tootjaorganisatsioonide liit või ühistu, kelle liikmed ise on ühistu liikmed, mille liige on tootjaorganisatsioon, või tütarettevõtja, kes vastab artikli 22 lõikes 8 osutatud 90 % nõudele.

3. Lõike 2 esimeses lõigus osutatud üldist kontrolli ja järelevalvet tuleb teha tõhusalt ning selle käigus tuleb nõuda, et allhankeleping, kokkulepe või protokoll:

- a) võimaldab tootjaorganisatsioonil jagada siduvaid juhtnööre ja sisaldab sätteid, mis võimaldavad tootjaorganisatsioonil lepingut, kokkulepet või protokolli lõpetada, kui teenusepakkuja ei täida asjaomase allhankelepingu tingimusi;
- b) sätestab üksikasjalikud tingimused, sealhulgas korrapärased aruandluskohustused ja tähtajad, mis võimaldavad tootjaorganisatsioonil allhanke korras korraldatud tegevust tõhusalt kontrollida.

Tootjaorganisatsioon peab allhankelepinguid, kokkuleppeid või protokolle, samuti esimese lõigu punktis b osutatud aruandeid hoidma järelkontrolli võimaldamiseks alles vähemalt viis aastat ja need peavad olema kõigile liikmetele soovi korral kättesaadavad.

## Artikkel 14

### Riikidevahelised tootjaorganisatsioonid

1. Riikidevahelise tootjaorganisatsiooni peakontor peab asuma liikmesriigis, kus organisatsioon turustab enamiku oma toodangust (toodangu väärtus peab olema arvatud vastavalt artiklitele 22 ja 23).

<sup>(1)</sup> Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

Kui asjaomased liikmesriigid selles kokku lepivad, võib teise võimalusena asutada peakontori liikmesriigis, kus paikneb enamik tootjaorganisatsiooni liikmetest.

2. Kui riikidevaheline tootjaorganisatsioon kohaldab rakenduskava ja on esitanud taotluse uue rakenduskava elluviimiseks, ning tema toodangut on turustatud enamasti mingis teises liikmesriigis, või kui tootjaorganisatsiooni enamik liikmetest paikneb mõnes teises liikmesriigis, aga mitte seal, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsiooni peakontor, peab peakontor jääma sellesse liikmesriiki ka kuni uue rakenduskava kohaldamise lõpuni.

Kui aga selle uue rakenduskava kohaldamise lõppedes on enamik toodangust ikka turustatud teises liikmesriigis või kui enamik liikmesorganisatsioonidest paikneb ikka teises liikmesriigis ja mitte seal, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, tuleb peakontor üle viia sellesse teise liikmesriiki; seda ei tehta juhul, kui asjaomased liikmesriigid lepivad kokku, et peakontori asukohta ei muudeta.

3. Liikmesriik, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsiooni peakontor, vastutab:

- a) riikidevahelise tootjaorganisatsiooni tunnustamise eest;
- b) riikidevahelise tootjaorganisatsiooni rakenduskava heakskiitmise eest;
- c) tunnustamistingimuste ning kontrolli- ja halduskaristuste süsteemi järgimise osas vajaliku halduskoostöö korraldamise eest teiste liikmesriikidega, kus on organisatsiooni liikmeid. Kõnealused teised liikmesriigid osutavad liikmesriigile, kus asub peakontor, õigeaegselt abi ning
- d) juhul kui liikmesriiki, kelle territooriumil organisatsiooni liikmed asuvad, seda taotleb, esitavad nad kõik asjakohased dokumendid, sh kehtivad õigusaktid, mis on kättesaadavad ja mis on tõlgitud seda taotleva liikmesriigi ühte ametlikku keelde.

#### Artikkel 15

### Tootjaorganisatsioonide ühinemine

1. Kui tootjaorganisatsioonid ühinevad, võtab ühinemise käigus moodustatud tootjaorganisatsioon iga üksiku ühinenud tootjaorganisatsiooni õigused ja kohustused üle. Liikmesriik tagab, et uus tootjaorganisatsioon vastab tunnustamiskriteeriumidele ning omistab organisatsioonile rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 22 osutatud unikaalses identifitseerimissüsteemis kasutatava uue numbri.

Ühinemise käigus moodustatud tootjaorganisatsioon võib kasutada rakenduskavasid paralleelselt või eraldi kuni ühinemisjärgse aasta 1. jaanuarini või ühendada rakenduskavad ühinemise hetkest.

Ühendatud rakenduskavade suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 34.

2. Erandina lõike 1 teisest lõigust võivad liikmesriigid tootjaorganisatsiooni nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral lubada, et rakenduskavade kohaldamist jätkatakse paralleelselt kuni nende kavade lõppemiseni.

#### Artikkel 16

### Mittetootjatest liikmed

1. Liikmesriigid võivad kokku leppida tingimustes, mille korral võib tootjaorganisatsiooni liikmeks võtta füüsilise või juriidilise isiku, kes ei ole tootja.

2. Lõikes 1 osutatud tingimuste kindlaksmääramisel tagavad liikmesriigid eelkõige määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 153 lõike 2 punkti c ja artikli 159 punkti a alapunkti i järgimise.

3. Lõikes 1 osutatud füüsilised või juriidilised isikud:

- a) ei ole hõlmatud tunnustamiskriteeriumidega;
- b) ei saa liidu rahastatud meetmetest otsest kasu.

Liikmesriigid võivad kooskõlas lõikes 1 osutatud tingimustega piirata või keelata füüsiliste või juriidiliste isikute õigust hääletada rakendusfonde käsitlevates küsimustes.

## Artikkel 17

**Tootjaorganisatsioonide demokraatlik aruandekohustus**

1. Kui tootjaorganisatsiooni õigusstruktuur näeb kohaldatavate siseriiklike õigusnormide kohaselt ette demokraatliku aruandekohustuse, siis tuleb seda käsitada selle nõude täitmisena käesoleva määruse tähenduses, välja arvatud juhul, kui asjaomane liikmesriik otsustab teisiti.

2. Muu kui lõikes 1 osutatud tootjaorganisatsiooni puhul peavad liikmesriigid kehtestama hääleõiguste ning aktsia- ja kapitaliosaluse maksimaalse osakaalu, mida üks füüsiline või juriidiline isik võib tootjaorganisatsioonis omada. Hääleõiguste ning aktsia- ja kapitaliosaluse maksimaalne osakaal peab moodustama vastavalt kogu hääleõigustest ning aktsia- ja kapitaliosalusest alla 50 %.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võivad liikmesriigid kehtestada, et ühe juriidilise isiku aktsia- ja kapitaliosalus tootjaorganisatsioonis ületab seda maksimaalset osakaalu; sel juhul peavad olema võetud meetmed, millega tagatakse, et kõnealune juriidiline isik mingil viisil oma võimu ei kuritarvita.

Erandina esimesest lõigust ning juhul kui tootjaorganisatsioonid rakendavad 17. mai 2014. aasta rakenduskava, kohaldatakse esimese lõigu kohaselt liikmesriigi kehtestatud aktsia- ja kapitaliosaluse maksimaalset osakaalu alles pärast kõnealuse rakenduskava kohaldamise lõpule viimist.

3. Liikmesriigi ametiasutused teevad riskianalüüsi tulemustest lähtuvalt hääleõiguste kasutuse ja aktsiaosaluse kontrollide. Juhul kui tootjaorganisatsiooni liikmed on ise juriidilised isikud, tuleb kontrollida nende füüsiliste või juriidiliste isikute identiteeti, kellele kuulub aktsia- või kapitaliosalus.

4. Kui tootjaorganisatsioon on mõne juriidilise isiku selgelt määratletud osa, võtavad liikmesriigid vastu meetmed, millega piiratakse või keelatakse kõnealusel juriidilisel isikul muuta, heaks kiita või tagasi lükata tootjaorganisatsiooni otsuseid.

## 3. jagu

**Tootjaorganisatsioonide liidud**

## Artikkel 18

**Tootjaorganisatsioonide liitude suhtes kohaldatavad tootjaorganisatsioonide eeskirjad**

Artikleid 3 ja 6, artikli 11 lõiget 3, artikleid 13, 15 ja 17 kohaldatakse *mutatis mutandis* tootjaorganisatsioonide liitude suhtes. Kui tootjaorganisatsioonide liit müüb oma liikmeks oleva tootjaorganisatsiooni tooteid, kohaldatakse artikli 11 lõiget 2 *mutatis mutandis*.

## Artikkel 19

**Tootjaorganisatsioonide liitude tunnustamine**

1. Liikmesriigid võivad tunnustada tootjaorganisatsioonide liite määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 156 kohaselt tunnustamisaotluses täpsustatud toodet või tooterühma käsitleva tegevuse suhtes juhul, kui tootjaorganisatsioonide liit on suuteline nimetatud tegevust tõhusalt teostama.

2. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 156 kohaselt tunnustuse saanud tootjaorganisatsioonide liit võib teostada tootjaorganisatsiooni mis tahes tegevusi või täita selle ülesandeid isegi siis, kui asjaomaste toodete turustamist jätkavad selle liikmed.

3. Konkreetse toote või tooterühma ja tegevuse puhul peab tootjaorganisatsioon olema vaid ühe sellise tootjaorganisatsioonide liidu liige, mis kohaldab rakenduskava.

4. Liikmesriigid võivad tootjaorganisatsioonide liitude tunnustamise kohta vastu võtta täiendavaid eeskirju.

## Artikkel 20

**Tootjaorganisatsioonide liitude liikmed, kes ei ole tootjaorganisatsioonid**

1. Liikmesriigid võivad määrata kindlaks tingimused, mille korral võib tootjaorganisatsioonide liidu liikmeks võtta füüsilise või juriidilise isiku, keda ei ole tootjaorganisatsioonina tunnustatud.

2. Tootjaorganisatsioonide tunnustatud liidu liikmed, kes ei ole tunnustatud tootjaorganisatsioonid:
  - a) ei ole hõlmatud tunnustamiskriteeriumidega;
  - b) ei saa liidu rahastatud meetmetest otsest kasu.

Liikmesriigid võivad lubada, piirata või keelata kõnealuste liikmete õigust hääletada rakenduskavasid käsitlevate otsuste üle.

#### Artikkel 21

### Riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit

1. Riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor peab asuma liikmesriigis, kus liikmesorganisatsioon turustab enamiku oma toodangust.

Kui asjaomased liikmesriigid selles kokku lepivad, võib teise võimalusena asutada peakontori liikmesriigis, kus paikneb enamik liikmesorganisatsioonidest.

2. Kui riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit kohaldab rakenduskava ja on esitanud taotluse uue rakenduskava elluviimiseks, ning tema toodangut on turustatud enamasti mingis teises liikmesriigis, või kui enamik liikmesorganisatsioonidest paikneb mõnes teises liikmesriigis, aga mitte seal, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, peab peakontor jääma sellesse liikmesriiki kuni uue rakenduskava kohaldamise lõpuni.

Kui aga selle uue rakenduskava kohaldamise lõppedes on enamik toodangust ikka turustatud teises liikmesriigis või kui enamik liikmesorganisatsioonidest paikneb ikka teises liikmesriigis ja mitte seal, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, tuleb peakontor üle viia sellesse teise liikmesriiki; seda ei tehta juhul, kui asjaomased liikmesriigid lepivad kokku, et peakontori asukohta ei muudeta.

3. Liikmesriik, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, vastutab:
  - a) liidu tunnustamise eest;
  - b) vajaduse korral liidu rakenduskava heakskiitmise eest;
  - c) tunnustamistingimustele vastavuse, liidu liikmeks oleva tootjaorganisatsiooni poolse rakenduskava kohaldamise ning kontrolli- ja halduskaristuste süsteemi järgimiseks vajaliku halduskoostöö korraldamise eest teiste liikmesriikidega, kus asuvad liitu kuuluvad organisatsioonid. Kõnealused teised liikmesriigid abistavad vajalikul määral liikmesriiki, kus asub peakontor, ning
  - d) juhul kui liikmesriik, kelle territooriumil organisatsiooni liikmed asuvad, seda taotleb, esitavad nad kõik asjakohased dokumendid, sh mis tahes õigusaktid, mis on kättesaadavad ja mis on tõlgitud seda taotleva liikmesriigi ühte ametlikku keelde.

#### II PEATÜKK

### Rakendusfondid ja -kavad

#### 1. jagu

### Turustatud toodangu väärtus

#### Artikkel 22

### Arvutamise alus

1. Tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu väärtust arvutatakse tootjaorganisatsiooni enda ja selle tootjalikmete toodangu alusel ning üksnes selliste puu- ja köögiviljade toodangu põhjal, mille suhtes tootjaorganisatsiooni on tunnustatud. Turustatud toodangu väärtuse arvutamisel võib arvesse võtta puu- ja köögivilja, mis ei pea turustamisstandarditele vastama, kui kõnealuseid standardeid ei kohaldata.

Tootjaorganisatsioonide liidu turustatud toodangu väärtust arvutatakse tootjaorganisatsioonide liidu enda ja selle liikmesorganisatsioonide toodangu alusel ning üksnes selliste puu- ja köögiviljade toodangu põhjal, mille suhtes tootjaorganisatsioonide liitu on tunnustatud. Arvutamisel tuleb vältida topeltarvestust.

2. Turustatud toodangu väärtus ei hõlma töödeldud puu- ja köögivilja väärtust või mis tahes muu kui puu- ja köögiviljasektori toote väärtust.

Töötlemiseks ettenähtud sellise puu- ja köögivilja turustatud toodangu väärtus, mida on töödeldud üheks määrase (EL) nr 1308/2013 I lisa X osas loetletud töödeldud puu- ja köögiviljaks või käesolevas artiklis osutatud ja käesoleva määrase I lisas kirjeldatud mis tahes muuks töödeldud tooteks, mida on ise või allhanke teel töödelnud käesoleva artikli lõikes 8 osutatud tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit või nende tootjaliikmed või 90 % nõudele vastavad tütarettevõtjad, arvutatakse kõnealuste töödeldud toodete kaubaarvele märgitud väärtuse suhtes protsentides väljendatud kindlat määra kohaldades. Kindel määr on:

- a) 53 % puuvilja- ja marjamahla puhul;
- b) 73 % kontsentreeritud mahlade puhul;
- c) 77 % tomatikontsentraadi puhul;
- d) 62 % külmutatud puu- ja köögivilja puhul;
- e) 48 % konserveeritud puu- ja köögivilja puhul;
- f) 70 % perekonna *Agaricus* konserveeritud seente puhul;
- g) 81 % lühiajaliseks säilitamiseks soolvees konserveeritud puuvilja puhul;
- h) 81 % kuivatatud puuvilja puhul;
- i) 27 % punktides a–h nimetamata töödeldud puu- ja köögivilja puhul;
- j) 12 % töödeldud maitsetaimede puhul;
- k) 41 % paprikapulbri puhul.

3. Liikmesriigid võivad lubada tootjaorganisatsioonidel lisada turustatud toodangu väärtusele ka kõrvalsaaduste väärtuse.

4. Turustatud toodangu väärtus hõlmab selliste turult kõrvaldatud toodete väärtust, mis on kõrvaldatud määrase (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikega 4 ettenähtud viisil. Kõrvaldatud toodete väärtus arvutatakse tootjaorganisatsiooni poolt asjaomasel ajavahemikul turustatud asjaomaste toodete keskmise hinna alusel.

5. Turustatud toodangu väärtuse hulka arvutatakse üksnes see tootjaorganisatsiooni ja tootjaliikmete toodang, mida on turustanud kõnealune tootjaorganisatsioon. Tootjaorganisatsiooni tootjaliikmete toodang, mida on turustanud nende oma organisatsiooni poolt määratud teine tootjaorganisatsioon, arvutatakse teise tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu väärtuse hulka. Topeltarvestust tuleb vältida.

6. Välja arvatud lõike 8 kohaldamisel tuleb arve puu- ja köögivilja turustatud toodangu eest esitada seisuga, kus toodang ei kuulu enam tootjaorganisatsioonile määrase (EL) nr 1308/2013 I lisa IX osas loetletud tootena, mis on valmistatud ja pakendatud, ilma:

- a) käibemaksuta;
- b) tootjaorganisatsiooni siseselt toimuva transpordi kuludeta, kui tootjaorganisatsiooni keskse kogumis- ja pakendamisasutuse ja tootjaorganisatsiooni jaotuspunkti vahemaa on üle 300 km.

7. Turustatud toodangu väärtust võib arvutada samal alusel, nagu on sätestatud lõikes 6 ka juhul, kui aluseks on võetud seis, kus toodang ei kuulu enam tootjaorganisatsioonide liidule.

8. Turustatud toodangu väärtust võib arvutada samal alusel, nagu on sätestatud lõikes 6 ka juhul, kui aluseks on võetud seis, kus toodang ei kuulu enam tütarettevõtjale, eeldusel et vähemalt 90 % tütarettevõtja aktsiatest või kapitalist kuulub:

- a) ühele või mitmele tootjaorganisatsioonile või tootjaorganisatsioonide liidule või
- b) liikmesriigi heakskiidu korral tootjaorganisatsioonide tootjaliikmetele või tootjaorganisatsioonide liidu liikmetele juhul, kui see aitab kaasa määrase (EL) nr 1308/2013 artikli 152 lõike 1 punktis c loetletud eesmärkide saavutamisele.

9. Allhanke puhul arvutatakse turustatud toodangu väärtus tootjaorganisatsioonist välja läinud toodangu seisuga ning see hõlmab ka sellise tegevuse majanduslikku lisandväärtust, mille tootjaorganisatsioon on allhanke korras andnud teostada oma liikmetele, kolmandatele isikutele või muule kui ühele lõikes 8 osutatud tütarettevõtjatest.

10. Kui toodang väheneb loodusõnnetuse, ilmastikutingimuste, looma- või taimehaiguste või kahjurite levikust põhjustatud kahju tõttu, siis igasuguse kõnealuste põhjuste tõttu ning seoses III peatüki 7. jaos käsitletud saagikindlustusmeetmete või tootjaorganisatsiooni hallatavate samaväärsete meetmetega saadud kindlustushüvitise võib arvata turustatud toodangu väärtuse hulka.

#### Artikkel 23

##### **Liidu finantsabi arvestusperiood ja piirmäärad**

1. Liikmesriigid määravad iga tootjaorganisatsiooni jaoks 12-kuulise arvestusperioodi, mis algab kõige varem selle aasta 1. jaanuaril, mil algab kolmeaastane periood enne aastat, mille jaoks abi taotletakse, ning lõpeb hiljemalt selle aasta 31. detsembril, mis eelneb aastale, mille jaoks abi taotletakse.

12-kuuline arvestusperiood on asjaomase tootjaorganisatsiooni aruandeperiood.

Arvestusperioodi määramise metoodikat ei või rakenduskava kehtimise ajal ilma nõuetekohaselt põhjendatud olukorrata muuta.

2. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 2 osutatud liidu finantsabi ülempiir arvutatakse igal aastal nende tootjate poolt arvestusperioodil turustatud toodangu väärtuse alusel, kes on tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu liikmed selle aasta 1. jaanuaril, mille jaoks abi taotletakse.

3. Lõikes 2 sätestatud meetodi alternatiivina võivad liikmesriigid muude kui riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide või nende liitude puhul otsustada kasutada teatava tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu poolt asjaomasel arvestusperioodil turustatud toodangu tegelikku väärtust. Sellisel juhul tuleb seda põhimõtet kohaldada kõigi selle liikmesriigi tootjaorganisatsioonide ja nende liitude suhtes, kelle puhul ei ole tegemist riikidevaheliste tootjaorganisatsioonidega.

4. Kui toote väärtus on vähenenud vähemalt 35 % põhjustel, mis ei ole tootjaorganisatsiooni vastutuse ja kontrolli all, peetakse kõnealuse toote turustatud toodangu väärtuseks 65 % eelmise arvestusperioodi väärtusest.

Tootjaorganisatsioon peab esimeses lõigus osutatud põhjuste asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele põhjendama.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka selle kindlaksmääramisel, kas artiklis 9 sätestatud turustatud toodangu minimaalse väärtuse nõuet on järgitud.

5. Kui uuel tunnustatud tootjaorganisatsioonil ei ole lõike 1 kohaldamiseks piisavalt varasemaid andmeid turustatud toodangu kohta, võib turustatud toodangu väärtusena käsitada tootjaorganisatsiooni poolt tunnustamiseks esitatava turustatava toodangu väärtust.

#### Artikkel 24

##### **Raamatupidamisarvestus**

Liikmesriigid tagavad, et tootjaorganisatsioonid järgivad kulupõhise raamatupidamisarvestuse riiklikke standardeid, mis võimaldavad sõltumatutel audiitoritel kohekselt tuvastada, kontrollida ja tõendada organisatsiooni kulusid ja tulusid.

#### 2. jagu

##### **Rakendusfondid**

#### Artikkel 25

##### **Rakendusfondide rahastamine**

1. Tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit määrab määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 32 lõike 1 punktis a osutatud rahalise osaluse suuruse rakendusfondis.

2. Kõikidel tootjaliikmetel või liikmesorganisatsioonidel on võimalus rakendusfondist abi saada ning demokraatlikult osaleda selliste otsuste tegemises, mis käsitlevad tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu poolset rakendusfondi kasutamist ja rakendusfondi tehtavaid sissemakseid.
3. Tootjaorganisatsiooni põhikirjas või tootjaorganisatsioonide liidu liitumiseeskirjades tuleb nõuda, et tootjaliikmed või liikmesorganisatsioonid teevad oma põhikirja või liitumiseeskirjade kohaselt sissemakseid rakendusfondi loomiseks ja rahastamiseks, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 32.

#### Artikkel 26

### Hinnangulise summa teatamine

1. Tootjaorganisatsioonid ja nende liidud teatavad hiljemalt 15. septembriks liikmesriigile, kes neile tunnustuse väljastas, hinnangulised (järgmisel aastal laekuvad) liidu poolt antava finantsabi ja oma liikmete, tootjaorganisatsiooni enda või tootjaorganisatsioonide liidu poolt makstavate sissemaksete summad rakendusfondi, nad lisavad sinna juurde rakenduskavad või kehtiva rakenduskava muutmise tunnustamiseks esitatud mis tahes taotluse.

Liikmesriigid võivad siiski määrata ka hilisema kuupäeva kui 15. september.

2. Rakendusfondidesse laekuvad hinnangulised summad arvutatakse rakenduskavade ja turustatud toodangu väärtuse põhjal. Arvutatud summad tuleb jaotada kriisiennetuse ja -ohje meetmete ning muude meetmete kulude kaupa.

#### 3. jagu

### Rakenduskavad

#### Artikkel 27

### Riiklik strateegia

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõikes 2 osutatud riiklik strateegia, sh kõnealuse määruse artikli 36 lõikes 1 osutatud riiklik raamistik kehtestatakse enne iga-aastast rakenduskava projekti esitamist. Riiklik raamistik lisatakse riikliku strateegia juurde pärast seda, kui see on esitatud komisjonile ja kui seda on vajaduse korral ning kooskõlas määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõike 1 teise lõiguga muudetud.

Riiklik strateegia võib olla jaotatud piirkondade kaupa.

2. Lisaks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõikes 2 osutatud punktidele peavad riiklikus strateegias kajastuma kõik liikmesriigi poolt määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 152–165 kohaldamiseks tehtud otsused ja vastu võetud sätted.

3. Riikliku strateegia koostamise käigus tuleb teha lähteolukorra analüüs, see viiakse läbi liikmesriigi vastutusel.

Analüüsi käigus tuvastatakse ja hinnatakse lähteolukorda aluseks võttes prioriteetseid vajadusi, eesmärgid ning oodatavaid tulemusi ja mõõdetavate ülesannete täitmist.

Selle käigus tuleb kindlaks määrata ka nende eesmärkide saavutamiseks vajalikud vahendid ja võetavad meetmed.

4. Liikmesriigid teostavad riikliku strateegia järelevalvet ja hindavad seda ning selle rakendamist rakenduskavade kaudu.

Riiklikku strateegiat võib enne iga-aastast rakenduskava projektide esitamist muuta.

5. Et tagada tasakaal eri meetmete vahel, sätestavad liikmesriigid riiklikus strateegias rakendusfondi kasutamise maksimaalsed protsendimäärad, mille ulatuses võib teha kulutusi ühe meetme või tegevuse liigi puhul.

## Artikkel 28

**Keskkonnameetmete riiklik raamistik**

Lisaks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõike 1 teises lõigus osutatud raamistiku kavandi esitamisele teatavad liikmesriigid komisjonile kõigist riikliku raamistiku muudatustest, mille suhtes kehtib kõnealuses lõigus sätestatud kord.

Komisjon teeb riikliku raamistiku teistele liikmesriikidele kättesaadavaks asjakohaseks peetavate vahendite abil.

## Artikkel 29

**Liikmesriikide täiendavad eeskirjad**

Liikmesriigid võivad võtta vastu määrust (EL) nr 1308/2013, käesolevat määrust ja rakendusmäärust (EL) 2017/892 täiendavaid eeskirju, milles käsitletakse rakenduskavade raames võetavate meetmete või tegevuse või kulude rahastamiskõlblikkust.

## Artikkel 30

**Seos maaelu arengu, riigiabi ja müügiedendusprogrammidega**

1. Kui liikmesriigi maaelu arengu programmi või programmide raames on antud toetust toimingutele, mis on võrdsed meetmetega, mille puhul võidakse toetust anda määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt, peab asjaomane liikmesriik tagama, et toetuse saaja võib saada konkreetse meetme eest toetust üksnes ühe kava alusel.

Kui liikmesriik lisab asjakohased toimingud oma maaelu arengu programmi või programmidesse, tagab ta, et riiklikus strateegias on esitatud sel eesmärgil kehtestatud kaitsemeetmed, eeskirjad ja kontrollimeetmed, millega vältida sama meetme või toimingu topeltrahastamist.

2. Tootjaorganisatsioonid, kellele on antud määruse (EL) nr 1305/2013 artikliga 27 või komisjoni määruse (EL) nr 702/2014 <sup>(1)</sup> artikliga 19 ette nähtud toetust, ei tohi samal ajal rakenduskava kohaldada.

3. Kui see on asjakohane ega piira määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõigete 1 ja 3 ning artikli 35 kohaldamist, ei tohi kõnealuse määrusega hõlmatud meetmete puhul antava toetuse määr ületada seda määra, mida kohaldatakse nende meetmete puhul maaelu arengu programmi alusel.

4. Toetust keskkonnameetmetele, mis on identsed määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 29 osutatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmete või mahepõllumajandusmeetmete osas võetud kohustustega, võib maksta maksimaalselt sellises summas ja sellisel määral, nagu on sätestatud kõnealuse määruse II lisas vastavalt põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmete või mahepõllumajandusmeetmete puhul tehtavate maksete puhul. Neid summasid võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel suurendada, võttes arvesse riiklikus strateegias ja tootjaorganisatsioonide rakenduskavades põhjendatavat eriolukorda.

5. Lõiget 4 ei kohaldata keskkonnameetmete suhtes, mis ei ole otseselt ega kaudselt seotud konkreetse maatükiga.

6. Kui tootjaorganisatsioonid, nende liidud või tootmisharudevahelised organisatsioonid saavad toetust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1144/2014 <sup>(2)</sup> alusel heakskiidetud müügiedendusprogrammide raames, peavad liikmesriigid tagama, et toetuse saaja võib saada konkreetse meetme eest toetust üksnes ühe kava alusel.

## Artikkel 31

**Rakenduskavade kohane rahastamiskõlblik tegevus**

1. Rakenduskavad ei tohi sisaldada II lisas loetletud tegevusi ega kulusid. Rahastamiskõlblike tegevuste mittetäielik loetelu on esitatud III lisas.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 25. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 702/2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193, 1.7.2014, lk 1).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL) nr 1144/2014 siseturul ja kolmandates riikides võetavate põllumajandustoodete teavitus- ja müügiedendusmeetmete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 3/2008 (ELT L 317, 4.11.2014, lk 56).

2. Rakenduskavade kohased rahastamiskõlblikud kulud peavad piirduma tegelikult kantud kuludega. Liikmesriigid võivad siiski kindlaks määrata standardsed kindlad summad või ühikuhindade standardiseeritud astmestiku järgmistel juhtudel:

- a) kui sellistele standardsetele kindlatele summadele on osutatud III lisas;
- b) kui võrreldes maanteetranspordikuludega on lisakilometraažist tulenevalt tekkinud täiendavad välistranspordikulud, sest keskkonnakaitsemeetme osana kasutati raudtee- ja/või meretransporti.

Lisaks sellele võivad liikmesriigid otsustada, et kasutavad piirkondliku või kohaliku eripära arvesse võtmiseks ühikuhindade diferentseeritud astmestikku.

Liikmesriigid vaatavad kõnealused standardsed kindlad summad või ühikuhindade standardiseeritud astmestiku läbi vähemalt iga viie aasta järel.

3. Liikmesriigid tagavad, et asjakohased arvutused on nõuetekohased ja õiged ning nende aluseks on aus, õiglane ja kontrollitav arvutusmeetod. Sel eesmärgil peavad liikmesriigid:

- a) tagama, et arvutused teeb kava rakendamise eest vastutavatest ametiasutustest oma ülesannete täitmisel sõltumatu ning vajalike oskusteadmistega asutus, või et kõnealune asutus kinnitab, et arvutused on nõuetekohased ja õiged;
- b) alles hoidma kõik dokumentaalsed tõendid, milles käsitletakse kõnealuste standardsete kindlate summade või ühikuhindade standardiseeritud astmestiku kehtestamist või läbivaatamist.

4. Selleks et mingi tegevus oleks rahastamiskõlblik, peavad tooted, mille osas tootjaorganisatsiooni on tunnustatud, moodustama rohkem kui 50 % kõnealuse tegevusega hõlmatud toodete väärtusest. Lisaks sellele peavad asjaomased tooted olema pärit tootjaorganisatsiooni enda liikmetelt või mõne teise tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu tootjaliikmetelt. Toodete väärtuse arvutamise suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* artikleid 22 ja 23.

5. Investeeringud materiaalsesse varasse hõlmavad järgmiste kohustuste täitmist:

- a) ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist tuleb omandatud materiaalet vara kasutada sellisel kavandatud kasutusotstarbel, nagu on kirjeldatud heakskiidetud rakenduskavas;
- b) ilma et see piiraks lõike 6 kolmanda ja neljanda lõigu kohaldamist peab omandatud materiaalne vara jääma toetusesaaja varaks ja omandiks kõnealuse materiaalse vara maksuamortisatsiooni perioodi lõpuni või kümneks aastaks, olenevalt kumb periood on lühem. Toetusesaaja peab kõnealuse perioodi vältel tagama ka materiaalse vara hoolduse. Kui aga investeering on tehtud renditud pinnal ja järgides konkreetset riiklikku omandiõigust käsitlevat eeskirja, võib nõuet, mille kohaselt peab vara kuuluma toetusesaajale mitte kohaldada tingimusel, et asjaomased investeeringud on olnud toetusesaaja omandis vähemalt nii kaua, nagu on nõutud käesoleva punkti esimeses lauses;
- c) juhul kui tootjaorganisatsioon on omanik ja tootjaorganisatsiooni liige on selle materiaalse vara valdaja, mida investeering puudutab, peab tootjaorganisatsioon omama ligipääsu varale kogu selle maksuamortisatsiooni perioodi kestel.

Punkti b esimese lõigu kohaldamisel võib liikmesriik siiski ette näha, et asjaomase maksuamortisatsiooni perioodi asemel kohaldatakse mingit muud perioodi. Kõnealune periood peab olema esitatud ja nõuetekohaselt põhjendatud riiklikus strateegias ning hõlmama vähemalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013<sup>(1)</sup> artikli 71 lõikes 1 osutatud perioodi.

6. Investeeringuid, sh rendilepingu raames tehtavad investeeringuid võib rakendusfondist rahastada ühes osas või rakenduskavas heakskiidetud võrdsete osamaksetena. Liikmesriigid võivad heaks kiita rakenduskava muudatusi, millega nähakse nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ette uus osamaksete jaotus.

Kui investeeringu maksuamortisatsiooni periood on pikem kui rakenduskava kestus, võib selle perioodi järgmisesse rakenduskavasse üle kanda.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

Investeeringute asendamise korral tuleb asendatud investeeringute jääkväärtus:

- a) lisada tootjaorganisatsiooni rakendusfondi või
- b) lahutada asendava investeeringu maksumusest.

Kui investeering müüakse enne lõikes 5 osutatud perioodi lõppu, tegemata seda asendavat investeeringut, tuleb investeeringu rahastamiseks makstud liidu toetus tagastada ja Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondile (EAGF) hüvitada osas, mis vastab täisaastate arvule, mis on jäänud lõike 5 esimese lõigu punktis b osutatud amortisatsiooniperioodi lõpuni.

7. Tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või nende tütarettevõtjate (viimane peab vastama artikli 22 lõikes 8 osutatud 90 % nõudele) tootjaliikmete üksikute põllumajandusettevõtete või tööruumidega seotud tegevusi, sh investeeringuid ning tootjaorganisatsioonide või tootjaorganisatsioonide liitude liikmete allhangetena osutatavaid tegevusi, võib rakendada juhul, kui need toetavad rakenduskava eesmärkide saavutamist.

Kui tootjaliige lahkub tootjaorganisatsioonist, peab liikmesriik tagama, et tootjaorganisatsioon tagastab investeeringu või selle jääkväärtuse ning et viimasel juhul lisatakse tagastatud summa rakendusfondi.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib liikmesriik ette näha, et tootjaorganisatsioonilt investeeringu või selle jääkväärtuse tagastamist ei nõuta.

8. Puu- ja köögivilja töödeldud puu- ja köögiviljaks töötlemisega seotud tegevused, sh investeeringud võivad olla rahastamiskõlblikud, kui selliste tegevuste ja investeeringutega viiakse ellu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 sätestatud eesmärgi, sh kõnealuse määruse artiklis 160 osutatud eesmärgi, ning tingimusel, et need tegevused või investeeringud on määratletud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 36 osutatud riiklikus strateegias.

9. Immateriaalsesse varasse tehtavad investeeringud võivad olla rahastamiskõlblikud, kui selliste investeeringutega viiakse ellu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 sätestatud eesmärgi, sh kõnealuse määruse artiklis 160 osutatud eesmärgi, ning tingimusel, et need investeeringud on määratletud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 36 osutatud riiklikus strateegias.

## Artikkel 32

### Tootjaorganisatsioonide liitude rakenduskavad

1. Liikmesriigid võivad lubada, et tootjaorganisatsioonide liitude tootjaliikmed, kes ise ei ole tootjaorganisatsioonid, kuid kes on artikli 20 kohaselt mõne sellise liidu liikmed, rahastavad osana liikmesorganisatsioonide sissemaksetest tootjaorganisatsioonide liidu poolt rakendatavaid meetmeid.
2. Käesoleva määruse artikleid 30, 31, 33 ja 34 ning rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikleid 4–7 kohaldatakse *mutatis mutandis* tootjaorganisatsioonide liitude rakenduskavade suhtes. Rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 4 lõike 1 punktis b osutatud tegevuste vaheline tasakaal ei ole tootjaorganisatsioonide liitude osaliste rakenduskavade puhul siiski nõutav.
3. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 neljandas lõigus osutatud kriisiohje- ja -ennetuskulude ülemmäär tootjaorganisatsioonide liitude rakenduskavades arvutatakse iga liikmesorganisatsiooni jaoks eraldi.

## Artikkel 33

### Otsus

1. Liikmesriik:
  - a) kiidab heaks rakendusfondide suuruse ja rakenduskavad, mis vastavad määruse (EL) nr 1308/2013 ning käesoleva peatüki nõuetele;
  - b) kiidab rakenduskavad heaks, kui tootjaorganisatsioon nõustub teatavate muudatustega, või
  - c) lükkab rakenduskavad või selle osad tagasi.

2. Liikmesriik teeb rakenduskavade ja -fondidega seotud otsused nende esitamise aasta 15. detsembriks.

Liikmesriigid teatavad tootjaorganisatsioonidele neist otsustest 15. detsembriks.

Nõuetekohaselt põhjendatud kaalutlustel võib otsuse teha pärast seda kuupäeva, kuid mitte hiljem kui asjaomaseid kavu või fonde käsitlevate dokumentide esitamise kuupäevale järgneva aasta 20. jaanuaril. Heakskiitvas otsuses võib sätestada, et kulud on rahastamiskõlblikud alates kulude hüvitamise taotluse esitamisele järgneva aasta 1. jaanuarist.

#### Artikkel 34

##### Rakenduskavade muutmine

1. Tootjaorganisatsioonid võivad taotleda rakenduskavade, sh nende kestuse muutmist järgmiste aastatega seoses. Liikmesriigid kehtestavad muutmistaotluste esitamise ja heakskiitmise tähtajad, nii et heakskiidetud muudatusi hakataks kohaldama alates järgmise aasta 1. jaanuarist.

Nõuetekohaselt põhjendatud kaalutlustel võib muutmistaotlused heaks kiita pärast liikmesriigi määratud kuupäeva, kuid mitte hiljem kui taotluse esitamise kuupäevale järgneva aasta 20. jaanuaril. Heakskiitvas otsuses võib sätestada, et kulud on rahastamiskõlblikud alates taotluse esitamisele järgneva aasta 1. jaanuarist.

2. Liikmesriigid võivad lubada jooksva aasta rakenduskavadesse muudatuste tegemist nende poolt määratud tingimustel. Otsused kõnealuste muudatustega seoses võetakse vastu hiljemalt selle aasta 20. jaanuaril, mis järgneb aastale, mil muudatusi taotleti.

Liikmesriigid võivad lubada, et jooksva aastal tootjaorganisatsioon:

- a) rakendab oma rakenduskava üksnes osaliselt;
- b) muudab rakenduskava sisu;
- c) suurendab rakendusfondi suurust kuni 25 % ulatuses ja vähendab seda liikmesriigi poolt kindlaksmääratava protsendi võrra algselt heakskiidetud summast, tingimusel et rakenduskava üldeesmärgid jäävad samaks;
- d) lisab artikli 53 kohaldamise korral rakendusfondi riiklikku rahalist abi.

Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused, mille kohaselt võib jooksva aasta rakenduskavasid muuta liikmesriigi pädeva asutuse eelneva nõusolekuta. Kõnealused muudatused on rahastamiskõlblikud üksnes siis, kui tootjaorganisatsioon on neist viivitamata pädevale asutusele teada andnud.

Liikmesriigid võivad teise lõigu punktis c osutatud protsendimäära muuta tootjaorganisatsioonide artikli 15 lõikes 1 osutatud ühinemise korral.

3. Muutmistaotlustele peavad olema lisatud kõik täiendavad dokumendid, milles on esitatud muudatuste põhjus, laad ja mõju.

#### 4. jagu

##### Toetus

#### Artikkel 35

##### Ettemaksed

1. Liikmesriigid võivad lubada tootjaorganisatsioonidel taotleda toetuse osalist ettemaksu. Ettemaksed peavad vastama rakenduskavas prognoositud sellistele kuludele, mis tekivad kolme või nelja kuu jooksul, mis järgnevad ettemaksete taotluse esitamise kuule.

Liikmesriigid sätestavad tingimused, millega tagatakse, et rakendusfondi sissemakseid kogutakse vastavalt artiklitele 24 ja 25 ning et eelmised ettemaksed ja vastav tootjaorganisatsiooni sissemakse on tegelikult ära kasutatud.

2. Tagatise vabastamise taotlusi võib esitada rakenduskava jooksva aasta jooksul ning neile peavad olema lisatud asjakohased täiendavad dokumendid nagu arved ning tehtud väljamakset tõendavad dokumendid.

Tagatised vabastatakse kuni 80 % ulatuses tehtud ettemakse summast.

3. Rakenduskava mittejärgimise või rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 5 punktidega b ja c ettenähtud kohustuste olulise rikkumise korral jäädakse tagatisest ilma, ilma et see piiraks käesoleva jaotise V peatüki 3. jao alusel kohaldatavate muude halduskaristuste kohaldamist.

Muude nõuete täitmata jätmise korral jääb tagatis tagastamata võrdeliselt tuvastatud rikkumise raskusega.

#### Artikkel 36

### Rakenduskava peatamine või selle tunnustamise jätkamise lõpetamine

1. Kui tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit peatab rakenduskava rakendamise enne selle kavandatud kestuse lõppu, siis sellele organisatsioonile või liidule pärast kava peatamise kuupäeva tehtud tegevusega seoses enam makseid ei tehta.
2. Enne rakenduskava peatamist rahastamiskõlbliku tegevuse eest saadud toetust ei pea tagasi maksma juhul, kui:
  - a) tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit on peatamise ajal järginud tunnustuskriteeriumeid ja rakenduskavas sätestatud tegevuse eesmärgid ning
  - b) rakendusfondist saadud toetusega rahastatud investeeringud on endiselt tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või nende tütarettevõtjate (viimane peab vastama artikli 22 lõikes 8 osutatud 90 % nõudele) või nende liikmete omandis ja nende poolt kasutatavad vähemalt kuni investeeringute puhul artikli 31 lõikes 5 osutatud amortisatsiooni-perioodi lõpuni. Muul juhul tuleb nende investeeringute rahastamiseks makstud liidu finantsabi tagastada ja EAGFile hüvitada.
3. Liidu finantsabi, mida makstakse mitmeaastaste kohustuste, nt keskkonnametmete puhul, ning kus nende meetmete katkestamise tõttu ei saa nende pikaajalisi eesmärgid saavutada ega eeldatavat kasu realiseerida, tuleb tagastada ja EAGFile hüvitada.
4. Käesolevat artiklit kohaldatakse *mutatis mutandis* ka juhul, kui tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit loobub tunnustuse jätkamisest vabatahtlikult, kui tunnustus kehtetuks tunnistatakse või kui tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit laiali läheb.
5. Alusetult makstud toetussummad makstakse tagasi vastavalt artiklile 67.

#### III PEATÜKK

### Kriisiennetuse ja -ohje meetmed

#### 1. jagu

### Üldsätted

#### Artikkel 37

### Kriisiennetuse ja -ohje meetmete valik

Liikmesriigid võivad ette näha, et üht või mitut määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 3 esimeses lõigus sätestatud meedet nende territooriumil ei kohaldada.

#### Artikkel 38

### Kriisiennetuse ja -ohje meetmeteks võetud laenud

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 viienda lõigu kohaste kriisiennetuse ja -ohje meetmete rahastamiseks võetud laenud, mille tagasimaksetähtaeg on rakenduskava kestusest pikem, võib nõuetekohaste majanduslike põhjenduste alusel kanda üle järgmistesse rakenduskavadesse.

## 2. jagu

**Investeeringud, millega muudetakse turule viidavate tootekoguste haldamine tõhusamaks***Artikkel 39***Tootekoguste haldamiseks tehtud investeeringud**

1. Liikmesriigid lisavad riiklikesse strateegiatesse loetelu sellistest rahastamiskõlblikest investeeringutest, millega muudetakse turule viidavate tootekoguste haldamine tõhusamaks ja millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktis a.
2. Enne kui rakenduskava, mis sisaldab lõikes 1 osutatud investeeringutega seoses tehtavat tegevust, heaks kiidetakse, peab liikmesriik nõudma, et põhjendataks, miks kavandatud investeering on sobiv kriisi tõhusaks ennetamiseks või sellega paremaks toimetulekuks.

## 3. jagu

**Ühisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ettenähtud toetus***Artikkel 40***Ühisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ettenähtud toetuse andmise tingimused**

1. Liikmesriigid võtavad vastu üksikasjalikud eeskirjad, milles käsitletakse ühisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ettenähtud toetust, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktis d.
2. Lõikes 1 osutatud toetus peab koosnema nii liidu finantsabi kui ka tootjaorganisatsiooni sissemaksete summadest. Kõnealuse toetuse kogusumma ei tohi ületada vastavalt 5 %, 4 % ja 2 % ühisfondi esimesel, teisel ja kolmandal toimimisaastal tootjaorganisatsiooni poolt ühisfondi tehtud sissemaksest.
3. Tootjaorganisatsioon võib saada lõikes 1 osutatud toetust ainult üks kord ja üksnes ühisfondi toimimise kolmel esimesel aastal. Kui tootjaorganisatsioon taotleb toetust üksnes ühisfondi toimimise teisel või kolmandal aastal, on toetus vastavalt 4 % ja 2 %.
4. Liikmesriigid võivad kehtestada tootjaorganisatsioonile ühisfondide moodustamise halduskulude katmiseks antava toetuse ülemmäärad.

## 4. jagu

**Viljapuude taasistutamine pärast puude kohustuslikku väljajuurimist***Artikkel 41***Viljapuuadeade taastamine**

1. Kui liikmesriigid lisavad oma riiklikesse strateegiatesse viljapuude taasistutamise pärast puude kohustuslikku väljajuurimist taimetervise parandamise eesmärgil või fütosanitaarsetel põhjustel, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktis e, peavad võetud meetmed olema kooskõlas nõukogu direktiiviga 2000/29/EÜ<sup>(1)</sup>.
2. Viljapuuadeade taastamine ei tohi hõlmata rohkem kui 20 % rakenduskavade kogukulust. Liikmesriigid võivad kehtestada ka madalama protsendimäära.

## 5. jagu

**Turult kõrvaldamine***Artikkel 42***Kohaldamisala**

Käesolevas jaos sätestatakse eeskirjad puu- ja köögivilja turult kõrvaldamise ja tasuta jagamise kohta, millele on osutatud vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktis f ja artikli 34 lõikes 4.

<sup>(1)</sup> Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

*Artikkel 43***Tasuta jagamise teel turult kõrvaldamise puhul kehtiv kolme aasta keskmine**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud turustatud toodangu mahu 5 % piirangu arvutamisel võetakse aluseks aritmeetiline keskmine nende toodete kogumahust, mille osas tootjaorganisatsiooni on tunnustatud ning mida tootjaorganisatsioon viimase kolme aasta jooksul on turustanud.
2. Alles tunnustuse saanud tootjaorganisatsioonidel on tunnustamisele eelnenud turustusaastate andmed järgmised:
  - a) juhul, kui see organisatsioon oli varem tootjarühm, vastavad andmed kõnealuse tootjarühma kohta või
  - b) toodangu maht, mis esitati tunnustamistaotluses.

*Artikkel 44***Kõrvaldamistoimingutest etteteatamine**

1. Tootjaorganisatsioonid ja nende liidud peavad liikmesriigi pädevale asutusele kirja või e-kirja teel ette teatama, et kavatsesid tooted kõrvaldada.

Teates tuleb eelkõige täpsustada kõrvaldatavate toodete loetelu ja nende toodete peamised tunnused vastavalt asjaomastele turustamisstandarditele, iga kõnealuse toote hinnanguline kogus, toodete jaoks kavandatud sihtotstarve ning koht, kus saab kõrvaldatud tooteid vastavalt rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 29 sätetele kontrollida.

Teatele tuleb lisada kirjalik kinnitus, milles tõendatakse, et turult kõrvaldatavad tooted vastavad rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 15 osutatud turustamisstandarditele või miinimumnõuetele.

2. Liikmesriigid sätestavad tootjaorganisatsioonide ja nende liitude jaoks lõikega 1 ettenähtud teatiste puhul kehtivad üksikasjalikud eeskirjad, eelkõige tähtaegade kohta.

*Artikkel 45***Toetus**

1. Toodete turult kõrvaldamiseks antav toetus, mis sisaldab nii liidu finantsabi kui ka tootjaorganisatsiooni sissemakset, ei tohi ületada IV lisas esitatud summasid.

IV lisas esitamata toodete puhul peavad liikmesriigid sätestama maksimaalsed toetussummad, mis sisaldavad nii liidu finantsabi kui ka tootjaorganisatsiooni sissemakset ja mille suurus ei ületa 40 % eelmise viie aasta jooksul tasuta jagatud toodete keskmisest turuhinnast ja 30 % eelmise viie aasta jooksul muu kui tasuta jagamise korral toodete eest makstud keskmisest turuhinnast.

Kui tootjaorganisatsioon on saanud kolmandatelt isikutelt turult kõrvaldatud toodete eest hüvitist, vähendatakse esimeses lõigus osutatud toetust summas, mis on võrdne saadud hüvitise suurusega. Toetuse saamise tingimustele vastamiseks ei tohi asjaomaseid tooteid hiljem puu- ja köögivilja turul müüa.

2. Turult kõrvaldatud toodete maht ei tohi ületada 5 % mis tahes tootjaorganisatsiooni mis tahes toote turustatud toodangu mahust. Selle protsendimäära hulka ei arvestata aga koguseid, mis on kõrvaldatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud viisil või mõnel muul kõnealuse määruse artikli 46 lõike 2 kohasel liikmesriikide poolt heakskiidetud viisil.

Esimeses lõigus osutatud turustatud toodangu maht arvutatakse kolmel eelneval aastal turustatud toodangu keskmise väärtusena. Kui kõnealune teave puudub, kasutatakse toodangu mahu arvutamiseks selle turustatud toodangu väärtust, mille suhtes tootjaorganisatsiooni on tunnustatud.

Esimeses lõigus osutatud protsendimäärad on kolmeaastase ajavahemiku keskmised ning hõlmavad jooksvat aastat ja kaht sellele eelnevat aastat, kusjuures iga-aastane ületusmarginaal on viis protsendipunkti.

3. Kui turult kõrvaldatakse puu- ja köögiviljad, mis on ette nähtud tasuta jagamiseks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud heategevusorganisatsioonidele ja muudele asutustele, kaetakse liidu finantsabist üksnes toodete käesoleva artikli lõike 1 kohase kõrvaldamise kulud ning rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 16 lõikes 1 ja artikli 17 lõikes 1 osutatud kulud.

#### Artikkel 46

##### **Turult kõrvaldatud toodete sihtotstarbed**

1. Liikmesriigid kehtestavad turult kõrvaldatud toodete lubatavad sihtotstarbed. Nad võtavad vastu sätteid, millega tagatakse, et turult kõrvaldamine või selle sihtotstarve ei too kaasa negatiivset keskkonnamõju ega fütosanitaarset mõju.

2. Lõikes 1 osutatud sihtotstarbed hõlmavad tasuta jagamist määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõike 4 tähenduses ning mis tahes muud samaväärset sihtotstarvet, mille liikmesriik on heaks kiitnud.

Taotluse korral võivad liikmesriigid lubada määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud heategevusorganisatsioonidel ja muudel asutustel küsida turult kõrvaldatud toodete lõppsaajatelt sümboolset tasu.

Kui asjaomased heategevusorganisatsioonid ja asutused on loa saanud, kohustuvad nad lisaks käesoleva määruse artikli 47 lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmisele pidama finantsarvestust kõnealuste toimingute kohta.

Tasuta jagatud puu- ja köögivilja saajate loonustasu puu- ja köögivilja töötlejatele võib lubada juhul, kui sellise tasu maksmisega hüvitatakse üksnes töötlemiskulud ning kui liikmesriigis, kus tasu makstakse, on ette nähtud eeskirjad, millega tagatakse, et töödeldud tooted on ette nähtud tarbimiseks teises lõigus osutatud lõppsaajate poolt.

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et hõlbustada kontakte ja koostööd määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud ja nende poolt heakskiidetud tootjaorganisatsioonide ning heategevusorganisatsioonide ja asutuste vahel.

3. Toodete kõrvaldamine töötleva tööstuse käsutusse andmise teel on võimalik. Liikmesriigid võtavad vastu üksikasjalikud sätteid tagamaks, et Euroopa Liidu piires ei tekiks asjaomaste tööstuste või imporditud toodete jaoks konkurentsi moonutamist ning et turult kõrvaldatud tooteid ei viidaks uuesti turule. Destilleerimisel tekkivat alkoholi kasutatakse üksnes tööstuses või energeetikas.

#### Artikkel 47

##### **Nõuded turult kõrvaldatud toodete saajatele**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4 osutatud turult kõrvaldatud toodete saajad kohustuvad:

- a) järgima määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud ja määruse kohaselt kehtestatud eeskirju;
- b) pidama kõnealuste toimingute kohta eraldi laoarvestust;
- c) aktsepteerima liidu õigusega ettenähtud kontrolle ning
- d) esitama iga kõnealuse toote lõplikku kasutusotstarvet tõendava dokumendina ülevõtmissertifikaadi või samaväärse dokumendi, milles tõendatakse, et kolmas isik on turult kõrvaldatud tooted üle võtnud eesmärgiga neid tasuta jagada.

Liikmesriigid võivad otsustada, et kõnealuste toodete saajad ei pea esimese lõigu punktis b osutatud arvestusi pidama, kui nad saavad tooteid koguses, mis on väiksem, kui liikmesriigi tõendatud riskianalüüsi alusel määratud maksimumkogus.

2. Turult kõrvaldatud toodete muudeks sihtotstarveteks saajad kohustuvad:

- a) järgima määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud ja määruse kohaselt kehtestatud eeskirju;
- b) pidama kõnealuste toimingute kohta eraldi laoarvestust ja raamatupidamisarvestust, kui liikmesriik leiab, et see on vajalik, kuigi toode on enne tarnimist denatureeritud;

- c) aktsepteerima liidu õigusega ettenähtud kontrolle ning
- d) mitte taotlema täiendavat abi kõnealustest toodetest valmistatud alkoholi eest, juhul kui turult kõrvaldatud tooted on ette nähtud destilleerimiseks.

#### 6. jagu

### Toorelt koristamine ja koristamata jätmine

#### Artikkel 48

#### Nõuded toorelt koristamise ja koristamata jätmise korral

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimese lõigu punktis g osutatud toorelt koristamine ja koristamata jätmine on täiendav praktika ning erineb tavaviljelustavast.
2. Taimi, millelt puu- või köögivilja on toorelt koristatud või koristamata jäetud, ei tohi pärast sellise toimingu sooritamist samal kasvuperioodil uuesti tootmiseks kasutada.
3. Toorelt koristamise meetet ei kohaldata selliste puu- ja köögiviljade suhtes, mille tavapärane saagikoristus on juba alanud, ning koristamata jätmise meetet ei kohaldata juhul, kui konkreetselt alalt on tavapärase tootmistsükli jooksul müügiks ettenähtud toodang juba saadud.

Esimest lõiku ei kohaldata selliste puu- ja köögiviljataimede suhtes, mille saagikoristusperiood on pikem kui üks kuu. Sellistel juhtudel hüvitatakse lõikes 4 osutatud summadega üksnes sellist toodangut, mida tuleb koristada kuue nädala jooksul pärast toorelt koristamist ja koristamata jätmist. Kõnealuseid taimi ei tohi pärast sellise toimingu sooritamist samal kasvuperioodil uuesti tootmiseks kasutada.

Teise lõigu kohaldamisel võivad liikmesriigid keelata toorelt koristamise ja koristamata jätmise meetmete kohaldamise juhul, kui toorelt koristamise puhul on oluline osa tavapärasest koristamisest juba toimunud, ning koristamata jätmise puhul on oluline osa müügiks ettenähtud toodangust juba korjatud. Kõnealust sätet kohaldada kavatsev liikmesriik määrab oma riiklikus strateegias kindlaks osa, mida käsitatakse olulisena.

Toorelt koristamist ja koristamata jätmist ei saa kohaldada ühe aasta jooksul sama toote ja sama konkreetse ala suhtes, välja arvatud teise lõigu kohaldamisel, kui mõlemat toimingut saab kohaldada samaaegselt.

4. Toorelt koristamise toetus hõlmab üksnes tooteid, mis on füüsiliselt põllul ja mis tegelikult koristatakse toorelt. Hüvitissummad, mis koosnevad nii toorelt koristamise ja koristamata jätmise puhul kohaldatavast liidu finantsabist kui ka tootjaorganisatsiooni sissemaksest, on hektaripõhised summad, mille liikmesriik määrab artikli 49 esimese lõigu punkti a kohaselt ning ulatuses, millega kaetakse kuni 90 % toodete turult kõrvaldamise korral kehtivast maksimaalsest toetuse tasemest muude kui tasuta jagamise sihtotstarvete puhul, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikes 4.

5. Tootjaorganisatsioonid ja nende liidud peavad liikmesriigi pädevale asutusele kirja teel või elektrooniliselt ette teatama, et kavatsevad puu- ja köögivilja toorelt koristada või selle koristamata jätta.

#### Artikkel 49

#### Liikmesriikide kohustused

Liikmesriigid võtavad vastu:

- a) toorelt koristamise ja koristamata jätmise meetmete üksikasjalikud rakendussätted, sh toorelt koristamise ja koristamata jätmisest etteatamise, meetmete sisu ja tähtaegade, makstava hüvitise suuruse ja meetmete kohaldamise kohta, samuti selle meetme raames rahastamiskõlblike toodete loetelu;
- b) sätted, millega tagatakse, et meetmete rakendamine ei too kaasa negatiivset keskkonnamõju ega fütosanitaarse olukorra halvenemist.

Liikmesriigid kontrollivad, et meetmeid, sealhulgas esimese lõigu punktides a ja b osutatud sätteid, rakendatakse nõuetekohaselt. Kui liikmesriigid leiavad, et meetmeid ei ole nõuetekohaselt rakendatud, ei kiida nad meetmete kohaldamist heaks.

## 7. jagu

**Saagikindlustus***Artikkel 50***Saagikindlustusmeetmete eesmärk**

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 esimeses lõigu punktis h osutatud saagikindlustusmeede peab aitama kaitsta tootjate sissetulekuid ja katma selliseid turul kaotatud tuluga seonduvaid kulusid, mis tekivad tootjaorganisatsioonil või selle liikmetel loodusõnnetuste, ilmastikutingimuste, ning kui see on kohaldatav, haiguste või kahjurite leviku tagajärjel.

*Artikkel 51***Saagikindlustusmeetmete rakendamine**

1. Liikmesriigid võtavad vastu saagikindlustusmeetmete üksikasjalikud rakenduseeskirjad, sealhulgas eeskirjad, mida on vaja tagamaks, et saagikindlustusmeetmed ei moonuta konkurentsi kindlustusturul.
2. Liikmesriigid võivad rakendusfondist toetust saavate saagikindlustusmeetmete toetamiseks eraldada siseriiklikult lisaraha. Saagikindlustuse puhul antav riigi toetus ei tohi siiski ületada:
  - a) 80 % kindlustusmaksest, mida tootjad maksavad kindlustuseks loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest põhjustatud kahju vastu;
  - b) 50 % kindlustusmaksetest, mille tootjad on tasunud enda kindlustamiseks:
    - i) punktis a osutatud kahjude ja halbadest ilmastikutingimustest tulenevate muude kahjude vastu ning
    - ii) looma- ja taimehaiguste ning kahjurite leviku põhjustatud kahjude vastu.

Esimese lõigu punktis b sätestatud piirangut kohaldatakse ka juhul, kui rakendusfondist saaks muidu vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõikele 3 liidu finantsabi 60 % ulatuses.

3. Saagikindlustusmeetmed ei hõlma kindlustusmaksid, millega tootjatele hüvitatakse üle 100 % tekkinud kahjust, võttes seejuures arvesse kõiki hüvitisi, mida tootjad saavad kindlustatud riskiga seotud muude toetussüsteemide kaudu.

*IV PEATÜKK***Riiklik finantsabi***Artikkel 52***Tootjate organiseerituse tase ja piirkonna määratlus**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 35 lõike 1 kohaldamise eesmärgil arvutatakse liikmesriigi konkreetse piirkonna tootjate organiseerituse tase sellise puu- ja köögivilja väärtuse alusel, mida asjaomases piirkonnas tootsid:
  - a) tunnustatud tootjaorganisatsioonid ja tootjaorganisatsioonide liidud ning
  - b) määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt moodustatud tootjarühmad ja määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 27 osutatud tootjaorganisatsioonid ja -rühmad.

Puu- ja köögiviljatoodangu väärtus jagatakse kõnealuses piirkonnas toodetud puu- ja köögiviljatoodangu koguväärtusega.

Asjaomases piirkonnas ning esimese lõigu punktides a ja b osutatud organisatsioonide, nende liitude või rühmade poolt toodetud ja turustatud puu- ja köögivilja väärtuse puhul võetakse arvesse üksnes tooteid, mille osas kõnealuseid tootjaorganisatsioone, nende liite või rühmi on tunnustatud. Artiklit 22 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Kõnealuse väärtuse arvutamisel võetakse arvesse üksnes tootjaorganisatsioonide, nende liitude, tootjarühmade ja nende liikmete poolt asjaomases piirkonnas toodetud sellist puu- ja köögivilja, mida nad on ise saanud ja turustanud.

Kõnealuses piirkonnas toodetud puu- ja köögivilja koguväärtuse arvutamisel kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 138/2004 <sup>(1)</sup> I lisas sätestatud metoodikat *mutatis mutandis*.

2. Liikmesriigi piirkonna tootjate organiseerituse taset käsitatakse eriti madalana juhul, kui vastavalt lõikele 1 arvatud viimase kolme aasta keskmine organiseerituse tase, mille kohta andmed on kättesaadavad, on madalam kui 20 %.

3. Riiklikku finantsabi võidakse maksta üksnes lõigetes 1 ja 2 osutatud piirkonnas toodetud puu- ja köögivilja eest.

4. Käesoleva peatüki kohaldamisel ja selleks, et arvutada organiseerituse tase vastavalt lõikele 1, määratlevad liikmesriigid nende territooriumi eristatava osana piirkonnad järgides seejuures objektiivseid ja mittediskrimineerivaid kriteeriume, sh piirkondade agronoomilisi ja majanduslikke tunnusjooni, põllumajanduse või puu- ja köögiviljakasvatuse võimalusi või institutsioonilist või haldusstruktuuri, mille kohta on andmed kättesaadavad.

Käesoleva peatüki kohaldamisel ei muudeta liikmesriikide määratletud piirkondi vähemalt viie aasta jooksul, v.a juhul, kui muutmine on objektiivselt põhjendatud olulistel põhjustel, mis ei ole seotud asjaomase piirkonna või piirkondade tootjate organiseerituse taseme arvutamisega.

Kui liikmesriik taotleb rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 20 kohaselt riikliku finantsabi osalist hüvitamist, peab selles taotluses olema piirkondade määratlemisel kasutatud sama määratlust, nagu seda tehti loa taotlemisel.

#### Artikkel 53

### Rakenduskava muudatused

Tootjaorganisatsioon, kes soovib taotleda riiklikku finantsabi, peab vajaduse korral muutma oma rakenduskava vastavalt artiklile 34.

#### V PEATÜKK

### Üldsätted

#### 1. jagu

### Teavitamine ja aruandlus

#### Artikkel 54

### Liikmesriikide edastatav teave tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootjarühmade kohta

Liikmesriigid edastavad komisjonile järgmise teabe ja dokumendid:

- iga aasta 31. jaanuariks kõnealuse aasta kõigi rakenduskavade jaoks heakskiidetud rakendusfondide kogusumma. Teates esitatakse nii rakendusfondide kogusumma kui ka kõnealuste rakendusfondide jaoks antud liidu finantsabi kogusumma. Need arvud jaotatakse omakorda kriisiennetuse ja -ohje meetmeteks ning muudeks meetmeteks;
- iga aasta 15. novembriks aastaaruande tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt moodustatud tootjarühmade ning eelmise aasta rakendusfondide, rakenduskavade ja tunnustuskavade kohta. Kõnealune aastaaruanne peab hõlmama käesoleva määruse V lisa kohast teavet;

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. detsembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 138/2004 põllumajanduse arvepidamise kohta ühenduses (ELT L 33, 5.2.2004, lk 1).

- c) iga aasta 31. jaanuariks summad, mis vastavad iga määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt moodustatud tootjarühma tunnustuskava rakendamise eelolevale aastasele perioodile, sh jooksva rakendusaasta summad. Esitatakse heakskiidetud või hinnangulised summad. Teade sisaldab iga tootjarühma ja kava rakendamise iga eeloleva aastase perioodi kohta järgmist teavet:
- i) tunnustuskava rakendamise aastase perioodi kogusumma, liidu finantsabi, liikmesriikide rahaline panus ning tootjarühmade ja tootjarühmade liikmete sissemaksed;
- ii) antud abi jagunemine vastavalt määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punktidele a ja b.

#### Artikkel 55

### Liikmesriikide edastatav teave puu- ja köögiviljade tootjahindade kohta siseturul

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile igal kolmapäeval kella 12.00-ks (Brüsseli aeg) VI lisas loetletud puu- ja köögivilja kaalutud keskmised registreeritud hinnad eelmise nädala seisuga, kui andmed on kättesaadavad.

Rakenduse määruse (EL) nr 543/2011 I lisa A osas sätestatud üldiste turustamisstandarditega hõlmatud puu- ja köögivilja puhul tuleb teatada üksnes neile standarditele vastavate toodete hinnad, kusjuures kõnealuse lisa B osas sätestatud konkreetsete turustamisstandarditega hõlmatud toodete puhul tuleb kajastada üksnes I klassi toodete hindu.

Liikmesriigid teatavad ühe kaalutud keskmise hinna, mis vastab käesoleva määruse VI lisas kirjeldatud toodete liigile, sordile, suurusele ja esitusviisile. Kui registreeritud hinnad vastavad kõnealuses lisas täpsustamata toodete liigile, sordile, suurusele või esitusviisile, teatavad liikmesriigid komisjonile toodete liigi, sordi, suuruse ja esitusviisi, millele hinnad vastavad.

Hinnad teatakse pakendamiskohast kättesaadava kauba kohta, mis on sortitud, pakendatud ja vajaduse korral kaubaalustel, väljendatud eurodes netomassi 100 kilogrammi kohta.

2. Liikmesriigid määravad kindlaks asjaomase puu- ja köögivilja tootmispiirkonna tüüpilised turud. Liikmesriigid teatavad komisjonile oma esimeses teates need tüüpilised turud ja nende osa kaalutud keskmise arvutamisel või teevad seda siis, kui nad neid muudavad. Liikmesriigid võivad vabatahtlikkuse alusel teatada ka muid hindu.

#### 2. jagu

### Rakenduskavade ja riiklike strateegiate järelevalve ja hindamine

#### Artikkel 56

#### Ühtsed tulemusnäitajad

1. Rakenduskavade ja riiklike strateegiate rakendamist jälgitakse ja hinnatakse, et hinnata rakenduskavades seatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme ning nende eesmärkide taustal rakenduskava tulemuslikkust ja tõhusust.
2. Edusamme, tulemuslikkust ja tõhusust hinnatakse rakenduse määruse (EL) 2017/892 II lisas sätestatud selliste ühtsete tulemusnäitajate alusel, mis peegeldavad lähteolukorda, aga ka rakendatud rakenduskavade rahastamist (vahendite kasutuselevõttu), väljundeid, tulemusi ja mõju.
3. Liikmesriigid võivad määrata riiklikes strateegiates veel näitajaid.

#### Artikkel 57

### Rakenduskavade järelevalve- ja hindamismenetlused

1. Tootjaorganisatsioonid ja tootjaorganisatsioonide liidud kehtestavad korra, mille alusel rakenduskavade järelevalve ja hindamise puhul kasutatavate näitajate kokkupanemiseks vajalikku teavet koguda, registreerida ja säilitada.

2. Järelevalvet tuleb teha nii, et järelevalve tulemused võimaldavad:
  - a) kontrollida kava rakendamise kvaliteeti;
  - b) määrata kindlaks, kas rakenduskavas on vaja teha kohandusi või kas rakenduskava on vaja läbi vaadata;
  - c) esitada andmeid aruandluse jaoks. Järelevalve tulemusi käsitlev teave tuleb esitada rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 21 lõikes 2 osutatud aastaaruandes.
3. Hindamise käigus tuleb esitada aruanne eelviimase aasta kohta, mil rakenduskava kohaldati, nagu on osutatud rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 21 lõikes 4.

Hindamise käigus kontrollitakse rakenduskavas seatud üldeesmärkide saavutamist. Selleks kasutatakse lähteolukorda, väljundeid ja tulemusi kajastavaid ühtseid tulemusnäitajaid.

Kui see on asjakohane, peab hindamine hõlmama kvalitatiivse hinnangu andmist selliste keskkonnameetmete tulemustele ja mõjule, mille eesmärk on:

- a) hoida ära pinnaerosioon;
- b) vähendada taimekaitsevahendite kasutamist või seda paremini hallata;
- c) kaitsta elupaiku ja bioloogilist mitmekesisust ning
- d) maastikukaitse.

Hindamise tulemusi kasutatakse selleks, et:

- a) parandada rakenduskava kvaliteeti;
- b) määrata kindlaks, kas rakenduskavas on vaja teha sisulisi muudatusi ning
- c) saada kasulikke kogemusi edaspidiste rakenduskavade täiustamiseks.

Hindamisaruanne lisatakse vastavale rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 21 lõikes 2 osutatud aastaaruandele.

#### Artikkel 58

### Riikliku strateegiaga seotud järelevalve- ja hindamismenetlused

1. Liikmesriigid kehtestavad artiklis 56 osutatud näitajate kokkupanemiseks vajaliku teabe elektroonilise kogumise, registreerimise ja säilitamise korra. Selleks kasutavad nad teavet, mille tootjaorganisatsioonid ja nende liidud esitavad seoses oma rakenduskavade järelevalve ja hindamisega.
2. Et hinnata rakenduskavades seatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme, peab järelevalve olema pidev. Selleks kasutatakse ära teave, mille tootjaorganisatsioonid ja nende liidud esitavad oma rakenduskavade järelevalve ja hindamise iga-aastastes aruannetes. Järelevalvet tuleb teha nii, et järelevalve tulemused võimaldavad:
  - a) kontrollida rakenduskavade kohaldamise kvaliteeti;
  - b) teha kindlaks, kas riiklikku strateegiat on vaja kohandada või läbi vaadata, et saavutada strateegia eesmärged või parandada strateegia rakendamise haldamist, sealhulgas rakenduskavade finantsjuhtimist.
3. Hindamise eesmärk on kontrollida strateegia üldeesmärkide saavutamisel tehtud edusamme. Selleks kasutatakse ära rakenduskavade järelevalve ja hindamise tulemusi, mis sisalduvad tootjaorganisatsioonide esitatud aastaaruannetes ja eelviimases aastaaruandes. Hindamistulemusi kasutatakse selleks, et:
  - a) parandada strateegia kvaliteeti;
  - b) määrata kindlaks, kas strateegias on vaja teha sisulisi muudatusi.

Hindamises peavad sisalduma 2020. aastal tehtud hindamise tulemused. Need tulemused peavad sisalduma artikli 54 punktis b osutatud sama aasta riiklikus aastaaruandes. Selles kontrollitakse finantsvahendite kasutusastet, kohaldatud rakenduskavade tulemuslikkust ja tõhusust ning hinnatakse nende kavade tulemusi ja mõju võrreldes strateegias seatud eesmärkide, püstitatud ülesannete ja sätestatud meetmetega ning vajaduse korral määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 sätestatud muude eesmärkidega.

### 3. jagu

## Halduskaristused

### Artikkel 59

#### Tunnustamiskriteeriumide eiramine

1. Kui liikmesriik on teinud kindlaks, et tootjaorganisatsioon eirab mõnda artiklite 5, 7, artikli 11 lõigete 1 ja 2 ning artikli 17 nõuetega seotud tunnustamiskriteeriumit, saadab ta hiljemalt kaks kuud pärast eiramise avastamist asjakohasele tootjaorganisatsioonile tähtitud hoiatuskirja, milles märgitakse tuvastatud eiramine, nõutavad parandusmeetmed ja parandusmeetmete võtmise ajavahemik, mis ei tohi ületada nelja kuud. Liikmesriigid peatavad toetusmaksed alates eiramise kindlakstegemisest kuni ammendavate parandusmeetmete võtmiseni.

2. Kui tootjaorganisatsioon ei suuda rakendada lõikes 1 osutatud parandusmeetmeid liikmesriigi kehtestatud ajavahemikus, peatatakse tootjaorganisatsiooni tunnustus. Liikmesriik teatab tootjaorganisatsioonile peatamise ajavahemiku, mis algab vahetult pärast kõnealuste parandusmeetmete rakendamiseks antud ajavahemiku lõppemist ega tohi kesta kauem kui 12 kuud alates päevast, mil tootjaorganisatsioon sai hoiatuskirja. See ei piira liikmesriigi selliste horisontaalsete õigusaktide kohaldamist, millega võidakse ette näha peatamine, kui on alatatud kõnealuse juhtumiga seotud kohtumenetlus.

Tunnustuse peatamise ajal võib tootjaorganisatsioon jätkata oma tegevust, kuid toetust ei maksta kuni tunnustuse peatamise lõppemiseni. Aastast toetussummat vähendatakse 2 % iga alanud kalendrikuu või selle osa kohta, mil tunnustus on peatatud.

Tunnustuse peatamine lõpeb päeval, mil kontrollimine kinnitab, et asjaomased tunnustuskriteeriumid on täidetud.

3. Kui liikmesriigi pädeva asutuse poolt tunnustuse peatamiseks kehtestatud ajavahemiku lõpuks ei ole kriteeriumid täidetud, tühistab liikmesriik tunnustuse alates kuupäevast, mil tunnustamistingimused ei olnud enam täidetud, või kui seda kuupäeva ei ole võimalik välja selgitada, alates eiramise tuvastamise kuupäevast. See ei piira liikmesriigi selliste horisontaalsete õigusaktide kohaldamist, millega võidakse ette näha tunnustuse peatamine, kui on alatatud kõnealuse juhtumiga seotud kohtumenetlus. Selle ajavahemiku osas, mil eiramine kindlaks tehti, ettenähtud, kuid seni maksmata toetust välja ei maksta, ja alusetult makstud toetus tuleb tagastada.

4. Kui liikmesriik on teinud kindlaks, et tootjaorganisatsioon eirab mis tahes määruse (EL) nr 1308/2013 artikliga 154 kehtestatud toetus-kriteeriume, mida ei ole nimetatud lõikes 1, saadab ta hiljemalt kaks kuud pärast eiramise kindlaks tegemist asjakohasele tootjaorganisatsioonile tähtitud hoiatuskirja, milles märgitakse tuvastatud eiramine, nõutavad parandusmeetmed ja parandusmeetmete võtmise ajavahemik, mis ei tohi ületada nelja kuud.

5. Kui tootjaorganisatsioon ei võta lõikes 4 osutatud parandusmeetmeid liikmesriigi kehtestatud ajavahemiku jooksul, peatatakse maksed ja vähendatakse aastast toetussummat 1 % iga kalendrikuu või selle osa kohta, mis ületab kehtestatud ajavahemikku. See ei piira liikmesriigi selliste horisontaalsete õigusaktide kohaldamist, millega võidakse ette näha peatamine, kui on alatatud kõnealuse juhtumiga seotud kohtumenetlus.

6. Liikmesriik tühistab tunnustuse, kui tootjaorganisatsioon ei suuda tõendada vastavust määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punktis b nõutud turustatava toodangu miinimumkoguse või -väärtuse kriteeriumile teise järgneva aasta 15. oktoobriks, mis järgneb aastale, mil kõnealuseid kriteeriume ei täidetud. Tühistamine jõustub alates kuupäevast, mil tunnustamistingimused ei olnud enam täidetud, või kui seda kuupäeva ei ole võimalik välja selgitada, alates eiramise tuvastamise kuupäevast. Selle ajavahemiku osas, mil eiramine kindlaks tehti, ettenähtud, kuid seni maksmata toetust välja ei maksta, ja alusetult makstud toetus tuleb tagastada.

Kui aga tootjaorganisatsioon esitab liikmesriigile tõendusmaterjali selle kohta, et hoolimata ohuennetusmeetmete võtmisest ei suuda ta loodusõnnetuste, halbade ilmastikutingimuste, haiguste või kahjurite leviku tõttu järgida määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 1 punktis b liikmesriikide kehtestatud turustatava toodangu miinimumkoguse või -väärtuse kohta kehtestatud tunnustamiskriteeriume, võib liikmesriik teha asjakohase aasta kohta sellele tootjaorganisatsioonile turustatava toodangu miinimumkoguse või -väärtuse erandi.

7. Lõigete 1, 2, 4 ja 5 kohaldamise juhtudel võivad liikmesriigid teha makseid pärast rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 10 sätestatud tähtaega. Kõnealuseid makseid ei tohi siiski teha hiljem kui rakenduskava kohaldamisele järgneva teise aasta 15. oktoobril.

8. Lõikeid 1–5 kohaldatakse *mutatis mutandis* juhtudel, mil tootjaorganisatsioon ei esita liikmesriigile rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 21 nõutud teavet.

#### Artikkel 60

##### Pettus

1. Liikmesriigid peatavad sellisele tootjaorganisatsioonile või tootjaorganisatsioonide liidule suunatud maksed ja neile antud tunnustuse, kes on riikliku ametiasutuse uurimise all seoses määruse (EL) nr 1308/2013 kohase toetusega seonduva pettuse kahtlusega, ning teeb seda seniks, kuni kahtluse osas on jõutud selgusele.

2. Kui tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit on pannud toime määruse (EL) nr 1308/2013 kohase toetusega seonduva pettuse, siis ilma et see mõjutaks muude karistuste kohaldamist vastavalt Euroopa Liidu ja siseriiklike õigusaktide kohaselt, liikmesriigid:

- a) tühistavad tootjaorganisatsioonile või tootjaorganisatsioonide liidule antud tunnustuse;
- b) jätavad asjaomased tegevused asjaomase rakenduskava raames toetuseta ning nõuavad nende tegevustega seoses makstud toetussummad tagasi ning
- c) ei anna kõnealusele tootjaorganisatsioonile või liidule järgmisel aastal tunnustust.

#### Artikkel 61

##### Karistus rahastamiskõlbmatute summade puhul

1. Maksete suurus arvutatakse tegevuste rahastamiskõlblikkuse alusel.

2. Liikmesriik kontrollib toetuse saamiseks esitatud taotlust ning määrab rahastamiskõlblikud summad. Liikmesriik määrab summa, mis:

- a) tuleks toetusesaajale vaid taotluse alusel välja maksta;
- b) tuleb toetusesaajale maksta pärast taotluse rahastamiskõlblikkuse kontrolli.

3. Kui lõike 2 punkti a kohaselt kehtestatud summa ületab lõike 2 punkti b kohaselt kehtestatud summat rohkem kui 3 %, kohaldatakse karistust. Karistuse suurus on lõike 2 punktide a ja b alusel välja arvutatud summade vahe. Karistust ei kohaldata, kui tootjaorganisatsioon tõendab, et ta ei ole vastutav rahastamiskõlbmatu summa esitamise eest.

4. Lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse kohapealsete kontrollide või järelkontrollide käigus tuvastatud rahastamiskõlbmatute kulude suhtes *mutatis mutandis*.

5. Kui turustatud toodangu väärtus deklareeritakse ja seda kontrollitakse enne toetuse taotlemist, kasutatakse lõike 2 punktide a ja b kohaselt kehtestatavate summade määramisel neid deklareeritud ja heakskiidetud väärtusi.

6. Kui rakenduskava lõppedes ei ole määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 5 punktis b osutatud tingimused täidetud, tuleb rakenduskava kohaldamise viimasel aastal saadud toetuse kogusummat vähendada osas, mis vastab keskkonnameetmete võtmisel kandmata kulude summale.

*Artikkel 62***Kõrvaldamistoimingute esimese astme kontrolli järgselt kohaldatavad halduskaristused**

1. Kui pärast rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 29 osutatud kontrollimist tuvastatakse mittevastavus rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklis 15 osutatud turustamisstandardite või miinimumnõuete osas ulatuses, mis ületab kehtestatud lubatud hälbeid, tuleb nõuda, et asjaomane tootjaorganisatsioon maksab karistussumma, mis arvutatakse nende kõrvaldatud toodete osakaalu põhjal, mis ei vasta neile standarditele või nõuetele, järgmiselt:
  - a) juhul kui need kogused moodustavad vähem kui 10 % vastavalt käesoleva määruse artiklile 44, on karistussumma võrdne liidu finantsabi summaga, mis arvutati kõnealuste mittevastavalt kõrvaldatud tootekoguste põhjal;
  - b) juhul kui need kogused on vahemikus 10 % kuni 25 % tegelikult kõrvaldatud kogustest, on karistussumma kahekordne liidu finantsabi summa, mis arvutati kõnealuste mittevastavalt kõrvaldatud tootekoguste põhjal, või
  - c) juhul kui need kogused ületavad 25 % tegelikult kõrvaldatud kogustest, on karistussummaks liidu finantsabi summa kogu käesoleva määruse artikli 44 kohaselt teatatud koguse ulatuses.
2. Lõikes 1 osutatud karistusi kohaldatakse ilma et see piiraks vastavalt artiklile 61 määratud mis tahes karistuse kohaldamist.

*Artikkel 63***Tootjaorganisatsioonide suhtes seoses kõrvaldamistoimingutega kohaldatavad halduskaristused**

Kõrvaldamistoimingute kulusid käsitatakse rahastamiskõlbatutena, kui asjaomaseid tooteid ei ole kõrvaldatud liikmesriikide poolt artikli 46 lõike 1 kohaselt sätestatud viisil või kui kõrvaldamistoiming on kahjustanud keskkonda või fütosanitaarseid tingimusi, ilma et see piiraks vastavalt artiklile 61 määratud mis tahes karistuse kohaldamist.

*Artikkel 64***Turult kõrvaldatud toodete saajate puhul kohaldatavad halduskaristused**

Kui vastavalt rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklitele 29 ja 30 tehtud kontrollide käigus tuvastatakse turult kõrvaldatud toodete saajatega seostatavaid rikkumisi, siis kõnealused toodete saajad:

- a) jäävad ilma õigusest saada turult kõrvaldatud tooteid ning
- b) saavad nõude maksta välja saadud toodete väärtus, millele lisanduvad sortimis- ja pakendamis- ning transpordikulud vastavalt liikmesriikide poolt kehtestatud eeskirjadele.

Esimese lõigu punktis a sätestatud õigusest ilmajäämine jõustub kohe, kestab vähemalt aasta ja on pikendatav.

*Artikkel 65***Toorelt koristamise ja koristamata jätmise puhul kohaldatavad halduskaristused**

1. Kui tootjaorganisatsioon ei ole täitnud oma kohustusi seoses toorelt koristamisega, peab ta karistusena maksma hüvitissumma nende alade osas, millega seoses võetud kohustust eirati. Kohustuste täitmata jätmisena käsitatakse juhtumeid, mille korral:

- a) teatatud toorelt koristamise ala ei vasta toorelt koristamise toetuse saamise tingimustele;
- b) alalt ei ole saak täielikult koristatud või toodang ei ole denatureeritud;
- c) tootjaorganisatsiooni süül on kahjustatud keskkonda või fütosanitaarseid tingimusi.

2. Kui tootjaorganisatsioon ei ole täitnud oma kohustusi seoses saagi koristamata jätmisega, peab ta karistusena maksuma hüvitissumma nende alade osas, millega seoses võetud kohustust eirati. Kohustuste täitmata jätmisena käsitatakse juhtumeid, mille korral:

- a) teatud koristamatajätmise ala ei vasta koristamatajätmise toetuse saamise tingimustele;
- b) saaki on siiski koristatud või osaliselt koristatud;
- c) tootjaorganisatsiooni süül on kahjustatud keskkonda või fütosanitaarseid tingimusi.

Käesoleva lõike esimese lõigu punkti b ei kohaldata siis, kui kohaldatakse artikli 48 lõike 3 teist lõiku.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud karistusi kohaldatakse lisaks mis tahes vastavalt artiklile 61 määratud karistustele.

#### Artikkel 66

### Kohapealsest kontrollist hoidumine

Tunnustamisaotlus, rakenduskava heakskiitmine või toetuse taotlus lükatakse tagasi konkreetse punkti või asjaomaste kulude osas, kui tootjaorganisatsioon, sh selle liige või vastav esindaja takistab kohapealse kontrolli läbiviimist.

#### Artikkel 67

### Tagasinõutud toetuse tagasimaksmine ja karistussummade tasumine

1. Tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud või muud asjaomased ettevõtjad maksavad alusetult makstud toetuse koos intressiga tagasi ning tasuvad käesoleva jaoga ettenähtud karistussummad.

Intress arvutatakse:

- a) alusetult saadud toetuse kättesaamise ja toetuseks saadud summa tagasimaksmise vahele jääva perioodi alusel;
  - b) Euroopa Keskpanka poolt oma peamiste refinantseerimistingute puhul kohaldatava intressimäära alusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias ja mis kehtib alusetult makstud summade väljamaksmise kuupäeval ning mida suurendatakse kolme protsendipunkti võrra.
2. Tagasimakstav toetus, intressid ja määratud karistussummad makstakse Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondile (EAGF).

#### VI PEATÜKK

### Eeskirjade laiendamine

#### Artikkel 68

### Eeskirjade laiendamise tingimused

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklit 164 kohaldatakse puu- ja köögiviljatoodetele ning puu- ja köögiviljasektori töödeldud toodetele, kui kõnealuse artikli lõikes 4 osutatud eeskirjad:

- a) on kehtinud vähemalt ühe aasta;
- b) on muudetud siduvaks maksimaalselt kolmeks aastaks.

Liikmesriigid võivad siiski teha erandi käesoleva lõike esimese lõigu punktis a sätestatud tingimuse osas, kui laiendatavate eeskirjade eesmärk on üks määruse (EL) nr 1308/2013 artiklit 164 lõike 4 esimese lõigu punktides a, e, f, h, i, j, m ja n sätestatud eesmärkidest.

2. Eeskirju, mis on muudetud siduvaks konkreetse majanduspiirkonnas kõigi tootjate jaoks, ei kohaldata selliste töötlemiseks tarnitud toodete suhtes, mille osas on leping allkirjastatud enne saagikoristuse algust, välja arvatud juhul, kui eeskirjade laiendamine (v.a määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 4 esimese lõigu punktis a osutatud säte turgu käsitleva aruandluse kohta) hõlmab sõnaselgelt selliseid tooteid.

3. Tootjaorganisatsioonide või tootjaorganisatsioonide liitude suhtes kehtivaid eeskirju ei saa muuta siduvaks määrusega (EÜ) nr 834/2007 hõlmatud mahetoodete tootjate jaoks, välja arvatud juhul, kui vähemalt 50 % kõnealuse määrusega hõlmatud tootjatest, kes paiknevad majanduspiirkonnas, kus tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit tegutseb, on nende eeskirjadega nõus, ning kui see organisatsioon või liit katab vähemalt 60 % kõnealuse piirkonna mahepõllumajanduslikust toodangust.

4. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud eeskirju ei kohaldata toodete suhtes, mis on toodetud väljaspool kõnealuse määruse artikli 164 lõikes 2 osutatud konkreetset majanduspiirkonda.

## Artikkel 69

**Riiklikud eeskirjad**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 2 kohaldamisel võivad liikmesriigid otsustada, et majanduspiirkond, mida peeti silmas tootmisharudevahelise organisatsiooni eeskirjade laiendamise puhul, on piirkond või riigi kogu territoorium, kus on sarnased tootmis- ja turustustingimused.
2. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõikes 3 määratletud tootjaorganisatsioonide või nende liitude representatiivsuse kindlaksmääramisel peavad liikmesriigid kehtestama eeskirjad, milles ei võeta arvesse:
  - a) tootjaid, kelle toodang on ette nähtud põhiliselt põllumajandusettevõttes või tootmispiirkonnas toimuvaks otsemüügiks tarbijaile;
  - b) punktis a osutatud otsemüüki;
  - c) toodangut, mis on tarnitud töötlemiseks lepingu alusel, mis on allkirjastatud enne saagikoristuse algust, välja arvatud juhul, kui laiendatud eeskirjad hõlmavad sõnaselgelt selliseid tooteid;
  - d) määrusega (EÜ) nr 834/2007 hõlmatud mahetoodete tootjaid või mahetooteid.

## Artikkel 70

**Eeskirjade laiendamisest ja majanduspiirkondadest teatamine**

1. Kui liikmesriik teatab eeskirjadest, mis ta on muutnud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 6 kohaselt siduvaks teatava toote ja majanduspiirkonna puhul, teatab ta koheselt komisjonile:
  - a) majanduspiirkonna, mille suhtes neid eeskirju kohaldatakse;
  - b) eeskirjade laiendamist taotlenud tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või tootmisharudevahelise liidu andmed ning andmed, mis tõendavad vastavust määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõikele 3;
  - c) juhul kui eeskirjade laiendamist on taotlenud tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit, siis sellesse organisatsiooni või liitu kuuluvate tootjate arvu ning asjaomase majanduspiirkonna tootjate koguarvu; selline teave esitatakse laiendamistaotluse esitamise ajal valitsenud olukorra seisuga;
  - d) juhul kui eeskirjade laiendamist on taotlenud tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit, siis majanduspiirkonna kogutoodangu ja kõnealuse tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu turustatud toodangu viimasel turustusaastal, mille kohta on andmed olemas;
  - e) kuupäeva, millest alates on laiendatavaid eeskirju kohaldatud asjaomase tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või tootmisharudevahelise organisatsiooni suhtes, ning
  - f) laiendamise jõustumiskuupäeva ja laiendamise kohaldamise kestuse.
2. Kui liikmesriik on vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 3 teisele lõigule kehtestanud riiklikud eeskirjad, mis kehtivad tootmisharudevaheliste organisatsioonide eeskirjade laiendamisel representatiivsuse suhtes, teatab ta samaaegselt laiendatud eeskirjadest teatamisega neist representatiivsust käsitlevatest eeskirjadest komisjonile ja lisab nende põhjendused.
3. Enne laiendatud eeskirjade avalikkusele kättesaadavaks tegemist teavitab komisjon neist eeskirjadest liikmesriike, kasutades vahendeid, mida ta peab asjakohaseks.

## Artikkel 71

**Eeskirjade laiendamise kehtetuks tunnistamine**

- Komisjon võtab vastu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 175 punktis d osutatud otsuse, milles nõutakse, et liikmesriik tühistaks eeskirjade laiendamise, mille osas liikmesriik kõnealuse määruse artikli 164 lõike 1 kohaselt otsuse tegi, kui ta leiab, et:
- a) liikmesriigi otsus välistab konkurentsi olulisel osal siseturust, kahjustab vabakaubandust või ohustab aluslepingu artiklis 39 seatud eesmärkide saavutamist;

- b) teistele tootjatele laiendatud eeskirjade suhtes kohaldatakse aluslepingu artikli 101 lõiget 1;
- c) käesoleva peatüki sätteid ei ole järgitud.

Kõnealuste eeskirjadega seoses tehtud komisjoni otsust kohaldatakse alates kuupäevast, mil asjaomasele liikmesriigile leiust teatati.

#### Artikkel 72

### Enne koristamist müüdüd toodangu ostjad

1. Kui tootjaorganisatsiooni mittekuuluvad tootjad müüvad oma toodangut enne selle koristamist, käsitatakse sellist ostjat toodangu aruandlust ja turustamist käsitlevate eeskirjade järgimise seisukohast selle toodangu tootjana.
2. Asjaomased liikmesriigid võivad otsustada, et eeskirju, mida lõikes 1 ei nimetata, võib muuta ostjate jaoks siduvaks, kui nad vastutavad asjaomase toodangu haldamise eest.

#### III JAOTIS

### KAUBANDUS KOLMANDATE RIIKIDEGA – PIIRIL KEHTIVA HINNA SÜSTEEM

#### Artikkel 73

### Mõisted

Käesoleva peatüki kohaldamisel on

- a) „partii“ – kaubad, mis on esitatud vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni alusel, hõlmates üksnes sama päritoluga kaupu, mis kuuluvad ühe ühtse CN-koodi alla, ning
- b) „importija“ – deklarant Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 <sup>(1)</sup> artikli 5 lõikes 15 määratletud tähenduses.

#### Artikkel 74

### Imporditud toodete hindadest ja kogustest teatamine

1. Iga VII lisa A osas sätestatud toote ja ajavahemiku kohta ning iga turupäeva ja päritolu kohta teatavad liikmesriigid komisjonile järgmise tööpäeva kella 12.00-ks (Brüsseli aja järgi):

- a) kolmandatest riikidest imporditud ja liikmesriigi imporditurgudel müüdüd toodete keskmised tüüpilised hinnad ning
- b) punktis a osutatud hindadele vastavad üldkogused.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel teatavad liikmesriigid komisjonile nende meelest tüüpilised imporditurud, mis peavad hõlmama Londoni, Milano, Perpignani ja Rungis' turge.

Kui esimese lõigu punktis b osutatud üldkogused kaaluvad vähem kui kümme tonni, ei pea vastavaid hindu komisjonile teatama.

2. Lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud hinnad registreeritakse:

- a) iga VII lisa A osas loetletud toote kohta;
- b) kõikide kättesaadavate sortide ja suuruste kohta ning
- c) importija/hulgimüüja tasandil kehtiva hinnana või hulgi-/jaemüüja tasandil kehtiva hinnana juhul, kui importija/hulgimüüja tasandil kehtivad hinnad ei ole teada.

Kõnealuseid hindu vähendatakse järgmiste summade võrra:

- a) 15 % kasumimarginaal Londoni, Milano ja Rungis' turustuskeskuste puhul ja 8 % muude turustuskeskuste puhul ning
- b) transpordi- ja kindlustuskulud Euroopa Liidu tolliterritooriumil.

Liikmesriigid võivad teise lõigu kohaselt mahaarvatavateks transpordi- ja kindlustuskuludeks määrata kindlad standardsummad. Sellistest standardsummadest ja nende arvutamise meetodist tuleb komisjonile viivitamata teatada.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

3. Lõike 2 kohaselt registreeritud hindu, mis on kehtestatud hulgi- või jaemüügitasandil, vähendatakse:
  - a) 9 % suuruse summa võrra, et võtta arvesse hulгимүүйя kasumimarginaali, ja
  - b) 0,7245 euro suuruse summa võrra 100 kg kohta, et võtta arvesse käitlemiskulusid ning turul kehtivaid makse ja tasusid.
4. Konkreetse turustamisstandardiga hõlmatud VII lisa A osas loetletud toodete puhul käsitatakse tüüpilisena järgmisi hindu:
  - a) I klassi toodete hind, tingimusel et kõnealuse klassi kogused moodustavad vähemalt 50 % turustatavast üldkogusest,
  - b) I ja II klassi toodete hinnad, tingimusel et kõnealuste klasside kogused moodustavad vähemalt 50 % turustatavast üldkogusest,
  - c) II klassi toodete hinnad, kui I klassi tooted ei ole kättesaadavad, välja arvatud juhul, kui nende suhtes on kvaliteediomadustest tulenevalt otsustatud kohaldada korregeerimiskoeffitsienti ja kui tavaliselt ei turustata neid tooteid I klassi toodetena.

Esimese lõigu punktis c osutatud korregeerimiskoeffitsienti kohaldatakse pärast lõikes 2 osutatud summade mahaarvamist.

Konkreetses turustamisstandardiga hõlmatud VII lisa A osas loetletud toodete puhul käsitatakse tüüpilisena tootehindu, mis vastavad üldisele turustamisstandardile.

#### Artikkel 75

##### Piiril kehtiva hinna alus

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 181 lõike 1 kohaldamisel loetakse kõnealuses artiklis osutatud puu- ja köögiviljatoodeteks ning töödeldud puu- ja köögiviljasektori toodeteks käesoleva määruse VII lisas loetletud tooteid.
2. Kui VII lisa A osas loetletud toodete tolliväärtus on määratud määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 70 sätestatud tehinguväärtuse kohaselt ja kui kõnealune tolliväärtus ületab rohkem kui 8 % võrra komisjoni poolt kindla määrana arvatud kindlat impordiväärtust, mida kohaldatakse kõnealuse toote vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni koostamise ajal, esitab importija komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 <sup>(1)</sup> artiklis 148 osutatud tagatise. Sel eesmärgil võrdub imporditollimaksu summa, mida VII lisa A osas loetletud toodete eest võidakse sisse nõuda, tollimaksu summaga, mida oleks tulnud maksta, kui kõnealust toodet oleks liigitatud asjaomase kindla impordiväärtuse põhjal.
- Esimest lõiku ei kohaldata juhul, kui kindla impordiväärtus on suurem kui nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 <sup>(2)</sup> I lisa III osa I jao 2. lisas loetletud hinnad piiril või kui deklarant taotleb, et tagatise esitamise asemel tehakse tollimaksu arvestuskanne viivitamata selle tollimaksu summa kohta, mis võib hiljem tasumisele kuuluda.
3. Kui VII lisa A osas loetletud toodete tolliväärtus arvutatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 74 lõike 2 punkti c kohaselt, arvestatakse tollimaks rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 38 lõike 1 kohaselt maha. Sel juhul esitab importija tagatise, mis võrdub tollimaksu summaga, mida ta oleks maksnud juhul, kui tooted oleks liigitatud kohaldatava kindla impordiväärtuse põhjal.
4. Edasimüügiks imporditud toodete tolliväärtus määratakse otse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 74 lõike 2 punkti c kohaselt ning sel juhul kohaldatakse kehtival perioodidel rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikli 38 kohaselt arvatud kindlat impordiväärtust.
5. Importijal on alates kõnealuste toodete müügist aega üks kuu, kuid mitte rohkem kui neli kuud alates vabasse ringlusesse lubamise deklaratsiooni vastuvõtmiskuupäevast, et tõendada, et partii on müüdud tingimustel, mis kinnitavad määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 70 osutatud hindade korrektsust, või määrata kindlaks kõnealuse määruse artikli 74 lõike 2 punktis c osutatud tolliväärtus.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

<sup>(2)</sup> Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

Kui ühest kõnealusest tähtjast kinni ei peeta, võetakse esitatud tagatis ära, ilma et see piiraks lõike 6 kohaldamist.

Esitatud tagatis tagastatakse ulatuses, mille kohta esitatakse tolli rahuldavad tõendid realiseerimistingimuste täitmise kohta. Vastasel korral jäetakse tagatis imporditollimaksude katteks.

Selle tõendamiseks, et partii on müüdud esimeses lõigus sätestatud tingimustel, teeb importija lisaks arvele kättesaadavaks kõik asjakohaste tollikontrollide tarbeks vajalikud asjaomase partii iga toote müügi ja realiseerimisega seotud dokumendid, sealhulgas dokumendid, mis käsitlevad partii vedu, kindlustust, käitlemist ja ladustamist.

Kui rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artiklis 3 osutatud turustamisstandardite kohaselt tuleb pakendil näidata puu- ja köögiviljade sort või tüüp, näidatakse veo, arvete ja tarnekorraldusega seotud dokumentidel partiisse kuuluvate puu- ja köögiviljade sort või tüüp.

6. Liikmesriigi pädev asutus võib importija nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral pikendada lõike 5 esimeses lõigus osutatud neljakuulist tähtaega kuni kolme kuu võrra.

Kui liikmesriigi pädevad asutused leiavad kontrolli käigus, et käesoleva artikli nõuded ei ole täidetud, nõuavad nad tasumisele kuuluva tollimaksu tagasi vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artiklile 105. Tagastatava või tagasinõudmisele kuuluva tollimaksu määr sisaldab intressi alates kauba vabasse ringlusse lubamise kuupäevast kuni tagasimakse laekumiseni. Kohaldatakse liikmesriikide õigusaktidega tagasinõudmistoimingute suhtes kehtestatud intressimäära.

#### IV JAOTIS

### ÜLD-, ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

#### Artikkel 76

#### Riiklikud karistused

Ilma et see piiraks määruses (EL) nr 1306/2013, määruses (EL) nr 1308/2013, käesolevas määruses või rakendusmääruses (EL) 2017/892 sätestatud mis tahes karistuse kohaldamist, võivad liikmesriigid kohaldada siseriiklikke karistusi kõnealustes määrustes sätestatud nõuete rikkumiste korral, sh võivad nad karistada ka tootjaorganisatsioone, kes ei kohalda rakenduskavu. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, et tagada liidu finantshuvide piisav kaitse.

#### Artikkel 77

#### Teatamine

1. Liikmesriik määrab ühe pädeva asutuse või organi, kes vastutab teatamiskohustuse täitmise eest iga järgmise teema puhul:

- a) tootjarühmad, tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud ja tootmisharudevahelised organisatsioonid, nagu on ette nähtud artikliga 54;
- b) siseturul kehtivad puu- ja köögivilja tootjahinnad, nagu on ette nähtud artikliga 55;
- c) kolmandatest riikidest imporditud ja tüüpilistel imporditurgudel müüdud toodete hinnad ja kogused, nagu on osutatud artiklis 74;
- d) vabasse ringlusse lubatud impordimaht, nagu on ette nähtud rakendusmääruse (EL) 2017/892 artikliga 39.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile asjaomase asutuse või organi määramisest ja kontaktandmetest ning kõnealuse teabe kõigist muutmistest.

Määratud asutuste ja organite loetelu, mis hõlmab kõnealuste institutsioonide nimesid ja aadresse, tehakse liikmesriikidele ja avalikkusele igal asjakohasel viisil kättesaadavaks komisjoni teabesüsteemide kaudu, sh avaldatakse veebis.

3. Käesoleva määrusega ja rakendusmäärusega (EL) 2017/892 ette nähtud teated esitatakse vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 792/2009 <sup>(1)</sup>.

4. Kui liikmesriik ei täida määruse (EL) nr 1308/2013, käesoleva määruse või rakendusmääruse (EL) 2017/892 kohast teatamiskohustust või kui komisjoni valduses olevate objektivsete faktide põhjal ilmneb, et teave on vale, võib komisjon peatada määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 17 osutatud puu- ja köögiviljasektoritega seotud igakuised maksed kas osaliselt või täielikult kuni teabe nõuetekohase edastamiseni.

#### Artikkel 78

### Vääramatust jõust teatamine

Määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 59 lõike 7 ja artikli 64 lõike 2 punkti a kohaldamisel tuleb igast vääramatu jõu juhtumist liikmesriigi pädevale asutusele teatada ja esitada asjakohased, asutuse jaoks piisavad tõendid 30 tööpäeva jooksul alates kuupäevast, mil vääramatu jõu juhtum aset leidis.

#### Artikkel 79

### Rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 muutmine

Rakendusmäärust (EL) nr 543/2011 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 2 jäetakse välja.
- 2) Artiklid 19–35 jäetakse välja.
- 3) Artiklid 50–148 jäetakse välja.
- 4) VI–XVIII lisa jäetakse välja.

#### Artikkel 80

### Üleminekusätted

1. Ilma et see piiraks artikli 34 kohaldamist, võib tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu taotluse korral rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 kohaselt heaks kiidetud rakenduskava:

- a) rakendamist jätkata kuni selle lõpuni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 alusel kohaldatavatel tingimustel;
- b) muuta nii, et see vastaks määruse (EL) nr 1308/2013, käesoleva määruse ja rakendusmääruse (EL) 2017/892 nõuetele, või
- c) asendada uue rakenduskavaga, mis on heaks kiidetud määruse (EL) nr 1308/2013, käesoleva määruse ja rakendusmääruse (EL) 2017/892 kohaselt.

2. Erandina artiklist 23 arvutatakse liidu finantsabi piirmäär 2017. aastaks rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 kohaselt.

3. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt moodustatud tootjarühmade suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artiklis 79 osutatud rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 kehtetuks tunnistatud sätteid seni, kuni kõnealuseid tootjarühmi on tootjaorganisatsioonina tunnustatud või kuni asjaomane liikmesriik on rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 116 lõike 2 kohaselt makstud toetuse tagastanud.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 31. augusti 2009. aasta määrus (EÜ) nr 792/2009, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad turgude ühise korralduse rakendamist, otsemaksete režiimi, põllumajandustoodete müügievendamist ning äärepoolseimates piirkondades ja väiksematel Egeuse mere saartel kohaldatavat korda käsitlevate teabe ja dokumentide esitamiseks liikmesriikidelt komisjonile (ELT L 228, 1.9.2009, lk 3).

*Artikkel 81***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. märts 2017

*Komisjoni nimel*  
*president*  
Jean-Claude JUNCKER

---

## I LISA

## Artikli 22 lõikes 2 osutatud töödeldud tooted

| Kategooria                       | CN-kood                               | Kirjeldus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Puuvilja- ja marjamahlad         | ex 2009                               | Kääritamata, piirituselisandita puuvilja- ja marjamahlad (v.a alamrubriiki-desse 2009 61 ja 2009 69 kuuluvad viinamarjamahl ja viinamarjavirre ning alamrubriiki 2009 80 kuuluv banaanimahl) ja kontsentreeritud mahlad, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma<br><br>Kontsentreeritud mahlad on rubriiki ex 2009 kuuluvad puuvilja- ja marjamahlad, mis on saadud mahlast vähemalt 50 % vee eraldamisega füüsi-kalise töötlemisviisiga, pakendis netomassiga vähemalt 200 kg.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Tomatikontsentraat               | ex 2002 90 31<br>ex 2002 90 91        | Vähemalt 28 % kuivainesisaldusega tomatikontsentraat kontaktpakendis netomassiga vähemalt 200 kg.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Külmutatud puu- ja köögivili     | ex 0710<br><br>ex 0811<br><br>ex 2004 | Külmutatud köögivili, toores või eelnevalt aurutatud või keedetud, v.a alamrubriiki 0710 40 00 kuuluv suhkrumais, alamrubriiki 0710 80 10 kuuluvad oliivid ja alamrubriiki 0710 80 59 kuuluvatesse perekonda-desse <i>Capsicum</i> või <i>Pimenta</i> kuuluvate taimede viljad<br><br>Külmutatud puuviljad, marjad ja pähklid, kuumtöötlemata, aurutatud või vees keedetud, ilma suhkru- või muu magusainelisandita, v.a alamrubriiki ex 0811 90 95 kuuluvad külmutatud banaanid<br><br>Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta, külmutatud, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted, v.a alamrubriiki ex 2004 90 10 kuuluv suhkrumais ( <i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i> ) alamrubriiki ex 2004 90 30 kuuluvad oliivid ja alamrubriiki 2004 10 91 kuuluvad kartulid, mis on valmistatud või konserveeritud jahu või helvestena.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Konserveeritud puu- ja köögivili | ex 2001<br><br>ex 2002<br><br>ex 2005 | Köögiviljad, puuviljad, marjad, pähklid jm taimede söödavad osad, äädika või äädikhappeta valmistatud või konserveeritud, v.a:<br>— perekonda <i>Capsicum</i> kuuluvate taimede viljad v.a alamrubriiki 2001 90 20 kuuluvad magus ja mahe paprika või piment<br>— alamrubriiki 2001 90 30 kuuluv suhkrumais ( <i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i> )<br>— alamrubriiki 2001 90 40 kuuluvad jamss, bataat jms toiduks kasuta-tavad taimeosad, mis sisaldavad vähemalt 5 % massist tärklist<br>— alamrubriiki 2001 90 60 kuuluvad palmipungad<br>— alamrubriiki 2001 90 65 kuuluvad oliivid<br>— viinamarjalehed, humalavõrsed jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis kuuluvad alamrubriiki 2001 90 97.<br><br>Tomatid, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädikata või äädikhappeta, v.a eespool kirjeldatud alamrubriikidesse ex 2002 90 31 ja ex 2002 90 91 kuuluv tomatikontsentraat.<br><br>Muud külmutamata köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädikata või äädikhappeta, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted, v.a alamrubriiki 2005 70 kuuluvad oliivid, alamrubriiki ex 2005 80 00 kuuluv suhkrumais ( <i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i> ) ja perekonda <i>Capsicum</i> , kuuluvate taimede viljad, v.a alamrubriiki 2005 99 10 kuuluvad magus ja mahe paprika ning piment ja alamrubriiki 2005 20 10 kuuluvad kar-tulid, mis on valmistatud või konserveeritud jahu või helvestena. |

| Kategooria                                                    | CN-kood                                        | Kirjeldus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | ex 2008                                        | <p>Mujal nimetamata puuviljad ja marjad, pähklid jm söödavad taimeosad, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, suhkru-, muu magusaine- või alkoholilisandiga või ilma, v.a:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— alamrubriiki 2008 11 10 kuuluv maapähklivõi</li> <li>— alamrubriiki ex 2008 19 kuuluvad muud pähklid, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, suhkru- või muu magusainega või ilma, mujal nimetamata</li> <li>— alamrubriiki 2008 91 00 kuuluvad palmipungad</li> <li>— alamrubriiki 2008 99 85 kuuluv mais</li> <li>— alamrubriiki 2008 99 91 kuuluvad jamss, bataat jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis sisaldavad vähemalt 5 % massist tärklist</li> <li>— viinamarjalehed, humalavõrsed jms toiduks kasutatavad taimeosad, mis kuuluvad alamrubriiki ex 2008 99 99</li> <li>— alamrubriikidesse ex 2008 92 59, ex 2008 92 78, ex 2008 92 93 ja ex 2008 92 98 kuuluvad segud banaanidest, muul moel valmistatud või konserveeritud</li> <li>— alamrubriikidesse ex 2008 99 49, ex 2008 99 67 ja ex 2008 99 99 kuuluvad muul viisil valmistatud ja konserveeritud banaanid</li> </ul> |
| Konserveeritud seened                                         | 2003 10                                        | Perekonda <i>Agaricus</i> kuuluvad seened, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Lühiajaliseks säilitamiseks soolvees konserveeritud puuviljad | ex 0812                                        | Lühiajaliseks säilitamiseks soolvees konserveeritud puuviljad, marjad ja pähklid, kuid kohe tarbimiseks kõlbmatud, v. a alamrubriigi ex 0812 90 98 lühiajaliseks säilitamiseks konserveeritud banaanid.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Kuivatatud puuviljad                                          | ex 0813<br>0804 20 90<br>0806 20<br>ex 2008 19 | <p>Kuivatatud puuviljad ja marjad, v.a rubriikidesse 0801–0806 kuuluvad puuviljad</p> <p>Kuivatatud viigimarjad</p> <p>Kuivatatud viinamarjad</p> <p>Muud pähklid, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma, mujal nimetamata, v.a troopilised pähklid ja nende segud.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Muud töödeldud puu- ja köögiviljad                            |                                                | Määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa X osas loetletud töödeldud puu- ja köögiviljad, mis erinevad eespool esitatud kategooriates loetletud toodetest.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Töödeldud maitsetaimed                                        | ex 0910<br>ex 1211                             | <p>Kuivatatud aed-liivatee</p> <p>Basilik, meliss, münt, harilik pune (oregano), rosmariin ja salvei, kuivatatud, tükeldatud või tükeldamata, purustatud või purustamata, pulbristatud või pulbristamata.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Paprikapulber                                                 | ex 0904                                        | Piprad perekonnast <i>Piper</i> ; perekondadesse <i>Capsicum</i> või <i>Pimenta</i> kuuluvad kuivatatud, purustatud või jahvatatud viljad, v.a alamrubriiki 0904 20 10 kuuluv paprika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

## II LISA

**Rakenduskavade alusel mitterahastatavate tegevuste ja kulude loetelu, millele on osutatud artikli 31 lõikes 1**

1. Üldised tootmiskulud ning eelkõige seeneniidistiku, seemnete ja üheaastaste taimedega seotud kulud (ka sertifitseeritud); taimekaitsetoodetega, sealhulgas integreeritud tõrjeainete, väetiste ja muude lisanditega seotud kulud; kogumis- või veokulud (sise- või välisvedu); säilitamiskulud; pakendamiskulud (sealhulgas pakendikäitluse kasutamine ja selle korraldamine), ka uute töötlemisprotsesside raames; tegevuskulud (eelkõige elekter, kütus ja tehniline hooldus).
2. Haldus- ja personalikulud, v.a rakendusfondide ja rakenduskavade rakendamisega seotud kulud.
3. Kriisiennetuse ja -ohjega mitteseotud tulu- või hinnalisad.
4. Muud kindlustuskulud kui II jaotise III peatüki 7. jaos osutatud saagikindlustusmeetmed.
5. Enne rakenduskava algust teostatud muudeks kui artiklis 38 osutatud toiminguteks võetud laenude tagasimaksed.
6. Hoonestamata maa ost, mille maksumus ületab 10 % kogu asjaomase toimingu rahastamiskõlblikest kuludest.
7. Selliste kohtumiste ja koolitusprogrammide kulud, mis ei ole seotud rakenduskavaga.
8. Tootjaorganisatsiooni liikmete poolt väljaspool ELi toodetud kogustega seotud toimingud või kulud.
9. Toimingud, mis võivad kahjustada konkurentsi tootjaorganisatsiooni muus majandustegevuses.
10. Investeeringud transpordivahenditesse, mida tootjaorganisatsioon kasutab turustamisel või tarnimisel.
11. Üüritud kaupade kasutamisel tekkinud kulud.
12. Liisingulepingutega seotud väljaminekud (maksud, intressid, kindlustuskulud jne) ja kasutuskulud.
13. Käesolevas loetelus rahastamiskõlbmatuna nimetatud toimingute või kuludega seotud alltöövõtu- või allhankelepingud.
14. Käibemaks, välja arvatud juhul, kui riiklike käibemaksu käsitlevate õigusaktide alusel ei ole käibemaks tagastatav.
15. Mis tahes riiklikud või piirkondlikud maksud või fiskaalsed lõivud.
16. Laenuintress, v.a juhul, kui toetust on antud muus vormis kui tagastamatu otsetoetus.
17. Investeeringud äriühingute aktsiatesse või kapitali, kui investeeringu puhul on tegemist finantsinvesteeringuga.
18. Muude isikute kui tootjaorganisatsiooni või selle liikmete ja tootjaorganisatsioonide liitude või nende tootjaliikmete või artikli 22 lõikes 8 osutatud tütarettevõtjate kantud kulud.
19. Investeeringud või sarnast liiki tegevused, mida ei teostata tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või nende tootjaliikmete või artikli 22 lõikes 8 osutatud olukorras olevate tütarettevõtjate põllumajanduslikes majapidamistes ja/või tööruumides.
20. Tootjaorganisatsiooni võetud allhankega seotud meetmed väljaspool liitu.

## III LISA

**Rakenduskavade alusel rahastatavate tegevuste ja kulude mittetäielik loetelu, millele on osutatud artikli 31 lõikes 1**

## 1. Erikulud, mis on seotud järgmisega:

- kvaliteedi parandamise meetmed;
- orgaanilised taimekaitsevahendid (feromoonid ja röövloomad), mida kasutatakse mahepõllumajanduslikus, integreeritud või tavalises tootmises;
- keskkonnametmed määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 5 alusel;
- mahepõllumajanduslik, integreeritud või eksperimentaaltootmine, sh mahepõllumajanduslikud seemned ja seemikud;
- määruse (EL) nr 543/2011 II jaotises osutatud taimetervise eeskirjade ja maksimaalse jääkainete sisalduse normidele vastavuse järelevalve tagamine.

Erikulud on lisakulud, mis arvutatakse tavakulude ja tegelikult kantud kulude vahena ning mis väljendavad tegevuse tulemusena saamata jäänud sissetulekut ning mis ei ole ei lisasissetulek ega kulude kokkuhoiust saadav tulu..

Iga esimeses lõigus osutatud rahastamiskõlblike erikulude liigi puhul võivad liikmesriigid kinnitada tavakuludega võrreldes tekkivate lisakulude arvutamiseks nõuetekohaselt põhjendatud standardsed kindlad summad või ühikuhindade astmestiku.

## 2. Rakendusfondide ja rakenduskavade rakendamisega seotud haldus- ja personalikulud, mis sisaldavad järgmist.

- a) Rakendusfondi või -kavaga konkreetselt seotud üldkulud, sealhulgas juhtimis- ja personalikulud, aruanded ja hindamisuuringud ning raamatupidamiskulud ja rahastamisarvestuse halduskulud, mis makstakse standardse kindla summana, mille suurus on kuni 2 % heakskiidetud rakendusfondist, mis on vastavalt artiklile 33 heakskiidetud, ja kuni 180 000 eurot, hõlmates nii liidu finantsabi kui ka tootjaorganisatsioonide sissemakseid.

Tunnustatud tootjaorganisatsioonide liitude esitatud rakenduskavade puhul arvutatakse esimese lõiguga ettenähtud üldkulud lisaks iga tootjaorganisatsiooni üldkuludele ning need piirduvad maksimaalselt 1 250 000 euroga tootjaorganisatsioonide liidu kohta.

Liikmesriigid võivad rahastamise puhul piirduda tegelike kuludega, kuid sel juhul peaksid nad määratlema rahastamiskõlblikud kulud.

- b) Meetmetest tingitud alljärgnevad personalikulud, sealhulgas seaduse kohaselt kohustuslikud töötasukulud, kui need on otseselt kandnud tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liit või artikli 22 lõikes 8 osutatud olukorras olevad tütarettevõtjad, (mille liikmesriik peab heaks kiitma) või tootjaorganisatsiooni liikmeks olevad ühistud:

i) kõrge kvaliteeditaseme saavutamiseks või säilitamiseks või keskkonnakaitseks;

ii) turustamise taseme parandamiseks.

Kõnealuste meetmete rakendamine nõuab eelkõige pädevaid töötajaid. Kui tootjaorganisatsioon kasutab sellistel juhtudel oma või liikmestootjate töötajaid, tuleb töötatud aeg dokumenteerida.

Kui liikmesriik soovib pakkuda alternatiivi rahastamise piiramisele tegelike kuludega, peab ta kõikide käesolevas punktis nimetatud rahastamiskõlblike personalikulude jaoks eelnevalt kinnitama nõuetekohaselt põhjendatud standardse kindla summa või ühikuhindade astmestiku, mille suurus võib olla kuni 20 % heakskiidetud rakendusfondist. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib seda protsenti tõsta.

Kõnealuste standardsete kindlate summade taotlemiseks esitavad tootjaorganisatsioonid liikmesriigi nõuetele vastavalt tõendid tegevuse rakendamise kohta.

- c) Tootjaorganisatsioonide ühinemise õigusabi- ja halduskulud, samuti riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide või riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide liitude loomisega seotud õigusabi- ja halduskulud; teostatavusuuringud ja ettepanekud, mille eest tootjaorganisatsioonid on seoses sellega tasunud.
3. Kohtumiste ja koolitusprogrammide kulud, mis on seotud rakenduskavaga, sealhulgas osalejate päevarahad ning transpordi- ja elamiskulud (vajaduse korral standardse kindla summa või ühikuhindade standardiseeritud astmiku alusel).
4. Müügi edendamine, mille alla kuuluvad:
- tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja artikli 22 lõikes 8 osutatud olukorras olevate tütarettevõtjate margitooted/kaubamärgid;
  - üldine müügi edendamine ja kvaliteedimärkide edendamine;
  - esimese ja teise taande kohased mis tahes pakendite või kaubamärkide reklaami trükkimiskulud tingimusel, et see tegevus on rakenduskavaga ette nähtud.
- Geograafilised nimed on lubatud üksnes juhul:
- a) kui need on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1151/2012 <sup>(1)</sup> käsitletud kaitstud päritolunimetused või kaitstud geograafilised tähised või
  - b) kui kõikidel juhtudel, mille suhtes punkti a ei kohaldata, on geograafilised nimed peamise sõnumi suhtes teisejärgulised.
- Üldise müügi edendamise ja kvaliteedimärkide edendamisega seotud müügi edendamise materjalidel peab olema Euroopa Liidu logo (üksnes visuaalse meedia puhul) ning järgmine tekst: „Euroopa Liidu abiga rahastatud kampaania“. Tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud ja käesoleva määruse artikli 22 lõikes 8 osutatud olukorras olevad tütarettevõtjad ei kasuta oma margitootete/kaubamärkide edendamisel Euroopa Liidu logo.
5. Veo-, sortimis- ja pakkimiskulud, mis on seotud rakendusmääruse (EL) 2017/892 artiklites 16 ja 17 osutatud tasuta jagamisega.
6. Hoonestamata maa ost, kui ost on vajalik rakenduskavas sisalduva investeeringu tegemiseks ja maa maksumus ületab 10 % kogu asjaomase toiminguga rahastamiskõlblikest kuludest; nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib keskkonnakaitse korral määrata kõrgema protsendimäära.
7. Varustuse ostmise, sealhulgas kasutatud seadmed, mida ei ole ostetud liidu või riigi toetuse eest seitse aastat enne praeguse ostu sooritamist.
8. Investeeringud transpordivahenditesse, kui tootjaorganisatsioon põhjendab nõuetekohaselt asjaomasele liikmesriigile, et transpordivahendit kasutatakse üksnes tootjaorganisatsiooni sisetranspordiks; ja investeeringud transpordivahendite täiendavatesse külmutus- või kliimaseadmetesse.
9. Liisimine, sealhulgas kasutatud seadmed, mida ei ole ostetud liidu või riigi toetuse eest seitse aastat enne praegust liisimist, jäädes eseme turuväärtuse piiresse.
10. Seadmete või esemete üürimine, kui see on ostmise alternatiivina majanduslikult põhjendatud ja liikmesriik selle heaks kiidab.
11. Investeeringud äriühingu aktsiatesse või kapitali, kui need aitavad kaasa rakenduskava eesmärkide saavutamisele.

---

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012, põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

## IV LISA

**Maksimumsummad toodete turult kõrvaldamiseks antava toetuse puhul, millele on osutatud artikli 45 lõikes 1**

| Toode                             | Maksimumtoetus (EUR / 100 kg) |                          |
|-----------------------------------|-------------------------------|--------------------------|
|                                   | Tasuta jagamiseks             | Muudeks sihtotstarveteks |
| Lillkapsad                        | 21,05                         | 15,79                    |
| Tomatid (1. juuni – 31. oktoober) | 7,25                          | 7,25                     |
| Tomatid (1. november – 31. mai)   | 33,96                         | 25,48                    |
| Õunad                             | 24,16                         | 18,11                    |
| Viinamarjad                       | 53,52                         | 40,14                    |
| Aprikoosid                        | 64,18                         | 48,14                    |
| Nektariinid                       | 37,82                         | 28,37                    |
| Virsikud                          | 37,32                         | 27,99                    |
| Pirnid                            | 33,96                         | 25,47                    |
| Baklažaanid                       | 31,2                          | 23,41                    |
| Melonid                           | 48,1                          | 36,07                    |
| Arbuusid                          | 9,76                          | 7,31                     |
| Apelsinid                         | 21,00                         | 21,00                    |
| Mandariinid                       | 25,82                         | 19,50                    |
| Klementiinid                      | 32,38                         | 24,28                    |
| Satsumad                          | 25,56                         | 19,50                    |
| Sidrunid                          | 29,98                         | 22,48                    |

## V LISA

**Artikli 54 punktis b osutatud teave, mis tuleb liikmesriikide aastaaruandesse lisada**

Kogu esitatud teave peab käima aruandeaasta kohta. Samuti peab see sisaldama teavet kulutuste kohta, mis tehti pärast aruandeaasta lõppu. See peab hõlmama teavet aruandeaasta kohta käivate kontrollide ja halduskaristuste kohta, sealhulgas pärast kõnealust aastat tehtud kontrollid või kohaldatud karistused. Aasta jooksul muutuva teabe osas peaks aastaaruanne sisaldama ülevaadet selle teabe muudatuste kohta aruandlusaasta jooksul ning aruandeaasta olukorra kohta 31. detsembri seisuga.

## A OSA – TEAVE TURUKORRALDUSE JAOKS

## 1. Halduslane teave

- a) Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 32–38, 152–160 ja 164–165 rakendamiseks vastu võetud riiklikud õigusaktid, sealhulgas aruandeaastal rakendatavate rakenduskavade suhtes kohaldatav säästvate rakenduskavade riiklik strateegia.
- b) Teave tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude ning tootjarühmade kohta:
- koodnumber;
  - nimi ja kontaktandmed;
  - tunnustamiskuupäev (tootjarühmade puhul eeltunnustamine);
  - kõik juriidilised isikud või asjaomaste juriidiliste isikute täpselt määratletud osad ja kõik asjaomased tütarettevõttjad;
  - liikmete arv (jaotatuna tootjate ja mittetootjate kaupa), samuti muudatused liikmestaatuses aasta jooksul;
  - puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava haritava maa pindala (kokku ja põhikultuuride kaupa jaotatud), tootehõlmavus ja müüdüd lõpptoodete kirjeldus (märkega nende põhiallikatest tingitud väärtusele ja mahule), toodete põhisihikohad väärtuse järgi (üksikasjadega, mis on seotud värske toodete turul turustatavate toodete, töötlemiseks müüdüd toodete ja turult kõrvaldatud toodetega);
  - aasta jooksul struktuuris toiminud muudatused eelkõige: äsja tunnustatud või asutatud üksused, tunnustamise tühistamised ja peatamised, samuti üksuste ühinemised kõnealuste sündmuste toimumise kuupäevadega.
- c) Teave tootmisharudevaheliste organisatsioonide kohta:
- organisatsiooni nimi ja kontaktandmed;
  - tunnustamiskuupäev;
  - hõlmatud toode;
  - muutused eelarveaasta kestel.

## 2. Teave asjaomaste kulude kohta

- a) Tootjaorganisatsioonid. Finantsandmed toetusesaaja kohta (tootjaorganisatsioonid ja tootjaorganisatsioonide liidud):
- rakendusfond: kogusumma, liidu finantsabi, liikmesriigi panus (riiklik finantsabi) ning tootjaorganisatsioonide ja nende liikmete sissemaksed;
  - määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 kohase liidu finantsabi suuruse kirjeldus;
  - rakenduskava finantsandmed, jaotatuna tootjaorganisatsioonide ja tootjateorganisatsioonide liitude kaupa;
  - turustatud toodangu väärtus: kogusumma ja jaotatuna tootjaorganisatsiooni ja tootjateorganisatsiooni liite moodustavate erinevate juriidiliste isikute kaupa;

- rakenduskava kulud, jaotatuna rahastamiskõlblikkuse tingimustele vastavate valitud meetmete ja tegevuste liikide kaupa;
  - teave turult kõrvaldatud toodete kohta, jaotatuna toodete ja kuude kaupa ning jaotatuna turult kõrvaldatud toodete kogumahuks ja tasuta jagamise teel kõrvaldatud kogusteks, väljendatuna tonnides;
  - volitatud asutuste nimekiri määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 34 lõike 4 kohaldamisel.
- b) Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e alusel asutatud tootjarühmad. Finantsandmed toetusesaaja kohta:
- kogusumma; liidu finantsabi, liikmesriigi panus ning tootjaorganisatsioonide ja nende liikmete sissemaksed;
  - liikmesriigi abi, näidates vahesummad tootjarühmade kohta üleminekuperioodi esimesel, teisel, kolmandal, neljandal ja viiendal aastal;
  - määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punkti b kohase tunnustuse saamiseks vajalike investeeringutega seotud kulutused, jaotatuna liidu finantsabi, liikmesriigi panuse ja tootjarühma panuse kaupa;
  - turustatud toodangu väärtus, vahesummadega tootjarühmade kohta üleminekuperioodi esimesel, teisel, kolmandal, neljandal ja viiendal aastal.
- c) Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 27 osutatud tootjaorganisatsioonid ja tootjarühmad:
- turustatud toodangu väärtus ja maht ning liikmete arv.

3. Teave riikliku strateegia rakendamise kohta:

- iga rakenduskava rakendamisel saavutatud edusammude kokkuvõtlik kirjeldus, jaotatuna artikli 2 lõike 1 punktis f osutatud meetmeliikide vahel. Kirjeldus peab põhinema finantsnäitajatel ning ühistel tootlus- ja tulemusnäitajatel ning võtma kokku rakenduskavadega seotud tootjaorganisatsioonide edastatud iga-aastastes arenguaruannetes esitatud teabe;
- kokkuvõtte tootjaorganisatsioonide edastatud rakenduskavade hindamiste tulemuste kohta, sealhulgas keskkonnavalaste tegevuste tulemuste ja mõju kvaliteedi hindamine;
- kokkuvõtte riikliku strateegia rakendamisel ja haldamisel tekkinud põhiprobleemidest ning kõikidest võetud meetmetest, sh märke selle kohta, kas riiklikku strateegiat on ajakohastatud ja ajakohastamise põhjus. Koopia ajakohastatud strateegia kohta tuleb lisada aastaaruandele.

B OSA – TEAVE RAAMATUPIDAMISARVESTUSE KONTROLLIMISE JA HEAKSKIITMISE JAOKS

Teave kontrollide ja halduskaristuste kohta:

- liikmesriigi tehtud kontrollid: kontrollitud asutuste üksikasjad ja kontrollimiste kuupäevad;
  - kontrollimäärad;
  - kontrollide tulemused;
  - Kohaldatud halduskaristused.
-

## VI LISA

## Artikli 55 lõikes 1 osutatud hinna edastamine

| Toode           | Tüüp/sort                        | Esitusviis/suurus                                                                                                  | Tüüpilised turud                                                     |
|-----------------|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Tomatid         | Ümmargune                        | Suurus 57–100 mm, lahtiselt ligikaudu 5–6 kg pakendites                                                            | Belgia<br>Kreeka                                                     |
|                 | Kobartomat                       | Lahtiselt ligikaudu 3–6 kg pakendites                                                                              | Hispaania<br>Prantsusmaa                                             |
|                 | Kirsstomat                       | Alused tootekaaluga ligikaudu 250–500 g                                                                            | Itaalia<br>Ungari<br>Madalmaad<br>Poola<br>Portugal<br>Rumeenia      |
| Aprikoosid      | Kõik tüübid ja sordid            | Suurus 45–50 mm<br>Alused või pakendid tootekaaluga ligikaudu 6–10 kg                                              | Bulgaaria<br>Kreeka<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Ungari |
| Nektariinid     | Valge viljalihaga                | Suurus A/B<br>Alused või pakendid tootekaaluga ligikaudu 6–10 kg                                                   | Kreeka<br>Hispaania<br>Prantsusmaa                                   |
|                 | Kollase viljalihaga              | Suurus A/B<br>Alused või pakendid tootekaaluga ligikaudu 6–10 kg                                                   | Itaalia                                                              |
| Virsikud        | Valge viljalihaga                | Suurus A/B<br>Alused või pakendid kogukaaluga ligikaudu 6–10 kg.                                                   | Kreeka<br>Hispaania<br>Prantsusmaa                                   |
|                 | Kollase viljalihaga              | Suurus A/B<br>Alused või pakendid tootekaaluga ligikaudu 6–10 kg Alused või pakendid kogukaaluga ligikaudu 6–10 kg | Itaalia<br>Ungari<br>Portugal                                        |
| Lauaviinamarjad | Kõik seemnetega tüübid ja sordid | Alused või pakendid tootekaaluga 1 kg                                                                              | Kreeka<br>Hispaania                                                  |
|                 | Kõik seemneteta liigid ja sordid | Alused või pakendid tootekaaluga 1 kg 1 kg alused või pakendid                                                     | Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Ungari<br>Portugal                         |

| Toode        | Tüüp/sort                              | Esitusviis/suurus                                      | Tüüpilised turud                           |
|--------------|----------------------------------------|--------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| Pirnid       | 'Blanquilla'                           | Suurus 55/60, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–10 kg  | Belgia<br>Kreeka                           |
|              | 'Conference'                           | Suurus 60/65, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–10 kg  | Hispaania<br>Prantsusmaa                   |
|              | 'Williams'                             | Suurus 65/75, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–10 kg  | Itaalia<br>Ungari                          |
|              | 'Rocha'                                |                                                        | Madalmaad<br>Poola                         |
|              | 'Abbé Fétel'                           | Suurus 70/75, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–10 kg  | Portugal                                   |
|              | 'Kaiser'                               |                                                        |                                            |
|              | 'Doyenné du Comice'                    | Suurus 75/90, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–10 kg  |                                            |
| Õunad        | 'Golden delicious'                     | Suurus 70/80, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–20 kg  | Belgia<br>Tšehhi Vabariik<br>Saksamaa      |
|              | 'Braeburn'                             |                                                        | Kreeka                                     |
|              | 'Jonagold' (või 'Jonagored')           |                                                        | Hispaania                                  |
|              | 'Idared'                               |                                                        | Prantsusmaa                                |
|              | 'Fuji'                                 |                                                        | Austria                                    |
|              | 'Shampion'                             |                                                        |                                            |
|              | 'Granny smith'                         |                                                        |                                            |
|              | 'Red delicious' ja muud punased sordid |                                                        |                                            |
|              | 'Boskoop'                              |                                                        |                                            |
|              | 'Gala'                                 | Suurus 70/80, pakendid tootekaaluga ligikaudu 5–20 kg  | Prantsusmaa                                |
|              | 'Elstar'                               |                                                        | Itaalia<br>Ungari                          |
|              | 'Cox orange'                           |                                                        | Madalmaad<br>Poola<br>Portugal<br>Rumeenia |
| Satsumad     | Kõik sordid                            | Suurus 1–X–3, pakendid tootekaaluga ligikaudu 10–20 kg | Hispaania                                  |
| Sidrunid     | Kõik sordid                            | Suurus 3–4, pakendid tootekaaluga ligikaudu 10–20 kg   | Kreeka<br>Hispaania<br>Itaalia             |
| Klementiinid | Kõik sordid                            | Suurus 1–X–3, pakendid tootekaaluga ligikaudu 10–20 kg | Kreeka<br>Hispaania<br>Itaalia             |

| Toode       | Tüüp/sort           | Esitusviis/suurus                                    | Tüüpilised turud                                                                                                                     |
|-------------|---------------------|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Mandariinid | Kõik sordid         | Suurus 1–2, pakendid tootekaaluga ligikaudu 10–20 kg | Kreeka<br>Hispaania<br>Itaalia<br>Portugal                                                                                           |
| Apelsinid   | 'Salustiana'        | Suurus 3–6, pakendid tootekaaluga ligikaudu 10–20 kg | Kreeka<br>Hispaania<br>Itaalia<br>Portugal                                                                                           |
|             | 'Navelinas'         |                                                      |                                                                                                                                      |
|             | 'Navelate'          |                                                      |                                                                                                                                      |
|             | 'Lanelate'          |                                                      |                                                                                                                                      |
|             | 'Valencia late'     |                                                      |                                                                                                                                      |
|             | 'Tarocco'           |                                                      |                                                                                                                                      |
|             | 'Navel'             |                                                      |                                                                                                                                      |
| Kabatšokid  | Kõik sordid         | Suurus 14–21, lahtiselt pakendis                     | Kreeka<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Madalmaad                                                                           |
| Kirsid      | Kõik magusad sordid | Suurus 22 ja rohkem, lahtiselt pakendis              | Bulgaaria<br>Tšehhi Vabariik<br>Saksamaa<br>Kreeka<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Ungari<br>Poola<br>Portugal<br>Rumeenia |
| Kurgid      | Siledad sordid      | Suurus 350–500 g, pakendatud                         | Bulgaaria<br>Kreeka<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Ungari<br>Madalmaad<br>Poola                                           |

| Toode    | Tüüp/sort             | Esitusviis/suurus                                       | Tüüpilised turud                                                                                               |
|----------|-----------------------|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Küüslauk | Valge                 | Suurus 50–60 mm, pakendid tootekaaluga ligikaudu 2–5 kg | Kreeka<br>Hispaania                                                                                            |
|          | 'Violet'              | Suurus 45–55 mm, pakendid tootekaaluga ligikaudu 2–5 kg | Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Ungari                                                                               |
|          | 'Spring'              | Suurus 50–60 mm, pakendid tootekaaluga ligikaudu 2–5 kg |                                                                                                                |
| Ploomid  | Kõik tüübid ja sordid | Suurus vähemalt 35 mm                                   | Bulgaaria<br>Saksamaa                                                                                          |
|          |                       | Suurus vähemalt 35 mm                                   | Hispaania<br>Prantsusmaa                                                                                       |
|          |                       | Suurus vähemalt 40 mm                                   | Itaalia<br>Ungari                                                                                              |
|          |                       | Suurus vähemalt 40 mm                                   | Poola<br>Rumeenia                                                                                              |
| Paprika  | Kõik tüübid ja sordid | Suurus vähemalt 70 mm                                   | Bulgaaria<br>Kreeka                                                                                            |
|          |                       | Suurus vähemalt 50 mm                                   | Hispaania<br>Itaalia                                                                                           |
|          |                       | Suurus vähemalt 40 mm                                   | Ungari<br>Madalmaad<br>Portugal                                                                                |
| Salat    | Kõik tüübid ja sordid | Vähemalt 400 g, pakendis 8–12 tükki                     | Saksamaa<br>Kreeka                                                                                             |
|          |                       | Vähemalt 400 g, pakendis 8–12 tükki                     | Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Madalmaad<br>Portugal<br>Ühendkuningriik                                |
| Maasikad | Kõik sordid           | Pakendis 250/500 g                                      | Belgia<br>Saksamaa<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Madalmaad<br>Poola<br>Portugal<br>Ühendkuningriik |

| Toode                   | Tüüp/sort             | Esitusviis/suurus                                         | Tüüpilised turud                                                                         |
|-------------------------|-----------------------|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kultuurseened           | Kinnise kübaraga      | Keskmine suurus (30–65 mm)                                | Iirimaa<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Ungari<br>Madalmaad<br>Poola<br>Ühendkuningriik   |
| Kiivid                  | 'Hayward'             | Suurus 105–125 g, pakendid tootekaaluga ligikaudu 3–10 kg | Kreeka<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Portugal                                             |
| Lillkapsad              | Kõik tüübid ja sordid | Suurus 16–20 mm                                           | Saksamaa<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Poola                                 |
| Spargel                 | Kõik tüübid ja sordid | Suurus 10–16/16+                                          | Saksamaa<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Madalmaad<br>Poola                               |
| Munataim<br>(baklažaan) | Kõik tüübid ja sordid | Suurus 40+/70+                                            | Hispaania<br>Itaalia<br>Rumeenia                                                         |
| Porgandid               | Kõik tüübid ja sordid | Tavapärane standard representatiivsel turul               | Saksamaa<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Madalmaad<br>Poola<br>Ühendkuningriik |
| Sibulad                 | Kõik tüübid ja sordid | Suurus 40–80                                              | Saksamaa<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Madalmaad<br>Poola<br>Ühendkuningriik |

| Toode     | Tüüp/sort             | Esitusviis/suurus                           | Tüüpilised turud                                                                       |
|-----------|-----------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| Oad       | Kõik tüübid ja sordid | Tavapärane standard representatiivsel turul | Belgia<br>Kreeka<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia<br>Poola                       |
| Porrulauk | Kõik tüübid ja sordid | Tavapärane standard representatiivsel turul | Belgia<br>Saksamaa<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Madalmaad<br>Poola                   |
| Arbuusid  | Kõik tüübid ja sordid | Tavapärane standard representatiivsel turul | Kreeka<br>Hispaania<br>Itaalia<br>Ungari<br>Rumeenia                                   |
| Melonid   | Kõik tüübid ja sordid | Tavapärane standard representatiivsel turul | Kreeka<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Itaalia                                          |
| Peakapsad | Kõik tüübid ja sordid | Tavapärane standard representatiivsel turul | Saksamaa<br>Kreeka<br>Hispaania<br>Prantsusmaa<br>Poola<br>Rumeenia<br>Ühendkuningriik |

## VII LISA

## III jaotises sätestatud piiril kehtiva hinna süsteemi alla kuuluvate toodete loetelu

Ilma et see piiraks kaupade kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldeeskirjade kohaldamist, on toote kirjelduse sõnastus vaid soovituslik. Käesoleva lisa kohaldamisel määratakse III jaotisega ette nähtud korra reguleerimisala kindlaks käesoleva määruse viimase muudatuse vastuvõtmise ajal kehtivate CN-koodide reguleerimisala kohaselt. Kui CN-koodi ees on liide ex, määratakse täiendavate tollimaksude reguleerimisala kindlaks CN-koodide reguleerimisala ja toodete kirjelduste reguleerimisala ning vastava kohaldamisaja alusel.

## A OSA

| CN-kood       | Kirjeldus                                                | Kohaldamisaeg                |
|---------------|----------------------------------------------------------|------------------------------|
| ex 0702 00 00 | Tomatid                                                  | 1. jaanuar – 31. detsember   |
| ex 0707 00 05 | Kurgid (1)                                               | 1. jaanuar – 31. detsember   |
| ex 0709 90 80 | Artišokid                                                | 1. november – 30. juuni      |
| 0709 90 70    | Kabatšokid                                               | 1. jaanuar – 31. detsember   |
| ex 0805 10 20 | Magusad apelsinid, värsked                               | 1. detsember – 31. mai       |
| ex 0805 20 10 | Klementiinid                                             | 1. november – veebruari lõpp |
| ex 0805 20 30 | Mandariinid (k.a tangeriinid ja satsumad); vilkin-       | 1. november – veebruari lõpp |
| ex 0805 20 50 | gid jms tsitrushübriidid                                 |                              |
| ex 0805 20 70 |                                                          |                              |
| ex 0805 20 90 |                                                          |                              |
| ex 0805 50 10 | Sidrunid ( <i>Citrus limon</i> , <i>Citrus limonum</i> ) | 1. juuni – 31. mai           |
| ex 0806 10 10 | Lauaviinamarjad                                          | 21. juuli – 20. november     |
| ex 0808 10 80 | Õunad                                                    | 1. juuli – 30. juuni         |
| ex 0808 20 50 | Pirnid                                                   | 1. juuli – 30. aprill        |
| ex 0809 10 00 | Aprikoosid                                               | 1. juuni – 31. juuli         |
| ex 0809 20 95 | Kirsid, välja arvatud hapukirsid                         | 21. mai – 10. august         |
| ex 0809 30 10 | Virsikud, k.a nektariinid                                | 11. juuni – 30. september    |
| ex 0809 30 90 |                                                          |                              |
| ex 0809 40 05 | Ploomid                                                  | 11. juuni – 30. september    |

## B OSA

| CN-kood       | Kirjeldus                            | Kohaldamisaeg         |
|---------------|--------------------------------------|-----------------------|
| ex 0707 00 05 | Töötlemiseks ettenähtud kurgid       | 1. mai – 31. oktoober |
| ex 0809 20 05 | Hapukirsid ( <i>Prunus cerasus</i> ) | 21. mai – 10. august  |

**KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/892,****13. märts 2017,****millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, <sup>(1)</sup> eriti selle artiklit 38, artikli 174 lõike 1 punkti d, artikli 181 lõiget 3 ning artikli 182 lõikeid 1 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008, <sup>(2)</sup> eriti selle artikli 58 lõike 4 punkti a, artikli 62 lõike 2 punkte a–d ja punkti h ning artikli 64 lõike 7 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) nr 1308/2013 on asendatud nõukogu määrus (EÜ) nr 1234/2007 <sup>(3)</sup> ning sätestatud uued eeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga. Samuti on antud selle määrusega komisjonile õigus võtta kõnealuses küsimuses vastu delegeeritud õigusakte ja rakendusakte. Kõnealuste aktidega tuleks asendada mõned komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 <sup>(4)</sup> sätted. Kõnealust määrust on muudetud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2017/891 <sup>(5)</sup>.
- (2) Rahaliste vahendite eraldamise optimeerimiseks ja strateegia kvaliteedi parandamiseks tuleks ette näha sätted, millega kehtestatakse säästvate rakenduskavade riikliku strateegia ja keskkonnameetmete riikliku raamistiku struktuur ja sisu. Tuleks kehtestada keskkonnameetmed, mida võib lisada kõnealusesse riiklikkusse raamistikku, ja nõuded, mida tuleb täita, et lihtsustada selliste meetmete koostamist ja rakendamist.
- (3) Lisaks tuleks sätestada eeskirjad rakenduskavade sisu, esitatavate dokumentide, rakenduskavade esitamise tähtaegade ja kohaldamisperioodide kohta.
- (4) Tootjaorganisatsioonide toetuskava nõuetekohase kohaldamise tagamiseks tuleks kindlaks määrata toetusetaotlustes esitatav teave ning toetuse maksmise kord. Rahavoogudega seotud riskuste vältimiseks tuleks tootjaorganisatsioonide jaoks kehtestada ettemaksete süsteem koos asjakohaste tagatistega. Sarnastel põhjustel peaks juba kantud kulude hüvitamise jaoks olema võimalik kasutada alternatiivset süsteemi.
- (5) Kuna puu- ja köögivilja tootmismahutu ei ole võimalik täpselt prognoosida ning need on tooted, mis riknevad kiiresti, võib ülejääk turul, isegi kui see ei ole väga suur, turgu oluliselt häirida. Seega tuleks kehtestada kriisiennetuse ja -ohje meetmete rakenduseeskirjad.

<sup>(1)</sup> ELT L 347, 20.12.2013, lk 671<sup>(2)</sup> ELT L 347, 20.12.2013, lk 549.<sup>(3)</sup> Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, 16.11.2007, lk 1).<sup>(4)</sup> Komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (ELT L 157, 15.6.2011, lk 1).<sup>(5)</sup> Komisjoni 13. märtsi 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/891, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 puu- ja köögivilja ning töödeldud puu- ja köögivilja sektorite osas ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 neis sektorites kohaldatavate karistuste osas ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 543/2011 (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 4).

- (6) Tuleks sätestada üksikasjalikud eeskirjad riikliku finantsabi kohta, mida liikmesriigid võivad anda liidu piirkondades, kus tootjate organiseerituse tase on eriti madal. Tuleks ette näha sellise riikliku finantsabi heakskiidu ning sellise abi liidupoolse hüvitamise heakskiitmist ja ulatust käsitlev kord. Lisaks tuleks kehtestada tagasimakse määr.
- (7) Tuleks kehtestada sätted teatava teabe liigi ja vormi kohta, mida on vaja esitada määruse (EL) nr 1308/2013, delegeeritud määruse (EL) 2017/891 ja käesoleva määruse kohaldamiseks. Kõnealused sätted peaksid hõlmama tootjate ja tootjaorganisatsioonide poolt liikmesriikidele ja liikmesriikide poolt komisjonile edastatavat teavet.
- (8) Tuleks kehtestada sätted seoses haldus- ja kohapealsete kontrollidega, mis on vajalikud määruse (EL) nr 1308/2013 nõuetekohaseks kohaldamiseks puu- ja köögiviljasektoris.
- (9) Määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 59 lõike 6 kohaldamiseks on vaja näha ette eeskirjad ilmsete vigade parandamise kohta toetusetaotlustes, teadetes, nõuetes või taotlustes.
- (10) Tuleks kehtestada eeskirjad selliste tootjate rahalise osaluse kohta, kes ei kuulu sellisesse tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liitu või tootmisharudevahelisse organisatsiooni, kelle jaoks on siduvad teatavas majanduspiirkonnas representatiivsena käsitatud organisatsioonide ja liitude kokkulepitud eeskirjad.
- (11) Kindlad impordiväärtused tuleks arvutada liikmesriikide imporditurgudel müüdud toodete keskmiste tüüpiliste hindade kaalutud keskmise põhjal, kasutades asjaomaste toodete selliste hindadega ja imporditud kogustega seotud andmeid, mida liikmesriigid on edastanud komisjonile vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artiklile 74. Tuleks ette näha sätted olukorraks, kui teatavat päritolu toodete keskmised tüüpilised hinnad ei ole kättesaadavad.
- (12) Tuleks kehtestada üksikasjalikud eeskirjad sellise imporditollimaksu kohta, mida on lisaks ühise tollitariifistikuga ettenähtud imporditollimaksule võimalik kehtestada teatavate toodete suhtes. Tuleks ette näha täiendava tollimaksu kehtestamise võimalus juhul, kui asjaomaste toodete impordimaht ületab toodete ja kohaldamispe-rioodide lõikes määratud käivitusläve. Euroopa Liidu poole teele saadetud kaup on vabastatud täiendavast imporditollimaksust ja seepärast tuleks sellise kauba jaoks kehtestada erisätted.
- (13) Käesolev määrus peaks jõustuma ja seda tuleks hakata kohaldama seitsmendal päeval pärast määruse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (14) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusturgude ühise korralduse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

## TOOTJAORGANISATSIOONID

### 1. JAGU

#### *Sissejuhatav säte*

#### *Artikkel 1*

### **Reguleerimisese ja kohaldamisala**

1. Käesolevas määruses kehtestatakse määruse (EL) nr 1308/2013 rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (v.a turustamisstandardid).
2. Peatükke I–V kohaldatakse üksnes määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõike 2 punktis i osutatud puu- ja köögiviljasektori toodete suhtes ja selliste toodete suhtes, mis on ette nähtud üksnes töötlemiseks.

## 2. JAGU

**Rakenduskavad**

## Artikkel 2

**Säästvate rakenduskavade riiklik strateegia**

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõikes 2 osutatud riikliku strateegia ülesehitus ja sisu kehtestatakse käesoleva määruse I lisas.

## Artikkel 3

**Keskkonnameetmete riiklik raamistik ja rahastamiskõlblikud investeeringud**

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõikes 1 osutatud riikliku raamistiku eraldi jaos märgitakse ära Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 <sup>(1)</sup> artiklis 28 sätestatud nõuded, mida tuleb täita rakenduskava kohaselt valitud keskkonnameetmete puhul.

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 5 kohaldamisel esitatakse riiklikus raamistikus keskkonnameetmete mittetäielik loetelu ning tingimused, mida liikmesriikides kohaldatakse.

Teises lõigus osutatud loetelu võib sisaldada järgmist liiki keskkonnameetmeid:

- a) määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 28 ja 29 osutatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmete või mahepõllumajandusmeetmetega seonduvate kohustustega identsed meetmed, mis on asjaomase liikmesriigi maaelu arengu programmiga ette nähtud;
- b) keskkonnale kasulikud investeeringud;
- c) muud keskkonna seisukohast kasulikud meetmed, sh need, mis ei ole otseselt ega kaudselt seotud konkreetse maatükiga, kuid on seotud puu- ja köögiviljasektoriga, tingimusel et need aitavad kaasa mullakaitsele, vee või energia säästmisele, veekvaliteedi parandamisele ja hoidmisele, elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsele, kliimamuutuste leevendamisele ja jäätmete vähendamisele või jäätmekäitluse tõhustamisele.

Kolmanda lõigu punktides b ja c osutatud iga keskkonnameetme kohta tuleb riiklikus raamistikus märkida:

- a) meetme põhjendus, mis lähtub keskkonnamõjust ning
- b) kaasnev(ad) erikohustus(ed).

Riiklik raamistik peab hõlmama vähemalt ühte meetet, millega kohaldatakse integreeritud taimekaitse põhimõtet.

2. Maaelu arengu programmi raames toetatavate põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustustega ja mahepõllumajanduskohustustega identsed keskkonnameetmed on sama kestusega nagu kõnealused kohustused. Kui meetmete kestus ületab esialgse rakenduskava kestuse, jätkatakse nende meetmete rakendamist järgmise rakenduskava raames.

Liikmesriigid võivad eelkõige delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 57 lõikes 3 osutatud rakenduskava kohaldamise eelviimase aasta hindamistulemuste põhjal lubada keskkonnameetmete lühemaajalist rakendamist või nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel isegi nende katkestamist.

3. Keskkonnale kasulikud investeeringud, mis on tehtud tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude või delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 22 lõikes 8 osutatud 90 %-nõudele vastavate tütarettevõtjate või nende tootjaliikmete tööruumides, on rahastamiskõlblikud, kui need:

- a) aitavad vähendada tootmissisendite praegust kasutamist ning tootmisprotsessist eralduvaid saasteaineid või tekkivaid jäätmeid või

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487).

- b) asendavad fossiilsed energiaallikad taastuvate energiaallikatega või
- c) vähendavad keskkonnariske, mis on seotud teatavate tootmissisendite, sh taimekaitsevahendite või väetiste kasutamisega, või
- d) aitavad tõhustada keskkonnakaitset või
- e) on seotud mittetootlike investeeringutega, mida on vaja põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostuste ning mahepõllumajanduskohustuste eesmärkide saavutamiseks, eelkõige kui need on seotud elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsega.

4. Lõike 3 punktis a osutatud investeeringud on rahastamiskõlblikud, kui tänu nendele väheneb vähemalt 15 % (arvutatuna investeeringu maksumortisatsiooni perioodi kohta võrreldes varasema olukorraga):

- a) selliste tootmissisendite kasutamine, mis on taastumatu loodusvara, nt vesi või fossiilne kütus, või keskkonnasaaste võimalike allikate, nt väetiste, taimekaitsevahendite või teatavat liiki energiaallikate kasutamine;
- b) tootmisprotsessi tekitatud õhu-, pinnase- või veesaaste või
- c) tootmisprotsessi tekitatud jäätmekogus, sh reovesi.

Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid kiita heaks investeeringud, tänu millele on vähenemine 7 % (arvutatuna investeeringu maksumortisatsiooni perioodi kohta võrreldes varasema olukorraga), tingimusel et kõnealuste investeeringutega kaasneb vähemalt üks täiendav keskkonnakas.

Eeldatavat vähenemist ja kui see on asjakohane eeldatavat täiendavat keskkonnakasutust tuleb tõendada eelnevalt projektide tehnilistes kirjeldustes või muudes tehnilistes dokumentides, mille tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit peab esitama samal ajal, kui ta esitab heakskiitmiseks kavandatava rakenduskava või sellise kava muudatuse, ning kõnealustes kirjeldustes või dokumentides tuleb näidata tulemused, mida investeering endaga kaasa toob ja mis on tõendatud tehniliste dokumentidega või sõltumatu kvalifitseeritud asutuse või liikmesriigi heakskiidetud eksperdi poolt.

Selliste investeeringute puhul, mille eesmärk on vähendada veekasutust:

- a) peab veekasutus vähenema vähemalt 5 % tilkkastmise süsteemi või sellega sarnase süsteemi puhul, kui võrrelda veetarbimisega enne investeeringuid, ning
- b) ei tohi niisutatud ala kogupind suureneja, välja arvatud juhul kui niisutamiseks kuluv veetarbimine kogu põllumajanduslikus majapidamises kokku, sh suurendatud alal, ei ületa investeeringutele eelnenud viie aasta keskmist veetarbimist.

5. Lõike 3 punktis b osutatud investeeringud energiatootmissüsteemidesse, on rahastamiskõlblikud, kui toodetud energia kogus ei ületa summat, mis on investeeringust kasusaavatele tootjaorganisatsioonidele, tootjaorganisatsioonide liitudele, tütarettevõtjatele või tootjaorganisatsiooni liikmetele eelnevalt ette nähtud aastapõhiselt puu- ja köögivilja-sektoriga seotud meetmete rakendamiseks.

6. Lõike 3 punktides c ja d osutatud investeeringud on rahastamiskõlblikud, kui need aitavad kaasa mullakaitsele, vee või energia säästmisele, veekvaliteedi parandamisele ja hoidmisele, elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsele, kliimamuutuste leevendamisele ja jäätmete vähendamisele või jäätmekäitluse tõhustamisele (kuigi selliste investeeringute panus ei ole mõõdetav).

Tootjaorganisatsioonil või tootjaorganisatsiooni liidul tuleb eeldatav positiivne panus ühe või enama keskkonnameetme saavutamiseks tõendada ajal, mil kavandatav rakenduskava või sellise kava muudatus esitatakse heakskiitmiseks. Riiklik pädev asutus võib tõendina nõuda projekti tehnilist kirjeldust, mille on kinnitanud sõltumatu kvalifitseeritud asutus või asjaomase keskkonnavaldkonna ekspert.

7. Keskkonnameetmete suhtes kohaldatakse järgmisi eeskirju:

- a) eri keskkonnameetmeid võib kombineerida tingimusel, et need täiendavad üksteist ja on üksteisega kooskõlas. Kui keskkonnameetmeid (v.a investeeringud materiaalsesse varasse) kombineeritakse, võetakse toetuse taseme määramisel arvesse konkreetset saamatajäänud tulu ja kombineerimisest tulenevaid täiendavaid kulusid;

- b) väetiste, taimekaitsevahendite ja muude sisendite kasutamist piiravaid kohustusi võib heaks kiita vaid juhul, kui kõnealuseid piiranguid on võimalik hinnata viisil, mis annab kinnituse asjakohaste kohustuse täitmise kohta;
- c) lõikes 3 osutatud keskkonnale kasulikud investeeringud on täielikult rahastamiskõlblikud.

#### Artikkel 4

#### Rakenduskavade sisu

1. Rakenduskava peab sisaldama järgmist:
  - a) lähteolukorra kirjeldus, mis põhineb vajaduse korral II lisa punktis 5 loetletud üldistel alusnäitajatel;
  - b) kava eesmärgid, arvestades tootmis- ja turustusvõimalusi, koos selgitusega selle kohta, kuidas kava aitab kaasa riiklikus strateegias seatud eesmärkide täitmisele, ja kinnitus selle kohta, et kava on nende eesmärkidega kooskõlas ning et tegevused on omavahel tasakaalus. Eesmärkide kirjelduses märgitakse mõõdetavad ülesanded, et hõlbustada kava rakendamisel järk-järgult tehtud edusammude jälgimist;
  - c) kavandatud meetmed, sh kriisiennetuse ja -ohje meetmed;
  - d) kava kestus ning
  - e) finantsaspektid, eelkõige:
    - i) rahalise osaluse arvutamise meetod ja tase;
    - ii) rakendusfondi rahastamise kord;
    - iii) erinevate osalusmäärade põhjenduseks vajalik teave ning
    - iv) igal kava kohaldamisaastal tehtavate toimingute eelarve ja ajakava.
2. Rakenduskavades tuleb märkida:
  - a) mil määral eri meetmed täiendavad muid meetmeid ja on nendega kooskõlas, sh meetmeid, mida rahastatakse muudest Euroopa Liidu fondidest või mis vastavad selliste fondide toetuse, eelkõige määruse (EL) nr 1305/2013 kohaselt ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1144/2014 <sup>(1)</sup> alusel heakskiidetud müügiedendusprogrammide alusel ettenähtud toetuse saamise tingimustele. Vajaduse korral tuleb viidata eraldi varasemate rakenduskavade kohaselt rakendatud meetmele ning
  - b) et need ei too kaasa Euroopa Liidu fondidest topeltrahastamise ohtu.

#### Artikkel 5

#### Rakenduskavaga koos esitatavad dokumendid

Rakenduskavadele lisatakse:

- a) tõend rakendusfondi loomise kohta;
- b) tootjaorganisatsiooni kirjalik kohustus järgida määrust (EL) nr 1308/2013, delegeeritud määrust (EL) 2017/891 ja käesolevat määrust; ning
- c) tootjaorganisatsiooni kirjalik kinnitus, et ta ei ole otse ega kaudselt saanud ega saa muud liidu või riiklikku toetust seoses meetmetega, mis vastavad määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt puu- ja köögiviljasektoris toetuse saamise tingimustele.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL) nr 1144/2014 siseturul ja kolmandates riikides võetavate põllumajandustoodete teavituse- ja müügiedendusmeetmete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 3/2008 (ELT L 317, 4.11.2014, lk 56).

*Artikkel 6***Esitamise tähtaeg**

1. Tootjaorganisatsioon esitab rakenduskavad heakskiitmiseks selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus on tootjaorganisatsiooni peakontor, rakendamise aastale eelneva aasta 15. septembriks. Liikmesriigid võivad siiski määrata hilisema kuupäeva kui 15. september.
2. Kui juriidiline isik või juriidilise isiku selgelt määratletud osa, sh määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt loodud tootjarühm või määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 27 osutatud tootjarühm, taotleb tootjaorganisatsioonina tunnustamist, võib ta samal ajal esitada heakskiidu saamiseks lõikes 1 osutatud rakenduskava. Rakenduskava heakskiitmise tingimuseks on tunnustuse saamine hiljemalt delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 33 lõikes 2 sätestatud lõpptähtajaks.

*Artikkel 7***Rakenduskavade kohaldamisperioodid**

1. Rakenduskavasid kohaldatakse aastaste ajavahemike kaupa 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.
2. Enne 15. detsembrit heakskiidetud rakenduskavasid kohaldatakse järgmise aasta 1. jaanuarist.

Pärast 15. detsembrit heakskiidetud kavade kohaldamine lükatakse ühe aasta võrra edasi.

3. Erandina lõikest 2, kui kohaldatakse delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 33 lõiget 2 või artikli 34 lõike 1 teist lõiku, algab nende sätete alusel heakskiidetud rakenduskavade kohaldamine hiljemalt nende heakskiitmisele järgneva aasta 31. jaanuaril.

*3. JAGU***Toetus***Artikkel 8***Heakskiidetud toetussumma**

Liikmesriigid teatavad toetusetaotluses osutatud aastale eelneva aasta 15. detsembriks tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide liitudele kinnitatud toetussumma.

Erandina esimesest lõigust, kui kohaldatakse delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 33 lõiget 2 või artikli 34 lõike 1 teist lõiku, teatavad liikmesriigid kõnealustele tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide liitudele kinnitatud toetussumma hiljemalt toetuse taotluses osutatud aasta 20. jaanuariks.

*Artikkel 9***Toetusetaotlused**

1. Tootjaorganisatsioonid esitavad liikmesriigi pädevale asutusele toetuse või selle jääksumma taotluse iga rakenduskava jaoks, mille jaoks toetust taotletakse, hiljemalt selle aasta 15. veebruariks, mis järgneb toetuse taotlemise aastale.
2. Toetusetaotlustele lisatakse täiendavad dokumendid, milles on esitatud:
  - a) taotletav toetus;
  - b) turustatud toodangu väärtus;

- c) tootjaorganisatsiooni liikmete ja organisatsiooni enda rahalised sissemaksed;
  - d) kulud, mis on kantud seoses rakenduskavaga;
  - e) kriisiennetuse ja -ohjega seotud kulud jaotatuna tegevuste kaupa;
  - f) kriisiennetuseks ja -ohjeks kasutatud rakendusfondi osa jaotatuna meetmete kaupa;
  - g) vastavus määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikele 3, artikli 33 lõike 5 esimesele lõigule ja artiklile 34;
  - h) kirjalik kinnitus, et organisatsioon ei ole saanud muud liidu või riiklikku toetust seoses meetmete või tegevustega, mis vastavad määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt puu- ja kõõgiviljasektoris toetuse saamise tingimustele;
  - i) tõendid asjaomase meetme rakendamise kohta, juhul kui taotletakse summa väljamaksmist delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 31 lõikes 2 osutatud standardse kindla summa või ühikuhindade standardiseeritud astmike alusel; ning
  - j) artiklis 21 osutatud aastaaruanne.
3. Toetusetaotlused võivad hõlmata kavandatud, kuid tegemata kulusid, kui on tõendatud, et:
- a) asjaomaseid toiminguid ei saanud teha rakenduskava kohaldamisaasta 31. detsembriks asjaomasest tootjaorganisatsioonist sõltumatutel põhjustel;
  - b) kõnealuseid toiminguid saab teha selle aasta 30. aprillini, mis järgneb toetuse taotlemise aastale ning
  - c) rakendusfondis on alles tootjaorganisatsiooni samaväärne sissemakse.

Toetust makstakse ja artikli 11 lõike 2 kohane tagatis vabastatakse üksnes juhul, kui käesoleva lõike esimese lõigu punktis b osutatud kavandatud kulude rakendamise kohta esitatakse tõendid kavandatud kulude tegemise aastale järgneva aasta 30. aprilliks, ning tingimusel, et toetuse saamise õigus on tekkinud.

4. Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib liikmesriigi pädev asutus taotluse vastu võtta pärast lõikes 1 sätestatud kuupäeva, kui vajalikud kontrollid on tehtud ja peetakse kinni artiklis 10 sätestatud maksetähtajast. Kui taotlused esitatakse pärast lõikes 1 sätestatud kuupäeva, vähendatakse toetussummat 1 % iga kohaldamisega hilinenud päeva kohta.

5. Tootjaorganisatsioonide liidud võivad esitada lõikes 1 osutatud toetusetaotluse üksnes oma selliste liikmete nimel ja volitusel, keda on tootjaorganisatsioonina tunnustatud samas liikmesriigis, kes tunnustas tootjaorganisatsioonide liitu ning tingimusel et lõikes 2 osutatud tõendavad dokumendid on esitatud iga liikme kohta. Tootjaorganisatsioonid on lõplikud toetusesaajad.

6. Tootjaorganisatsioonid, kes on riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide liidu liikmed, taotlevad toetust liikmesriigis, kus neid on tunnustatud seoses kõnealuse liikmesriigi territooriumil rakendatud meetmetega. Riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit esitab liikmesriigile, kus asub tema peakontor, taotluse koopia.

7. Ilma et see piiraks lõike 6 kohaldamist, võib riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit esitada toetusetaotluse seoses kõnealuse liidu tasandil rakendatud meetmetega liikmesriigis, kus asub kõnealuse liidu peakontor, tingimusel et topeltrahastamise ohtu ei ole.

#### Artikkel 10

#### Toetuse maksmine

Liikmesriigid maksavad toetuse välja kava rakendamise aastale järgneva aasta 15. oktoobriks.

*Artikkel 11***Ettemaksed**

1. Ettemaksete taotlused võib esitada vastavalt liikmesriigi otsusele kas iga kolme kuu tagant jaanuaris, aprillis, juulis ja oktoobris või nelja kuu tagant jaanuaris, mais ja septembris.

Konkreetses aasta jaoks tehtud ettemaksete kogusumma ei tohi ületada 80 % rakenduskava algselt heakskiidetud toetussummast.

2. Ettemakse tingimuseks on tagatise esitamine, mille suurus on 110 % ettemakse summast vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) nr 907/2014 <sup>(1)</sup>.

3. Liikmesriigid võivad kehtestada ettemaksete miinimumsumma ja tähtajad.

*Artikkel 12***Osalised maksed**

1. Liikmesriigid võivad lubada tootjaorganisatsioonidel taotleda toetuse sellise osa väljamaksmist, mis vastab rakenduskava kohaselt juba tehtud kulude summale.

2. Taotlusi võib esitada igal ajal, kuid mitte üle kolme korra aastas. Taotlustele peavad olema lisatud asjakohased täiendavad dokumendid nagu arved ning tehtud väljamakset tõendavad dokumendid.

3. Toetuse osadega seotud taotluste puhul tehtud maksed ei tohi ületada 80 % toetuse osast, mis vastab rakenduskava kohaselt juba tehtud kulude summale asjaomasel ajavahemikul. Liikmesriigid võivad kehtestada osaliste maksete miinimumsumma ja taotluste esitamise tähtajad.

**II PEATÜKK****KRIISIENNETUSE JA -OHJE MEETMED***Artikkel 13***Koolitusmeetmed ja parimate tavade vahetamine**

Liikmesriigid võtavad vastu tingimused, mis kehtivad selliste koolitusmeetmete ja parimate tavade vahetamisel, mida käsitatakse kriisiennetuse ja -ohje meetmetena.

*Artikkel 14***Müügiedendus- ja teavitusmeetmed**

1. Liikmesriigid võtavad vastu tingimused, mis kehtivad müügiedendus- ja teavitusmeetmete puhul, olenemata sellest, kas need meetmed on seotud kriisiennetuse või -ohjega. Kõnealuste tingimuste alusel peab olema võimalik vajaduse korral meetmete kiire kohaldamine.

2. Müügiedendus- ja teavitusmeetmete kohased tegevused täiendavad selliseid müügiedendus- ja teavitusmeetmeid, mis ei ole seotud kriisiennetuse ja -ohjega ning mida asjaomane tootjaorganisatsioon juba oma rakenduskavas kohaldab.

*Artikkel 15***Kõrvaldatud toodete turustamisstandardid**

1. Turult kõrvaldatud toode peab vastama kõnealuse toote turustamisstandardile, millele on osutatud rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 II jaotises, välja arvatud toodete esitusviisi ja märgistust käsitlevad sätted. Kui tooteid kõrvaldatakse turult lahtiselt, tuleb järgida II klassi kuuluvate toodete puhul kehtivaid miinimumnõudeid.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 11. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 907/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 makse- ja muude asutuste finantsjuhtimise, raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise, tagatiste ja euro kasutamise osas (ELT L 255, 28.8.2014, lk 18).

Asjakohases turustamisstandardid määratletud minitooted peavad aga vastama kohaldatavale turustamisstandardile, sealhulgas toodete esitusviisi ja märgistust käsitlevatele sätetele.

2. Kui asjaomase toote kohta ei ole turustamisstandardit kehtestatud, järgitakse III lisas sätestatud miinimumnõudeid. Liikmesriigid võivad kehtestada kõnealuseid miinimumnõudeid täiendavad eeskirjad.

#### Artikkel 16

##### **Tasuta jagamisega kaasnevad veokulud**

1. Kõikide turult kõrvaldatud toodete tasuta jagamise veokulud maismaatranspordi puhul on rakenduskava alusel rahastamiskõlblikud IV lisas sätestatud kõrvaldamiskoha ja tarnekoha vahelise kauguse ühikuhindade astmiku ulatuses.

Mereveo puhul määratlevad liikmesriigid vahemaa kõrvaldamiskoha ja lõpliku tarnekoha vahel. Kui maismaatransport on võimalik, ei tohi meretranspordi puhul makstav hüvitis ületada laadimiskoha ja veo lõpp-punkti vahelise lühima marsruudi maismaatranspordi kulu. IV lisas kehtestatud summade suhtes kohaldatakse paranduskoefitsienti 0,6.

Kombineeritud vedude kulude arvutamisel lisatakse maismaatranspordi vahemaale vastavatele kuludele 60 % suurune lisakulu, mis oleks tekkinud, kui kogu vedu oleks toimunud maismaad mööda, ja nagu on sätestatud IV lisas.

2. Veokulud hüvitatakse isikule, kes tegelikult kannab kõnealuse veo rahalised kulud.

Makse tehakse tõendavate dokumentide alusel, milles on eelkõige esitatud:

- a) tasuta jagatud tooteid saavate organisatsioonide nimed;
- b) asjaomaste toodete kogus;
- c) tasuta jagatud tooteid saavate organisatsioonide nõusolek ja kasutatav veovahend ning
- d) vahemaa turult kõrvaldamise koha ja tarnimiskoha vahel.

#### Artikkel 17

##### **Tasuta jagamisega kaasnevad sortimis- ja pakkimiskulud**

1. Tasuta jagamiseks turult kõrvaldatud puu- ja köögivilja sortimis- ja pakkimiskulud on rakenduskavade alusel rahastamiskõlblikud. Toodete puhul, mille netokaal pakendis on alla 25 kilogrammi, kohaldatakse V lisas sätestatud kindla suurusega summasid.

2. Tasuta jagamiseks ettenähtud toodete pakenditel peab olema Euroopa logo ning üks või mitu VI lisas sätestatud märget.

3. Sortimis- ja pakkimiskulud hüvitatakse kõnealused toimingud teinud tootjaorganisatsioonile.

Makse tehakse tõendavate dokumentide alusel, milles on eelkõige esitatud:

- a) tasuta jagatud tooteid saavate organisatsioonide nimed;
- b) asjaomaste toodete kogus ning
- c) tasuta jagatud tooteid saavate organisatsioonide nõusolek, milles on täpsustatud toodete esitusviis.

## III PEATÜKK

## RIIKLIK FINANTSABI

## Artikkel 18

**Riikliku finantsabi andmise luba**

1. Liikmesriigid esitavad määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 35 lõike 1 kohase igal asjaomasel aastal kohaldatavatele rakenduskavadele riikliku finantsabi andmise loa taotluse komisjonile igal aastal hiljemalt sama kalendriaasta 31. jaanuariks.

Taotlusele lisatakse tõendid selle kohta

- a) et tootjate organiseerituse tase asjaomases piirkonnas on eriti madal vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artiklile 52;
- b) finantsabi makstakse üksnes kõnealuses piirkonnas toodetud puu- ja köögiviljasektori toodete eest, ning
- c) andmed asjaomaste organisatsioonide, asjaomase abi suuruse ning määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 32 lõike 1 kohaselt tootjaorganisatsioonilt saadava rahalise osaluse määra kohta.

2. Komisjon teeb otsuse taotluse heakskiitmise või selle tagasilükkamise kohta kolme kuu jooksul. Kõnealune periood algab päeval, mis järgneb päevale, mil komisjon sai liikmesriigilt kätte täieliku taotluse. Kui komisjon kolmekuulise perioodi jooksul ei nõua lisateavet, käsitatakse taotlust täielikuna.

## Artikkel 19

**Riikliku finantsabi taotlemine ja väljamaksmine**

- 1. Artikleid 9 ja 10 kohaldatakse *mutatis mutandis* riikliku finantsabi taotlemise ja väljamaksmise suhtes.
- 2. Liikmesriigid võivad vastu võtta täiendavad eeskirjad, mis käsitlevad riikliku finantsabi maksmist, sh sealhulgas ettemakse ja abi osalise maksmise võimalust.

## Artikkel 20

**Riikliku finantsabi hüvitamine Euroopa Liidu poolt**

1. Liikmesriigid taotleavad heakskiidetud ja tootjaorganisatsioonidele tegelikult makstud riikliku finantsabi tagasimaksmist liidu käest hiljemalt rakenduskava kohaldamisele järgneva teise aasta 1. jaanuariks.

Taotlusele lisatakse tõendid selle kohta, et viimasest neljast aastast kolme jooksul on olnud täidetud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 35 lõikes 2 sätestatud tingimused.

Puu- ja köögiviljasektori tootjate organiseerituse taseme arvutamisel võetakse arvesse ka määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt loodud tootjarühmade puu- ja köögiviljatoodangu väärtust.

Taotlus liidu poolt tagasi makstava riikliku finantsabi saamiseks sisaldab järgmist:

- a) asjaomase tootjaorganisatsiooni andmed;
- b) makstud finantsabi suurus, mis iga tootjaorganisatsiooni puhul piirdub esialgselt heakskiidetud summaga; ning
- c) rakendusfondi kirjeldus, kus on märgitud kogusumma, liidu finantsabi, riiklik finantsabi ning tootjaorganisatsioonide ja nende liikmete rahaline osalus.

2. Komisjon kiidab taotluse heaks või lükkab selle tagasi.

Taotlus lükatakse tagasi, kui riikliku finantsabi lubamise ja hüvitamise eeskirju ei ole järgitud või kui ei ole järgitud määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud eeskirju, mis käsitlevad tootjaorganisatsioone, rakendusfonde ja -kavasid.

3. Kui finantsabi tagasimaksmine Euroopa Liidu poolt on heaks kiidetud, deklareeritakse rahastamiskõlblikud kulud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 908/2014<sup>(1)</sup> artiklis 11 sätestatud korra kohaselt komisjonile.

4. Euroopa Liit maksab tagasi kuni 60 % tootjaorganisatsioonile antud riiklikust finantsabist. Tagasimakstav summa ei ületa 48 % määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 32 lõike 1 punktis b osutatud liidu finantsabist.

#### IV PEATÜKK

### TEAVE, ARUANDED JA KONTROLLID

#### 1. JAGU

#### *Teave ja aruanded*

#### Artikkel 21

#### **Tootjarühmadelt, tootjaorganisatsioonidelt ja tootjaorganisatsioonide liitudelt saadav teave ja aastaaruanded ning liikmesriikide aastaaruanded**

1. Liikmesriigi pädeva asutuse taotluse korral esitavad määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt loodud tootjarühmad, tunnustatud tootjaorganisatsioonid ja tootjaorganisatsioonide liidud igasuguse asjakohase teabe, mis on vajalik delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 54 punktis b osutatud aastaaruande koostamiseks. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed teabe kogumiseks liikmete arvu ning turustatud toodangu mahu ja väärtuse kohta nende tootjaorganisatsioonide puhul, kes ei ole esitanud rakenduskava. Määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 27 osutatud tootjaorganisatsioonid ja tootjarühmad peavad esitama liikmete arvu ning turustatud toodangu mahu ja väärtuse.

2. Tootjaorganisatsioonid ja tootjaorganisatsioonide liidud esitavad igal aastal koos toetusetaotlusega rakenduskavade rakendamise aastaaruande.

Kõnealustes aastaaruannetes käsitletakse järgmist:

- a) eelmise aasta jooksul kohaldatud rakenduskava;
- b) rakenduskava peamised muudatused ning
- c) eeldatud ja taotletud toetuse erinevused.

3. Tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude aastaaruandes tuleb esitada:

- a) rakenduskava raames saavutatu, mis põhineb II lisas sätestatud näitajatel ning vajaduse korral riiklikus strateegias sätestatud täiendavatel näitajatel:
  - i) aastaaruandes kasutatakse üldisi alusnäitajaid ja finantsaspektidega seonduvad sisendinäitajaid;
  - ii) rakenduskava viimase kahe aasta jooksul kasutatakse tulemus- ja väljundnäitajaid ning
- b) ülevaade kava kohaldamisel tekkinud peamistest probleemidest ning meetmetest, mis võeti kava rakendamise kvaliteedi ja tõhususe tagamiseks.

Kui see on asjakohane, tuleb aastaaruandes täpsustada, milliseid kaitsemeetmeid on vastavalt riiklikule strateegiale ja määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 6 kohaldamisel rakendatud, et kaitsta keskkonda võimaliku suurema surve eest, mis tuleneb rakenduskavadega toetatavatest investeeringutest.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 6. augusti 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 908/2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses makse- ja muude asutustega, finantsjuhtimisega, raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmisega, kontrollieeskirjadega, tagatistega ja läbipaistvusega (ELT L 255, 28.8.2014, lk 59).

4. Tootjaorganisatsioonide või tootjaorganisatsiooni liitude aastaaruandes rakenduskava eelviimase aasta kohta tuleb märkida, mil määral on saavutatud kavade eesmärgid. Aruandes kajastatakse ka kava rakendamise edu või ebaedu põhjustanud tegureid ning seda, kuidas neid võeti arvesse kehtivate rakenduskavade parandamise või võetakse arvesse järgmiste rakenduskavade koostamisel.

Liikmesriik lisab esimeses lõigus osutatud juhtumite üksikasjad delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 54 punkti b kohasesse aastaaruandesse.

## 2. JAGU

### **Kontrollid**

#### *Artikkel 22*

### **Kordumatu identifitseerimissüsteem**

Liikmesriigid tagavad, et tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsiooni liitude ja määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e kohaselt loodud tootjarühmade toetusetaotluste puhul kasutatakse kordumatut identifitseerimissüsteemi. Kõnealune identifitseerimissüsteem peab ühilduma määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 73 osutatud toetusesaajate identifitseerimise süsteemiga.

#### *Artikkel 23*

### **Kavade esitamise kord**

Ilma et see piiraks artiklite 9, 24 ja 25 kohaldamist, kehtestavad liikmesriigid toetusetaotluste, tunnustamisaotluste või rakenduskavade heakskiitmise taotluste ning maksetaotluste esitamise korra.

#### *Artikkel 24*

### **Tunnustamine**

1. Enne tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu tunnustamist määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 154 lõike 4 punkti a või artikli 156 lõike 1 kohaselt teevad liikmesriigid tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu suhtes haldus- ja kohapealseid kontrolle, et kontrollida tunnustamiskriteeriumide täitmist.

2. Liikmesriigid teevad haldus- ja kohapealseid kontrolle seoses tunnustamiskriteeriumidega, mida kohaldatakse kõigi tunnustatud tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude suhtes, vähemalt kord viie aasta jooksul isegi juhul, kui tootjaorganisatsioonide või tootjaorganisatsioonide liit rakenduskava ei kohalda.

#### *Artikkel 25*

### **Rakenduskavade heakskiitmine ja nende muudatused**

1. Enne rakenduskava heakskiitmist vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artiklile 33 kontrollivad liikmesriigid heakskiitmiseks esitatud rakenduskava ja vajaduse korral muutmistaotlusi kõikide asjakohaste vahenditega, sealhulgas kohapealse kontrolli abil. Kontrollitakse eelkõige:

- a) artikli 4 lõike 1 punktides a, b ja e osutatud rakenduskava projekti lisatava teabe õigsust;
- b) rakenduskava vastavust määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 eesmärkidele ning riiklikule strateegiale ja raamistikule;

- c) meetmete ja kavandatavate kulude rahastamiskõlblikkust ning
  - d) rakenduskava järjepidevust ja tehnilist kvaliteeti, kalkulatsioonide ja toetuskava paikapidavust ning rakendamise ajakava.
2. Lõikes 1 osutatud kontrollide raames tehakse kindlaks:
- a) kas püstitatud ülesanded on mõõdetavad, kas nende saavutamist saab jälgida ja kas kavandatava tegevusega on võimalik neid ülesandeid täita, ning
  - b) kas toimingud, mille puhul toetust taotletakse kas toetuse saamiseks esitatud meetmed vastavad kohaldatavatele siseriiklike või liidu õigusnormidele, milles käsitletakse eelkõige riigiabi, maaelu arengu ja müügiarendamise programme, ning siseriiklike õigusaktide või riikliku strateegiaga kehtestatud kohustuslikele standarditele.

#### Artikkel 26

##### Halduskontrollid

1. Halduskontrollile käsitleva korraga nähakse ette tehtud toimingute ja kontrollitulemuste registreerimine ning nõuetele mittevastavuse puhul võetavad meetmed.
2. Enne toetuse andmist teevad liikmesriigid kõigi toetustaotlustega seonduvalt halduskontrollide.
3. Toetusetaotluste halduskontrollidega kontrollitakse, kui see on asjakohane, järgmist:
  - a) koos toetusetaotlusega esitatud rakenduskava täitmise aastaaruanne;
  - b) turustatud toodangu väärtus, sissemaksed rakendusfondi ja kantud kulud;
  - c) taotluses esitatud toodete ja osutatud teenustega seonduvate kulude nõuetekohane suhe;
  - d) rakendatud meetmete vastavus heakskiidetud rakenduskavas sisalduvatele meetmetele ning
  - e) finants- ja muude piirangute ja ülemmäärade järgimine.
4. Rakenduskava raames tehtud kulude kohta tuleb esitada maksetõend. Esitatud arved peavad olema tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 22 lõikes 8 osutatud 90 %-nõudele vastava tütarettevõtja nimel või liikmesriigi heakskiidu korral ühe või mitme tootjaorganisatsiooni või nende liidu tootjaliikme nimel. Delegeeritud määruse (EL) 2017/891 III lisa punktis 2 osutatud personalikuludega seoses esitatud arved tuleb siiski koostada tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või kõnealuse määruse artikli 22 lõikes 8 osutatud 90 %-nõudele vastava tütarettevõtja nimel või liikmesriigi heakskiidu korral sellise ühistu nimel, kes on tootjaorganisatsiooni liige.

#### Artikkel 27

##### Iga-aastaste toetusetaotluste kohapealne kontroll

1. Liikmesriigid teevad tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja juhul, kui see on asjakohane, nende tütarettevõtjate tööruumides halduskontrollidele lisaks kohapealseid kontrole, et tagada tunnustamiskriteeriumide täitmine ning asjaomasel aastal kehtivate toetuse andmise või toetuse jääksumma saamise tingimuste täitmine, nagu on osutatud artikli 9 lõikes 1.
2. Kohapealsed kontrollid hõlmavad valimit, mis esindab vähemalt 30 % taotletud toetuse kogusummast igal aastal. Kõiki rakenduskava kohaldavaid tootjaorganisatsioone ja tootjaorganisatsioonide liite kontrollitakse vähemalt kord kolme aasta jooksul.
3. Liikmesriik määrab kontrollitavad tootjaorganisatsioonid kindlaks riskianalüüsi alusel, mille puhul on võetud arvesse järgmisi kriteeriume:
  - a) toetussumma suurus;
  - b) eelnenud aastatel tehtud kontrollide tulemused;

c) juhuslik tegur ning

d) muud liikmesriikide määratavad näitajad.

4. Kohapealsest kontrollist võib ette teatada, juhul kui see ei kahjusta kontrolli eesmärki.

5. Kohapealse kontrolli raames kontrollitakse kõiki tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu ja vajaduse korral selle liikmete või tütaretevõtjate maksekohustusi ja kohustusi, mida on võimalik kontrollkäigu ajal kontrollida ja mida ei saanud kontrollida halduskontrollide käigus. Kohapeal kontrollitakse eelkõige:

a) asjaomasel aastal kehtivate tunnustamiskriteeriumide täitmist;

b) meetmete rakendamist ja nende vastavust heakskiidetud rakenduskavale;

c) seoses meetmete arvuga: kulude vastavust liidu õigusnormidele ja nendes kehtestatud tähtaegadest kinnipidamist;

d) rakendusfondi kasutamist, sealhulgas ettemaksete või osaliste maksete taotlustes deklareeritud kulusid, turustatud toodangu väärtust, rakendusfondi tehtud sissemakseid ning kulusid, mis on deklareeritud raamatupidamise või muude samaväärsete dokumentide alusel;

e) toodete täiemahulist tarnimist liikmete poolt, teenuste osutamist ja deklareeritud kulude vastavust tegelikkusele ning

f) turult kõrvaldamise ning toorelt koristamise või koristamata jätmise kulude teise astme kontrolle, nagu on osutatud artiklis 30.

6. Turustatud toodangu väärtust kontrollitakse siseriiklike õigusaktide kohaselt auditeeritud ja sertifitseeritud raamatupidamissüsteemi põhjal.

Selleks võib liikmesriik otsustada, et turustatud toodangu deklareeritud väärtust tuleb sertifitseerida samamoodi nagu raamatupidamisandmeid.

Turustatud toodangu deklareeritud väärtuse kontrolli võib läbi viia enne vastava toetusetaotluse edastamist, kuid seda kontrollitakse hiljemalt enne toetuse maksmist.

7. Kohapealne kontroll hõlmab (välja arvatud erandjuhtudel) kontrollkäiku meetme rakenduskohta või, kui tegevus on immateriaalne, tegevuse läbiviija juurde. Eelkõige lõikes 2 osutatud valimiga hõlmatud tootjaorganisatsiooni liikmete üksikute põllumajandusettevõtete meetmete puhul tehakse vähemalt üks kontrollkäik, et veenduda nende meetmete rakendamises.

Liikmesriigid võivad siiski otsustada kõnealustest kontrollkäikudest loobuda väiksemate meetmete puhul või kui nad leiavad, et toetuse saamise tingimuste mittetäitmise või meetme rakendamata jätmise oht on väike. Vastav otsus ja selle põhjendused registreeritakse. Lõikes 3 sätestatud riskianalüüsi kriteeriume kohaldatakse *mutatis mutandis* käesoleva lõike suhtes.

8. Lõikes 2 sätestatud kontrollimäära täitmisel võib arvesse võtta üksnes selliseid kontrolle, mis vastavad kõikidele käesoleva artikli nõuetele.

9. Kohapealse kontrolli tulemusi hinnatakse, et teha kindlaks, kas mõni tuvastatud probleem on süsteemset laadi ning ohustab teisi sarnaseid tegevusi, toetusesaajaid või asutusi. Hindamise käigus tuleb välja selgitada ka selliste olukordade põhjused ja edasise uurimise vajalikkus ning määrata kindlaks soovituslikud parandus- ja ennetusmeetmed.

Kui kontrollimiste käigus ilmneb, et mõnes piirkonnas või selle osas või teatavas tootjaorganisatsioonis või tootjaorganisatsioonide liidus esineb olulisi eeskirjade rikkumisi, teeb liikmesriik aasta jooksul selles piirkonnas või asjaomase organisatsiooni või liidu suhtes täiendavaid kontrollimisi ja suurendab vastavate järgmisel aastal kontrollitavate taotluste protsendimäära.

## Artikkel 28

**Aruanded kohapealsete kontrollide kohta**

1. Iga kohapealse kontrolli kohta koostatakse üksikasjalik aruanne, milles esitatakse vähemalt järgmine teave:
  - a) kontrollitud toetuskavad ja taotlused;
  - b) kohal viibinud isikute nimed ja ametiülesanded;
  - c) kontrollitud tegevused, meetmed ja dokumendid, sh kontrollijälg ja toetav tõendusmaterjal; ning
  - d) kontrolli tulemused.
2. Tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu esindajale antakse võimalus aruandele alla kirjutada, et ta saaks tõendada oma kohalviibimist kontrolli ajal ja lisada märkusi. Kui avastatakse eeskirjade rikkumisi, saab toetusesaaja aruande koopia.

## Artikkel 29

**Kõrvaldamistoimingute esimese astme kontroll**

1. Liikmesriigid teevad vastavalt rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 II jaotise II peatükis sätestatud menetlustele igas tootjaorganisatsioonis kõrvaldamistoimingute esimese astme kontrolli, mis koosneb turult kõrvaldatud toodete dokumentide ja identsuskontrollist ning vajaduse korral kõnealuste toodete kaalu füüsilisest kontrollist ning artiklile 15 vastavuse kontrollist. Kontroll toimub pärast delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 44 lõikes 1 osutatud teate saamist kõnealuse artikli lõikes 2 sätestatud tähtaegade jooksul.
2. Esimese astme kontrollid hõlmavad 100 % turult kõrvaldatud toodete kogusest. Pärast selle kontrolli lõppu kõrvaldatud tooted, v.a tasuta jagamiseks ettenähtud tooted, denatureeritakse või kõrvaldatakse töötlevale tööstusele edastamise teel pädevate asutuste järelevalve all ning vastavalt tingimustele, mis liikmesriik on kehtestanud kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikliga 46.
3. Erandina lõikest 2, kui tooted on tasuta jagamiseks, võivad liikmesriigid kontrollida kõnealuses lõikes sätestatud väiksemat protsenti tingimusel, et see ei ole väiksem kui 10 % mis tahes tootjaorganisatsiooni asjaomastest kogustest turustusaasta jooksul. Kontrolli võib teha tootjaorganisatsiooni tööruumides ja/või toodete saajate juures. Kui kontrolli käigus avastatakse rikkumisi, teevad liikmesriigid lisakontrolle.

## Artikkel 30

**Kõrvaldamistoimingute teise astme kontroll**

1. Liikmesriigid teevad tootjaorganisatsiooni ja turult kõrvaldatud toodete lõppsaajate tööruumides kõrvaldamistoimingute teise astme kontrolli riskianalüüsi alusel. Riskianalüüsides esitatakse eelmiste esimese ja teise astme kontrollide tulemused ja asjaolu, kas tootjaorganisatsioonil on mingi kvaliteedi tagamise menetluse vorm. Riskianalüüside alusel määratakse iga tootjaorganisatsiooni puhul kindlaks teise astme kontrollide minimaalne sagedus.
2. Lõikes 1 osutatud teise astme kontrolli käigus kontrollitakse:
  - a) konkreetset lao- ja raamatupidamisarvestust, mida peavad pidama kõik tootjaorganisatsioonid, kes teevad kõnealuse turustusaasta jooksul kõrvaldamistoiminguid;
  - b) toetusetaotlustes deklareeritud viisil turustatud koguseid, kontrollides eriti lao- ja raamatupidamisarvestust, arveid ning tagades, et deklaratsioonid sobivad kokku kõnealuse tootjaorganisatsiooni raamatupidamis- ja maksuandmetega;
  - c) raamatupidamisarvestust, eelkõige tootjaorganisatsiooni selliste netotulude õigsust, mis on deklareeritud nende maksetaotlustes, ja kõigi kõrvaldamiskulude proportsionaalsust ning
  - d) kõrvaldatud toodete sihtotstarve, nagu on deklareeritud maksetaotlusel, ja nende denatureerimist.

3. Iga kontroll hõlmab valimit, mis esindab vähemalt 5 % tootjaorganisatsiooni poolt turustusaasta jooksul kõrvaldatud kogustest.
4. Lõike 2 punktis a osutatud konkreetset lao- ja raamatupidamisarvestusest peavad iga kõrvaldatud toote puhul selguma koguste liikumised, väljendatuna tonnides:
  - a) tootjaorganisatsiooni liikmete ja teiste tootjaorganisatsioonide liikmete tarnitud toodang vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 12 lõike 1 punktidele b ja c;
  - b) tootjaorganisatsioonipoolne müük, et teha kindlaks värskete toodete turu tooted ja töödeldavad tooted ning
  - c) turult kõrvaldatud tooted.
5. Turult kõrvaldatud toodete sihtkoha kontrollid hõlmavad järgmist:
  - a) saajate poolt peetava laoarvestuse ning delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 46 lõike 2 teise lõigu kohaldamisel asjaomaste heategevusorganisatsioonidel ja muude asutuste finantsaruannete pisteline kontroll; ning
  - b) asjakohaste keskkonnanõuete järgimise kontroll.
6. Kui teise astme kontrollimistel ilmneb rikkumisi, teevad liikmesriigid kõnealuse aasta kohta üksikasjalikumaid teise astme kontrolle ja suurendavad järgmisel aastal kõnealuste tootjaorganisatsioonide või tootjaorganisatsioonide liitude tööruumes teise astme kontrollide sagedust.

#### Artikkel 31

##### Toorelt koristamine ja koristamata jätmine

1. Enne toorelt koristamist veenduvad liikmesriigid kohapealse kontrolli abil, et asjaomased tooted ei ole kahjustatud ning asjaomane ala on hästi hooldatud. Pärast toorelt koristamist kontrollivad liikmesriigid, kas asjaomaselt alalt on kogu saak koristatud ning kas koristatud toodang on denatureeritud.
  2. Enne koristamata jätmist veenduvad liikmesriigid kohapealse kontrolli abil, et asjaomane ala on hästi hooldatud, saaki ei ole osaliselt koristatud ning toode on hästi kasvanud, üldiselt veatu ja standardse turustuskvaliteediga.
- Liikmesriigid tagavad toodangu denatureerimise. Kui see ei ole võimalik, tagavad nad kontrollkäikude või saagikoristuse aegsete külastuste abil, et saaki ei koristata.
3. Kui kohaldatakse delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 48 lõike 3 teist lõiku,
    - a) siis käesoleva artikli lõike 2 esimese lõiguga ettenähtud nõuet, et saaki ei ole osaliselt koristatud, ei kohaldata ning
    - b) tagavad liikmesriigid, et selliseid puu- ja köögiviljataimi, mille suhtes kohaldatakse koristamata jätmise ja toorelt koristamise meetodeid, ei kasutata samal tootmisperioodil täiendavaks tootmiseks.
  4. Artikli 30 lõikeid 1, 2, 3 ja 6 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

#### Artikkel 32

##### Riikidevahelised tootjaorganisatsioonid

1. Liikmesriik, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsiooni peakontor, vastutab täielikult kontrollimise korralduse eest, mis on seotud rakenduskava ja -fondiga, ning halduskaristuste kohaldamise eest, kui sellise kontrolli tulemusel selgub, et kohustusi ei ole täidetud.

2. Teised liikmesriigid, kes peavad tegema delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 14 lõike 3 punktis c osutatud halduskoostööd, teevad selliseid haldus- ja kohapealseid kontrole, mida nõuab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud liikmesriik, ning teatavad talle kontrollide tulemused. Nad järgivad kõiki lõikes 1 osutatud liikmesriigi sätestatud tähtaegu.
3. Tootjaorganisatsiooni ning rakenduskava ja rakendusfondi suhtes kohaldatakse lõikes 1 osutatud liikmesriigis kehtivaid eeskirju. Keskkonna- ja fütosanitaarküsimuste ning kriisiennetuse ja -ohje meetmete osas kohaldatakse aga selle liikmesriigi eeskirju, kus vastavaid meetmeid rakendatakse.

#### Artikkel 33

### Riikidevahelised tootjaorganisatsioonide liidud

1. Liikmesriik, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu liikmeks oleva tootjaorganisatsiooni peakontor, vastutab täielikult kõnealuse organisatsiooni või liidu sellise kontrollimise korralduse eest, mis on seotud tema territooriumil kohaldatava rakenduskava kohaste meetmetega ja rakendusfondiga, ning halduskaristuste kohaldamise eest, kui sellise kontrolli tulemusel selgub, et kohustusi ei ole täidetud.
2. Lõikes 1 osutatud liikmesriik teeb tihedat koostööd liikmesriigiga, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, ja teatab viivitamata tehtud kontrolli tulemustest ja võimalikest kohaldatud halduskaristustest.
3. Liikmesriik, kus asub riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu peakontor, vastutab täielikult kõnealuse organisatsiooni või liidu sellise kontrollimise korralduse eest, mis on seotud riikidevahelise tootjaorganisatsiooni tasandil kohaldatava rakenduskava kohaste meetmetega ja riikidevahelise tootjaorganisatsiooni rakendusfondiga, ning halduskaristuste kohaldamise eest, kui sellise kontrolli tulemusel selgub, et kohustusi ei ole täidetud. Ta tagab ka kontrollide ja maksete kooskõlastatuse seoses rakenduskava kohaste meetmetega, mida on rakendatud teiste liikmesriikide territooriumil.
4. Rakenduskavade kohased meetmed vastavad selle liikmesriigi õigusnormidele, kus neid tegelikult rakendatakse.

#### Artikkel 34

### Kontrollid

Ilma et see piiraks käesoleva määruse konkreetsete sätete või muude liidu õigusaktide kohaldamist, kehtestavad liikmesriigid kontrole ja meetmeid, et tagada määruse (EL) nr 1308/2013, delegeeritud määruse (EL) 2017/891 ja käesoleva määruse nõuetekohane kohaldamine. Need kontrollid ja meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, et tagada liidu finantshuve piisav kaitse.

Eelkõige tagavad liikmesriigid, et:

- a) kõik Euroopa Liidu või riiklike õigusaktidega või riikliku strateegia või riikliku raamistikuga kehtestatud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid on kontrollitavad;
- b) kontrollimise eest vastutavatel liikmesriigi pädevatel asutustel on tõhusaks kontrollimiseks piisav arv sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega töötajaid ning
- c) nähakse ette sätted kontrollide kohta, millega välditakse määruse (EL) nr 1308/2013 ja muude liidu või siseriiklike kavade alusel puu- ja köögiviljasektoris võetavate meetmete eeskirjadevastast topeltrahastamist.

#### Artikkel 35

### Ilmsed vead

Määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 59 lõike 6 kohaselt võib määruse (EL) nr 1308/2013, delegeeritud määruse (EL) 2017/891 või käesoleva määruse kohaselt liikmesriigile edastatud teateid, nõudeid või taotlusi ning toetusetaotlusi pärast nende esitamist igal ajal korrigeerida ja kohandada, kui liikmesriigi pädev asutus tuvastab ilmseid vigu.

## V PEATÜKK

**EESKIRJADE LAIENDAMINE***Artikkel 36***Rahalised toetused**

Kui liikmesriik otsustab määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 165 kohaselt, et tootjaorganisatsioonidesse, tootjaorganisatsioonide liitu või tootmisharudevahelisse organisatsiooni mittekuuluvad tootjad, kuid kelle jaoks on eeskirjad siduvad, peavad tegema rahalise sissemakse, edastab liikmesriik komisjonile kõnealus artiklis sätestatud tingimuste täitmise kontrollimiseks vajaliku teabe. Selline teave sisaldab eelkõige sissemaksete arvutamise alust, nende ühiksummat, hõlmatud tegevusi ja nendega seotud kulusid.

*Artikkel 37***Laiendamised, mida kohaldatakse kauemaks kui üheks aastaks**

1. Kui laiendamiseeskirju otsustatakse kohaldada kauem kui üks aasta, kontrollivad liikmesriigid iga aasta puhul, kas määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõikes 3 sätestatud representatiivust käsitlevaid tingimusi täidetakse kogu kõnealuse laiendamise kohaldamise ajal.
2. Kui liikmesriigid leiavad, et tingimusi enam ei täideta, tühistavad nad laiendamise, kusjuures tühistamine jõustub järgmise aasta algusest.
3. Liikmesriigid teatavad mis tahes tühistamisest viivitamata komisjonile. Komisjon teeb kõnealuse teabe asjakohaste vahendite abil avalikkusele kättesaadavaks.

## VI PEATÜKK

**PIIRIL KEHTIVA HINNA SÜSTEEM JA IMPORDITOLLIMAKSUD***Artikkel 38***Kindlad impordiväärtused**

1. Kõigi delegeeritud määruse (EL) 2017/891 VII lisa A osas sätestatud toodete ja kohaldamisperioodide kohta kehtestab komisjon iga turustuspäeva ja päritolu jaoks kindla impordiväärtuse, mis võrdub kõnealuse määruse artiklis 74 osutatud tüüpiliste hindade kaalutud keskmisega, millest on maha arvatud standardsumma viis eurot 100 kg kohta ja väärtuselised tollimaksud.
2. Kui delegeeritud määruse (EL) 2017/891 VII lisa A osas sätestatud toodete ja kohaldamisperioodide jaoks on vastavalt kõnealuse määruse artiklitele 74 ja 75 ning käesolevale artiklile kehtestatud kindel impordiväärtus, ei kohaldata komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447<sup>(1)</sup> artiklis 142 osutatud ühikuhinda. See asendatakse lõikes 1 osutatud kindla impordiväärtusega.
3. Kui teatavat päritolu tootel puudub kindel impordiväärtus, kohaldatakse selle toote puhul kehtivate kindlate impordiväärtuste kaalutud keskmist.
4. Delegeeritud määruse (EL) 2017/891 VII lisa A osas sätestatud kohaldamisperioodide jooksul kehtivaid kindlaid impordiväärtusi kohaldatakse kuni nende muutmiseni. Nende kohaldamine lõpetatakse siiski juhul, kui kahe järjestikuse nädala jooksul ei ole komisjonile teatatud keskmist tüüpilist hinda.

Kui vastavalt esimesele lõigule ei kohaldata teatava toote suhtes kindlat impordiväärtust, võrdub selle toote suhtes kohaldatav kindel impordiväärtus viimase keskmise kindla impordiväärtusega.

5. Erandina lõikest 1, kui kindla impordiväärtuse arvutamine ei ole olnud võimalik, ei kohaldata kindlat impordiväärtust delegeeritud määruse (EL) 2017/891 VII lisa A osas sätestatud kohaldamisperioodide esimesest päevast alates.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

6. Kindla impordiväärtuse suhtes kohaldatav vahetuskurss on Euroopa Keskpanga viimati, enne hindade edastamise perioodi viimast kuupäeva avaldatud kurss.
7. Komisjon peab eurodes esitatud kindlad impordiväärtused avaldama TARICi <sup>(1)</sup> kaudu.

## VII PEATÜKK

## TÄIENDAVALD IMPORDITOLLIMAKSUD

## Artikkel 39

## Täiendava imporditollimaksu kehtestamine

1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 182 lõikes 1 osutatud täiendavat imporditollimaksu võib kohaldada käesoleva määruse VII lisas loetletud toodete suhtes ja ajavahemikel. Kõnealust täiendavat imporditollimaksu kohaldatakse, kui mis tahes toodete kogused, mis on lastud vabasse ringlusse kõnealuses lisas sätestatud kohaldamisperioodidel, ületavad kõnealuse toote käivituskogust.
2. Iga VII lisas loetletud toote ja kõnealuses lisas esitatud ajavahemike jooksul vabasse ringlusse lubatud koguste kohta edastavad liikmesriigid komisjonile üksikasjalikud andmed, kasutades rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artiklis 55 sätestatud sooduskorra alusel toimuva impordi järelevalvemeetodit.
3. Täiendav imporditollimaks kehtestatakse kogustele, mis lubatakse vabasse ringlusse pärast selle tollimaksu kohaldamiskuupäeva, tingimusel et:
  - a) nende delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 74 kohaselt määratud tolliväärtus toob kaasa suurimate kõnealuse päritoluga impordi suhtes kehtestatavate koguslike tollimaksude kohaldamise ning
  - b) import toimub täiendava imporditollimaksu kohaldamise ajal.

## Artikkel 40

## Täiendava imporditollimaksu summa

Artikli 39 alusel kohaldatav täiendav imporditollimaks moodustab asjaomase toote puhul vastavalt ühisele tollitariifistikule kohaldatavast tollimaksust ühe kolmandiku.

Toodete puhul, mille suhtes kehtib tariifne sooduskohtlemine nagu väärtuseline tollimaks, moodustab täiendav imporditollimaks siiski ühe kolmandiku asjaomase toote puhul kehtivast eritollimaksust, kui kohaldatakse artikli 39 lõiget 2.

## Artikkel 41

## Täiendavast imporditollimaksust vabastamine

1. Täiendavast imporditollimaksust vabastatakse järgmised kaubad:
  - a) tariifikvoodi alusel imporditud kaup;
  - b) enne täiendava tollimaksu kohaldamist käsitlevat otsust päritolumaalt välja viidud kaubad, mida veetakse veodokumendi alusel, mis kehtib pealelaadimiskohast päritolumaal mahalaadimiskohani Euroopa Liidus ja on koostatud enne täiendava tollimaksu kohaldamist.
2. Huvitatud isikud peavad esitama tollile viimase nõutaval viisil tõendid lõike 1 punkti b nõuete täitmise kohta.

Tollasutused võivad käsitada kaupa enne täiendava imporditollimaksu kohaldamise kuupäeva päritolumaalt väljununa juhul, kui esitatakse üks järgmistest dokumentidest:

- a) mereveo korral veokiri, millega tõendatakse, et pealelaadimine toimus enne kõnealust kuupäeva;
- b) raudteeveo korral päritolumaa raudteeasutuse poolt enne kõnealust kuupäeva vastuvõetud saatekiri;

<sup>(1)</sup> [http://ec.europa.eu/taxation\\_customs/customs/customs\\_duties/tariff\\_aspects/customs\\_tariff/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/tariff_aspects/customs_tariff/index_en.htm)

- c) maanteeveo korral CMR-saateleht või muu enne kõnealust kuupäeva päritolumaal koostatud transiididokument, kui järgitakse liidu transiidi või ühise transiidi alal sõlmitud kahe- või mitmepoolsetes lepingutes kehtestatud tingimusi;
- d) lennuveo korral lennuveokiri, millega tõendatakse, et lennuettevõtja võttis kauba vastu enne kõnealust kuupäeva.

VIII PEATÜKK

## LÕPPSÄTTED

*Artikkel 42*

### Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. märts 2017

*Komisjoni nimel*  
*president*  
Jean-Claude JUNCKER

---

## I LISA

**Artiklis 2 osutatud säästvate rakenduskavade riikliku strateegia ülesehitus ja sisu**

## 1. Riikliku strateegia kestus

Määrab liikmesriik.

## 2. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõike 2 punktides a ja b osutatud olukorra tugevate ja nõrkade külgede analüüs ning arengupotentsiaal, nende täitmiseks valitud strateegia ja valitud prioriteetide põhjendus.

## 2.1. Olukorra analüüs

Puu- ja köögiviljasektori hetkeolukorra kirjeldus, kasutades arvandmeid ja esitades tugevad ja nõrgad küljed, olulised erinevused, vajadused ja lüngad ning arengupotentsiaal II lisa punktis 5 määratletud ühiste alusnäitajate ja vajaduse korral muude asjakohaste täiendavate näitajate alusel. Kirjelduses peab vähemalt sisalduma:

- puu- ja köögiviljasektori tulemuslikkus: puu- ja köögiviljasektori tugevad ja nõrgad küljed, konkurentsivõime ning tootjaorganisatsioonide arengupotentsiaal;
- puu- ja köögiviljatootmise mõju keskkonnale (toime / surve ja kasu), sh peamised arengusuunad.

## 2.2. Tugevate ja nõrkade külgedega sobiv strateegia

Selliste põhivaldkondade kirjeldus, milles sekkumisest oodatakse maksimaalset lisandväärtust:

- rakenduskavades seatud eesmärkide, nendega seotud oodatavate tulemuste ja ning nende tegeliku saavutamise ulatus;
- strateegia sisemine sidusus, vastastikku tugevdava toime olemasolu ning võimalikud konfliktid või vastuolud erinevate valitud meetmete rakenduslike eesmärkide vahel;
- valitud meetmete järjepidevus ja täiendavus muude riiklike või piirkondlike meetmete, eelkõige liidu fondide kaudu toetatud tegevustega ning eeskätt maaelu arengu ja müügiarendusprogrammidega;
- oodatavad tulemused ja mõju võrreldes esialgse olukorraga ning nende panus liidu eesmärkide saavutamisse.

## 2.3. Mõjuhindang varasema riikliku strateegia kohta (kui on asjakohane)

Hiljuti rakendatud rakenduskavade tulemuste ja mõju kirjeldus.

## 3. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõike 2 punktis c osutatud rakenduskavade eesmärgid ja tulemuslikkuse näitajad.

Valitud rahastamiskõlblike meetmete kirjeldus (mittetäielik loetelu), saavutatavad eesmärgid, kontrollitavad ülesanded ja näitajad, mis võimaldavad hinnata eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme, meetmete tulemuslikkust ja tõhusust.

## 3.1. Kõiki meetmeid või mitut liiki meetmeid käsitlevad tingimused

Liikmesriigid tagavad, et kõik riikliku strateegia ja raamistikuga hõlmatud meetmed on tõendatavad ja kontrollitavad. Kui rakenduskavade kohaldamise hindamise käigus ilmneb, et kontrollitavuse ja tõendatavuse nõuded ei ole täidetud, kohandatakse asjaomaseid meetmeid vastavalt või tühistatakse need.

Kui toetust antakse standardse kindla summa või ühikuhindade astmike alusel, tagavad liikmesriigid, et vastavad arvutused on nõuetekohased ja õiged ning tehtud eelnevalt kindlaks määratud korraliku, õiglase ja tõendatava arvutuse alusel. Keskkonnametmed peavad vastama määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 5 sätestatud nõuetele.

Liikmesriigid võtavad vastu kaitsemeetmed ja kontrollid selle tagamiseks, et valitud rahastamiskõlblikud meetmed ei saaks toetust muudest asjakohastest ühise põllumajanduspoliitika rahastamisvahenditest, eelkõige maaelu arengu ja müügiarendusprogrammide ega muudest riiklikest või piirkondlikest kavadeist.

Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 6 kohaselt kasutusele võetud tõhusad meetmed, et kaitsta keskkonda rakenduskavade kohaselt toetatavatest investeeringutest tuleneva võimaliku suureneva surve eest ning kõnealuse määruse artikli 36 lõike 1 kohaselt vastu võetud rahastamiskõlblikkuskriteeriumid selle tagamiseks, et rakenduskavadeist toetatavate üksikutesse põllumajandusettevõteteis tehtavate investeeringute puhul järgitakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 191 ning liidu seitsmendas keskkonnanalases tegevusprogrammis sätestatud eesmäärke.

- 3.2. Eriteave selliste meetmete liikide kohta, millega püütakse saavutada määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõikes 1 sätestatud või osutatud eesmäärke (täita ainult valitud meetmete liikide kohta)

3.2.1. Põhivara soetamine

- toetuse saamise tingimustele vastavad investeeringuliigid,
- muud toetuse saamise tingimustele vastavad soetusviisid (nt rentimine, liisimine),
- toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

3.2.2. Muud meetmed

- toetuse saamise tingimustele vastavate tegevuste liikide kirjeldus,
- toetuse saamise tingimuste üksikasjad.

4. Pädevate ametiasutuste ja vastutavate asutuste määramine

Riikliku strateegia juhtimise, järelevalve ja hindamise eest vastutava riikliku asutuse määramine liikmesriigis.

5. Järelevalve- ja hindamissüsteemide kirjeldus

Riiklikus strateegias sätestatud tulemusnäitajad hõlmavad artikliga 4 ettenähtud ja II lisas loetletud ühiseid tulemusnäitajaid. Vajaduse korral täpsustatakse riiklikus strateegias täiendavaid näitajaid, mis kajastavaid riiklikele rakenduskavadele omaseid riiklikke või piirkondlikke vajadusi, tingimusi ja eesmäärke.

- 5.1. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõike 2 punktides d ja e osutatud rakenduskavade hindamine ja aruandekohustus tootjaorganisatsioonide ees.

Rakenduskavadega seotud järelevalve- ja hindamisnõuete ning menetluste, sh tootjaorganisatsioonide aruandekohustuse kirjeldus.

5.2. Riikliku strateegia järelevalve ja hindamine

Riikliku strateegiaga seotud järelevalve- ja hindamisnõuete ning menetluste kirjeldus.

---

## II LISA

**Käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 punktis a ja artikli 21 lõike 3 punktis a ning delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 56 lõikes 2 osutatud ühiste tulemusnäitajate loetelu**

Ühiste tulemusnäitajate süsteem, mis on seotud rakenduskava kohaselt tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja nende liikmete poolt läbiviidava tegevusega, ei hõlma tingimata kõiki tegureid, mis võivad kajastuda rakenduskava väljundites, tulemustes ja mõjus ning neid omakorda mõjutada. Seepärast tuleb ühiste tulemusnäitajate põhjal saadud teabe tõlgendamisel võtta arvesse ka kvantitatiivset ja kvalitatiivset teavet muude põhitegurite kohta, mis on olulised kava rakendamise edukuse või ebaedu seisukohast.

## 1. FINANTSASPEKTIDEGA SEONDUVAD ÜHISED TULEMUSNÄITAJAD (SISENDINÄITAJAD) (IGA-AASTASED)

| Meede                                                                                                                                                                             | Tegevuse liik                                                                                                                                                                                                                                             | Sisendinäitajad (iga-aastased) |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| Tootmise planeerimiseks läbiviidavad tegevused                                                                                                                                    | a) Investeeringud materiaalsesse varasse<br>b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine<br>c) Muud meetmed                                                                                                                         | Kulud (eurodes)                |
| Toote kvaliteedi tõstmiseks ja säilitamiseks läbiviidavad tegevused                                                                                                               | a) Investeeringud materiaalsesse varasse<br>b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine<br>c) Muud meetmed                                                                                                                         | Kulud (eurodes)                |
| Turustamise edendamise meetmed                                                                                                                                                    | a) Investeeringud materiaalsesse varasse<br>b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine<br>c) Müügiedendamiseks ja teavitamiseks läbiviidavad (muud kui kriisiennetuse ja -ohjega seotud) tegevused<br>d) Muud meetmed             | Kulud (eurodes)                |
| Teadusuuringud ja eksperimentaaltootmine                                                                                                                                          | a) Investeeringud materiaalsesse varasse<br>b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine<br>c) Muud meetmed                                                                                                                         | Kulud (eurodes)                |
| Koolitusmeetmed ja parimate tavade vahetamise meetmed (muud kui kriisiennetuse ja -ohje meetmed) ja/või nõustamisteenustele ja tehnilisele abile juurdepääsu soodustamise meetmed | Vastavalt prioriteetsele valdkonnale:<br>a) Mahepõllumajanduslik tootmine<br>b) Integreeritud tootmine või integreeritud kahjuritõrje<br>c) Muud keskkonnaküsimused<br>d) Jälgitavus<br>e) Toote kvaliteet, sh pestitsiidide jäägid;<br>f) Muud küsimused | Kulud (eurodes)                |
| Kriisiennetuse ja -ohje meetmed                                                                                                                                                   | a) Investeeringud, millega muudetakse turule viidavate tootekoguste kasutamine tõhusamaks<br>b) Koolitusmeetmed ja parimate tavade vahetamine<br>c) Müügiedendus ja teavitamine nii ennetamise eesmärgil kui ka kriisi ajal                               | Kulud (eurodes)                |

| Meede            | Tegevuse liik                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Sisendinäitajad (iga-aastased) |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|                  | d) Ühisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ettenähtud toetus<br>e) Viljapuude taasistutamine seal, kus see on vajalik pärast kohustuslikku väljajuurimist tervisega seotud ja fütosanitaarsetel põhjustel liikmesriigi pädeva asutuse juhiste kohaselt<br>f) Turult kõrvaldamine<br>g) Puu- ja köögivilja toorelt koristamine või koristamata jätmine<br>h) Saagikindlustus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                |
| Keskkonnameetmed | a) Investeeringud materiaalsesse varasse<br>b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine<br>c) Mahepõllumajanduslik tootmine<br>d) Integreeritud tootmine<br>e) Veeressursside tõhusam kasutamine või majandamine, sh vee säästmine ja drenaaž<br>f) Tegevused pinnase säilitamiseks (nt töövõtted pinnaerosiooni ärahoidmiseks / vähendamiseks, taimkate, keskkonda säästev põllumajandus, multsimine)<br>g) Tegevused bioloogilist mitmekesisust soodustavate elupaikade (nt märgalad) loomiseks või säilitamiseks, maastiku säilitamiseks, sh ajalooliste objektide (nt kiviaiad, terrassid, väikesed metsad) säilitamine<br>h) Meetmed, millega soodustakse energiasäästu või tõhustatakse energiakasutust; üleminek taastuvatest energiaallikatest toodetud energiale<br>i) Jäätmetekke vähendamise ja jäätmekäitluse tõhustamisega seotud tegevused<br>j) Muud meetmed | Kulud (eurodes)                |
| Muud meetmed     | a) Investeeringud materiaalsesse varasse<br>b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine<br>c) Muud meetmed                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kulud (eurodes)                |

## 2. ÜHISED VÄLJUNDINÄITAJAD (RAKENDUSKAVA VIIMASED KAKS AASTAT)

| Meede                                          | Tegevuse liik                                                      | Väljundinäitajad (iga-aastased)                                             |
|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Tootmise planeerimiseks läbiviidavad tegevused | a) Investeeringud materiaalsesse varasse                           | Meetmetes osalevate ettevõtete arv<br>Investeeringute koguväärtus (eurodes) |
|                                                | b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |
|                                                | c) Muud meetmed                                                    | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |

| Meede                                                                                                                                                                             | Tegevuse liik                                                                                                                                                                                                                                            | Väljundinäitajad (iga-aastased)                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Toote kvaliteedi tõstmiseks ja säilitamiseks läbiviidavad tegevused                                                                                                               | a) Investeeringud materiaalsesse varasse                                                                                                                                                                                                                 | Meetmetes osalevate ettevõtete arv<br>Investeeringute koguväärtus (eurodes) |
|                                                                                                                                                                                   | b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine                                                                                                                                                                                       | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |
|                                                                                                                                                                                   | c) Muud meetmed                                                                                                                                                                                                                                          | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |
| Turustamise parandamiseks läbiviidavad tegevused                                                                                                                                  | a) Investeeringud materiaalsesse varasse                                                                                                                                                                                                                 | Meetmetes osalevate ettevõtete arv<br>Investeeringute koguväärtus (eurodes) |
|                                                                                                                                                                                   | b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine                                                                                                                                                                                       | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |
|                                                                                                                                                                                   | c) Müügiedendamiseks ja teavitamiseks läbiviidavad (muud kui kriisiennetuse ja -ohjega seotud) tegevused                                                                                                                                                 | Rakendatud meetmete arv <sup>(1)</sup>                                      |
|                                                                                                                                                                                   | d) Muud meetmed                                                                                                                                                                                                                                          | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |
| Teadusuuringud ja eksperimentaaltootmine                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                          | Meetmetes osalevate ettevõtete arv<br>Projektide arv                        |
| Koolitusmeetmed ja parimate tavade vahetamise meetmed (muud kui kriisiennetuse ja -ohje meetmed) ja/või nõustamisteenustele ja tehnilisele abile juurdepääsu soodustamise meetmed | Vastavalt prioriteetsele valdkonnale:<br>a) Mahepõllumajanduslik tootmine<br>b) Integreeritud tootmine või integreeritud kahjuritõrje<br>c) Muud keskkonnaküsimused<br>d) Jälgitavus<br>e) Toote kvaliteet, sh pestitsiidide jäägid<br>f) Muud küsimused | Koolitusel osalejate koolituspäevade arv                                    |
| Kriisiennetuse ja -ohje meetmed                                                                                                                                                   | a) Investeeringud, millega muudetakse turule viidavate tootekoguste kasutamine tõhusamaks                                                                                                                                                                | Investeeringute koguväärtus (eurodes)                                       |
|                                                                                                                                                                                   | b) Koolitusmeetmed ja parimate tavade vahetamine                                                                                                                                                                                                         | Rakendatud meetmete arv                                                     |
|                                                                                                                                                                                   | c) Müügiedendus ja teavitamine nii ennetamise eesmärgil kui ka kriisi ajal                                                                                                                                                                               | Rakendatud meetmete arv <sup>(1)</sup>                                      |
|                                                                                                                                                                                   | d) Ühisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ettenähtud toetus                                                                                                                                                                                     | Rakendatud meetmete arv <sup>(4)</sup>                                      |

| Meede            | Tegevuse liik                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Väljundinäitajad (iga-aastased)                                             |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
|                  | e) Viljapuude taasistutamine seal, kus see on vajalik pärast kohustuslikku väljajuurimist tervisega seotud ja füto-sanitaarsetel põhjustel liikmesriigi pädeva asutuse juhistel kohaselt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |
|                  | f) Turult kõrvaldamine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Rakendatud meetmete arv <sup>(2)</sup>                                      |
|                  | g) Toorelt koristamine ja koristamata jätmine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Rakendatud meetmete arv <sup>(3)</sup>                                      |
|                  | h) Saagikindlustus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |
| Keskkonnameetmed | a) Investeeringud materiaalsesse varasse <sup>(5)</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Meetmetes osalevate ettevõtete arv<br>Investeeringute koguväärtus (eurodes) |
|                  | b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine <sup>(6)</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |
|                  | c) Mahepõllumajanduslik tootmine<br>d) Integreeritud tootmine<br>e) Veeressursside tõhusam kasutamine ja/või majandamine, sh vee säästmine ja drenaaž<br>f) Tegevused pinnase säilitamiseks (nt töövõtted pinnaerosiooni ärahoidmiseks / vähendamiseks, taimkate, keskkonda säästev põllumajandus, multšimine)<br>g) Tegevused bioloogilist mitmekesisust soodustavate elupaikade (nt märgalad) loomiseks või säilitamiseks, maastiku säilitamiseks, sh ajalooliste objektide (nt kiviaiad, terrassid, väikesed metsad) säilitamine<br>h) Meetmed, millega soodustakse energiasäästu ja/või tõhustatakse energiakasutust; üleminek taastuvatest energiaallikatest toodetud energiale<br>i) Jäätmetekke vähendamise ja jäätmekäitluse tõhustamisega seotud tegevused<br>j) Muud meetmed | Meetmetes osalevate ettevõtete arv Asjaomaste hektarite arv                 |
| Muud meetmed     | a) Investeeringud materiaalsesse varasse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Meetmetes osalevate ettevõtete arv<br>Investeeringute koguväärtus (eurodes) |
|                  | b) Muud põhivara soetusviisid, sh rentimine, üürimine ja liisimine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |
|                  | c) Muud meetmed                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Meetmetes osalevate ettevõtete arv                                          |

<sup>(1)</sup> Üks müügiedenduskampaania päev on üks tegevus.

<sup>(2)</sup> Sama toote turult kõrvaldamine aasta erinevatel perioodidel ja erinevate toodete kõrvaldamine on erinevad tegevused. Konkreetse toote iga turult kõrvaldamise toiming on üks tegevus.

<sup>(3)</sup> Saagi toorelt koristamine ja koristamata jätmine on erinevad tegevused. Sama toote saagi toorelt koristamine ja koristamata jätmine on üks tegevus sõltumata selleks kulunud päevade arvust, selles osalevate ettevõtete arvust ja asjaomaste maatükkide või hektarite arvust.

<sup>(4)</sup> Eri ühisfondide loomisega seotud tegevused on eri tegevused.

<sup>(5)</sup> Sealhulgas vähetootlikud investeeringud, mis on seotud muude keskkonnameetmete raames võetud kohustuste täitmisega

<sup>(6)</sup> Sealhulgas muud põhivara soetamise viisid, mis on seotud muude keskkonnameetmete raames võetud kohustuste täitmisega.

## 3. ÜHISED TULEMUSNÄITAJAD (RAKENDUSKAVA VIIMASED KAKS AASTAT)

| Meede                                                                                                                                                                                  | Tulemusnäitajad (mõõtmine)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tootmise planeerimiseks läbiviidavad tegevused                                                                                                                                         | Turustatud toodangu kogumahu muutus (tonnides) Turustatud toodangu ühikuväärtuse muutus (eurot/kg)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Toote kvaliteedi tõstmise ja säilitamise meetmed                                                                                                                                       | Konkreetsed kvaliteedikava nõuetele vastava turustatud toodangu mahu muutus (tonnides) <sup>(1)</sup><br>Turustatud kogutoodangu väärtuse muutus (eurot/kg)                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Turustamise parandamise meetmed                                                                                                                                                        | Turustatud toodangu kogumahu muutus (tonnides) Turustatud toodangu ühikuväärtuse muutus (eurot/kg)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Koolitusmeetmed ja parimate tavade vahetamine (muud kui kriisiennetuse ja -ohje meetmed) ja nõustamisteenustele ja tehnilisele abile juurdepääsu soodustamise meetmed                  | Kõik koolitusüritused / kogu koolitusprogrammi läbinud inimeste arv. Nõustamisteenust kasutavate inimeste arv.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Kriisiennetuse ja -ohje meetmed                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| a) Investeeringud, millega muudetakse turule viidavate tootekoguste kasutamine tõhusamaks                                                                                              | Sellise toodangu kogumaht, mille suhtes tõhustatakse tootekoguste kasutamist (tonnides)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| b) Koolitustegevused                                                                                                                                                                   | Kõik koolitusüritused / kogu koolitusprogrammi läbinud inimeste arv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| c) Müügiedendamine ja teavitamine                                                                                                                                                      | Selliste toodete toodangu mahu hinnanguline muutus, mille puhul on läbi viidud müügiedendamis-/teavitamistegevusi (tonnides)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| d) Ühisfondide moodustamise halduskulude katmiseks ettenähtud toetus                                                                                                                   | Moodustatud ühisfondide koguväärtus (eurodes)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| e) Viljapuude taasistutamine seal, kus see on vajalik pärast kohustuslikku väljajuurimist tervisega seotud ja fütosanitaarsetel põhjustel liikmesriigi pädeva asutuse juhiste kohaselt | Viljapuude taasistutamisega seotud kogupindala (ha)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| f) Turult kõrvaldamine                                                                                                                                                                 | Turult kõrvaldatud toodete maht (tonnides)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| g) Puu- ja köögiviljasaagi toorelt koristamine või koristamata jätmine                                                                                                                 | Toorelt koristatud või koristamata jäetud saagiga seotud kogupindala (hektarites)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| h) Saagikindlustus                                                                                                                                                                     | Kindlustusrisi koguväärtus (eurodes)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Keskkonnameetmed                                                                                                                                                                       | Mineraalväetiste iga-aastase kasutamise hinnanguline muutus/hektari kohta, väetise liigi kaupa (N ja P <sub>2</sub> O <sub>3</sub> ) (tonni/ha)<br>Vee iga-aastase kasutamise hinnanguline muutus hektari kohta (m <sup>3</sup> /ha)<br>Energia iga-aastase kasutamise hinnanguline muutus energiaallika või kütuse liigi kaupa (liitrit/m <sup>3</sup> /kWh ühe tonni turustatud toodangu kohta)<br>Tekkivate jäätmete aastase mahu hinnanguline muutus (tonnides) |

| Meede        | Tulemusnäitajad (mõõtmise)                                                                           |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Muud meetmed | Turustatud toodangu kogumahu muutus (tonnides)<br>Turustatud kogutoodangu väärtuse muutus (eurot/kg) |

Märkused: võrdlusperioodi aluseks on olukord programmi alguses.

(<sup>1</sup>) „Kvaliteedinõuetega“ on siinkohal ette nähtud hulk tootmismeetoditega seotud üksikasjalikke kohustusi a) mille järgimist kontrollib sõltumatu kontrolliasutus, ja b) millega tagatakse lõpptooted kvaliteet, mis i) riiklike-, taime- või keskkonnanormide puhul ületab oluliselt tavapäraseid kaubandusstandardeid ja ii) vastab olemasolevatele või prognoositavatele turuvõimalustele. On tehtud ettepanek, et „kvaliteedikavaga“ oleks hõlmatud: a) sertifitseeritud mahepõllumajanduslik tootmine; b) kaitstud geograafilised tähised ja kaitstud päritolunimetused, c) sertifitseeritud integreeritud tootmine, d) eraviisilised sertifitseeritud tootekvaliteedi kavad.

#### 4. ÜHISED MÕJUNÄITAJAD (RAKENDUSKAVA VIIMASED KAKS AASTAT)

| Meede                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Üldised eesmärgid                                                                                                              | Mõjunäitajad (mõõtmise)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tootmise planeerimise meetmed<br>Toote kvaliteedi tõstmise ja säilitamise meetmed<br>Turustamise parandamise meetmed<br>Teadusuuringud ja eksperimentaaltootmine<br>Koolitusmeetmed ja parimate tavade vahetamine (muud kui kriisiennetuse ja -ohje meetmed) ja/või nõustamisteenustele ja tehnilisele abile juurdepääsu soodustamise meetmed<br>Kriisiennetuse ja -ohje meetmed | Konkurentsivõime parandamine<br>Tootjaorganisatsioonide liikmelisuse atraktiivsemaks muutmine                                  | Turustatud kogutoodangu väärtuse hinnanguline muutus (eurodes)<br>Asjaomaste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude tegevliikmeks ( <sup>1</sup> ) olevate puu- ja köögiviljatootjate koguarvu muutus (arv)<br>Tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude liikmete puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava maa kogupindala muutus (ha) |
| Keskkonnametmed                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Keskkonna säilitamine ja kaitse:<br>a) vee kvaliteet<br>b) veeressursside säästev kasutamine<br>c) kliimamuutuste leevendamine | Mineraalväetiste kogukasutamise hinnanguline muutus, väetise liigi kaupa (N ja P <sub>2</sub> O <sub>3</sub> ) (tonnides)<br>Vee kogukasutamise hinnanguline muutus (m <sup>3</sup> )<br>Energia kogukasutuse hinnanguline muutus energiaallika või kütuseliigi kaupa (liitrit/m <sup>3</sup> /kWh)                                                                        |
| Muud meetmed                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Konkurentsivõime parandamine<br>Tootjaorganisatsioonide liikmelisuse atraktiivsemaks muutmine                                  | Turustatud kogutoodangu väärtuse hinnanguline muutus (eurodes)<br>Asjaomaste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude tegevliikmeks ( <sup>1</sup> ) olevate puu- ja köögiviljatootjate koguarvu muutus (arv)<br>Tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude liikmete puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava maa kogupindala muutus (ha) |

Märkused: võrdlusperioodi aluseks on olukord programmi alguses.

(<sup>1</sup>) Tegevliikmed on need liikmed, kes tarnivad tooteid tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide liitudele.

## 5. ÜHISED ALUSNÄITAJAID

*Märkus:* alusnäitajaid on vaja programmiperioodi alguses valitseva olukorra analüüsiks. Teatavad ühised alusnäitajad on asjakohased vaid konkreetsete rakenduskavade puhul tootjaorganisatsiooni tasandil (nt sellise turustatud toodangu maht, mille hind jääb alla 80 % tootjaorganisatsioonide / tootjaorganisatsioonide liitude saadud keskmisest hinnast). Muud ühised alusnäitajad on asjakohased riiklike strateegiate puhul liikmesriikide tasandil (nt turustatud toodangu väärtus).

Üldreeglina arvutatakse alusnäitajad kolme aasta keskmiste näitajate põhjal. Kui sellised andmed ei ole kättesaadavad, tuleb alusnäitajate arvutamisel kasutada vähemalt ühe aasta andmeid.

| Eesmärgid                                                                             | Eesmärkidega seotud alusnäitajad                                                                                                       |                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Üldised eesmärgid                                                                     | Näitaja                                                                                                                                | Määratlus (ja mõõtmine)                                                                                                                          |
| Konkurentsivõime parandamine                                                          | Turustatud toodangu koguväärtus                                                                                                        | Tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude turustatud toodangu koguväärtus (eurodes)                                             |
| Tootjaorganisatsioonide liikmelisuse atraktiivsemaks muutmine                         | Asjaomaste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude tegevliikmeks olevate puu- ja köögiviljatootjate arv             | Asjaomaste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude tegevliikmeks <sup>(1)</sup> olevate puu- ja köögiviljatootjate arv        |
|                                                                                       | Asjaomaste tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude liikmete puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava maa kogupindala | Tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude liikmete puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava maa kogupindala (ha)                 |
| Erieesmärgid                                                                          |                                                                                                                                        |                                                                                                                                                  |
| Tarnete koondamise tõhustamine                                                        | Turustatud toodangu kogumaht                                                                                                           | Tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude turustatud toodangu kogumaht (tonnides)                                               |
| Liikmete toodetud toodete turuleviimise edendamine                                    |                                                                                                                                        |                                                                                                                                                  |
| Selle tagamine, et tootmine kohandatakse kvaliteedi- ja kvantiteedinõuetele vastavaks |                                                                                                                                        | Konkreetsed „kvaliteedikava“ <sup>(2)</sup> nõuetele vastava turustatud toodangu maht asjaomaste „kvaliteedikavade“ põhiliikide kaupa (tonnides) |
| Toodete kaubandusliku väärtuse tõstmine                                               | Turustatud toodangu keskmine ühikuväärtus                                                                                              | Turustatud toodangu koguväärtus / turustatud toodangu kogumaht (eurot/kg)                                                                        |
| Teadmiste suurendamine ja inimpotentsiaali parandamine                                | Koolitusüritustel osalenud inimeste arv                                                                                                | Viimase kolme aasta jooksul koolitusürituse või koolitusprogrammi läbinud inimeste hulk (arv)                                                    |
|                                                                                       | Nõustamisteenust kasutavate ettevõtete arv.                                                                                            | Nõustamisteenust kasutavate ettevõtete, tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude arv (arv)                                     |

| Eesmärgid                                                                       | Eesmärkidega seotud alusnäitajad                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                 | Näitaja                                                                                                                                                             | Määratlus (ja mõõtmine)                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Keskkonnavaldkonnaga seotud konkreetset eesmärgid                               |                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Mullakaitse tõhustamine                                                         | Mullaerosiooniohus olev maa ja erosiooni-vastased meetmed                                                                                                           | Puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatava mullaerosiooniohus oleva maa <sup>(3)</sup> pindala, kus rakendatakse erosioonivastaseid meetmeid (ha)                                                                                                                                   |
| Vee kvaliteedi säilitamise või tõstmise tõhustamine                             | Ala, kus väetiste kasutamist vähendatakse / paremini hallatakse                                                                                                     | Puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatav maa, kus tuleb väetiste kasutamist vähendada või paremini hallata (ha)                                                                                                                                                                    |
| Veevarude säästva kasutamise tõhustamine                                        | Ala, kus kohaldatakse vee säästmise meetmeid                                                                                                                        | Puu- ja köögiviljatootmiseks kasutatav maa, kus kohaldatakse vee säästmise meetmeid (ha)                                                                                                                                                                                         |
| Elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse tõhustamine ning maastikukaitse | Mahepõllumajanduslik tootmine<br><br>Integreeritud tootmine<br><br>Muud meetmed elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse tõhustamiseks ning maastikukaitseks | Mahepõllumajanduslikuks puu- ja/või köögiviljatootmiseks kasutatav maa (ha)<br>Integreeritud puu- ja/või köögiviljatootmiseks kasutatav maa (ha)<br>Ala, kus rakendatakse muid meetmeid elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse tõhustamiseks ning maastikukaitseks (ha) |
| Kliimamuutuste leevendamise tõhustamine                                         | Kasvuhoonete kütmise – energiatõhusus                                                                                                                               | Kasvuhoonete kütmiseks kasutatava energia hinnanguline tarbimine aastas energiaallika liigi kaupa (tonni/liitrit/m <sup>3</sup> /kWh ühe tonni turustatud toodangu kohta)                                                                                                        |
| Tekkivate jäätmete mahu vähendamine                                             | Jäätmete kogus või maht                                                                                                                                             | Tonni/liitrit/m <sup>3</sup>                                                                                                                                                                                                                                                     |

<sup>(1)</sup> Tegevliikmed on need liikmed, kes tarnivad tooteid tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide liitudele.

<sup>(2)</sup> „Kvaliteedinõuetega“ on siinkohal ette nähtud hulk tootmismeetoditega seotud üksikasjalikke kohustusi a) mille järgmist kontrollib sõltumatu kontrolliasutus, ja b) millega tagatakse lõpptoota kvaliteet, mis i) riiklike-, taime- või keskkonnanormide puhul ületab oluliselt tavapäraseid kaubanduss-tandardeid ja ii) vastab olemasolevatele või prognoositavatele turuvõimalustele. „Kvaliteedikavade“ peamised liigid hõlmavad järgmist: a) sertifitseeritud mahepõllumajanduslik tootmine; b) kaitstud geograafilised tähised ja kaitstud päritolunimetused, c) sertifitseeritud integreeritud tootmine, d) eraviisilised sertifitseeritud tootekvaliteedi kavad.

<sup>(3)</sup> „Pinnaerosiooni ohus“ on mis tahes veerjas maalapp, mille kalle on suurem kui 10 % ja mille suhtes kas on või ei ole võetud erosioonivastaseid meetmeid (nt muldkate, külvikord jne). Kui asjaomane teave on kättesaadav, võib liikmesriik selle asemel kasutada järgmist määratlust: „Pinnaerosiooni ohus“ viitab mis tahes maalapile, mille hinnanguline pinnase kadu on suurem pinnase tekkimise loomulikust määra ja mille suhtes kas on või ei ole võetud erosioonivastaseid meetmeid (nt muldkate, külvikord jne).

## III LISA

**Artikli 15 lõikes 2 osutatud toodete turult kõrvaldamise suhtes kohaldatavad miinimumnõuded**

## 1. Tooted peavad olema:

- terved,
- veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud;
- puhtad, nähtava võõrolluseta,
- taimekahjuriteta ja taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,
- ebatavalise pinnaniiskusega,
- mis tahes võõra maitseta või lõhnata.

## 2. Tooted peavad olema vastavalt liigile piisavalt arenenud ja piisavalt küpsed.

## 3. Tooted peavad olema sordile ja kaubanduslikule tüübile vastavate omadustega.

---

## IV LISA

**Artikli 16 lõikes 1 osutatud tasuta jagamisega kaasnevad veokulud**

| Vahemaa turult kõrvaldamise koha ja tarnimiskoha vahel | Veokulud (eurot/tonn) <sup>(1)</sup> |
|--------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| kuni 25 km                                             | 18,20                                |
| üle 25 km, kuid kuni 200 km                            | 41,40                                |
| üle 200 km, kuid kuni 350 km                           | 54,30                                |
| üle 350 km, kuid kuni 500 km                           | 72,60                                |
| üle 500 km, kuid kuni 750 km                           | 95,30                                |
| üle 750 km                                             | 108,30                               |
| <sup>(1)</sup> Külmuveolisa: 8,50 eurot/tonn.          |                                      |

## V LISA

**Artikli 17 lõikes 1 osutatud sortimis- ja pakkimiskulud**

| Toode        | Sortimis- ja pakkimiskulud (euro/tonn) |
|--------------|----------------------------------------|
| Õunad        | 187,70                                 |
| Pirnid       | 159,60                                 |
| Apelsinid    | 240,80                                 |
| Klementiinid | 296,60                                 |
| Virsikud     | 175,10                                 |
| Nektariinid  | 205,80                                 |
| Arbuusid     | 167,00                                 |
| Lillkapsad   | 169,10                                 |
| Muud tooted  | 201,10                                 |

## VI LISA

**Märge, mis tuleb kanda artikli 17 lõikes 2 osutatud toodetele**

- Продукт, предназначен за бесплатна дистрибуция (Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/...)
  - Producto destinado a su distribución gratuita [Reglamento de ejecución (UE) 2017/...]
  - Produkt určený k bezplatné distribuci [prováděcí nařízení (EU) 2017/...]
  - Produkt til gratis uddeling (gennemførelsesforordning (EU) 2017/...)
  - Zur kostenlosen Verteilung bestimmtes Erzeugnis (Durchführungsverordnung (EU) 2017/...)
  - Tasuta jagamiseks mõeldud tooted [rakendusmäärus (EL) 2017/...]
  - Προϊόν προοριζόμενο για δωρεάν διανομή [εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/...]
  - Product for free distribution (Implementing Regulation (EU) 2017/...)
  - Produit destiné à la distribution gratuite [règlement d'exécution (UE) 2017/...]
  - Proizvod za slobodnu distribuciju (Provedbena uredba (EU) 2017/...)
  - Prodotto destinato alla distribuzione gratuita [regolamento di esecuzione (UE) 2017/...]
  - Produkts paredzēts bezmaksas izplatīšanai [Īstenošanas regula (ES) 2017/...]
  - Nemokamai platinamas produktas [Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/...]
  - Ingyenes szétosztásra szánt termék ((EU) 2017/... végrehajtási rendelet)
  - Prodott destinat għad-distribuzzjoni bla ħlas [Regolament ta' implimentazzjoni (UE) 2017/...]
  - Voor gratis uitreiking bestemd product (Uitvoeringsverordening (EU) 2017/...)
  - Produkt przeznaczony do bezpłatnej dystrybucji [Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2017/...]
  - Produto destinado a distribuição gratuita [Regulamento de execução (UE) 2017/...]
  - Produs destinat distribuirii gratuite [Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/...]
  - Výrobok určený na bezplatnú distribúciu [vykonávacie nariadenie (EÚ) 2017/...]
  - Proizvod, namenjen za prosto razdelitev [Izvedbena uredba (EU) 2017/...]
  - Ilmaisjakeluun tarkoitettu tuote (täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/...)
  - Produkt för gratisutdelning (genomförandeförordning (EU) 2017/...)
-

## VII LISA

**Tooted, mille suhtes kohaldatakse artiklis 39 osutatud täiendavaid imporditollimakse ja nende kohaldamisperioodid**

Toote kirjelduse sõnastus on vaid soovituslik ega piira kaupade kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldreeglite kohaldamist. Käesoleva määruse lisa kohaldamisel määratakse täiendavate tollimaksude kohaldamisala käesoleva määruse vastuvõtmise ajal kehtivate CN-koodide kohaldamisala alusel.

| Jrk-nr  | CN-kood                                              | Kauba kirjeldus                                                           | Kohaldamisperiood            |
|---------|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 78.0015 | 0702 00 00                                           | Tomatid                                                                   | 1. oktoober – 31. mai        |
| 78.0020 |                                                      |                                                                           | 1. juuni – 30. september     |
| 78.0065 | 0707 00 05                                           | Kurgid                                                                    | 1. mai – 31. oktoober        |
| 78.0075 |                                                      |                                                                           | 1. november – 30. aprill     |
| 78.0085 | 0709 91 00                                           | Artišokid                                                                 | 1. november – 30. juuni      |
| 78.0100 | 0709 93 10                                           | Kabatšokid                                                                | 1. jaanuar – 31. detsember   |
| 78.0110 | 0805 10 20                                           | Apelsinid                                                                 | 1. detsember – 31. mai       |
| 78.0120 | 0805 20 10                                           | Klementiinid                                                              | 1. november – veebruari lõpp |
| 78.0130 | 0805 20 30<br>0805 20 50<br>0805 20 70<br>0805 20 90 | Mandariinid (k.a tangeriinid ja satsumad); vilkingid jms tsitrushübriidid | 1. november – veebruari lõpp |
| 78.0155 | 0805 50 10                                           | Sidrunid                                                                  | 1. juuni – 31. detsember     |
| 78.0160 |                                                      |                                                                           | 1. jaanuar – 31. mai         |
| 78.0170 | 0806 10 10                                           | Lauaviinamarjad                                                           | 16. juuli – 16. november     |
| 78.0175 | 0808 10 80                                           | Õunad                                                                     | 1. jaanuar – 31. august      |
| 78.0180 |                                                      |                                                                           | 1. september – 31. detsember |
| 78.0220 | 0808 30 90                                           | Pirnid                                                                    | 1. jaanuar – 30. aprill      |
| 78.0235 |                                                      |                                                                           | 1. juuli – 31. detsember     |
| 78.0250 | 0809 10 00                                           | Aprikoosid                                                                | 1. juuni – 31. juuli         |
| 78.0265 | 0809 29 00                                           | Kirsid, v.a hapukirsid                                                    | 16. mai – 15. august         |
| 78.0270 | 0809 30                                              | Virsikud, k.a nektariinid                                                 | 16. juuni – 30. september    |
| 78.0280 | 0809 40 05                                           | Ploomid                                                                   | 16. juuni – 30. september    |

**KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2017/893,****24. mai 2017,****millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 I ja IV lisa ning komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 X, XIV ja XV lisa töödeldud loomseid valke käsitlevate sätete osas****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 23 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus), <sup>(2)</sup> eelkõige selle artikli 31 lõike 2 teist lõiku, artikli 41 lõike 3 kolmandat lõiku ja artikli 42 lõike 2 teist lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 999/2001 on sätestatud teatavate veistel, lammastel ja kitsedel esinevate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate (TSE) vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad. Määrust kohaldatakse elusloomade ja loomsete saaduste tootmise ja turulelaskmise ning teatavatel erijuhtudel ka nende ekspordi suhtes.
- (2) Määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 7 lõikega 1 on keelatud loomadelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele. Sama määruse artikli 7 lõikega 2 on seda keeldu laiendatud muudele loomadele peale mäletsejaliste ning seda keeldu on piiratud kõnealustele loomadele loomsete saaduste söötmise osas vastavalt kõnealuse määruse IV lisale.
- (3) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisaga laiendatakse artikli 7 lõikes 1 sätestatud keeldu, keelates muu hulgas sööta mittemäletsejalistele põllumajandusloomadele, välja arvatud lihasööjatele karusloomadele, töödeldud loomseid valke. Erandina sätestatud keeldudest ja teatud eritingimustel on IV lisa II peatüki punkti c alusel lubatud sööta mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke ainult vesiviljelusloomadele tingimusel, et töödeldud loomsed valgud ja neid sisaldav segasööt on toodetud kooskõlas määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki D jaoga. Kõnealuse jao kohaselt on praegu nõutav, et selliste töödeldud loomsete valkude tootmiseks kasutatavad loomsed kõrvalsaadused peavad olema saadud tapamajadest või lihalõikusettevõtetest. Arvestades töödeldud loomsete valkude putukatest tootmise protsessi, ei saa seda nõuet putukate puhul täita. Seetõttu ei ole praegu lubatud putukatest saadud töödeldud loomsete valkude kasutamine vesiviljelusloomade söödas.
- (4) Mitmes liikmesriigis on hakatud kasvatama putukaid nendest saadud töödeldud loomsete valkude ja muude putukasaaduste tootmiseks lemmikloomatoidus kasutamise eesmärgil. Kõnealune tootmine toimub liikmesriikide pädevate asutuste riiklikku kontrollikava järgides. Uuringud on näidanud, et tehistingimustes kasvatatud putukad võivad olla kestlik alternatiiv mittemäletsejaliste põllumajandusloomade söödaks ette nähtud loomsete valkude tavapärastele allikatele.
- (5) 8. oktoobril 2015 avaldas EFSA (Euroopa Toiduohutusamet) teadusliku arvamuse putukate tootmise ning toidus ja söödas kasutamisega seotud riskiprofiili kohta <sup>(3)</sup>. Prioone esinemisega seotud riskide osas järeldeb EFSA, et võrreldes praegu lubatud loomsete valkude allikatega on ohtude esinemine töötlemata putukates eeldatavasti

<sup>(1)</sup> EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1.<sup>(2)</sup> ELT L 300, 14.11.2009, lk 1.<sup>(3)</sup> Scientific Opinion on a Risk profile related to production and consumption of insects as food and feed, *EFSA Journal*, 2015;13(10):4257.

samaväärne või väiksem eeldusel, et putukad toituvad substraadil, mis ei sisalda mäletsejalistelt või inimestelt saadud materjali (sõnnik). Kuna putukate töötlemine võib bioloogilise ohu esinemist veelgi vähendada, kehtib kõnealune väide ka putukatest saadud töödeldud loomsete valkude kohta.

- (6) Määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 lõikes 6 sätestatud määratluse „põllumajandusloomad“ kohaselt loetakse putukatest saadud töödeldud loomsete valkude tootmiseks kasvatatavad putukad põllumajandusloomadeks, mistõttu neile kohaldatakse määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisas ja artiklis 7 sätestatud sööda keelu eeskirju ning määruses (EÜ) nr 1069/2009 sätestatud loomade söötmise eeskirju. Seega on keelatud kasutada putukasöödana mäletsejalistelt saadud valke, toidujäätmeid, liha-kondijahu ja sõnnikut. Peale selle on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 767/2009 <sup>(1)</sup> III lisa kohaselt keelatud väljaheidete kasutamine loomasöödana.
- (7) Seega tuleks lubada vesiviljelusloomade söötmiseks kasutada putukatest saadud töödeldud loomseid valke ja neid sisaldavat segasööta. Seepärast tuleks vastavalt muuta määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa II peatüki punkti c ja lisada kõnealuse määruse IV lisa IV peatükki jagu, millega sätestatakse transmissiivse spongioosse entsefalopaatia seotud tingimused tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsete valkude ja neid sisaldava segasööda tootmiseks.
- (8) Analoogselt vesiviljelusloomade söödana kasutamiseks ette nähtud, mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude ja neid sisaldava segasööda suhtes juba kehtivate tingimustega tuleks putukatest saadud töödeldud loomsete valkude tootmiseks ja kasutamiseks sätestada konkreetsed tingimused, et vältida teiste valkudega ristasaastumise ohtu, mis võib endast kujutada transmissiivse spongioosse entsefalopaatia ohtu mäletsejalistele. Analoogselt määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki A jaos sätestatuga tuleks putukatelt saadud töödeldud loomseid valke toota ettevõtetes, mis on ette nähtud eranditult tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud toodete tootmiseks.
- (9) Samuti on õiguskindluse huvides asjakohane lisada määruse (EÜ) nr 999/2001 I lissasse määratlus tehistingimustes kasvatatud putukate kohta.
- (10) Seetõttu tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 I ja IV lisa vastavalt muuta.
- (11) Komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 <sup>(2)</sup> X lisas on sätestatud eeskirjad määruse (EÜ) nr 1069/2009 rakendamiseks, sealhulgas näitajad põllumajandusloomade söödana kasutamiseks ette nähtud ohutu loomse sööda tootmiseks. Põllumajandusloomadele, välja arvatud karusloomad, tohib sööta ainult selliseid loomseid kõrvalsaadusi ja nendest saadud tooteid, mis vastavad määruse (EL) nr 142/2011 X lisas esitatud nõuetele. Kõnealuse määruse X lisa sätteid ei hõlma põllumajandusloomade söödas sisalduvaid elusputukaid ja kuivatatud putukaid, kuid kuivatatud putukate kasutamist lemmikloomatoidus või -toiduna reguleerivad eespool nimetatud määruse XIII lisa sätteid.
- (12) Määruse (EÜ) nr 999/2001 muutmise eesmärgiga lubada putukatest saadud töödeldud loomsete valkude kasutamist vesiviljelusloomade söödana tekitab tõenäoliselt võimaluse putukatest saadud töödeldud loomsete valkude suuremaks tootmiseks liidus. Putukate praegust väikesemahulist kasvatamist lemmikloomatoiduks saab rahuldavalt korraldada olemasolevate riiklike kontrollikavade abil, kuid liidu loomatervise-, rahvatervise-, taimetervise- ja keskkonnanõuetelased sätteid tagavad asjakohaselt suuremahulise putukakasvatuse ohutuse liidus. Liidus kasvatatavad putukaliigid ei tohi olla patogeensed ega kahjustada muul viisil taimede, loomade ega inimeste tervist; need ei tohi olla teadaolevalt inimeste, loomade ega taimede patogeensete siirutajad, ei tohi olla kaitse all ega määratletud invasiivsete võõrliikidena. Neid riiklikke riskihinnanguid ja EFSA 8. oktoobri 2015. aasta arvamust arvestades saab järgmisi putukaliike vaadelda selliste praegu liidus kasvatatavate putukaliikidena, mis vastavad eespool nimetatud ohutusnõuetele söödaks kasutatavate putukate tootmise kohta: kärbes liigist *Hermetia illucens*, harilik toakärbes *Musca domestica*, harilik jahumardikas *Tenebrio molitor*, mardikas liigist *Alphitobius diaperinus*, toakilk *Acheta domesticus*, sihktiivalised liikidest *Gryllobius sigillatus* ja *Gryllus assimilis*.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 767/2009 sööda turuleviimise ja kasutamise kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1831/2003 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 79/373/EMÜ, 82/471/EMÜ, 83/228/EMÜ, 93/74/EMÜ, 93/113/EÜ ja 96/25/EÜ, komisjoni direktiiv 80/511/EMÜ ning komisjoni otsus 2004/217/EÜ (ELT L 229, 1.9.2009, lk 1).

<sup>(2)</sup> Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

- (13) Seepärast tuleks määruse (EL) nr 142/2011 X lisa muuta, lisades selle II peatüki 1. jakku loetelu putukaliikidest, mida võib kasutada tehistingimustes kasvatatavatel putukatel saadud töödeldud loomsete valkude tootmiseks. Loetelu peaks sisaldama eespool nimetatud putukaliike ning seda peab saama edaspidi muuta, võttes aluseks neid loomatervise-, rahvatervise-, taimetervise- ja keskkonnaalaseid ohte käsitleva riskihinnangu, mida kõnealused putukaliigid võivad endaga kaasa tuua.
- (14) Määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisas on sätestatud nõuded loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete impordi kohta kolmandatest riikidest. Ohutusnõudeid, mida kohaldatakse vesiviljelusloomade söödas kasutatavate putukate kasvatamise ja nendest putukatest saadud töödeldud loomsete valkude turulelaskmise suhtes, eriti seoses kasutatavate putukaliikide ja putukatele antava söödaga, tuleks kohaldada ka kolmandatest riikidest pärit impordi suhtes. Seepärast tuleks määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. ja 2. jagu muuta, et kehtestada need nõuded liitu importimiseks.
- (15) Määruse (EL) nr 142/2011 XV lisas on sätestatud veterinaarsertifikaatide näidised loomsete kõrvalsaaduste importimiseks liitu. XV lisa 1. peatükis ette nähtud veterinaarsertifikaadi näidis kehtib töödeldud loomsete valkude importimisel liitu. Tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsete valkude importimiseks tuleks kehtestada uus veterinaarsertifikaadi näidis, mis hõlmab erinõudeid putukate kasvatamiseks tehistingimustes eesmärgiga toota määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisas nimetatud töödeldud loomseid valke, ja teisi asjakohaseid nõudeid töödeldud loomsete valkude impordi kohta. Seepärast tuleks lisada XV lisa 1. peatükki uus veterinaarsertifikaadi näidis tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsete valkude impordi jaoks.
- (16) Peale selle peaks määruse (EL) nr 142/2011 XV lisa 1. peatükki lisatud uue veterinaarsertifikaadi näidise puhul arvestama ka komisjoni määrusega (EL) 2016/1396 <sup>(1)</sup> tehtud nende transmissiivse spongioosse entsefalopaatiaga seotud nõuete muudatusi, mida kohaldatakse veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete impordi suhtes määruse (EÜ) nr 999/2001 IX lisa D jao kohaselt.
- (17) Seepärast tuleks määruse (EL) nr 142/2011 X, XIV ja XV lisa vastavalt muuta.
- (18) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa III peatüki A jaos kehtestatakse nõuded ristsaastumise vältimiseks ühelt poolt mittemäletsejaliste põllumajandusloomade söödaks ette nähtud kalajahu, loomse päritoluga kaltsiumvesinikfosfaadi ja trikaltsiumfosfaadi, mittemäletsejalistelt saadud veretoodete ja neid sisaldava segasööda ning teiselt poolt mäletsejaliste jaoks ette nähtud sööda lahtiselt transportimisel. Võttes arvesse, et samalaadne ristsaastumisoht on olemas nende materjalide lahtiselt säilitamise korral, tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa III peatüki A jaos esitatud nõudeid laiendada nii, et need hõlmaksid kalajahu, loomse päritoluga kaltsiumvesinikfosfaadi ja trikaltsiumfosfaadi, mittemäletsejalistelt saadud veretoodete ja neid sisaldava segasööda lahtiselt säilitamist.
- (19) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki B jaos kehtestatakse nõuded ristsaastumise vältimiseks ühelt poolt muid mäletsejalistelt saadud tooteid kui piim ja piimatooted, loomse päritoluga kaltsiumvesinikfosfaati ja trikaltsiumfosfaati ning mäletsejaliste toornahkadest saadud hüdroliüsitud valku sisaldava lahtise söödamaterjali ja lahtise segasööda ning teiselt poolt põllumajandusloomade, välja arvatud karusloomade jaoks ette nähtud sööda transportimisel. Võttes arvesse, et samalaadne ristsaastumisoht on olemas nende materjalide lahtiselt säilitamise korral, tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki B jaos esitatud nõudeid laiendada nii, et need hõlmaksid muid mäletsejalistelt saadud tooteid kui piim ja piimatooted, loomse päritoluga kaltsiumvesinikfosfaati ja trikaltsiumfosfaati ning mäletsejaliste toornahkadest saadud hüdroliüsitud valku sisaldava söödamaterjali ja segasööda lahtiselt säilitamist.
- (20) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki D jao punkti a kohaselt on nõutav, et töödeldud loomsete valkude tootmiseks kasutatavad, mittemäletsejalistelt saadud loomsed kõrvalsaadused (välja arvatud kalajahu), mis on ette nähtud vesiviljelusloomade söödana kasutamiseks, peavad pärinema tapamajadest, kus ei tapeta mäletsejalisi, ja lihalõikuseettevõtetest, kus ei konditustata ega tükeldata mäletsejaliste liha. Punktis a on sätestatud erand kõnealusest nõudest tapamajadele, kus võetakse tõhusaid meetmeid ristsaastumise vältimiseks mäletsejalistelt ja mittemäletsejalistelt saadud kõrvalsaaduste vahel ning mida pädev asutus on kontrollinud ja selle alusel neile tegevusloa väljastanud.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 18. augusti 2016. aasta määrus (EL) 2016/1396, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 (millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiade vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad) teatavaid lisasid (ELT L 225, 19.8.2016, lk 76).

- (21) Selleks et luua rohkem võimalusi eri tooraineliikide kasutamiseks vesiviljelusloomade söödaks või ekspordiks ette nähtud, mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude tootmisel, on asjakohane muuta määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki D jao punkti a nii, et oleks lubatud kasutada muudest ettevõtetest kui tapamajadest või lihalõikusettevõtetest pärit loomseid kõrvalsaadusi tingimusel, et kõnealused muud ettevõtted tegelevad üksnes mittemäletsejalistelt saadud materjali käitlemisega või on neil pädevalt asutuselt pärast kohapealset kontrolli saadud luba, mis põhineb samadel suunamisnõuetel, mis on sätestatud tapamajade suhtes kehtivas erandis, arvestades et need suunamisnõuded tagavad ristsaastumise ennetamise ja piiramise vajalikul määral. Asjakohane on tapamajadele kehtivat erandit laiendada lihalõikusettevõtetele tingimusel, et kohaldatakse samu suunamisnõudeid. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki D jagu vastavalt muuta.
- (22) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki A jao punkti b kohaselt peab kalajahu ja kalajahu sisaldava segasöödaga kaasas oleval kaubadokumendil või veterinaarsertifikaadil ja selliseid tooteid sisaldaval mis tahes pakendil olema selgelt kirjas sõnad „sisaldab kalajahu – ei tohi anda mäletsejalistele“. Määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 osutatud kaubadokument või veterinaarsertifikaat ei ole segasööda puhul nõutav. Seetõttu on asjakohane muuta määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki A jao punkti b, et selgitada, et kalajahu sisaldava segasööda korral tuleb sõnad „sisaldab kalajahu – ei tohi anda mäletsejalistele“ lisada ainult segasööda etiketile. Sellega seoses tuleks muuta ka määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki B jagu, C jao punkti d ja D jao punkti e.
- (23) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki C jaoga on keelatud toota muudele põllumajandusloomadele kui karusloomad sööta ettevõtetes, mis toodavad lemmikloomatoitu või karusloomasööta, mis sisaldab mäletsejalistelt saadud tooteid, mille kasutamine põllumajandusloomade, välja arvatud karusloomade söödas on keelatud. Samalaadne keeld tuleks kehtestada ettevõtetele, mis toodavad mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavat lemmikloomatoitu või karusloomasööta, et tagada põllumajandusloomade, välja arvatud karus- ja vesiviljelusloomade sööda ristsaastumise puudumine toodetega, mille kasutamine sellises söödas on keelatud. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki C jagu vastavalt muuta.
- (24) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punkti 1 kohaselt on keelatud mäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude ekspord. Algselt kehtestati see nõue selleks, et hoida ära veiste spongioosse entsefalopaatia (BSE) levikut ajal, mil liidus oli selle taudi epideemia ja kogu maailma arvestuses kannatas Euroopa epideemia all kõige rohkem. BSE-juhtumite arv on aga liidus märgatavalt vähenenud. 2015. aastal teatati liidus viiest BSE-juhtumist, 2001. aastal oli teatatud juhtumite arv 2 166. BSEga seonduva epidemioloogilise olukorra paranemist liidus näitab ka fakt, et komisjoni otsuse 2007/453/EÜ<sup>(1)</sup> kohaselt on 23 liikmesriiki tunnistanud BSE-staatuse poolest väheolulise BSE-ohuga riigiks, tuginedes Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) poolt rahvusvaheliselt kinnitatud BSE-staatusele.
- (25) Seepärast tuleks mäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude ekspordi keeld tühistada ja asendada eritingimustega, mida tuleb järgida; selle eesmärk on vähendada kauplemisega kaasnevaid kohustusi ja tasakaalustada meetmed BSEga seotud epidemioloogilise hetkeolukorra kohaselt. Need tingimused on eelkõige suunatud selle tagamisele, et eksporditavad tooted ei sisaldaks liha-kondijahu, mille ekspord ei ole määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 43 lõikega 3 lubatud. Kuna liha-kondijahu võib sisaldada kindlaksmääratud riskiteguriga materjale või olla saadud loomadest, kes on surnud või on tapetud muudel põhjustel kui inimtoiduks, on liha-kondijahu suurema BSE-ohuga, mistõttu seda ei tohiks ekspordida.
- (26) Selleks et tagada, et mäletsejalistelt saadud eksporditavad töödeldud loomsed valgud ei sisalda liha-kondijahu ja et neid ei kasutata muudel kui liidu õigusaktidega lubatud eesmärkidel, tuleb mäletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud transportida pitseeritud konteinerites töötlemisettevõttest otse liidust väljumise kohta, mis ametliku kontrolli võimaldamiseks peaks olema komisjoni otsuse 2009/821/EÜ<sup>(2)</sup> I lisas loetletud piirikontrollipunkt. Niisugused ametlikud kontrollid tuleks läbi viia olemasolevate ametlike kontrollimenetluste kohaselt,

<sup>(1)</sup> Komisjoni 29. juuni 2007. aasta otsus 2007/453/EÜ, millega määratakse BSE ohu alusel liikmesriikide, kolmandate riikide või nende piirkondade BSE staatus (ELT L 172, 30.6.2007, lk 84).

<sup>(2)</sup> Komisjoni 28. septembri 2009. aasta otsus 2009/821/EÜ, millega koostatakse loetelu heakskiidetud piirikontrollipunktidest, sätestatakse teatavad eeskirjad komisjoni veterinaarekspertide tehtava kontrolli kohta ja määratakse kindlaks veterinaarasutused süsteemis TRACES (ELT L 296, 12.11.2009, lk 1).

eelkõige kasutades määruse (EL) nr 142/2011 VIII lisa III peatüki punktis 6 esitatud näidisele vastavat kaubadokumenti ning pädevate asutuste vahelist teabevahetust komisjoni otsuse 2004/292/EÜ<sup>(1)</sup> alusel kasutusele võetud ühtse veterinaariaalase elektroonilise süsteemi (TRACES) kaudu.

- (27) Määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 kohaselt peab töötlemisettevõtte olema saanud tunnustuse 3. kategooria materjali töötlemiseks ning kõnealuse määruse artikli 45 kohaselt tuleb ettevõtet regulaarselt ametlikult kontrollida, kaasa arvatud kõnealuse määruse kohaselt nõutavat 1. ja/või 2. kategooria materjali püsिमärgistamist, kui töötlemisettevõtte on saanud tunnustuse 1. ja/või 2. kategooria materjali töötlemiseks.
- (28) Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punktis 2 on sätestatud, et mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav ekspordiks ettenähtud segasööt peab olema toodetud vastavalt konkreetsetele tingimustele, viidates eelkõige kõnealuse määruse IV lisa V peatüki A jao punktile e, mis omakorda viitab kõnealuse lisa IV peatüki D jaole. Kuna need ristviited on kaasa toonud erinevaid tõlgendusi, on asjakohane määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punkt 2 ümber sõnastada, et selgitada mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude või neid sisaldava segasööda tootmisele kohaldatavaid nõudeid, kui toodang on ette nähtud liidust eksportimiseks.
- (29) Eriti määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punkti 2 alapunktis b (mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda ekspordi kohta) sisalduv viide kõnealuse lisa IV peatüki D jao punktile d (mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava, vesiviljelusloomade söötmiseks ettenähtud segasööda tootmise kohta) ei ole kõigil juhtudel kohaldatav. Määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa IV peatüki D osa punktis d on sätestatud, et segasööda tootmisüksus peab tegelema üksnes vesiviljelusloomade sööda tootmisega või olema saanud tegevusloa, mis põhineb vesiviljelusloomade sööda ja muude põllumajandusloomade sööda ristsaastumise vältimiseks võetud meetmetel, kuid ekspordi korral ei piirata määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisaga liike, millele eksporditud segasööta kolmandas riigis sööta tohib. Sel juhul välditakse ristsaastumist mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava eksporditava segasööda ning liidu turule viidava muude põllumajandusloomade, kuid mitte vesiviljelusloomade sööda vahel. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki E jao punkti 2 vastavalt muuta.
- (30) Eespool toodud põhjendustes kirjeldatud muudatused 1) teatavate söödamaterjalide ja segasööda säilitamise kohta; 2) tehistingimustes kasvatatud putukatel saadud töödeldud loomsete valkude ja neid sisaldava segasööda tootmise kohta; 3) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda ekspordi kohta ja 4) muudest ettevõtetest peale tapamajade ja lihalõikusettevõtete pärit tooraine kasutamise kohta mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude tootmisel hõlmavad liikmesriikide pädevatele asutustele esitatavat nõuet registreerida teatavad ettevõtted või anda neile tegevusluba nimetatud nõuetele vastavuse alusel. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki A jagu muuta, et lisada liikmesriikidele kohustus ajakohastada loetelusid kõnealustest ettevõtetest ja teha need üldsusele kättesaadavaks.
- (31) Pädevate asutuste koormuse piiramiseks tuleks ettevõtjate loetelud avaldada ainult neil juhtudel, kui avaldamine on vajalik selleks, et ettevõtjad saaksid kindlaks teha, millised võimalikud tarnijad vastavad määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisaga sätestatud nõuetele, ja et pädevad asutused saaksid kontrollida kõnealustele nõuetele vastavust kogu tootmisahela ulatuses. Seepärast tuleks IV lisa V peatüki A jagu muuta, et vabastada enda ettevõtte tarbeks sööta segavate põllumajandusettevõtete loetelud üldsusele kättesaadavaks tegemise kohustusest.
- (32) Kuna liikmesriigid ja ettevõtjad vajavad piisavalt aega, et kohaneda muudatustega, mis käesoleva määruse alusel tehakse määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa III peatüki A jaos teatavate söödamaterjalide ja segasööda lahtiselt säilitamise suhtes ning V peatüki A, B ja C jaos nende ettevõtete suhtes, mis toodavad vastavalt teatavatele määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa sätestatud nõuetele, mäletsejalistelt saadud tooteid sisaldava sööda suhtes ning mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava lemmikloomatoidu tootmise suhtes, peaksid kõnealused muudatused kehtima alates 1. jaanuarist 2018.
- (33) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

<sup>(1)</sup> Komisjoni 30. märtsi 2004. aasta otsus 2004/292/EÜ süsteemi TRACES kasutuselevõtmise kohta ja otsuse 92/486/EMÜ muutmise kohta (ELT L 94, 31.3.2004, lk 63).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

Määruse (EÜ) nr 999/2001 I ja IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale.

*Artikkel 2*

Määruse (EL) nr 142/2011 X, XIV ja XV lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale.

*Artikkel 3*

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2017.

Järgmised käesoleva määrusega määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lissasse tehtud muudatused kehtivad 1. jaanuarist 2018:

- a) käesoleva määruse I lisa punkti 2 alapunkti b alapunktiga i määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa III peatüki A jakku tehtud muudatused ja
- b) käesoleva määruse I lisa punkti 2 alapunkti d alapunktiga i määruse (EÜ) nr 999/2001 IV lisa V peatüki A, B ja C jakku tehtud muudatused.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides.

Brüssel, 24. mai 2017

*Komisjoni nimel*  
*president*  
Jean-Claude JUNCKER

\_\_\_\_\_

## I LISA

Määruse (EÜ) nr 999/2001 I ja IV lisa muudetakse järgmiselt.

1) I lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkti 1 alapunkti d lisatakse alapunkt iv:

„iv) „märgistus“ artikli 3 lõike 2 punktis t;“

b) punkti 2 lisatakse järgmised alapunktid:

„m) „tehistingimustes kasvatatud putukad“ – määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 3 lõike 6 punktis a määratletud põllumajandusloomad neist putukaliikidest, mida on lubatud kasutada töödeldud loomsete valkude tootmiseks vastavalt määruse (EL) nr 142/2011 X lisa II peatüki 1. jao A osa punktile 2;

n) „oma tarbeks segasööda tootjad“ – loomakasvatajad, kes segavad segasööta üksnes oma ettevõttes kasutamiseks.“

2) IV lisa muudetakse järgmiselt:

a) II peatüki punkt c asendatakse järgmisega:

„c) vesiviljelusloomade söötmise suhtes järgmise söödamaterjali ja segasöödaaga:

i) mittemäletsejalt saadud töödeldud loomsed valgud, välja arvatud kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud, ning selliseid töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt, mis on toodetud, turule viidud ja mida kasutatakse vastavalt III peatüki sätetatud üldtingimustele ja IV peatüki D jaos sätetatud eritingimustele;

ii) tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud ja selliseid töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt, mis on toodetud, turule viidud ja mida kasutatakse vastavalt III peatüki sätetatud üldtingimustele ja IV peatüki F jaos sätetatud eritingimustele;“

b) III peatükki muudetakse järgmiselt:

i) A jagu asendatakse järgmisega:

„A JAGU

***Mittemäletsejaliste põllumajandusloomade söötmiseks ettenähtud söödamaterjalide ja segasööda transport ja ladustamine***

1. Järgmiseid mittemäletsejaliste põllumajandusloomade söötmiseks ettenähtud tooteid transporditakse sõidukites ja konteinerites ning ladustatakse hoidlates, mida ei kasutata mäletsejalistele ettenähtud sööda transpordiks ega ladustamiseks:

a) mittemäletsejalistelt saadud pakendamata töödeldud loomsed valgud, sealhulgas kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud;

b) loomsed pakendamata kaltsiumvesinikfosfaat ja trikalsiumfosfaat;

c) pakendamata veretooted, mis on saadud mittemäletsejalistelt;

d) pakendamata segasööt, mis sisaldab punktides a, b ja c loetletud söödamaterjali.

Dokumendid, milles on esitatud transporditud või ladustamisetevõttes säilitatud toodete liik, peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.

2. Erandina punktist 1 võidakse sõidukeid, konteinereid ja hoidlaid, mida on eelnevalt kasutatud kõnealuses punktis loetletud toodete transportimiseks või ladustamiseks, kasutada mäletsejalistele ettenähtud sööda transportimiseks või ladustamiseks tingimusel, et need on ristsaastumise vältimiseks enne puhastatud vastavalt dokumenteeritud menetlusele, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud.

Kui sellist menetlust kasutatakse, tuleb see dokumenteerida ning dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.

3. Ladustamisettevõtted, kus ladustatakse punkti 2 kohaselt punktis 1 loetletud söödamaterjale ja segasööta, peavad olema saanud pädevalt asutuselt tegevusloa punktis 2 loetletud nõuetele vastavuse alusel.
4. Mitteräletsejalistelt saadud pakendamata töödeldud loomseid valke, sealhulgas tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke, kuid mitte kalajahu, ning selliseid töödeldud loomseid valke sisaldavat pakendamata segasööta transporditakse sõidukites ja konteinerites ning ladustatakse hoidlates, mida ei kasutata muude mitteräletsejaliste põllumajandusloomade kui vesiviljelusloomade sööda transpordiks ja ladustamiseks.
5. Erandina punktist 4 võidakse sõidukeid, konteinereid ja hoidlaid, mida on eelnevalt kasutatud kõnealuses punktis nimetatud toodete transportimiseks või ladustamiseks, kasutada mitteräletsejalistele põllumajandusloomadele, välja arvatud vesiviljelusloomadele, ettenähtud sööda transportimiseks või ladustamiseks tingimusel, et need on ristsaastumise vältimiseks enne puhastatud vastavalt dokumenteeritud menetlusele, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud.

Kui sellist menetlust kasutatakse, tuleb see dokumenteerida ning dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.“;

ii) B jao punkt 3 asendatakse järgmisega:

- „3. Erandina punktist 1 ei nõuta kõnealuses punktis loetletud tooteid sisaldavast segasöödest täissööda tootmiseks eriluba oma tarbeks segasööda tootjate puhul, eeldusel et nad täidavad järgmisi tingimusi:
- a) nad peavad olema registreeritud pädevas asutuses punktis 1 loetletud tooteid sisaldavast segasöödest täissööda tootjatena;
  - b) nad peavad pidama üksnes mitteräletsejalisi loomi;
  - c) täissööda tootmiseks kasutatava kalajahu sisaldava segasööda toorvalgusisaldus peab olema alla 50 %;
  - d) täissööda tootmiseks kasutatavat loomset kaltsiumvesinikfosfaati ja trikaltsiumfosfaati sisaldava segasööda fosfori kogusisaldus peab olema alla 10 %;
  - e) täissööda tootmiseks kasutatavaid mitteräletsejalistelt saadud veretooteid sisaldava segasööda toorvalgusisaldus peab olema alla 50 %.“;

iii) C jaos asendatakse punkt a järgmisega:

- „a) mitteräletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud, sealhulgas kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud;“;

iv) D jao punktis 1 asendatakse alapunkt a järgmisega:

- „a) mitteräletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud, sealhulgas kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud;“;

c) IV peatükki muudetakse järgmiselt:

i) A jaos asendatakse punkt b järgmisega:

- „b) kalajahu märgistusel ja sellega kaasas oleval kaubadokumendil või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadil peavad olema selgelt kirjas sõnad „kalajahu – ei tohi kasutada räletsejaliste söödas, välja arvatud võõrutamata räletsejaliste puhul“.

Mitteräletsejalistele põllumajandusloomadele, välja arvatud karusloomadele ettenähtud, kalajahu sisaldava segasööda märgistusel peavad olema selgelt kirjas sõnad „sisaldab kalajahu – ei tohi anda räletsejalistele“.“;

- ii) B jagu asendatakse järgmisega:

„B JAGU

***Eritingimused, mida kohaldatakse sellise loomse kaltsiumvesinikfosfaadi ja trikaltsiumfosfaadi ning neid sisaldava segasööda kasutamise suhtes, mis on ette nähtud muude mittemäletsejaliste põllumajandusloomade kui karusloomade söötmiseks***

- a) Loomse kaltsiumvesinikfosfaadi/trikaltsiumfosfaadi märgistusel ja sellega kaasas oleval kaubadokumendil või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadil peavad olema selgelt kirjas sõnad „loomne kaltsiumvesinikfosfaat/trikaltsiumfosfaat – ei tohi kasutada mäletsejaliste söödas“;
- b) loomset kaltsiumvesinikfosfaati/trikaltsiumfosfaati sisaldava segasööda märgistusel peavad olema selgelt kirjas sõnad „sisaldab loomset kaltsiumvesinikfosfaati/trikaltsiumfosfaati – ei tohi anda mäletsejalistele“;
- iii) C jaos asendatakse punkti c esimene lõik järgmisega:
- „c) veretooteid toodetakse üksnes sellistes töötlemisettevõtetes, kus töödeldakse ainult mittemäletsejaliste verd ja mille pädev asutus on sellisena registreerinud.“;
- iv) C jaos asendatakse punkt d järgmisega:

„d) mittemäletsejalistelt saadud veretoodete märgistusel ja nendega kaasas olevatel kaubadokumentidel või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadidel peavad olema selgelt kirjas sõnad „mittemäletsejalistelt saadud veretooted – ei tohi kasutada mäletsejaliste söödas“.

Mittemäletsejalistelt saadud veretooteid sisaldava segasööda märgistusel peavad olema selgelt kirjas sõnad „sisaldab mittemäletsejalistelt saadud veretooteid – ei tohi anda mäletsejalistele“.

- v) D jaos asendatakse pealkiri, esimese lõigu sissejuhatav lause ja punkt a järgmisega:

„D JAGU

***Mittemäletsejalistelt saadud ja vesiviljelusloomadele söötmiseks ettenähtud töödeldud loomsete valkude, välja arvatud kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, ning selliseid valke sisaldava segasööda tootmise ja kasutamise suhtes kohaldatavad eritingimused***

Mittemäletsejalistelt saadud ja vesiviljelusloomadele söötmiseks ettenähtud töödeldud loomsete valkude, välja arvatud kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, ning selliseid valke sisaldava segasööda tootmise ja kasutamise suhtes kohaldatakse järgmisi eritingimusi:

- a) loomsed kõrvalsaadused, mis on ette nähtud käesolevas jaos viidatud töödeldud loomsete valkude tootmiseks, peavad pärinema:
- i) tapamajadest, kus ei tapeta mäletsejalisi ja mille pädev asutus on sellisena registreerinud, või
- ii) lihalõikusettevõtetest, kus ei konditustata ega tükeldata mäletsejaliste liha ja mille pädev asutus on sellisena registreerinud, või
- iii) muudest kui alapunktides i ja ii nimetatud ettevõtetest, kus ei käidelda mäletsejalistelt saadud tooteid ja mille pädev asutus on sellisena registreerinud.

Erandina kõnealusest eritingimusest võib pädev asutus lubada mäletsejaliste tapmist tapamajades, kus toodetakse mittemäletsejalistelt saadud loomseid kõrvalsaadusi, mis on ette nähtud käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomsete valkude tootmiseks, ning mäletsejalistelt saadud toodete käitlemist lihalõikusettevõttes või muus ettevõttes, mis toodab käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomsete valkude tootmiseks ettenähtud, mittemäletsejalistelt saadud loomseid kõrvalsaadusi.

Kõnealune luba võidakse anda üksnes siis, kui pädev asutus on pärast kohapealset kontrolli veendunud mäletsejalistelt ja mittemäletsejalistelt saadud kõrvalsaaduste ristsaastumise vältimiseks võetud meetmete tõhususes.

Meetmed peavad hõlmama järgmiseid miinimumnõudeid:

- i) mittemäletsejalisi tapetakse liinidel, mis on füüsiliselt eraldatud mäletsejaliste tapmiseks kasutatavatest liinidest;
  - ii) mittemäletsejalistelt saadud tooteid käideldakse tootmisliinidel, mis on füüsiliselt eraldatud mäletsejalistelt saadud toodete käitlemiseks kasutatavatest liinidest;
  - iii) mittemäletsejalistelt saadud loomsete kõrvalsaaduste kogumisel, ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel kasutatakse rajatisi, mis on eraldatud rajatistest, mida kasutatakse mäletsejalistelt saadud loomsete kõrvalsaaduste kogumisel, ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel;
  - iv) mittemäletsejalistelt saadud loomsetest kõrvalsaadustest võetakse korrapäraselt proove ja neid analüüsitakse, et kontrollida, kas neis ei leidu mäletsejaliste valkusi. Kasutatud analüüsimeetod peab olema selleks teaduslikult valideeritud. Proovide võtmise ja analüüside tegemise sagedus tuleb kindlaks määrata riskihinnangu põhjal, mille ettevõtja on teinud oma menetluste osana ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteemi põhimõtetele;“;
- vi) D jaos asendatakse punkti c esimene lõik järgmisega:
- „c) käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomset valku töödeldakse töötlemisettevõtetes, kus töödeldakse üksnes mittemäletsejalistelt saadud loomseid kõrvalsaadusi, mis on pärit punktis a nimetatud tapamajadest, lihalõikusettevõtetest või muudest ettevõtetest. Need töötlemisettevõtted registreeritakse pädevas asutuses üksnes mittemäletsejalistelt saadud loomseid kõrvalsaadusi töötlevate ettevõtetena.“;
- vii) D jaos punktis d asendatakse alapunkti i sissejuhatav lause järgmisega:
- „i) võib pädev asutus pärast kohapealset kontrolli lubada toota käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomseid valke sisaldavat segasööta vesiviljelusloomadele ettevõtetes, kus toodetakse ka teistele põllumajandusloomadele (välja arvatud karusloomadele) ettenähtud sööta, eeldusel et täidetud on järgmised tingimused:“;
- viii) D osas asendatakse punkti d alapunkt ii ja punkt e järgmisega:
- „ii) eriluba täissööda tootmiseks käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomseid valke sisaldavast segasöödast ei ole nõutav selliste oma tarbeks segasööda tootjate puhul, kes täidavad järgmisi tingimusi:
- pädev asutus on nad registreerinud täissööda tootjatena mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke (välja arvatud kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud) sisaldavast segasöödast;
  - nad peavad üksnes vesiviljelusloomi ja
  - käesolevas jaos viidatud töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt, mida nad tootmises kasutavad, sisaldab toorvalku alla 50 %;
- e) käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomsete valkude märgistusel ja nendega kaasas oleval kaubadokumendil või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadil peavad olema selgelt kirjas järgmised sõnad: „mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud – ei tohi kasutada põllumajandusloomade, välja arvatud vesiviljelus- ja karusloomade söödas“.

Käesolevas jaos nimetatud töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda märgistusel peavad olema selgelt kirjas järgmised sõnad:

„sisaldab mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke – ei tohi anda põllumajandusloomadele, välja arvatud vesiviljelus- ja karusloomadele.“;

ix) E jaos asendatakse punktid b kuni g järgmisega:

- „b) piimaasendajates kasutamiseks ettenähtud kalajahu märgistusel ja sellega kaasas oleval kaubadokumendil või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadil peavad olema selgelt kirjas sõnad „kalajahu – ei tohi kasutada mäletsejaliste söödas, välja arvatud võõrutamata mäletsejaliste puhul“;
- c) kalajahu kasutamist mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade puhul lubatakse üksnes piimaasendajate tootmiseks, mida turustatakse kuivalt ja antakse loomadele kindlas koguses vedelikus lahjendatuna ning mis on ette nähtud võõrutamata mäletsejaliste söötmiseks, et enne võõrutuse lõppemist täiendada või asendada pärast ternespiima antavat piima;
- d) kalajahu sisaldavaid piimaasendajaid, mis on ette nähtud mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks, tuleb toota ettevõtetes, kus ei toodeta muud mäletsejaliste jaoks ette nähtud segasööta ja millel on pädeva asutuse luba.

Erandina sellest eritingimusest võib pädev asutus pärast kohapealse kontrolli tegemist lubada muu mäletsejaliste segasööda tootmist ettevõtetes, kus toodetakse ka mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud piimaasendajaid, mis sisaldavad kalajahu, kui täidetud on järgmised tingimused:

- i) muud mäletsejaliste segasööta tuleb hoida rajatistes, mis on füüsiliselt eraldatud pakendamata kalajahu ja kalajahu sisaldavate pakendamata piimaasendajate ladustamiseks, transportimiseks ja pakendamiseks kasutatavatest rajatistest;
- ii) muud mäletsejaliste segasööta tuleb toota rajatistes, mis on füüsiliselt eraldatud kalajahu sisaldavate piimaasendajate tootmiseks kasutatavatest rajatistest;
- iii) kalajahu ostmist ja kasutamist ning kalajahu sisaldavate piimaasendajate müüki käsitlevad dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul;
- iv) muust mäletsejaliste segasöödast tuleb võtta korrapäraselt proove ja neid analüüsida, et teha kindlaks, et selles ei esine keelatud loomseid komponente, kasutades sööda kontrollimisel loomsete komponentide määramise analüüsimeetodeid, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisas; proovide võtmise ja analüüside tegemise sagedus määratakse kindlaks riskihinnangu põhjal, mille ettevõtja on teinud oma menetluste osana ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteemi põhimõtetele; selliste proovide võtmise ja analüüside tulemused peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul;
- e) importijad tagavad, et enne iga kalajahu sisaldava piimaasendaja imporditud saadetise vabasse ringlusse laskmist liidus analüüsitakse seda, kasutades sööda kontrollimisel loomsete komponentide määramise analüüsimeetodeid, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisas, et teha kindlaks, kas selles ei esine keelatud loomseid komponente;
- f) kalajahu sisaldava, mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud piimaasendaja märgistusel peavad olema selgelt kirjas sõnad: „sisaldab kalajahu – ei tohi anda mäletsejalistele, välja arvatud võõrutamata mäletsejalistele“;
- g) kalajahu sisaldavaid, mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud pakendamata piimaasendajaid tuleb transportida sõidukites ja konteinerites ning ladustada hoidlates, mida ei kasutata muu mäletsejaliste sööda transportimiseks ega ladustamiseks.

Erandina sellest eritingimusest võidakse sõidukeid, konteinereid ja hoidlaid, mida on kasutatud muu mäletsejaliste pakendamata sööda transportimiseks või ladustamiseks, kasutada kalajahu sisaldavate, mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud pakendamata piimaasendajate transportimiseks või ladustamiseks tingimusel, et need on ristsaastumise vältimiseks enne puhastatud vastavalt dokumenteeritud menetlusele, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud. Kui sellist menetlust kasutatakse, tuleb see dokumenteerida ning dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul;

- h) põllumajandusettevõttes, kus peetakse mäletsejalisi, võetakse meetmeid, et vältida kalajahu sisaldavate piimaasendajate söötmist muudele mäletsejalistele kui võõrutamata mäletsejalistele. Pädev asutus koostab kalajahu sisaldavaid piimaasendajaid kasutavate ettevõtete loetelu kas põllumajandusettevõtte eelneva teavitamise süsteemi kaudu või mõne muu süsteemi abil, mis tagab käesoleva tingimuse täitmise.“;
- x) lisatakse F jagu:

„F JAGU

***Tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud ja vesiviljelusloomadele söötmiseks ettenähtud töödeldud loomsete valkude ning selliseid valke sisaldava segasööda tootmise ja kasutamise suhtes kohaldatavad eritingimused***

Tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud ja vesiviljelusloomadele söötmiseks ettenähtud töödeldud loomsete valkude ning selliseid töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda tootmise ja kasutamise suhtes kohaldatakse järgmisi eritingimusi:

- a) tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud peavad:
- i) olema toodetud määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 lõike 1 punkti a kohaselt tunnustatud töötlemisettevõttes, mis tegeleb üksnes tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadavate toodete tootmisega, ja
  - ii) olema toodetud määruse (EL) nr 142/2011 X lisa II peatüki 1. jaos sätestatud nõuete kohaselt;
- b) tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavat segasööta tuleb toota ettevõttes, millele pädev asutus on selleks otstarbeks heakskiidu andnud ning kus toodetakse üksnes vesiviljelusloomade sööta.

Erandina sellest eritingimusest:

- i) võib pädev asutus pärast kohapealset kontrolli lubada toota tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavat segasööta vesiviljelusloomadele ettevõttes, kus toodetakse ka teiste põllumajandusloomade (välja arvatud karusloomade) sööta, eeldusel et täidetud on järgmised tingimused:
  - mäletsejaliste segasööta tuleb toota ja hoida ladustamise, transportimise ja pakendamise ajal rajatistes, mis on füüsiliselt eraldatud nendest rajatistest, kus toodetakse ja hoitakse mittemäletsejaliste loomade segasööta;
  - vesiviljelusloomade segasööta tuleb toota ja hoida ladustamise, transportimise ja pakendamise ajal rajatistes, mis on füüsiliselt eraldatud nendest rajatistest, kus toodetakse ja hoitakse mittemäletsejaliste loomade segasööta;
  - tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsete valkude ostmist ja kasutamist ning selliseid valke sisaldava segasööda müüki käsitlevad dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul;
  - muude põllumajandusloomade kui vesiviljelusloomade segasöödast tuleb võtta korrapäraselt proove ja neid analüüsida, et teha kindlaks, kas selles ei esine keelatud loomseid komponente, kasutades sööda kontrollimisel loomsete komponentide määramise analüüsimeetodeid, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisas; proovide võtmise ja analüüside tegemise sagedus määratakse kindlaks riskihinnangu põhjal, mille ettevõtja on teinud oma menetluste osana ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteemi põhimõtetele; tulemused peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul;

- ii) eriluba täissööda tootmiseks tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavast segasöödast ei ole nõutav selliste oma tarbeks segasööda tootjate puhul, kes täidavad järgmisi tingimusi:
  - nad peavad olema registreeritud pädevas asutuses tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavast segasöödast täissööda tootjatena;
  - nad peavad üksnes vesiviljelusloomi ja
  - tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav segasööd, mida nad tootmises kasutavad, sisaldab toorvalku alla 50 %;
- c) tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsete valkude märgistusel ja nendega kaasas oleval kaubadokumendil või vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 21 lõikes 2 nimetatud veterinaarsertifikaadil peavad olema selgelt kirjas järgmised sõnad: „töödeldud putukavalgud – ei tohi kasutada põllumajandusloomade, välja arvatud vesiviljelus- ja karusloomade söödas“.

Putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda märgistusel peavad olema selgelt kirjas järgmised sõnad:

„sisaldab mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke – ei tohi anda põllumajandusloomadele, välja arvatud vesiviljelus- ja karusloomad“.

d) V peatükki muudetakse järgmiselt:

- i) A, B ja C jagu asendatakse järgmisega:

„A JAGU

#### **Loetelud**

1. Liikmesriigid ajakohastavad loetelusid järgmistest asutustest ja teevad need üldsusele kättesaadavaks:

- a) IV peatüki C jao punkti a esimesele lõigule vastavad tapamajad, mis on registreeritud ettevõtetena, kus ei tapeta mäletsejalisi, samuti vastava loa saanud tapamajad, kust võidakse hankida IV peatüki C jao punkti a teise, kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt toodetud verd;
- b) IV peatüki C jao punkti c esimesele lõigule vastavad töötlemisettevõtted, mis on registreeritud üksnes mittemäletsejaliste verd töötlevate ettevõtetena, samuti vastava loa saanud töötlemisettevõtted, kus toodetakse veretooteid IV peatüki C jao punkti c teise, kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt;
- c) tapamajad, lihalõikusettevõtted ja muud ettevõtted, mis on registreeritud ettevõtetena, kus vastavalt ei tapeta mäletsejalisi, ei konditustata ega lõigata mäletsejaliste liha ega käidelda mäletsejalistest saadud tooteid ning kust võidakse hankida loomseid kõrvalsaadusi mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude tootmiseks IV peatüki D jao punkti a esimese lõigu kohaselt, samuti vastava loa saanud tapamajad, lihalõikusettevõtted ja muud ettevõtted, kust võidakse hankida loomseid kõrvalsaadusi mittemäletsejalistest saadud töödeldud loomsete valkude tootmiseks IV peatüki D jao punkti a teise, kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt;
- d) IV peatüki D jao punkti c esimesele lõigule vastavad töötlemisettevõtted, mis on registreeritud ettevõtetena, kus ei töödelda mäletsejalistelt saadud loomseid kõrvalsaadusi, samuti vastava loa saanud töötlemisettevõtted, kus toodetakse mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke IV peatüki D jao punkti c teise, kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt;
- e) segasööta tootvad, vastava loa saanud ettevõtted, mis vastavalt III peatüki B jaole toodavad kalajahu, loomset kaltsiumvesinikfosfaati ja trikalsiumfosfaati või mittemäletsejalistelt saadud veretooteid sisaldavat segasööta;

- f) segasööta tootvad, vastava loa saanud ettevõtted, mis vastavalt IV peatüki D jao punktile d toodavad mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavat segasööta; samuti segasööta tootvad, vastava loa saanud ettevõtted, mis vastavalt V peatüki E jao punkti 3 alapunkti b alapunktile ii toodavad üksnes liidust eksporditavat segasööta või liidust eksporditavat segasööta ja turule viidavat vesiviljelusloomade segasööta;
  - g) segasööta tootvad, vastava loa saanud ettevõtted, mis vastavalt IV peatüki E jao punktile d toodavad mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud, kalajahu sisaldavaid piimaasendajaid;
  - h) segasööta tootvad, vastava loa saanud ettevõtted, mis vastavalt IV peatüki F jao punktile b toodavad tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavat segasööta;
  - i) III peatüki A jao punkti 3 või V peatüki E jao punkti 3 alapunkti d kolmanda lõigu alusel tegevusloa saanud ladustamisettevõtted.
2. Liikmesriigid ajakohastavad nende oma tarbeks segasööda tootjate loetelusi, kes on registreeritud III peatüki B jao punkti 3, IV peatüki D jao punkti d alapunkti ii või IV peatüki F jao punkti b alapunkti ii kohaselt.

#### B JAGU

##### **Mäletsejalistelt saadud tooteid sisaldava söödamaterjali ja segasööda transportimine ja ladustamine**

1. Mäletsejalistelt saadud muid kui allpool punktides a kuni d loetletud tooteid sisaldavat pakendamata söödamaterjali ja pakendamata segasööta transporditakse sõidukites ja konteinerites ning ladustatakse hoidlates, mida ei kasutata muude põllumajandusloomade kui karusloomade sööda transportimiseks ja ladustamiseks:
- a) piim, piimapõhised tooted, piimasaadused, ternespiim ja ternespiimatooted;
  - b) loomne kaltsiumvesinikfosfaat ja trikaltsiumfosfaat;
  - c) hüdrolüüsitud valgud, mis on saadud mäletsejaliste toornahkadest;
  - d) mäletsejalistelt saadud sulatatud rasv, milles lahustumatute lisandite maksimaalne sisaldus on 0,15 massiprotsenti, ja sellise rasva derivaadid.
2. Erandina punktist 1 võidakse sõidukeid, konteinereid ja hoidlaid, mida on eelnevalt kasutatud selles punktis loetletud pakendamata söödamaterjali ja pakendamata segasööda transportimiseks või ladustamiseks, kasutada muude põllumajandusloomade kui karusloomade sööda transportimiseks või ladustamiseks tingimusel, et need on ristsaastumise vältimiseks enne puhastatud vastavalt dokumenteeritud menetlusele, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud.

Kui sellist menetlust kasutatakse, tuleb see dokumenteerida ning dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.

#### C JAGU

##### **Mäletsejalistelt või mittemäletsejalistelt saadud tooteid sisaldava karusloomade või lemmikloomade segasööda tootmine**

1. Mäletsejalistelt saadud muid kui punktides a kuni d loetletud tooteid sisaldavat karusloomade või lemmikloomade segasööta ei tohi toota ettevõtetes, kus toodetakse muude põllumajandusloomade kui karusloomade sööta:
- a) piim, piimapõhised tooted, piimasaadused, ternespiim ja ternespiimatooted;
  - b) loomne kaltsiumvesinikfosfaat ja trikaltsiumfosfaat;
  - c) hüdrolüüsitud valgud, mis on saadud mäletsejaliste toornahkadest;
  - d) mäletsejalistelt saadud sulatatud rasv, milles lahustumatute lisandite maksimaalne sisaldus on 0,15 massiprotsenti, ja sellise rasva derivaadid.

2. Mitteräletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke, välja arvatud kalajahu, sisaldavat karusloomade või lemmikloomade segasööta ei tohi toota ettevõtetes, kus toodetakse muude põllumajandusloomade kui karusloomade või vesiviljelusloomade sööta.“;

ii) D jagu asendatakse järgmisega:

„D JAGU

***Mäletsejalistelt saadud tooteid sisaldava, põllumajandusloomadele ettenähtud söödamaterjali ja segasööda kasutamine ja ladustamine põllumajandusettevõtetes***

Mäletsejalistelt saadud muid kui punktides a kuni d loetletud tooteid sisaldava põllumajandusloomadele ettenähtud söödamaterjali ja segasööda kasutamine ja ladustamine on keelatud põllumajandusettevõtetes, kus peetakse muid põllumajandusloomi kui karusloomi:

- a) piim, piimapõhised tooted, piimasaadused, ternespiim ja ternespiimatooted;
- b) loomne kaltsiumvesinikfosfaat ja trikaltsiumfosfaat;
- c) hüdroliüsitud valgud, mis on saadud mäletsejaliste toornahkadest;
- d) mäletsejalistelt saadud sulatatud rasv, milles lahustumatute lisandite maksimaalne sisaldus on 0,15 massiprotsenti, ja sellise rasva derivaadid.“;

iii) E jagu asendatakse järgmisega:

„E JAGU

***Töödeldud loomsete valkude ja selliseid valke sisaldavate toodete eksport***

1. Mäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude või nii mäletsejalistelt kui ka mitteräletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude ekspordi korral peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) töödeldud loomsed valgud transporditakse plommitud konteinerites neid tootnud töötlemisettevõttest otse liidu territooriumilt väljumise kohta, mis peab olema komisjoni otsuse 2009/821/EÜ (\*) I lisa loetletud piiripunkt. Enne toote liidu territooriumilt lahkumist teavitab töödeldud loomsete valkude transpordi korraldamise eest vastutav ettevõtja selle piiripunkti pädevat asutust saadetise saabumisest väljumiskohta;
- b) saadetisega on kaasas nõuetekohaselt täidetud kaubadokument, mis on koostatud vastavalt määruse (EL) nr 142/2011 VIII lisa III peatüki punktis 6 sätestatud näidise kohaselt ja väljastatud komisjoni otsusega 2004/292/EÜ (\*\*) kasutusele võetud ühtsest veterinaariaalasest elektroonilisest süsteemist (TRACES). Sellel kaubadokumendil peab väljumiskoha piiripunkt olema näidatud väljumise kohana lahtris I.28;
- c) kui saadetis saabub väljumise kohta, kontrollib piiripunkti pädev asutus kõigi piiripunktis tollile esitatud konteinerite plomme.

Riskianalüüsil põhineva erandiga võib piiripunkti pädev asutus otsustada kontrollida juhuslikkuse alusel valitud konteineri plommi.

Kui plommi kontrollimise tulemus ei ole rahuldav, tuleb saadetis kas hävitada või saata tagasi päritoluettevõttesse.

Piiripunkti pädev asutus teavitab süsteemi TRACES kaudu päritoluettevõtte eest vastutavat pädevat asutust saadetise saabumisest väljumiskohta ning plommi kontrollimise tulemusest ja võetud parandusmeetmetest, kui see on asjakohane;

- d) päritoluettevõtte eest vastutav pädev asutus teeb regulaarselt ametlikku kontrolli punktide a ja b korrektse järgimise suhtes ning kontrollib, kas piiripunkti pädev asutus on süsteemi TRACES kaudu saatnud kinnituse mäletsejalistelt saadud, ekspordiks ettenähtud töödeldud loomsete valkude iga saadetise kontrollimise kohta väljumiskohas.

2. Ilma et see piiraks punkti 1 kohaldamist, on mäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldavate toodete eksport keelatud.

Erandina ei kohaldata seda keeldu töödeldud lemmikloomatoidu suhtes, mis sisaldab mäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke, mis:

- a) on töödeldud määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 kohaselt tunnustatud, lemmikloomatoitu tootvas ettevõttes ja
- b) on pakendatud ja märgistatud vastavalt liidu õigusaktidele.

3. Mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude või neid valke sisaldava segasööda ekspordi korral peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud peavad olema toodetud töötlemisettevõttes, mis vastab IV peatüki D jao punktis c sätestatud nõuetele;
- b) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt peab olema toodetud segasööta tootvas ettevõttes, mis:
  - i) toodab kooskõlas IV peatüki D jao punktiga d või
  - ii) hangib ekspordiks ettenähtud segasöödas kasutatavad töödeldud loomsed valgud punktile a vastavatest tootmisettevõtetest, mis on kas
    - spetsialiseerunud üksnes liidust eksporditava segasööda tootmisele ja on saanud pädevalt asutuselt selleks otstarbeks loa või
    - spetsialiseerunud üksnes liidust eksporditava segasööda ja liidus turule viidava vesiviljelusloomade segasööda tootmisele ning on saanud pädevalt asutuselt selleks otstarbeks loa;
- c) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt pakendatakse ja märgistatakse liidu õigusaktide või importiva riigi õigusnõuete kohaselt. Kui mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav segasööt ei ole märgistatud liidu õigusaktide kohaselt, peavad märgistusel olema kirjas järgmised sõnad: „sisaldab mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke“;
- d) mittemäletsejalistelt saadud pakendamata töödeldud loomseid valke ning selliseid valke sisaldavat pakendamata segasööta, mis on ette nähtud liidust eksportimiseks, transporditakse sõidukites ja konteinerites ning ladustatakse hoidlates, mida ei kasutata turule viidava mäletsejaliste või muude mittemäletsejaliste põllumajandusloomade kui vesiviljelusloomade sööda transportimiseks või ladustamiseks. Dokumendid, milles on esitatud transporditud või ladustatud toodete liik, peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.

Erandina esimesest lõigust võidakse sõidukeid, konteinereid ja hoidlaid, mida on eelnevalt kasutatud liidust eksportimiseks ettenähtud, mittemäletsejalistelt saadud pakendamata töödeldud loomsete valkude ja selliseid valke sisaldava pakendamata segasööda transportimiseks või ladustamiseks, kasutada turule viidava mäletsejaliste või mittemäletsejaliste põllumajandusloomade, välja arvatud vesiviljelusloomade sööda transportimiseks või ladustamiseks tingimusel, et need on ristsaastumise vältimiseks enne puhastatud vastavalt dokumenteeritud menetlusele, mille pädev asutus on eelnevalt heaks kiitnud. Kui sellist menetlust kasutatakse, tuleb see dokumenteerida ning dokumendid peavad olema pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt kahe aasta jooksul.

Ladustamisettevõtted, mis ladustavad mittemäletsejalistelt saadud pakendamata töödeldud loomseid valke ja selliseid valke sisaldavat segasööta punkti d teises lõigus sätestatud tingimuste kohaselt, peavad olema saanud pädevalt asutuselt tegevusloa kõnealuses lõigus loetletud nõuetele vastavuse alusel.

4. Erandina punktist 3 ei kohaldata selles sätestatud tingimusi järgmise suhtes:

- a) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldav lemmikloomatoitu, mida on töödeldud lemmikloomatoitu tootvas ja määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 kohaselt tunnustatud ettevõttes ning mis on pakendatud ja märgistatud vastavalt liidu õigusaktidele;

- b) kalajahu, tingimusel et see on toodetud kooskõlas käesoleva lisaga;
  - c) tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud, tingimusel et need on toodetud kooskõlas käesoleva lisaga;
  - d) segasööt, mis ei sisalda muid töödeldud loomseid valke peale kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsete valkude, tingimusel et see on toodetud kooskõlas käesoleva lisaga;
  - e) mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsed valgud, mis on ette nähtud sihtkohaks olevas kolmandas riigis lemmikloomatoidu või orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete tootmiseks, tingimusel et eksportija tagab enne eksportimist töödeldud loomsete valkude iga saadetise analüüsimise määruse (EÜ) nr 152/2009 VI lisa punktis 2.2 sätestatud analüüsimeetodi kohaselt, et kontrollida loomsete komponentide puudumist.
- 
- (\*) Komisjoni 28. septembri 2009. aasta otsus 2009/821/EÜ, millega koostatakse loetelu heakskiidetud piirikontrollipunktidest, sätestatakse teatavad eeskirjad komisjoni veterinaarekspertide tehtava kontrolli kohta ja määratakse kindlaks veterinaarasutused süsteemis TRACES (ELT L 296, 12.11.2009, lk 1).
- (\*\*) Komisjoni 30. märtsi 2004. aasta otsus 2004/292/EÜ TRACES süsteemi kasutuselevõtmise kohta ja otsuse 92/486/EMÜ muutmise kohta (ELT L 94, 31.3.2004, lk 63).“
-

Määruse (EL) nr 142/2011 X, XIV ja XV lisa muudetakse järgmiselt:

1) X lisas asendatakse II peatüki 1. jao A osa järgmisega:

„A. Tooraine

1. Töödeldud loomse valgu tootmiseks võib kasutada ainult 3. kategooria materjali alla kuuluvaid loomseid kõrvalsaadusi või neist saadud tooteid, mis ei ole määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 10 punktides n, o ja p nimetatud 3. kategooria materjal.
2. Muude põllumajandusloomade kui karusloomade sööda tootmiseks ette nähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud võivad olla saadud ainult järgmistelt putukaliikidelt:
  - i) kärbes liigist *Hermetia illucens* ja harilik toakärbes *Musca domestica*;
  - ii) harilik jahumardikas *Tenebrio molitor* ja mardikas liigist *Alphitobius diaperinus*;
  - iii) toakilk *Acheta domesticus* ning sihktiivalised liikidest *Gryllodes sigillatus* ja *Gryllus assimilis*.“;

2) XIV lisas muudetakse I peatükki järgmiselt:

a) 1. jaos asendatakse tabelis 1 esimene rida järgmisega:

|    |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                          |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| „1 | Töödeldud loomsed valgud, sealhulgas selliseid valke sisaldavad segud ja tooted, mis ei ole lemmikloomatoit, ning selliseid valke sisaldav määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 3 lõike 2 punktis h määratletud segasöööt | Artikli 10 punktides a, b, d, e, f, h, i, j, k, l ja m nimetatud 3. kategooria materjal. | a) Töödeldud loomne valk peab olema toodetud vastavalt X lisa II peatüki 1. jaole ning<br>b) töödeldud loomne valk peab vastama käesoleva peatüki 2. jaos sätestatud lisanõuetele. | a) Kui tegu on töödeldud loomse valguga, mis ei ole kalajahu: määruse (EL) nr 206/2010 II lisa 1. osas loetletud kolmandad riigid.<br>b) Kui tegu on kalajahuga: otsuse 2006/766/EÜ II lisas loetletud kolmandad riigid. | a) Kui tegu on töödeldud loomsete valkudega peale tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud valkude: XV lisa 1. peatükk.<br>b) Kui tegu on tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsete valkudega: XV lisa 1a peatükk.“; |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

b) 2. jaole lisatakse punkt 5:

„5. Tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomseid valke võib importida liitu tingimusel, et need on toodetud järgmiste tingimuste kohaselt:

a) putukad kuuluvad ühte järgmistest liikidest:

— kärbes liigist *Hermetia illucens* ja harilik toakärbes *Musca domestica*;

- harilik jahumardikas *Tenebrio molitor* ja mardikas liigist *Alphitobius diaperinus*;
- toakill *Acheta domesticus* ning sihktiivalised liikidest *Gryllodes sigillatus* ja *Gryllus assimilis*;

b) putukate toitesubstraat võib sisaldada ainult mitteloomseid tooteid või järgmisi 3. kategooria materjali alla kuuluvaid loomseid tooteid:

- kalajahu;
- mittemäletsejalistelt saadud veretooted;
- loomne kaltsiumvesinikfosfaat ja trikaltsiumfosfaat;
- mittemäletsejalistelt saadud hüdrolüüsitud valgud;
- mäletsejaliste toornahkadest saadud hüdrolüüsitud valgud;
- mittemäletsejalistelt saadud želatiin ja kollageen;
- munad ja munatooted;
- piim, piimapõhised tooted, piimasaadused ja ternespiim;
- mesi;
- sulatatud rasvad;

c) putukate toitesubstraat ning putukad või nende vastsed ei ole kokku puutunud muude kui punktis b nimetatud loomsete materjalidega ning substraat ei sisaldanud sõnnikut, toidujäätmeid ega muid jäätmeid.“;

3) XV lisa muudetakse järgmiselt:

a) 1. peatükis asendatakse veterinaarsertifikaadi näidise pealkiri järgmisega:

#### **„Veterinaarsertifikaat**

muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud töödeldud loomsete valkude (v.a tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud valgud), sh selliseid valke sisaldavate segude ja toodete kohta (v.a lemmikloomatoit), mis on ette nähtud lähetamiseks Euroopa Liitu või transiidiks Euroopa Liidu kaudu <sup>(2)</sup>“;

b) lisatakse 1a peatükk:

„1a PEATÜKK

### Veterinaarsertifikaat

muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsete valkude, sh selliseid valke sisaldavate segude ja toodete kohta (v.a lemmikloomatoit), mis on ette nähtud lähetamiseks Euroopa Liitu või transiidiks Euroopa Liidu kaudu <sup>(2)</sup>

RIIK

Veterinaarsertifikaat impordiks ELi

|                                      |                   |            |                                        |  |                                       |  |
|--------------------------------------|-------------------|------------|----------------------------------------|--|---------------------------------------|--|
| I osa. Saadetise andmed              | I.1. Kauba saatja |            | I.2. Sertifikaadi viitenumber          |  | I.2.a.                                |  |
|                                      | Nimi              |            |                                        |  |                                       |  |
|                                      | Aadress           |            | I.3. Pädev keskasutus                  |  |                                       |  |
|                                      | Telefon           |            | I.4. Pädev kohalik asutus              |  |                                       |  |
|                                      | I.5. Kauba saaja  |            | I.6. ELis saadetise eest vastutav isik |  |                                       |  |
|                                      | Nimi              |            | Nimi                                   |  |                                       |  |
| Aadress                              |                   | Aadress    |                                        |  |                                       |  |
| Sihtnumber                           |                   | Sihtnumber |                                        |  |                                       |  |
| Telefon                              |                   | Telefon    |                                        |  |                                       |  |
| I.7. Päriloluriik                    |                   | ISO kood   | I.8. Pärilolupiirkond                  |  | Kood                                  |  |
|                                      |                   |            |                                        |  |                                       |  |
| I.9. Sihtriik                        |                   | ISO kood   | I.10. Sihtpiirkond                     |  | Kood                                  |  |
|                                      |                   |            |                                        |  |                                       |  |
| I.11. Pärilolukoht                   |                   |            | I.12. Sihtkoht                         |  |                                       |  |
| Nimi                                 |                   |            | Loa number                             |  | Tolliladu <input type="checkbox"/>    |  |
| Aadress                              |                   |            | Loa number                             |  | Nimi                                  |  |
| Nimi                                 |                   |            | Loa number                             |  | Aadress                               |  |
| Aadress                              |                   |            | Loa number                             |  | Sihtnumber                            |  |
| Nimi                                 |                   |            | Loa number                             |  |                                       |  |
| Aadress                              |                   |            |                                        |  |                                       |  |
| I.13. Laadimiskoht                   |                   |            | I.14. Väljumiskuupäev                  |  |                                       |  |
| I.15. Transpordivahend               |                   |            | I.16. ELi sisenemise piiripunkt        |  |                                       |  |
| Lennuk <input type="checkbox"/>      |                   |            | Laev <input type="checkbox"/>          |  | Raudteevagun <input type="checkbox"/> |  |
| Maanteeveok <input type="checkbox"/> |                   |            | Muu <input type="checkbox"/>           |  |                                       |  |
| Identifitseerimistunnused            |                   |            | I.17.                                  |  |                                       |  |
| Viited dokumentidele                 |                   |            |                                        |  |                                       |  |

|                                                                                                                                                                                                                                          |  |                                                               |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------|--|
| I.18. Kauba kirjeldus                                                                                                                                                                                                                    |  | I.19. Kauba kood (HS-kood)                                    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                          |  | I.20. Kogus                                                   |  |
| I.21. Toote temperatuur<br>Keskkonnatemperatuur <input type="checkbox"/> Jahutatud <input type="checkbox"/> Külmutatud <input type="checkbox"/>                                                                                          |  | I.22. Pakendite arv                                           |  |
| I.23. Plommi/konteineri number                                                                                                                                                                                                           |  | I.24. Pakendiliik                                             |  |
| I.25. Kauba lubatud otstarve<br><br>Loomasööt <input type="checkbox"/> Tehniline otstarve <input type="checkbox"/> Lemmikloomatoidu tootmine <input type="checkbox"/>                                                                    |  |                                                               |  |
| I.26. Transiidiks kolmandasse riiki ELi kaudu <input type="checkbox"/><br><br>Kolmas riik                      ISO kood                                                                                                                  |  | I.27. Impordiks või sisenemiseks ELi <input type="checkbox"/> |  |
| I.28. Kauba identifitseerimistunnused<br><br>Ettevõtete loanumbrid<br><br>Liik (teaduslik nimetus)                      Kauba liik                      Tootmisettevõte                      Netomass                      Partii number |  |                                                               |  |

RIIK

**Muuks otstarbeks kui inимtoiduks ettenähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, sh selliseid valke sisaldavad segud ja tooted, v.a lemmikloomatoit**

## II. Terviseteave

II.a. Sertifikaadi viitenumber

II.b.

Mina, allakirjutanud veterinaarjärelevalve ametnik, teatan, et olen lugenud ja mõistan Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009 (<sup>1a</sup>), eelkõige selle artiklit 10, ning komisjoni määrust (EL) nr 142/2011 (<sup>1b</sup>), eelkõige selle X lisa II peatüki 1. jagu ja XIV lisa I peatükki, ning kinnitan järgmist:

II.1. eelkirjeldatud, tehistingimustes kasvatatud putukatelt saadud töödeldud loomsed valgud või toode sisaldavad/sisaldab üksnes muuks otstarbeks kui inимtoiduks ettenähtud töödeldud loomseid valke, mis:

a) on valmistatud ja ladustatud ettevõttes, mida pädev asutus on määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 kohaselt tunnustanud ja valideerinud ning mis on pädeva asutuse järelevalve all, ning

b) on valmistatud üksnes järgmistest tehistingimustes kasvatatud putukaliikidest:

(<sup>2</sup>) kas [— *Hermetia illucens*];

(<sup>2</sup>) ja/või [— harilik toakärbes *Musca domestica*];

(<sup>2</sup>) ja/või [— harilik jahumardikas *Tenebrio molitor*];

(<sup>2</sup>) ja/või [— *Alphitobius diaperinus*];

(<sup>2</sup>) ja/või [— toakill *Acheta domesticus*];

(<sup>2</sup>) ja/või [— *Gryllodes sigillatus*];

(<sup>2</sup>) ja/või [— *Gryllus assimilis*];

ning

c) on töödeldud määruse (EL) nr 142/2011 IV lisa III peatükis sätestatud töötlemismeetodi [1]-[2]-[3]-[4]-[5]-[7] (<sup>2</sup>) alusel;

ning

d) tehistingimustes kasvatatud putukate toitesubstraat võib sisaldada ainult mitteloomseid tooteid või järgmisi 3. kategooria materjali alla kuuluvaid loomseid tooteid:

— kalajahu;

— mittemäletsejalistelt saadud veretooted;

— loomne kaltsiumvesinikfosfaat ja trikalsiumfosfaat;

— mittemäletsejalistelt saadud hüdrolüüsitud valgud;

— mäletsejaliste toornahkadest saadud hüdrolüüsitud valgud;

— mittemäletsejalistelt saadud želatiin ja kollageen;

— munad ja munatooted;

— piim, piimapõhised tooted, piimasaadused ja ternespiim;

— mesi;

— sulatatud rasvad;

ning

e) putukate toitesubstraat ning putukad või nende vastsed ei ole kokku puutunud muude kui punktis d nimetatud loomsete materjalidega ning substraat ei sisaldanud sõnnikut, toidujäätmeid ega muid jäätmeid;

II osa. Sertifitseerimine

RIIK

**Muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, sh selliseid valke sisaldavad segud ja tooted, v.a lemmikloomatoit**

| II.   | Terviseteave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | II.a. Sertifikaadi viitenumber | II.b. |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-------|
| II.2. | pädev asutus on analüüsinud juhuslikkuse alusel valitud proovi vahetult enne saatmist ja leidnud, et see vastab järgmistele standarditele <sup>(3)</sup> :                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                |       |
|       | salmonella: puudub 25 grammis: n = 5, c = 0, m = 0, M = 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                |       |
|       | enterobakterid: n = 5, c = 2, m = 10, M = 300 1 grammis;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                |       |
| II.3. | toote puhul on võetud tarvitusele kõik ettevaatusabinõud, et vältida taassaastumist haigusetkitajatega töötlemise järel;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                |       |
| II.4. | lõpptoode:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                |       |
|       | <sup>(2)</sup> kas [pakendati kasutamata või steriliseeritud kottidesse,]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                |       |
|       | <sup>(2)</sup> või [transporditi puistekaubana konteinerites või muudes transpordivahendites, mida puhastati ja desinfitseeriti enne kasutamist põhjalikult ja]                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                |       |
|       | mis kannavad märgistust kirjaga „MITTE INIMTOIDUKS / TÖÖDELDUD PUTUKAVALGUD – MITTE KASUTADA PÕLLUMAJANDUSLOOMADE SÖÖDAS, VÄLJA ARVATUD VESIVILJELUS- JA KARUSLOOMAD“;                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                |       |
| II.5. | lõpptoodet ladustati suletud ruumides;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                |       |
| II.6. | tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud ei sisalda järgmist materjali ega ole sellest saadud:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                |       |
|       | <sup>(2)</sup> kas [a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 <sup>(4)</sup> V lisa punktis 1 nimetatud määratletud riskiteguriga materjal;                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                |       |
|       | b) veiste, lammaste või kitsede kontidelt mehhaaniliselt eraldatud lihamass, välja arvatud juhul, kui loomad, kellelt saadi loomsed kõrvalsaadused või nendest saadud tooted, on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt komisjoni otsusele 2007/453/EÜ <sup>(5)</sup> liigitatud väheolulise BSE-ohuga riikide või piirkondade hulka, kus ei ole esinenud algupäraseid BSE-juhtumeid;                |                                |       |
|       | c) loomsed kõrvalsaadused või nendest saadud tooted, mis on saadud loomadelt, kes on pärast uimastamist surmatud kesknärvisüsteemikudede vigastamise teel koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga või koljuõõnde süstitud gaasiga, v.a juhul, kui loomad on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud väheolulise BSE-ohuga riikide või piirkondade hulka;] |                                |       |
|       | <sup>(2)</sup> või [veistelt, lammastelt või kitsedelt saadud materjal peale selle, mis on saadud loomadelt, kes on sündinud, pidevalt kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis on vastavalt otsusele 2007/453/EÜ liigitatud väheolulise BSE-ohuga riikide või piirkondade hulka;]                                                                                                                                                     |                                |       |
| II.7. | töödeldud loomsed valgud või eespool kirjeldatud toode:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |       |
|       | <sup>(2)</sup> kas [ei sisalda lammastelt või kitsedelt saadud piima ega piimatooteid.]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |       |
|       | <sup>(2)</sup> või [sisaldab lammastelt või kitsedelt saadud piima või piimatooteid, mis:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                |       |
|       | a) on saadud lammastelt ja kitsedelt, keda on sünnist saadik pidevalt kasvatatud riigis, kus on täidetud järgmised tingimused:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                |       |
|       | i) klassikalise skreipi juhtumitest teatamine on kohustuslik;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                |       |
|       | ii) riigis on olemas teadlikustamis-, seire- ja järelevalvesüsteem;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                |       |
|       | iii) põllumajandusettevõtete suhtes, kus on lambad või kitsed, kohaldatakse TSE kahtluse või klassikalise skreipi kinnitamise korral ametlikke piiranguid;                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                |       |
|       | iv) klassikalisel skreipis haigestunud lambad ja kitsed tapetakse ja hävitatakse täielikult;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                |       |
|       | v) lammaste ja kitsede söötmine mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu või kõrnetega, nagu on määratletud Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) maismaaloomade tervise koodeksis, on olnud keelatud ja seda keeldu on jõustatud kogu riigis vähemalt viimase seitsme aasta jooksul;                                                                                                                                                       |                                |       |

## RIIK

**Muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, sh selliseid valke sisaldavad segud ja tooted, v.a lemmikloomatoit**

| II. Terviseteave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | II.a. Sertifikaadi viitenumber | II.b. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-------|
| <p>b) on pärit ettevõtetest, kus puuduvad TSE kahtluse tõttu kehtestatud ametlikud piirangud;</p> <p>c) on pärit ettevõtetest, kus viimase seitsme aasta jooksul ei ole ühtki diagnoositud klassikalise skreipi juhtumit või on klassikalise skreipi juhtumi kinnitamise järel:</p> <p>(<sup>2</sup>) kas [surmatud ja hävitatud või tapetud kõik lambad ja kitsed, v.a ARR/ARR-genotüübiga tõujääd, vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita aretusused ning teised vähemalt ühe ARR-alleeliga lambad;]</p> <p>(<sup>2</sup>) või [tapetud ja hävitatud kõik loomad, kelle puhul leidis kinnitust nakatumine klassikalisel skreipis, ning ettevõttes on toimunud viimasest klassikalise skreipi juhtumi kinnitamisest alates vähemalt kahe aasta jooksul tõhustatud TSE seire, mis hõlmab muu hulgas määruse (EÜ) nr 999/2001 X lisa C peatüki punktis 3.2 sätestatud laboratoorsete meetodite kohaselt tehtud ja negatiivseid tulemusi andnud kontrolle TSE esinemise suhtes kõikide järgmiste üle 18 kuu vanuste loomade, välja arvatud ARR/ARR-genotüübiga lammaste puhul:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— inimtoiduks tapetud loomad ning</li> <li>— loomad, kes on põllumajandusettevõttes surnud või tapetud, ent keda ei tapetud haiguste likvideerimise programmi raames.]]</li> </ul>                                                                                                                                                        |                                |       |
| <p><b>Märkused</b></p> <p><b>I osa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Lahter I.6: Euroopa Liidus saadetise eest vastutav isik: selle lahtri täitmine on kohustuslik ainult juhul, kui on tegemist transiitkauba sertifikaadiga; imporditava kauba kohta antava sertifikaadi puhul võib selle samuti täita.</li> <li>— Lahter I.12: sihtkoht: selle lahtri täitmine on kohustuslik ainult juhul, kui on tegemist transiitkauba sertifikaadiga. Transiitkaupu võib ladustada üksnes vabatsõnalis, vabalaos ja tollilaos.</li> <li>— Lahter I.15: registreerimisnumber (raudteevagunid või -konteinerid ja veoautod), lennu number (lennuk) või nimi (laev); teave tuleb esitada maha- ja ümberlaadimise korral.</li> <li>— Lahter I.19: kasutada asjakohast HSi koodi: 05.05; 05.06; 05.07; 05.11 või 23.01.</li> <li>— Lahter I.25: tehniline otstarve: muuks kui loomatoiduks.</li> <li>— Lahtrid I.26 ja I.27: täita vastavalt sellele, kas tegemist on transiidiks või impordiks antava sertifikaadiga.</li> <li>— Lahter I.28: Liik: putukad, täpsustada nende teaduslik nimi.</li> </ul> <p><b>II osa</b></p> <p>(<sup>1a</sup>) ELT L 300, 14.11.2009, lk 1.</p> <p>(<sup>1b</sup>) ELT L 54, 26.2.2011, lk 1.</p> <p>(<sup>2</sup>) Mittevajalik läbi kriipsutada.</p> <p>(<sup>3</sup>) Kus:</p> <p>n = analüüsivate proovide arv;</p> <p>m = bakterite arvu väärtuslavi; tulemus on rahuldav, kui bakterite arv kogu valimis ei ületa näitajat m;</p> |                                |       |

RIIK

**Muuks otstarbeks kui inимtoiduks ettenähtud, tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomsed valgud, sh selliseid valke sisaldavad segud ja tooted, v.a lemmikloomatoit**

| II. Terviseteave                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | II.a. Sertifikaadi viitenumber | II.b. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-------|
| <p>M = bakterite arvu maksimumväärtus; tulemus on ebarahuldav, kui bakterite arv ühes või mitmes proovis on võrdne näitajaga M või sellest suurem, ning</p> <p>c = nende proovide arv, milles bakterite arv võib jääda näitajate m ja M vahele; proov on siiski rahuldav, kui teiste proovide bakterite arv on võrdne näitajaga m või sellest väiksem.</p> <p>(<sup>4</sup>) EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1.</p> <p>(<sup>5</sup>) Komisjoni 29. juuni 2007. aasta otsus 2007/453/EÜ, millega määratakse BSE ohu alusel liikmesriikide, kolmandate riikide või nende piirkondade BSE staatus (ELT L 172, 30.6.2007, lk 84).</p> <p>— Allkirja ja pitseri värv peavad erinema teksti värvist.</p> <p>— Märkus Euroopa Liidus saadetise eest vastutavale isikule: käesolev sertifikaat on koostatud üksnes veterinaariaalastel eesmärkidel ja see peab saadetisega kuni piiripunkti jõudmiseni kaasas olema.</p> |                                |       |
| <p>Veterinaarjärelevalve ametnik/inspektor</p> <p>Nimi (trükitähtedega):</p> <p>Kuupäev:</p> <p>Pitser: “</p> <p>Kvalifikatsioon ja ametinimetus:</p> <p>Allkiri:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                |       |

**KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2017/894,****24. mai 2017,****millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 III ja VII lisa lammaste genotüübi määramise osas****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 23 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 999/2001 on sätestatud teatavate veistel, lammastel ja kitsedel esinevate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate (TSEd) vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad. Määrust kohaldatakse elusloomade ja loomsete saaduste tootmise ja turulelaskmise ning teatavatel erijuhtudel ka nende ekspordi suhtes.
- (2) Määruses (EÜ) nr 999/2001 on sätestatud, et iga liikmesriik peab igal aastal rakendama TSEde seireprogrammi, mis on sätestatud kõnealuse määruse III lisas, kus on esitatud seiresüsteemi eeskirjad. Kõnealuse lisa A peatüki II osas on sätestatud lammaste ja kitsede seire eeskirjad ning selle peatüki II osa punktis 8.2 on ette nähtud, et liikmesriigid peavad määrama koodonite 136, 141, 154 ja 171 prioonvalgu genotüübi lammaste minimaalses valimis, mis on liikmesriigi kogu lambapopulatsiooni suhtes esindav (liikmesriikides, kus täisealiste lammaste populatsioon on üle 750 000 looma, on kõnealuse valimi suurus vähemalt 600 looma, muudes liikmesriikides peab valimisse kuuluma vähemalt 100 looma).
- (3) Pärast seda, kui kehtestati määruse (EÜ) nr 999/2001 III lisa A peatüki II osa punktis 8.2 esitatud genotüübi pistelise määramise nõue, on selle algsed eesmärgid – geneetiliselt skreipile vastuvõtlike lammaste genotüüpide kaardistamine ja kõnealuse haiguse suhtes resistentsete genotüüpide määramine riigi kaupa – saavutatud. Samas on genotüübi pisteline määramine lammastel jätkuvalt kasulik liikmesriikides, kus rakendatakse määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 6a ja VII lisa C peatüki kohaselt aretusprogramme TSE-resistentsuse selekteerimiseks sealsete lambapopulatsioonide puhul, ning juhul, kui riigi aretusprogrammi eesmärk on kogu riigi lambapopulatsiooni geneetilise profiili mõjutamine. Neis liikmesriikides võimaldab kogu lambapopulatsiooni teatava osa pisteline genotüübi määramine hinnata, kas kehtival aretusprogrammil on soovitud mõju (st ARR-alleeli esinemissageduse suurendamine, vähendades samas selliste alleelide esinemist, mille puhul nende TSEdele vastuvõtlikkust suurendav toime on kinnitust leidnud).
- (4) Määruse (EÜ) nr 999/2001 VII lisa C peatükis on sätestatud kõnealuste, liikmesriikides lammaste puhul TSE-resistentsuse saavutamiseks kehtestatud aretusprogrammide suhtes kehtivad miinimumnõuded ning kõnealuse peatüki 1. osa 1. punktiga on ette nähtud, et aretusprogrammis tuleb keskenduda suure geneetilise potentsiaaliga karjadele. 1. punkti teises lõigus on liikmesriikidele, kus on olemas aretusprogramm, antud võimalus otsustada, et karjades, mis aretusprogrammis ei osale, võib võtta proove ja määrata genotüüpi üksnes tõujäärade puhul. Seda sätet kasutatakse juhul, kui liikmesriigi asjakohase aretusprogrammiga tahetakse mõjutada kogu riigi lambapopulatsiooni geneetilist profiili. Seega võiks määruse (EÜ) nr 999/2001 III lisa A peatüki II osa punktis 8.2 esitatud genotüübi pistelise määramise nõue kehtida üksnes neis liikmesriikides, kus rakendatakse aretusprogramme ning kus nende karjade puhul, kes aretusprogrammis ei osale, on lubatud võtta proove ja määrata genotüüpi tõujääradel.
- (5) 13. juulil 2006 Euroopa Toiduohutusameti bioloogiliste ohtude teaduskomisjoni (BIOHAZ) poolt lammaste TSE-resistentsust käsitlevate aretusprogrammide kohta esitatud arvamuses <sup>(2)</sup> (edaspidi „EFSA arvamus“) leiti, et praegu määruse (EÜ) nr 999/2001 III lisa A peatüki II osa punktis 8.2 esitatud nõue, mille kohaselt tuleb pisteliselt ning olenevalt liikmesriigi lambapopulatsiooni suurusest määrata aastas 100 või 600 lamba genotüüp, on ebapiisav

<sup>(1)</sup> EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1.<sup>(2)</sup> The EFSA Journal (2006) 382, 1–46.

selleks, et teha seiret, kuidas aretusprogramm mõjutab liikmesriigi kogu lambapopulatsiooni, sest nõutava valimi suurus on väike. EFSA arvamuses soovitati suurendada valimit ja märgiti, et kui oletada, et seire abil tehakse kindlaks genotüübi 50 % esinemissagedus, on vaja igal aastal testida 1 560 looma, et tuvastada genotüübi esinemissageduse 5 % muutumine 95 % usaldatavustaseme korral. Kuna aga on ebatõenäoline, et kogu lambapopulatsiooni hulgas toimub aasta jooksul genotüübi esinemissageduse 5 % muutus, on asjakohane määrata genotüüpi pisteliselt iga kolme aasta tagant.

- (6) EFSA arvamuses soovitati koguda ka asjakohaseid epidemioloogilisi andmeid, näiteks piirkonna, karja tüübi ja loomade soo kohta, et hiljem saaks teha sobiva valimi moodustamise huvides kohandusi ja järelevalvet. Seega on asjakohane anda liikmesriikidele võimalus määrata oma riigi lambapopulatsioonile vastav täpne valimi suurus ning esindava proovivõtu ja genotüübi määramise sagedus, võttes arvesse varasemate proovivõtukampaaniate käigus kogutud epidemioloogilisi andmeid ning tingimustel, et valimi moodustamine võimaldab tuvastada iga kolme aasta tagant genotüübi esinemissageduse 5 % muutuse 95 % usaldatavustaseme korral.
- (7) Seega tuleks määruse (EÜ) nr 999/2001 III lisa A peatüki II osa punktis 8.2 esitatud genotüübi pistelise määramise nõue välja jätta ja asendada see kõnealuse määruse VII lisa C peatüki 1. osas esitatud nõudega, mille kohaselt liikmesriigid, kes rakendavad lammaste aretusprogramme ning lubavad aretusprogrammis mitte osalevate karjade puhul võtta proove ja määrata genotüüpi tõujäärudel, peaksid määrama genotüüpi lammaste juhusliku valimi hulgas, mis on selle liikmesriigi lambapopulatsiooni suhtes esindav ja kus proovivõtt hõlmab kas 1 560 lammast iga kolme aasta järel või vastavalt liikmesriigi määratud valimi suuruse ja proovivõtu sagedusele nii, nagu eelmises põhjenduses esitatud kriteeriumides määratletud.
- (8) Määruse (EÜ) nr 999/2001 III ja VII lisa tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (9) Kuna pistelist genotüübi määramist korraldatakse kalendriaasta kaupa, tuleks muudatust hakata kohaldama alates 1. jaanuarist 2018.
- (10) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

#### *Artikkel 1*

Määruse (EÜ) nr 999/2001 III ja VII lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

#### *Artikkel 2*

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. mai 2017

Komisjoni nimel  
president  
Jean-Claude JUNCKER

## LISA

Määruse (EÜ) nr 999/2001 III ja VII lisa muudetakse järgmiselt.

1) III lisa muudetakse järgmiselt:

a) A peatüki II osa punkt 8 asendatakse järgmisega:

**„8. Genotüübi määramine**

Lammastel määratakse iga TSE positiivse juhtumi korral koodonite 136, 154 ja 171 prioonvalgu genotüüp. Lammaste genotüüpides, mille mõlema alleeli koodon 136 kodeeribalaniini, mõlema alleeli koodon 154 kodeerib arginiini ja mõlema alleeli koodon 171 kodeerib arginiini, leitud TSE juhtudest teatatakse viivitamata komisjonile. Kui positiivne TSE juhtum on ebatüüpiline skreipijuhtum, määratakse kindlaks koodoni 141 prioonvalgu genotüüp.“;

b) B peatüki I osa punkti A punkt 8 asendatakse järgmisega:

„8. Iga TSE suhtes positiivseks osutunud ja vastavalt A peatüki II osa punktile 8 testitud lamba genotüüp ja võimaluse korral tõug.“

2) VII lisa C peatüki 1. ossa lisatakse punkt 8:

„8. Kui liikmesriik lubab punkti 1 teise lõigu kohaselt aretusprogrammis mitte osalevates karjades võtta proove ja määrata genotüüpi tõujäärade puhul, tuleb koodonite 136, 141, 154 ja 171 prioonvalgu genotüüp määrata miinimumvalimil, mis on esindav liikmesriigi kogu lambapopulatsiooni suhtes, kas:

a) iga kolme aasta järel vähemalt 1 560 lambast koosneval miinimumvalimil või

b) liikmesriigi määratud proovivõtusedusega ja järgmiste kriteeriumide alusel liikmesriigi määratud suurusega valimil:

i) valimi koostamisel on arvesse võetud varasemate aastate seire käigus kogutud asjakohaseid epidemioloogilisi andmeid, sh lammaste koodonite 136, 141, 154 ja 171 prioonvalgu genotüüpi tõu, piirkonna, vanuse, soo ja karja tüübi kaupa;

ii) moodustatud valim võimaldab tuvastada genotüübi esinemissageduse vähemalt 5 % muutuse kolmeaastaste ajavahemike kaupa, statistilise võimsusega 80 % ja usaldatavustasemel 95 %.“

---

**KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/895,****24. mai 2017,****milles käsitletakse *Komagataella pastoris*'e (CECT 13094) abil toodetud 3-fütaasi valmistise kasutamise lubamist broilerkanade ja munakanade söödalisandina (loa hoidja Fertinagro Nutrientes S.L.)****(EMP's kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1831/2003 on sätestatud loomasöödas kasutatava söödalisandi loa taotlemise nõue ning sellise loa andmise alused ja kord.
- (2) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikliga 7 on esitatud taotlus *Komagataella pastoris*'e (CECT 13094) abil toodetud 3-fütaasi valmistise kasutamise lubamiseks. Taotlusele olid lisatud määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 7 lõikes 3 nõutud andmed ja dokumendid.
- (3) Taotluses käsitletakse *Komagataella pastoris*'e (CECT 13094) abil saadud 3-fütaasi valmistise lubamist broilerkanade ja munakanade söödalisandina ning selle klassifitseerimist söödalisandite kategooriasse „zootehnilised lisandid“.
- (4) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) jõudis oma 19. oktoobri 2016. aasta arvamuses <sup>(2)</sup> järeldusele, et kavandatud kasutustingimustel ei avalda *Komagataella pastoris*'e (CECT 13094) abil toodetud 3-fütaas kahjulikku mõju loomade ja inimeste tervisele ega keskkonnale. Toiduohutusamet tegi ka järelduse, et söödalisandi kasutamine võib anda sihtliikide jaoks häid tulemusi söödast fütaatfosfori kättesaadavuse parandamisel. Toiduohutusameti hinnangul ei ole vaja kehtestada turustamisjärgse järelevalve erinõudeid. Toiduohutusamet kinnitas ka määrusega (EÜ) nr 1831/2003 asutatud referentlabori esitatud aruande söödas sisalduva kõnealuse söödalisandi analüüsimeetodi kohta.
- (5) 3-fütaasi hindamine näitab, et määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 5 sätestatud tingimused *Komagataella pastoris*'e (CECT 13094) abil saadud 3-fütaasi kasutamise lubamiseks on täidetud. Seepärast tuleks anda luba kõnealuse valmistise kasutamiseks käesoleva määruse lisas esitatud tingimustel.
- (6) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

Lisas kirjeldatud valmistist, mis kuulub söödalisandite kategooriasse „zootehnilised söödalisandid“ ja funktsionaalrühma „seedimist soodustavad ained“, lubatakse kasutada söödalisandina kõnealuses lisas esitatud tingimustel.

<sup>(1)</sup> ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.

<sup>(2)</sup> EFSA Journal 2016; 14(11): 4622.

*Artikkel 2*

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. mai 2017

*Komisjoni nimel*  
*president*  
Jean-Claude JUNCKER

---

| Söödalisandi identifitseerimis-number | Loa hoidja | Söödalisand | Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod | Loomaliik või -kategooria | Vanuse ülempiir | Miinum-sisaldus                                                          | Maksimum-sisaldus | Muud sätted | Loa kehtivusa-aja lõpp |
|---------------------------------------|------------|-------------|-----------------------------------------------------|---------------------------|-----------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------|------------------------|
|                                       |            |             |                                                     |                           |                 | Aktiivsusühik täissööda kilogrammi kohta, mille niiskusesisaldus on 12 % |                   |             |                        |

**Kategooria: zootehnilised lisandid. Funktsionaalrühm: seedimist soodustavad ained**

|      |                            |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                           |   |                      |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                |
|------|----------------------------|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---|----------------------|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 4a25 | Fertinagro Nutrientes S.L. | 3-fütaas<br>(EC 3.1.3.8) | <p><i>Söödalisandi koostis</i></p> <p><i>Komagataella pastoris</i>'e (DSM 13094) abil saadud 3-fütaasi valmistis, mille aktiivsus on vähemalt 1 000 FTU <sup>(1)</sup>/ml</p> <p>Vedelas olekus</p> <p><i>Toimeaine kirjeldus</i></p> <p><i>Komagataella pastoris</i>'e (CECT 13094) abil saadud 3-fütaas (EC 3.1.3.8)</p> <p><i>Analüüsimeetod</i> <sup>(2)</sup></p> <p>Selleks et kvantifitseerida 3-fütaasi aktiivsust söödalisandis:</p> <p>— kolorimeetriline meetod, mis põhineb fütaasi ensümaatilisel reaktsioonil fütaadiga.</p> <p>Selleks et kvantifitseerida 3-fütaasi aktiivsust söödas: kolorimeetriline meetod, mis põhineb fütaasi ensümaatilisel toimet fütaadile:</p> <p>— kolorimeetriline meetod, mis põhineb fütaasi ensümaatilisel reaktsioonil fütaadiga: EN ISO 30024.</p> | Broilerkanad<br>Munakanad | — | 500 FTU<br>1 000 FTU | — | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Söödalisandi ja eelsegude kasutamishistetes märkida säilitustingimused ja püsivus kuumtöötlemisel.</li> <li>2. Soovituslik maksimumannus broilerkanade ja munakanade puhul: 1 000 FTU täissööda kilogrammi kohta.</li> <li>3. Söödakäitlejad kehtestavad söödalisandi ja eelsegude kasutajatele kasutamiskorra ja võtavad korralduslikud meetmed, millega vähendatakse söödalisandi kasutamisest tulenevaid võimalikke ohte. Kui selline kasutamiskord ja sellised meetmed ei võimalda kõnealuseid ohte kõrvaldada või minimeerida, kasutatakse söödalisandi ja eelsegude käitlemisel isikukaitsevahendeid, sealhulgas respiiraatorit.</li> </ol> | 14. juuni 2027 |
|------|----------------------------|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---|----------------------|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|

<sup>(1)</sup> 1 FTU on ensüümi hulk, mis vabastab naatriumfütaadi substraadist ühe mikromooli anorgaanilist fosfaati minutis pH-väärtuse 5,5 ja temperatuuri 37 °C juures.

<sup>(2)</sup> Analüüsimeetodite üksikasjad on kättesaadavad referentlabori veebisaidil aadressil <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

**KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/896,****24. mai 2017,****milles käsitletakse *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) abil saadud 6-fütaasi valmistise lubamist kõigi kodulinnu- ja sealiikide (v.a piimapõrsad) tahke söödalisandina (loa hoidja Danisco (UK) Ltd)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötares kasutatavate söödalisandite kohta, (<sup>(1)</sup>) eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1831/2003 on sätestatud loomasöödas kasutatava söödalisandi loa taotlemise nõue ning sellise loa andmise alused ja kord.
- (2) *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) abil saadud 6-fütaasi vedelat valmistist on komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2016/899 (<sup>(2)</sup>) lubatud kasutada kümne aasta jooksul kõigi kodulinnu- ja sealiikide (v.a piimapõrsad) söödalisandina.
- (3) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikliga 7 on esitatud taotlus *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) abil saadud 6-fütaasi tahke valmistise kasutamiseks. Taotlusele olid lisatud määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 7 lõikes 3 nõutud andmed ja dokumendid.
- (4) Taotluses käsitletakse *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) abil saadud 6-fütaasi tahke valmistise lubamist kodulinnu- ja sealiikide söödalisandina ning selle klassifitseerimist söödalisandite kategooriasse „zootehnilised lisandid“.
- (5) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) jõudis 20. oktoobri 2016. aasta arvamuses (<sup>(3)</sup>) järeldusele, et kavandatud kasutustingimuste korral ei avalda *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) abil saadud 6-fütaasi tahke valmistis kahjulikku mõju ei loomade ega inimeste tervisele ega keskkonnale ning et selle kasutamine parandab fütaatfosfori kättesaadavust sihtliikide jaoks. Toiduohutusameti hinnangul ei ole vaja kehtestada turustamisjärgse järelevalve erinõudeid. Toiduohutusamet kinnitas ka määrusega (EÜ) nr 1831/2003 asutatud referentlabori esitatud aruande söödas sisalduva kõnealuse söödalisandi analüüsimeetodi kohta.
- (6) *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) abil saadud 6-fütaasi valmistise hindamine näitab, et määruse (EÜ) nr 1831/2003 artiklis 5 sätestatud tingimused kasutamise lubamiseks on täidetud. Seepärast tuleks anda luba kõnealuse preparaadi kasutamiseks käesoleva määruse lisas esitatud tingimustel.
- (7) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

**Artikkel 1**

Lisas kirjeldatud preparaati, mis kuulub söödalisandite kategooriasse „zootehnilised söödalisandid“ ja funktsionaalrühma „seedimist soodustavad ained“, lubatakse kasutada söödalisandina kõnealuses lisas esitatud tingimustel.

(<sup>(1)</sup>) ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.

(<sup>(2)</sup>) Komisjoni 8. juuni 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/899, milles käsitletakse *Trichoderma reesei* (ATCC SD-6528) abil saadud 6-fütaasi lubamist kõigi kodulinnu- ja sealiikide (v.a piimapõrsad) söödalisandina (loa hoidja Danisco (UK) Ltd) (ELT L 152, 9.6.2016, lk 15).

(<sup>(3)</sup>) EFSA Journal (2016); 14(11):4625.

*Artikkel 2*

Käesolev määrus jõustub kahekümnenal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. mai 2017

*Komisjoni nimel*  
*president*  
Jean-Claude JUNCKER

---

| Söödalisandi identifitseerimisnumber | Loa hoidja | Söödalisand | Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod | Loomaliik või -kategooria | Vanuse ülempiir | Miinum-sisaldus                                                           | Maksimum-sisaldus | Muud sätted | Loa kehtivusaaja lõpp |
|--------------------------------------|------------|-------------|-----------------------------------------------------|---------------------------|-----------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------|-----------------------|
|                                      |            |             |                                                     |                           |                 | Aktiivsuseühik täissööda kilogrammi kohta, mille niiskusesisaldus on 12 % |                   |             |                       |

**Kategooria: zootehnilised lisandid. Funktsionaalrühm: seedimist soodustavad ained.**

|      |                  |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                         |   |         |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |
|------|------------------|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---|---------|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 4a24 | Danisco (UK) Ltd | 6-fütaas (EC 3.1.3.26) | <p><i>Söödalisandi koostis</i></p> <p><i>Trichoderma reesei</i> (ATCC SD-6528) abil saadud 6-fütaas, mille aktiivsus on vähemalt 20 000 FTU <sup>(1)</sup>/g.</p> <p>Tahke</p> <p><i>Toimeaine kirjeldus</i></p> <p><i>Trichoderma reesei</i> (ATCC SD-6528) abil saadud 6-fütaas (EC 3.1.3.26)</p> <p><i>Analüüsimeetod</i> <sup>(2)</sup></p> <p>Selleks et kvantifitseerida 6-fütaasi aktiivsust söödalisandis ja eelsegudes:</p> <p>— kolorimeetriline meetod, mis põhineb fütaasi ensümaatilisel reaktsioonil fütaadiga.</p> <p>Selleks et kvantifitseerida 6-fütaasi aktiivsust söödas:</p> <p>— kolorimeetriline meetod, mis põhineb fütaasi ensümaatilisel reaktsioonil fütaadiga: EN ISO 30024.</p> | Kõik kodulinuliigid<br>Kõik sealiigid (v.a piimapõrsad) | — | 250 FTU | — | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Söödalisandi ja eelsegude kasutamisharjutest märkida säilitustingimused ja püsivus kuumtöötlemisel.</li> <li>2. Soovituslik maksimumannus: 2 000 FTU täissööda kilogrammi kohta.</li> <li>3. Söödatööstuses söödalisandi ja eelsegude kasutajatele kehtestatakse ohutu kasutamise kord ja asjakohased korralduslikud meetmed, millega vähendatakse sissehingamisest, nahakaudsest kokkupuutest ja silma sattumisest tulenevaid ohte. Kui naha kaudu, sissehingamise või silma sattumise teel toimuvat kokkupuudet ei ole nende eeskirjade ja meetmete abil võimalik vähendada, kasutatakse söödalisandi ja eelsegu käitlemisel sobivaid isikukaitsevahendeid.</li> </ol> | 14. juuni 2027 |
|------|------------------|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---|---------|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|

<sup>(1)</sup> 1 FTU on ensüümi hulk, mis vabastab naatriumfütaadi substraadist ühe mikromooli anorgaanilist fosfaati minutis pH-väärtuse 5,5 ja temperatuuri 37 °C juures.

<sup>(2)</sup> Analüüsimeetodite üksikasjad on kättesaadavad referentlabori veebisaidil aadressil <https://ec.europa.eu/jrc/en/eurl/feed-additives/evaluation-reports>.

**KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/897,****24. mai 2017,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 <sup>(1)</sup>,

võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärust (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga, <sup>(2)</sup> eriti selle artikli 136 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay vooru tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XVI lisa A osas sätestatud toodete ja ajavahemike kohta kindlad impordiväärtused.
- (2) Iga turustuspäeva kindel impordiväärtus on arvutatud rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 136 lõike 1 kohaselt, võttes arvesse päevaandmete erinevust. Seetõttu peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikliga 136 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

*Artikkel 2*

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. mai 2017

Komisjoni nimel

presidendi eest

põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi

peadirektor

Jerzy PLEWA

<sup>(1)</sup> ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

<sup>(2)</sup> ELT L 157, 15.6.2011, lk 1.

## LISA

## Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(eurot 100 kg kohta)

| CN-kood                               | Kolmanda riigi kood <sup>(1)</sup> | Kindel impordiväärtus |
|---------------------------------------|------------------------------------|-----------------------|
| 0702 00 00                            | MA                                 | 99,7                  |
|                                       | TR                                 | 67,0                  |
|                                       | ZZ                                 | 83,4                  |
| 0707 00 05                            | TR                                 | 84,9                  |
|                                       | ZZ                                 | 84,9                  |
| 0709 93 10                            | TR                                 | 130,3                 |
|                                       | ZZ                                 | 130,3                 |
| 0805 10 22, 0805 10 24,<br>0805 10 28 | EG                                 | 53,1                  |
|                                       | MA                                 | 54,5                  |
|                                       | TR                                 | 48,9                  |
|                                       | ZA                                 | 91,0                  |
|                                       | ZZ                                 | 61,9                  |
| 0805 50 10                            | AR                                 | 116,2                 |
|                                       | TR                                 | 153,8                 |
|                                       | ZA                                 | 150,8                 |
|                                       | ZZ                                 | 140,3                 |
| 0808 10 80                            | AR                                 | 158,4                 |
|                                       | BR                                 | 117,1                 |
|                                       | CL                                 | 132,2                 |
|                                       | CN                                 | 145,5                 |
|                                       | NZ                                 | 153,3                 |
|                                       | ZA                                 | 107,8                 |
|                                       | ZZ                                 | 135,7                 |
| 0809 29 00                            | TR                                 | 367,5                 |
|                                       | ZZ                                 | 367,5                 |

<sup>(1)</sup> Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni 27. novembri 2012. aasta määruses (EL) nr 1106/2012, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega) seoses riikide ja territooriumide nomenklatuuri ajakohastamisega (ELT L 328, 28.11.2012, lk 7). Kood „ZZ“ tähistab „muud päritolu“.

# DIREKTIIVID

KOMISJONI DIREKTIIV (EL) 2017/898,

24. mai 2017,

millega muudetakse mänguasjade ohutust käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/48/EÜ II lisa C liidet seoses mänguasjades kasutatava bisfenool A piirnormide vastuvõtmisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiivi 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 46 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiiviga 2009/48/EÜ kehtestatakse teatavad nõuded keemilistele ainetele, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 <sup>(2)</sup> alusel liigitatud kantserogeensete, mutageensete või reproduktiivtoksiliste ainete hulka. Direktiivi 2009/48/EÜ II lisa C liites sätestatakse selliste kemikaalide piirnormid, mida kasutatakse alla 36 kuu vanustele lastele mõeldud mänguasjades või muudes suhu panemiseks mõeldud mänguasjades.
- (2) Bisfenool A (CASI number 80-05-7) piirmäär on 0,1 mg/l (migratsiooni piirnorm). Euroopa standarditega EN 71-10:2005 (proovi ettevalmistamine) ja EN 71-11:2005 (mõõtmine) nähakse ette asjaomased katsemeetodid.
- (3) Standardiga EN 71-10:2005 nähakse ette 10 cm<sup>2</sup> mänguasjamaterjali ekstraheerimine 100 ml vees ühe tunni jooksul. Vastavus piirnormile 0,1 mg/l tähendab seega seda, et ekstraheerimise vältel võib mänguasjamaterjalist migreeruda maksimaalselt 0,01 mg bisfenool A-d.
- (4) Euroopa Komisjon on moodustanud mänguasjade ohutuse eksperdirühma, et anda komisjonile nõu mänguasjade ohutust käsitlevate seadusandlike ettepanekute ja poliitikaalgatuste ettevalmistamisel. Eksperdirühma kemikaalide allrühma ülesanne on anda sellist nõu keemiliste ainete asjus, mida võidakse kasutada mänguasjades. Mänguasjade ohutuse eksperdirühma kemikaalide allrühm leidis oma 1. oktoobri 2015. aasta koosolekul, et eespool esitatud piirnormi ja katsemeetodite kohaldamisel on igapäevaselt 3 tunni vältel mänguasja suhu paneva 10 kg kaaluva lapse kokkupuute tase ainega 3 mikrogrammi kehamassi kilogrammi kohta päevas.
- (5) Lähtudes uutest andmetest bisfenool A kohta ja täiustatud meetoditest, kehtestas Euroopa Toiduohutusameti toiduga kokkupuutuvate materjalide, ensüümide, lõhna- ja maitseainete ning abiainetate teaduskomisjon bisfenool A ajutiseks lubatavaks päevadoosiks 4 mikrogrammi kehamassi kilogrammi kohta päevas <sup>(3)</sup>. Toiduga kokkupuutuvate materjalide, ensüümide, lõhna- ja maitseainete ning abiainetate teaduskomisjon kehtestas lubatava päevadoosi ajutisena, kuni saadakse teada praegu USA Toidu- ja Ravimiameti riikliku toksikoloogiaprogrammi raames tehtavate pikaajaliste uuringute tulemused, mis käsitlevad rottide sünnieelset ja -järgset kokkupuudet bisfenool A-ga.

<sup>(1)</sup> ETL L 170, 30.6.2009, lk 1.

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

<sup>(3)</sup> Toiduga kokkupuutuvate materjalide, ensüümide, lõhna- ja maitseainete ning abiainetate teaduskomisjon, „Scientific Opinion on the risks to public health related to the presence of bisphenol A (BPA) in foodstuffs: PART II – Toxicological assessment and risk characterisation.“ (2015) *EFSA Journal* 2015;13(1):3978, lk 196.  
[http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific\\_output/files/main\\_documents/3978part2.pdf](http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/3978part2.pdf).

- (6) Eespool esitatut arvesse võttes soovitas mänguasjade ohutuse eksperdirühma kemikaalide allrühm oma 1. oktoobri 2015. aasta koosolekul piirata bisfenool A osatähtsust mänguasjades väärtuseni 0,04 mg/l (migratsiooni piirnorm), kui katsetamisel järgitakse standardeid EN 71-10:2005 ja EN 71-11:2005, eeldades, et lapse kehakaal on 10 kg, mänguasja igapäevane suhu panemise aeg on kolm tundi, suhu pandud mänguasja pindala on 10 cm<sup>2</sup> ning lapse kokkupuute suhtes bisfenool A-ga mänguasjade kaudu kohaldatakse 10 % ajutisest lubatavast päevadoosist. Mänguasjade ohutuse eksperdirühm toetas kõnealust soovitusi oma 14. jaanuari 2016. aasta koosolekul.
- (7) Ehkki komisjoni määrusega (EL) nr 10/2011 <sup>(1)</sup> kehtestatakse bisfenool A-le konkreetne migratsiooni piirnorm, mida kohaldatakse teatavate toiduga kokkupuutuvate materjalide puhul, ning keelatakse bisfenool A kasutamine polükarbonaadist imikutoitmispudelite valmistamisel, erinevad selle migratsiooni piirnormi kindlaksmääramise ja keelu kehtestamise aluseks olevad põhieeldused mänguasjades esineva bisfenool A migratsiooni piirnormi kehtestamise aluseks olevatest põhieeldustest.
- (8) Olemasolevate teaduslike tõendite kohaselt ning mänguasjade ja toiduga kokkupuutuvate materjalide vahelisi erinevusi arvesse võttes on praegu mänguasjades sisalduva bisfenool A suhtes kohaldatav piirnorm liiga kõrge ning seda tuleks muuta.
- (9) Bisfenool A mõju on parasjagu teadusringkondades hindamisel. Ehkki migratsiooni piirnormi muutmine võib tulevikus asjaomaste uute teaduslike andmete ilmsikstulekul vajalikuks osutuda, tuleks laste piisava kaitse tagamiseks kehtestada praeguseid teaduslikke teadmisi arvestav piirnorm.
- (10) Seepärast tuleks direktiivi 2009/48/EÜ II lisa C liidet vastavalt muuta.
- (11) Käesolevas direktiivis sätestatud meetmed on kooskõlas direktiivi 2009/48/EÜ artikli 47 kohaselt asutatud mänguasjaohutuse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

#### Artikkel 1

Direktiivi 2009/48/EÜ II lisa C liite tabelis asendatakse bisfenool A-d käsitlev kanne järgmisega:

|              |         |                                                                                                                          |
|--------------|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| „Bisfenool A | 80-05-7 | 0,04 mg/l (migratsiooni piirnorm) kooskõlas meetoditega, mis on sätestatud standardites EN 71-10:2005 ja EN 71-11:2005.“ |
|--------------|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 25. novembriks 2018. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad neid norme alates 26. novembrist 2018.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigus- ja haldusnormide teksti.

#### Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

<sup>(1)</sup> Komisjoni 14. jaanuari 2011. aasta määrus (EL) nr 10/2011 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud plastmaterjalide ja -esemete kohta (ELT L 12, 15.1.2011, lk 1).

*Artikkel 4*

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 24. maist 2017

*Komisjoni nimel*  
*president*  
Jean-Claude JUNCKER

---

# OTSUSED

## EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS (EL) 2017/899,

17. mai 2017,

### 470–790 MHz sagedusala kasutamise kohta liidus

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust <sup>(1)</sup>,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt <sup>(2)</sup>

ning arvestades järgmist:

- (1) Otsusega nr 243/2012/EL <sup>(3)</sup> loodud mitmeaastases raadiospektripoliitika programmis seadsid Euroopa Parlament ja nõukogu eesmärgiks määrata 2015. aastaks kindlaks vähemalt 1 200 MHz raadiospekter, mis sobib traadita elektroonilise lairibaside teenuste osutamiseks liidus, toetada innovaatiliste ringhäälinguteenuste edasiarendamist, tagades kõnealuste teenuste maapealse ja satelliitide kaudu osutamise jaoks piisava raadiospektri kättesaadavuse, kui see vajadus on selgelt põhjendatud, ning tagada programmitootmise ja erisündmuste edastamise (PMSE, *programme-making and special events*) jaoks piisav raadiospekter.
- (2) Oma 6. mai 2015. aasta teatises „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ toonitas komisjon 694–790 MHz („700 MHz“) sagedusala tähtsust lairibateenuste osutamise tagamiseks maapiirkondades, et tagada juurdepääs ja ühenduvus, ning rõhutas vajadust vabastada see sagedusala kooskõlastatult, võttes samas arvesse ringhäälinguteenuste levitamise erivajadusi. Digitaalse lõhe vähendamine nii kättesaadavuse kui ka teadmiste mõttes on oluline aspekt, mis tuleb seada esikohale, tekitamata samas uusi lõhesid, kui kasutajad võtavad kasutusele uue tehnoloogia.
- (3) Raadiospektri tõhus haldamine on eeltingimus sektori üleminekuks 5G-ühendusele, mis seaks liidu innovatsiooni-tegevuse keskmesse ja looks elektroonilise side võrkude ja teenuste väljatöötamiseks soodsa keskkonna, mis maksimeeriks digitaalmajanduse kasvupotentsiaali. Digitaalühiskond on järjest suuremal määral liidu majanduse keskmes ning see eeldab üldkättesaadavat võrguühendust, et töötada välja asjade interneti, e-kaubanduse ja liidu pilvandmetöötlemise seotud teenused ning kasutada kogu liidus täielikult ära nn neljandast tööstusrevolutsioonist (Industry 4.0) tulenevaid eeliseid.
- (4) 700 MHz sagedusala on võimalus luua traadita lairibaiühenduse jaoks ülemaailmselt ühtlustud ja kooskõlastatud sagedusala, mis võimaldab mastaabisäästu. See peaks võimaldama töötada linna-, maa- ja äärepoolseimates piirkondades välja selliseid uusi innovatiivseid digitaalseid teenuseid nagu e-tervise ja m-tervise mobiilirakendused, seadmed patsiendi jälgimiseks ja muud traadita seadmed ning tarkvõrgud.

<sup>(1)</sup> ELT C 303, 19.8.2016, lk 127.

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi 15. märtsi 2017. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 25. aprilli 2017. aasta otsus.

<sup>(3)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta otsus nr 243/2012/EL, millega luuakse mitmeaastane raadiospektripoliitika programm (ELT L 81, 21.3.2012, lk 7).

- (5) Oma 19. jaanuari 2016. aasta resolutsioonis ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks tuletas Euroopa Parlament liikmesriikidele meelde kohustust saavutada aastaks 2020 kõikjal vähemalt sihtkiirus 30 Mbit/s, toonitas, et raadiospekter on traadita lairibaühenduse ja ringhäälingu siseturu jaoks äärmiselt tähtis ressurss, mis on liidu tulevase konkurentsivõime seisukohast ülioluline, ning kutsus eelkõige keskenduma sagedusalade jaotamise ja tõhusa haldamise ühtlustatud ja konkurentsivõrakuks raamistikule.
- (6) Raadiospekter on avalik hüve. 470–790 MHz sagedusalas on see väärtuslik vahend nii sise- kui ka välitingimustes üldkättesaadava traadita sidevõrgu kulutõhusaks sisseseadmiseks. Seda raadiospektrit kasutatakse praegu kogu liidus maapealse digitaalteleviseiooni ja traadita audio-PMSE tarbeks. See on kultuurisisele, teabele ja ideedele juurdepääsu tagamise ning nende levitamise oluline eeltingimus. See toetab paralleelselt uute levitamismetoditega meedia ning loome-, kultuuri- ja teadusvaldkonna arengut, kuna nende infosu traadita edastamiseks lõppkasutajatele kasutatakse laialdaselt just nimetatud raadiospektrit.
- (7) 700 MHz sagedusala eraldamine tuleks struktureerida konkurentsi soodustaval viisil ning see peaks toimuma olemasolevat konkurentsi kahjustamata.
- (8) 1. regiooni puhul, mis hõlmab liitu, eraldati 700 MHz sagedusala 2015. aasta ülemaailmsel raadiosidekonverentsil vastu võetud Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu raadioside eeskirjadega ringhäälingu- ja mobiilsideteevõrkude (v.a liikuva lennuse teevõrk) jaoks kaasperimaarsel põhimõttel. 470–694 MHz (edaspidi „alla 700 MHz“) sagedusala eraldatakse jätkuvalt primaarsel alusel üksnes ringhäälinguteevõrkude ja sekundaarsel alusel traadita audio-PMSE tarbeks.
- (9) Traadita lairibaühenduse kiire kasv ning digitaalmajanduse järjest suurem majanduslik, tööstuslik ja sotsiaalne tähtsus eeldab traadita sidevõrkude läbilaskevõime suurendamist. Raadiospektri 700 MHz sagedusala pakub nii täiendavat läbilaskevõimet kui ka üldiselt kättesaadavust, eelkõige majanduslikult keerukates maa-, mägistes ja saarepiirkondades ning mujal äärealadel, eelnevalt kindlaks määratud riiklikult prioriteetsetel aladel, sealhulgas peamistel maapealsetel transporditeedel, sisetingimustes kasutamiseks ja mitmesuguses masinatevahelises sides. Selles kontekstis peaksid kvaliteetse maapealse traadita võrguühenduse kogu liidus kättesaadavaks tegemiseks võetavad ühtsed ja kooskõlastatud meetmed, mis tuginevad operaatorite sagedusloast tulenevate kohustuste puhul parimatele riiklikele tavadele, püüdma täita raadiospektripoliitika programmi eesmärki, mille kohaselt peaks 2020. aastaks olema kõigile kodanikele kogu liidus nii sise- kui ka välitingimustes kättesaadav kiireim lairibaühendus, mis on vähemalt 30 Mbit/s, ning püüdma viia liidus ellu ambitsioonikat gigabitühiskonna visiooni. Selliste meetmetega edendatakse innovaatilisi digitaalteenuseid ja tagatakse pikaajaline sotsiaal-majanduslik kasu.
- (10) 5G-tehnoloogia ei avalda suurt mõju mitte üksnes digitaalvaldkonnale, vaid kogu majandusele tervikuna. Eelkõige 4G-tehnoloogia ja vastavate teevõrkude aeglast kasutuselevõttu arvestades on 5G-tehnoloogia edukas kasutuselevõtt liidu majanduse arengu ja tootlikkuse ja konkurentsivõime jaoks hädavajalik. Seepärast on liidul vaja asuda juhtpositsioonile ja tagada 5G-tehnoloogia edukas kasutuselevõtt ja arendamiseks piisav raadiospekter. Peale selle peaksid liikmesriigid 700 MHz sagedusala kasutamiseks loa andmisel arvestama võimalust tagada, et virtuaalse mobiilivõrgu operaatoritel oleks võimalik suurendada oma geograafilist leviala. Liikmesriigi taotluse korral peaks komisjon soodustama ühisloomingu korraldamist, kui see on teostatav, toetades nõnda üleeuroopaliste struktuuride loomist.
- (11) Raadiospektri ühe sagedusala sisene jagamine ühest küljest kahe-suunalise traadita lairibaühenduse laial alal põhineva kasutuse (üles- ja allalink) ja teisest küljest ühesuunalise teleringhäälingu või traadita audio-PMSE kasutuse vahel on tehniliselt probleemne, kui nende levialad kattuvad või on läheduslikud. See tähendab, et 700 MHz sagedusala eraldamine kahe-suunalise maapealse traadita elektroonilise lairibaühenduse teevõrkudele piiraks maapealse digitaalteleviseiooni ja traadita audio-PMSE kasutajate raadiospektrit. Maapealne digitaalteleviseioon ja PMSE vajavad seega piisava raadiospektri kättesaadavuse pikaajalist õiguslikku prognoositavust, et nad saaksid kindlustada oma teevõrkude jätkusuutliku osutamise ja arendamise, eelkõige tasuta telekanalite puhul, ning ühtlasi sobiva investimiskeskonna tagamist selliselt, et nad saaksid tagada liidu ja liikmesriikide audiovisuaalpoliitika eesmärkide (sotsiaalne ühtekuuluvus, meedia paljusid ja kultuuriline mitmekesisus) täitmist. Võib juhtuda, et traadita audio-PMSE täiendava raadiospektri tagamiseks väljaspool 470–790 MHz sagedusala on vaja liidu ja liikmesriigi tasandi meetmeid.

- (12) Oma aruandes komisjonile soovitas UHF-sagedusala (470–790 MHz) edasist kasutamist uuriva kõrgetasemelise töörühma juht Pascal Lamy, et 700 MHz sagedusala tuleks traadita lairibaühendusele kättesaadavaks teha 2020. aastaks (+/- kaks aastat). Sagedusala vabastamine aitaks jõuda pikaajalise õigusliku prognoositavuse eesmärgini seoses maapealse digitaalteleviseiooni juurdepääsuga alla 700 MHz sagedusalale kuni 2030. aastani, ehkki hiljemalt 2025. aastal tuleks see läbi vaadata.
- (13) Raadiospektripoliitika töörühm soovitas oma 19. veebruari 2015. aasta arvamuses UHF-sagedusala (470–790 MHz) edasise kasutamise pikaajalise strateegia kohta liidus võtta kogu liidus vastu kooskõlastatud lähenemisviisi, et teha 700 MHz sagedusala hiljemalt 2020. aasta lõpuks traadita elektroonilise lairibaside teenuste tulemuslikuks osutamiseks kättesaadavaks, märkides, et liikmesriikidel peaks olema võimalik sagedusala kättesaadavaks tegemist piisavalt põhjendatud juhul kuni kahe aasta võrra edasi lükata. Lisaks tuleks alla 700 MHz sagedusala kättesaadavus ringhäälinguteenuste osutamiseks tagada kuni 2030. aastani.
- (14) Mõned liikmesriigid on juba algatanud või lõpetanud siseriikliku menetluse, et lubada 700 MHz sagedusala kasutamist kaheasuunalise maapealse traadita elektroonilise lairibaside teenuste osutamiseks. Sellega seoses on kooskõlastatud lähenemisviisi 700 MHz sagedusala edasiseks kasutamiseks, mis peaks võimaldama ka õiguslikku prognoositavust, pakkuma tasakaalu liikmesriikide mitmekesisuse ja ühtse digitaalse turu eesmärkide vahel ning edendama Euroopa juhtpositsiooni rahvusvahelises tehnoloogiaarenduses. Seoses sellega tuleks nõuda, et liikmesriigid eraldaksid 700 MHz sagedusala õigeaegselt ning kooskõlas liidu ja siseriikliku õigusega.
- (15) Liikmesriikidel peaks olema piisavalt põhjendatud juhul võimalik lükata ühisest liidu tähtajast (2020. aasta) kuni kaks aastat edasi 700 MHz sagedusala kasutamise lubamist maapealsete süsteemide jaoks, mis suudavad osutada traadita elektroonilise lairibaside teenuseid. Edasilükkamise põhjused peaksid olema piiratud järgmisega: lahendamata piiriüleised kooskõlastusküsimused, mis põhjustavad häireid, vajadus tagada suure hulga elanikkonna tehniline üleminek täiustatud ringhäälingustandarditele ja selle tagamise keerukus, kasutusõiguste andmisest eeldatavalt saadavast tulust suurem ülemineku maksumus, ning vääramatu jõud. Liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et vähendada miinimumini sellest tulenevad häired mõjutatud liikmesriikides. Juhul kui liikmesriigid otsustavad 700 MHz sagedusala kasutamise lubamise edasi lükata, peaksid nad sellest teavitama teisi liikmesriike ja komisjoni ning esitama edasilükkamise piisavad põhjendused oma riiklikes tegevuskavades. Kõnealused liikmesriigid ja liikmesriigid, keda edasilükkamine mõjutab, peaksid tegema koostööd, et kooskõlastada 700 MHz sagedusala vabastamine, ning lisama kooskõlastamist kajastava teabe oma riiklikesse tegevuskavadesse.
- (16) 700 MHz sagedusala muude rakenduste jaoks kasutamine kolmandates riikides, nagu on lubatud rahvusvaheliste lepingutega, või liikmesriigi territooriumil, mida liikmesriigi ametiasutused ei suuda tulemuslikult kontrollida, võib mõnes liikmesriigis piirata 700 MHz sagedusala kasutamist maapealse traadita elektroonilise lairibaside teenuste jaoks. See takistaks neil järgida liidu tasandil kehtestatud ühist ajakava. Asjaomased liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et viia nimetatud piirangute kestus ja geograafiline ulatus miinimumi, ja vajaduse korral taotlema liidult abi vastavalt otsuse nr 243/2012/EL artikli 10 lõikele 2. Ühtlasi peaksid nad sellistest piirangutest teatama komisjonile vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 676/2002/EÜ<sup>(1)</sup> artikli 6 lõikele 2 ja artiklile 7 ning teave tuleks avaldada vastavalt otsuse nr 676/2002/EÜ artiklile 5.
- (17) Käesolev otsus ei tohiks piirata liikmesriigi tasandi meetmeid, mis on kehtestatud vastavalt liidu õigusele ning mille eesmärk on saavutada üldist huvi pakkuvaid eesmarke seoses liikmesriikide õigusega korraldada ja kasutada oma raadiospektrit avaliku korra ja avaliku julgeoleku tagamise ning riigikaitse eesmärkidel.
- (18) 700 MHz sagedusala kasutamiseks maapealse traadita elektroonilise lairibaside teenuste jaoks tuleks võimalikult kiiresti kehtestada paindlik loasüsteem. Sellega peaks kaasnema raadiospektri kasutusõiguse omajate võimalus loovutada endale kuuluvaid õigusi ja anda neid rendile Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/21/EÜ<sup>(2)</sup> artiklite 9, 9a ja 9b kohaldamise kontekstis, võttes arvesse kohustust edendada otsuse nr 243/2012/EL artikli 5 kohaselt tõhusat konkurentsi ilma moonutamata elektroonilise side teenuste konkurentsi siseturul. Raadiospektri

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta otsus nr 676/2002/EÜ Euroopa Ühenduse raadiospektripoliitika reguleeriva raamistiku kohta (raadiospektrit käsitlev otsus) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 1).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamidirektiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33).

sageduslubade väljastamisel toimuvate hindamiste käigus peaksid liikmesriigid võtma arvesse lubade kehtivusaegu, ettevõtjate äriplaane ning oma panust digitaalarengu tegevuskava eesmärkide täitmise ja uuenduslike digitaalteenuste ja pikaajaliste sotsiaal-majanduslike hüvede edendamisse.

- (19) Maapealse digitaalteleviseiooni osas on oluline saavutada pikaajaline õiguslik prognoositavus seoses juurdepääsuga alla 700 MHz sagedusalale, võttes arvesse 2015. aasta ülemaailmse raadiosidekonverentsi tulemusi. Kooskõlas direktiivi 2002/21/EÜ artiklitega 9 ja 9a peaksid liikmesriigid võimaluse korral rakendama paindlikku lähenemisviisi ja neil peaks olema võimalik lubada alternatiivset kasutust, nagu maapealse traadita elektroonilise lairibaside teenused alla 700 MHz sagedusalas vastavalt riigisestele vajadustele ringhäälinguteenuste osutamisel, sealhulgas tarbijate käivitatud innovatiivsete algatuste jaoks. Selline alternatiivne kasutus peaks tagama, et ringhäälingul on riigisestest nõudlusest sõltuvalt põhikasutajana jätkuvalt juurdepääs sagedusalale. Selleks peaksid liikmesriigid edendama ringhäälinguorganisatsioonide, ringhäälinguoperaatorite ja mobiilsideoperaatorite vahelist koostööd, et soodustada audiovisuaalsete ja veebiplatvormide lähenemist ning raadiospektri ühist kasutamist. Alla 700 MHz sagedusala kasutamise lubamisel maapealse traadita elektroonilise lairibaside teenuste osutamiseks peaksid liikmesriigid tagama, et selline kasutus ei häiri naaberliikmesriikide maapealset digitaalset ringhäälingut, nagu on sätestatud 2006. aasta piirkondlikul raadiosidekonverentsil sõlmitud lepingus.
- (20) Liikmesriigid peaksid võtma vastu ühtsed riiklikud tegevuskavad, et lihtsustada 700 MHz sagedusala kasutamist maapealse traadita elektroonilise lairibaside teenuste osutamiseks ja tagada samal ajal sellelt sagedusalalt lahkuvate teleringhäälinguteenuste järjepidevus. Kui sellised riiklikud tegevuskavad on vastu võetud, peaksid liikmesriigid need läbipaistval viisil kogu liidus kättesaadavaks tegema. Riiklikud tegevuskavad peaksid hõlmama tegevust ja ajakavasid sageduste ümberkavandamiseks, võrgu- ja lõppkasutaja seadmete tehnilisi muudatusi, raadio- ja muude seadmete koosseksisteerimist ning olemasolevaid ja uusi loasüsteeme, mehhanisme, mis aitavad ära hoida raadiospektri kasutuse häireid külgnevatel sagedusaladel, samuti üleminekukulude esinemisel nende hüvitamise võimalikkust käsitlevat teavet, et vältida muu hulgas lõppkasutajate ja ringhäälinguorganisatsioonide kulutusi. Kui liikmesriigid kavatsevad maapealse digitaalteleviseiooni säilitada, tuleks riiklikes tegevuskavades kaaluda võimalust soodustada ringhäälinguseadmete ajakohastamist, et minna üle raadiospektrit tõhusamalt kasutavale tehnoloogiale, nagu uutele videoformaatile (nt HEVC) või signaaliedastustehnoloogiatele (nt DVB-T2).
- (21) Raadiospektri uuele kasutusele ülemineku eelkõige lõppkasutajatele võimaliku hüvitamise ulatust ja mehhanisme tuleks analüüsida kooskõlas vastavate siseriiklike sätetega, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/20/EÜ<sup>(1)</sup> artiklis 14, ning see peaks olema kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 107 ja 108, et soodustada näiteks üleminekut tõhusamat raadiospektri kasutust võimaldavale tehnoloogiale. Raadiospektri uuele kasutusele ülemineku hõlbustamiseks peaks komisjon suutma anda liikmesriigile taotluse korral suuniseid.
- (22) Komisjon peaks koostöös liikmesriikidega esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande arengute kohta alla 700 MHz sagedusala kasutamisel, et tagada raadiospektri tõhus kasutamine, kooskõlas kohaldatava liidu õigusega. Komisjon peaks arvesse võtma sotsiaalseid, majanduslikke, kultuurilisi ja rahvusvahelisi aspekte, mis mõjutavad alla 700 MHz sagedusala kasutamist, ning tehnoloogia edasist arengut ja tarbijakäitumise muutusi, samuti nõudeid ühenduvuse osas, et edendada majanduskasvu ja innovatsiooni liidus.
- (23) Kuna käesoleva otsuse eesmärki tagada vastavalt ühistele eesmärkidele liidus kooskõlastatud lähenemisviis 470–790 MHz sagedusala kasutamisele ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda tegevuse ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

#### Artikkel 1

1. Hiljemalt 30. juunist 2020 lubavad liikmesriigid kasutada 694–790 MHz (edaspidi „700 MHz“) sagedusala maapealsetes süsteemides, mis suudavad osutada traadita elektroonilise lairibaside teenuseid, üksnes komisjoni poolt vastavalt otsuse nr 676/2002/EÜ artiklile 4 kehtestatud ühtlustatud tehnilistel tingimustel.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21).

Liikmesriigid võivad ühel või mitmel käesoleva otsuse lisas esitatud piisavalt põhjendatud juhul 700 MHz sagedusala kasutamise lubamist kuni kahe aasta võrra edasi lükata. Edasilükkamise korral teavitab asjaomane liikmesriik sellest teisi liikmesriike ja komisjoni ning lisab piisavad põhjendused oma käesoleva otsuse artikli 5 kohaselt vastu võetud riiklikku tegevuskavasse. Vajaduse korral korraldavad liikmesriigid lubade andmise või muudavad raadiospektri olemasolevaid asjakohaseid kasutusõigusi kooskõlas direktiiviga 2002/20/EÜ, et sellist kasutust võimaldada.

Liikmesriik, kes lükkab 700 MHz sagedusala kasutamise lubamist teise lõigu alusel edasi, ja liikmesriigid, keda edasilükkamine mõjutab, teevad koostööd 700 MHz sagedusala traadita elektroonilise lairibaside teenuste jaoks vabastamise protsessi kooskõlastamiseks ning lisavad kooskõlastamist kajastava teabe oma artikli 5 kohaselt vastu võetud riiklikku tegevuskavasse.

2. Selleks et võimaldada 700 MHz sagedusala kasutamist vastavalt lõikele 1, sõlmivad liikmesriigid 31. detsembriks 2017 kõik liidu sees vajalikud piiriülesed sagedusalade kasutamise kooskõlastamise kokkulepped.

3. Liikmesriigid ei ole kohustatud täitma lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustusi geograafilistes piirkondades, kus sagedusalade kooskõlastamine kolmandate riikidega on lõpetamata, tingimusel et nad teevad kõik mõistlikud jõupingutused, et viia sellise lõpetamata kooskõlastamise kestus ja geograafiline ulatus miinimumi, ning esitavad komisjonile tulemuste kohta igal aastal aruande, kuni allesjäänud kooskõlastusprobleemid on lahendatud.

Esimest lõiku kohaldatakse raadiospektri kooskõlastamise selliste probleemide suhtes Küprose Vabariigis, mis tulenevad sellest, et Küprose valitsusel puudub võimalus teostada tulemuslikku kontrolli osal oma territooriumist.

4. Käesoleva otsusega ei piirata liikmesriikide õigust korraldada ja kasutada oma raadiospektrit avaliku korra ja avaliku julgeoleku tagamise ning riigikaitse eesmärkidel.

#### Artikkel 2

Kui liikmesriik annab loa kasutada 700 MHz sagedusala maapealsetes süsteemides, mis suudavad osutada traadita elektroonilise lairibaside teenuseid, lubab liikmesriik kooskõlas kohaldatavast liidu õigusest tulenevate avatud ja läbipaistvate menetlustega seda õigust loovutada või rentida.

#### Artikkel 3

1. Kui liikmesriigid annavad loa kasutada 700 MHz sagedusala või muudavad kehtivat 700 MHz sagedusala kasutamise õigust, võtavad nad nõuetekohaselt arvesse vajadust saavutada otsuse nr 243/2012/EL artikli 6 lõikes 1 sätestatud sihtkiiruse ja kvaliteedi eesmärgid, mille hulka kuulub vajaduse korral levi eelnevalt kindlaksmääratud riiklikult prioriteetsetel aladel, nagu peamistel maapealsetel transporditeedel, et traadita side rakendused ja uute digitaalsete teenuste alane Euroopa aktiivne tegevus saaks aidata tulemuslikult kaasa liidu majanduskasvule. Sellised meetmed võivad sisaldada tingimusi võrgu infrastruktuuri või raadiospektri jagamise lihtsustamiseks või soodustamiseks kooskõlas liidu õigusega.

2. Lõike 1 kohaldamisel hindavad liikmesriigid vajadust seada 700 MHz sagedusala sageduste kasutamise õigustele tingimusi ja konsulteerivad asjakohasel juhul selles osas asjaomaste sidusrühmadega.

#### Artikkel 4

Liikmesriigid tagavad 470–694 MHz (edaspidi „alla 700 MHz“) sagedusala kättesaadavuse vähemalt aastani 2030 maapealsete ringhäälinguteenuste, sealhulgas tasuta televisiooni pakkumiseks ning traadita audio-PMSE kasutamiseks vastavalt riiklikele vajadustele, võttes seejuures arvesse tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtet. Liikmesriigid tagavad, et alla 700 MHz sagedusala muu kasutus nende territooriumil sobib kokku asjaomase liikmesriigi riiklike ringhäälinguvaldustega, ei põhjusta häireid maapealsete ringhäälinguteenuste osutamises naaberliikmesriigis ega taotle selle eest kaitset. Nimetatud kasutus ei mõjuta kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest kokkulepetest, nagu piiriülesed sagedusalade kasutamise kooskõlastamise kokkulepped.

#### Artikkel 5

1. Liikmesriigid võtavad võimalikult kiiresti ja hiljemalt 30. juuniks 2018 vastu ja avalikustavad oma riiklikud plaanid ja ajakavad (edaspidi „riiklik tegevuskava“), milles esitatakse üksikasjalikud meetmed artiklitest 1 ja 4 tulenevate kohustuste täitmiseks. Liikmesriigid koostavad riiklikud tegevuskavad pärast konsulteerimist kõigi asjaomaste sidusrühmadega.

2. Selleks et tagada 700 MHz sagedusala kasutamine vastavalt artikli 1 lõikele 1, lisavad liikmesriigid oma riiklikule tegevuskavale asjakohasel juhul teabe meetmete, sealhulgas kõigi toetusmeetmete kohta, mille eesmärk on piirata eelseisva üleminekuprotsessi mõju üldsusele ja traadita audio-PMSE kasutamisele ning lihtsustada koostalitlusvõimelise teleringhäälinguvõrgu seadmete ja vastuvõtjate õigeaegset kättesaadavust siseturul.

#### Artikkel 6

Kui see on asjakohane ja kooskõlas liidu õigusega, võivad liikmesriigid tagada raadiospektri kasutamise ülemineku või ümberjaotamise otseste kulude, eelkõige lõppkasutajatele kaasnevate kulude piisava hüvitamise võimaluse kiiresti ja läbipaistvalt, et hõlbustada muu hulgas üleminekut raadiospektri tõhusamat kasutamist võimaldavale tehnoloogiale.

Asjaomase liikmesriigi taotlusel võib komisjon raadiospektri uuele kasutusele ülemineku hõlbustamiseks anda liikmesriigile suunised kõnealuse hüvitise kohta.

#### Artikkel 7

Komisjon esitab koostöös liikmesriikidega Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande arengute kohta alla 700 MHz sagedusala kasutamisel, et tagada raadiospektri tõhus kasutamine kooskõlas kohaldatava liidu õigusega. Komisjon võtab arvesse sotsiaalseid, majanduslikke, kultuurilisi ja rahvusvahelisi aspekte, mis mõjutavad alla 700 MHz sagedusala artiklite 1 ja 4 kohast kasutamist, ning tehnoloogia edasist arengut ja tarbijakäitumise muutusi ja nõudeid ühenduvuse osas, et edendada majanduskasvu ja innovatsiooni liidus.

#### Artikkel 8

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

#### Artikkel 9

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 17. mai 2017

*Euroopa Parlamendi nimel*  
*president*  
A. TAJANI

*Nõukogu nimel*  
*eesistuja*  
C. ABELA

## LISA

Põhjused, mis õigustavad maapealsetele süsteemidele, mis suudavad osutada traadita elektroonilise lairibaside teenuseid, 700 MHz sagedusala kasutamise lubamise edasilükkamist 30. juunilt 2020 hilisemale ajale (artikli 1 lõige 1):

- 1) lahendamata piiriülesed kooskõlastusprobleemid, millega kaasnevad häired;
  - 2) vajadus tagada suure hulga elanikkonna tehniline üleminek arenenud ringhäälingustandarditele ja selle tagamise keerukus;
  - 3) ülemineku maksumus ületab kasutusõiguste andmisest eeldatavalt saadava tulu;
  - 4) vääramatu jõud.
-

**NÕUKOGU OTSUS (EL) 2017/900,****22. mai 2017,****nõukogu peasekretariaadi juhitava ajutise ELi lepingu artikli 50 töörühma moodustamise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 240 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 1. detsembri 2009. aasta otsust 2009/881/EL nõukogu eesistumise teostamise kohta, <sup>(1)</sup> eriti selle artiklit 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) 29. märtsil 2017 sai Euroopa Ülemkogu Ühendkuningriigilt teate tema kavatsuse kohta astuda välja Euroopa Liidust, algtades sellega Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi leping) artikli 50 kohase protsessi.
- (2) 29. aprillil 2017 võttis Euroopa Ülemkogu vastu ELi lepingu artikli 50 lõikes 2 sätestatud suunised. Eelkõige kinnitas Euroopa Ülemkogu 27 liikmesriigi riigipeade ja valitsusjuhtide ning Euroopa Ülemkogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni presidendi 15. detsembri 2016. aasta avalduse lisas esitatud menetluskorra. Nimetatud lisa 4. punkti kohaselt tagavad Euroopa Ülemkogu kohtumiste vahepeal nõukogu ja liikmesriikide valitsuste alaliste esindajate komitee (COREPER), keda abistab spetsiaalne töörühm, kellel on alaline esimees, et läbirääkimisi peetakse kooskõlas Euroopa Ülemkogu suunistega ja nõukogu läbirääkimisjuhistega, ning annavad juhtnööre liidu läbirääkijale.
- (3) Seega tuleks moodustada ajutine ELi lepingu artikli 50 töörühm („ajutine töörühm“), kellel on alaline esimees.
- (4) Ajutine töörühm peaks abistama COREPERi ja nõukogu kõikides Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega seotud küsimustes. Eelkõige peaks ajutine töörühm abistama COREPERi ja nõukogu ELi lepingu artikli 50 kohaste läbirääkimiste käigus kooskõlas Euroopa Ülemkogu suunistega ja nõukogu läbirääkimisjuhistega. Ajutine töörühm võiks samuti osutada abi ELi lepingu artikli 50 kohase protsessiga seotud küsimustes, mille üle Ühendkuningriigiga läbirääkimisi ei peeta.
- (5) Kuna ELi lepingu artikli 50 kohane protsess on ajutine, peaks ajutise töörühma tegevus lõppema siis, kui tema ülesanded on täidetud.
- (6) Pärast ELi lepingu artikli 50 kohase teate esitamist ei osale väljaastuvat liikmesriiki esindav Euroopa Ülemkogu ja nõukogu liige seda liikmesriiki puudutavatel Euroopa Ülemkogu või nõukogu aruteludel ja otsuste tegemisel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Moodustatakse ajutine ELi lepingu artikli 50 töörühm.

Seda juhib nõukogu peasekretariaat.

<sup>(1)</sup> ELT L 315, 2.12.2009, lk 50.

*Artikkel 2*

Ajutine ELi lepingu artikli 50 töörühm abistab COREPERi ja nõukogu kõikides Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega seotud küsimustes.

Töörühma tegevus lõppeb siis, kui tema ülesanded on täidetud.

*Artikkel 3*

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

See avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 22. mai 2017

*Nõukogu nimel*

*eesistuja*

L. GRECH

---

**NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (ÜVJP) 2017/901,****24. mai 2017,****millega rakendatakse otsust 2013/798/ÜVJP Kesk-Aafrika Vabariigi vastu suunatud piiravate meetmete kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 31 lõiget 2,

võttes arvesse nõukogu 23. detsembri 2013. aasta otsust 2013/798/ÜVJP Kesk-Aafrika Vabariigi vastu suunatud piiravate meetmete kohta, <sup>(1)</sup> eriti selle artiklit 2c,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 23. detsembril 2013 vastu otsuse 2013/798/ÜVJP.
- (2) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2127 (2013) alusel loodud ÜRO Julgeolekunõukogu komitee lisas 17. mail 2017 ühe isiku selliste isikute ja üksuste loetellu, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid.
- (3) Otsuse 2013/798/ÜVJP lisa tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Otsuse 2013/798/ÜVJP lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

*Artikkel 2*Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 24. mai 2017

*Nõukogu nimel**eesistuja*

L. GRECH

---

<sup>(1)</sup> ELT L 352, 24.12.2013, lk 51.

## LISA

Käesoleva otsuse lisas osutatud isik kantakse otsuse 2013/798/ÜVJP lisas esitatud loetellu.

**A. Isikud**

- „12. Abdoulaye HISSÈNE (*teise nimega*: a) Abdoulaye Issène; b) Abdoulaye Hissein; c) Hissene Abdoulaye; d) Abdoulaye Issène Ramadan; e) Abdoulaye Issene Ramadan; f) Issene Abdoulaye

**Sünniaeg:** 1967

**Sünnikoht:** Ndele, Bamingui-Bangoran, Kesk-Aafrika Vabariik

**Kodakondsus:** Kesk-Aafrika Vabariik

**Passi nr:** KAVi diplomaatiline pass nr D00000897, välja antud 5. aprillil 2013 (kehtiv kuni 4. aprillini 2018)

**Aadress:** a) KM5, Bangui, Kesk-Aafrika Vabariik b) Nana-Grebizi, Kesk-Aafrika Vabariik

**ÜRO poolt loetellu kandmise kuupäev:** 17. mai 2017

**Muu teave:** Hissène oli varem endise Kesk-Aafrika Vabariigi presidendi Michel Djotodia kabinetti kuuluv noorte- ja spordiminister. Enne seda oli ta erakonna Convention des patriotes pour la justice et la paix (õiguse ja rahu patriootide konvent) juht. Samuti kuulutas ta ennast relvarühmituste juhiks Banguis, eelkõige piirkonnas PK5 (3. piirkond).

**Teave sanktsioonide komitee poolt loetellu kandmise põhjuste kirjeldavast kokkuvõttest:**

*Lisateave*

Abdoulaye Hissène ja teised ex-Séléka liikmed tegid koostööd endise Kesk-Aafrika Vabariigi (KAV) presidendi François Bozizé'd toetavate anti-balaka mässajatega, sealhulgas Maxime Mokomiga, ohutades 2015. aasta septembris toimunud vägivaldseid proteste ja kokkupõrkeid, mis olid osa ebaõnnestunud riigipöördekatsest, millega sooviti kukutada valitsus sel ajal, kui toonane üleminekuaja president Catherine Samba-Panza osales 2015. aasta ÜRO Peaassambleel. KAVi valitsus esitas Mokomi, Hissène'i ja teiste isikute suhtes süüdistused mitmete kuritegude eest, sealhulgas mõrva, süütamise, piinamise ja rüüstamise eest, seoses ebaõnnestunud riigipöördekatsega.

2015. aastaks oli Hissène'ist saanud üks Bangui piirkonnas PK5 asuva rohkem kui 100 võitlejast koosneva relvarühmituse peamisi juhte. Sellel positsioonil takistas ta ametivõimude liikumisvabadust ja tagasipöördumist piirkonda, muu hulgas transpordi ja kaubandustegevuse ebaseadusliku maksustamise kaudu. 2015. aasta teisel poolel tegutses Hissène ex-Séléka „Nairobistide“ esindajana Banguis, osaledes lähenemises Mokomi juhitud anti-balaka võitlejatega. Haroun Gaye' ja Hissène'i juhitud relvastatud võitlejad võtsid osa vägivaldsete sündmuste toimepanemisest, mis leidsid aset Banguis 26. septembrist 3. oktoobrini 2015.

Hissène'i rühmituse liikmeid kahtlustatakse osalemises ex-Séléka juhi Mohamed Moussa Dhaffane'i sõiduki vastu suunatud rünnakus 13. detsembril 2015. aastal (põhiseadusliku referendumi kuupäev). Hissène'i süüdistatakse vägivaldse ohutamises Bangui piirkonnas KM5, mille tulemusel tapeti viis ja haavata sai kakskümmend isikut ning millega takistati kohalike elanike hääletamist põhiseaduslikul referendumil. Hissène seadis valimised ohtu, tekitades erinevate rühmituste vahel vasturünnakute tsükli.

15. märtsil 2016 vahistas politsei Hissène'i Bangui M'poko lennujaamas ning toimetas ta riikliku sandarmeeria uurimis- ja juurdlusosakonda. Hissène'i relvarühmitus vabastas ta seejärel jõuga ning röövis relva, mille MINUSCA oli varem seoses komitee poolt heaks kiidetud vabastamisaotlusega sandarmeeriale üle andnud.

Pärast moslemi kaupmeeste vahistamist riiklike julgeolekuorganite poolt piirkonnas PK12 röövisid Gaye ja Hissène'i relvarühmitused 19. juunil 2016 viis politseinikku. MINUSCA üritas 20. juunil pantvangid vabastada. Hissène'i ja Gaye' juhitud relvastatud isikud korraldasid pantvange vabastada üritavate rahuvalvajatega tulevahetuse. Tulevahetuse tulemusel hukkus vähemalt kuus isikut ning üks rahuvalvaja sai haavata.

Hissène juhtis 12. augustil 2016 kuuest sõidukist koosnevat konvoid, mis transportis raskelt relvastatud isikuid. MINUSCA pidas Banguist põgeneva konvoi kinni Sibutist lõuna pool. Teel põhja suunas pidas konvoi mitmes kontrollpunktis sisejulgeolekujõududega tulevahetusi. Lõpuks peatas MINUSCA konvoi 40 kilomeetri kaugusel Sibutist. Vastastikuse tulevahetuse järel võttis MINUSCA kinni 11 meest, kuid Hissène ja mitu teist võitlejat pääsesid põgenema. Vahistatud isikud teatasid MINUSCAle, et konvoi juht oli Hissène, kelle eesmärgiks oli jõuda Briasse ning osaleda Nourredine Adami poolt korraldatud ex-Séléka rühmituste kogunemisel.

Ekspertide rühm reisis 2016. aasta augustis ja septembris kahel korral Sibutisse, et uurida Hissène'ile, Gaye'le ja Hamit Tidjanile kuuluvaid esemeid, mis leiti konvoist ning mille MINUSCA 13. augustil konfiskeeris. Rühm uuris samuti Hissène'i majast 16. augustil konfiskeeritud laskemoona. Kuuest sõidukist ning kinni peetud isikute käest konfiskeeriti surmavat ja mittesurmavat sõjavarustust. Keskсандармеeria korraldas 16. augustil 2016 Hissène'i kodus Banguis läbiotsimise. Selle käigus leiti rohkem kui 700 relva.

4. septembril 2016 avas Hissène'ile ja tema toetajatele Kaga-Bandorost järele tulnud kuuest mootorratturist koosnev ex-Séléka rühmitus Dékoa läheduses MINUSCA vastu tule. Selle juhtumi käigus tapeti üks ex-Séléka võitleja, kaks rahuvalvajat ja üks tsiviilisik said haavata.“

---

**KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2017/902,****23. mai 2017,****millega kehtestatakse nimekiri ELi inspektoritest, kes võivad teha nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 kohaseid inspeksioone***(teatavaks tehtud numbri C(2017) 3252 all)*

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006, (<sup>(1)</sup>) eriti selle artikli 79 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 1224/2009 on kehtestatud kontrolli-, inspeksiooni- ja rakendussüsteem, et tagada liidu ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimine. Kõnealuses määruses on sätestatud, et ELi inspektorid võivad teha kõnealuse määruse kohaselt inspeksioone liidu vetes ja liidu vetest väljaspool asuvatel liidu kalalaevadel, ilma et see piiraks rannikuliikmesriikide esmavastutust.
- (2) Komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 404/2011 (<sup>(2)</sup>) on sätestatud määrusega (EÜ) nr 1224/2009 kehtestatud liidu kontrollisüsteemi üksikasjalikud rakenduseeskirjad.
- (3) Rakendusmääruses (EL) nr 404/2011 on sätestatud, et komisjon võtab ELi inspektorite nimekirja vastu liikmesriikide ja Euroopa Kalanduskontrolli Ameti (edaspidi „amet“) teatiste põhjal.
- (4) Esimene ELi inspektorite nimekiri võeti vastu komisjoni rakendusotsusega 2011/883/EL (<sup>(3)</sup>). Seda nimekirja on asendatud neli korda: esmalt komisjoni rakendusotsusega 2013/174/EL (<sup>(4)</sup>) kehtestatud ELi inspektorite nimekirjaga, seejärel komisjoni rakendusotsusega 2014/120/EL (<sup>(5)</sup>) kehtestatud ELi inspektorite nimekirjaga, komisjoni rakendusotsusega (EL) 2015/645 (<sup>(6)</sup>) kehtestatud ELi inspektorite nimekirjaga ning hiljem komisjoni rakendusotsusega (EL) 2016/706 (<sup>(7)</sup>) kehtestatud ELi inspektorite nimekirjaga. Rakendusmääruse (EL) nr 404/2011 kohaselt teatavad liikmesriigid ja amet pärast esialgse nimekirja koostamist komisjonile iga aasta oktoobriks kõigist muudatustest, mida nad soovivad nimekirjas teha järgmisel kalendriaastal, ning komisjon peab nimekirja iga aasta 31. detsembriks vastavalt muutma.
- (5) Mõned liikmesriigid ja amet on edastanud teatise praeguse inspektorite nimekirja muutmise kohta. Seega tuleks rakendusotsusega (EL) 2016/706 kehtestatud nimekiri nende teatiste põhjal asendada ELi inspektorite uue nimekirjaga.
- (6) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas kalanduse ja vesiviljeluse korralduskomitee arvamusega,

(<sup>(1)</sup>) ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

(<sup>(2)</sup>) Komisjoni 8. aprilli 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 404/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 (millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks) üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 112, 30.4.2011, lk 1).

(<sup>(3)</sup>) Komisjoni 21. detsembri 2011. aasta rakendusotsus 2011/883/EL, millega kehtestatakse määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 79 lõike 1 kohane ELi inspektorite nimekiri (ELT L 343, 23.12.2011, lk 123).

(<sup>(4)</sup>) Komisjoni 8. aprilli 2013. aasta rakendusotsus 2013/174/EL, millega kehtestatakse määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 79 lõike 1 kohane ELi inspektorite nimekiri (ELT L 101, 10.4.2013, lk 31).

(<sup>(5)</sup>) Komisjoni 4. märtsi 2014. aasta rakendusotsus 2014/120/EL, millega kehtestatakse määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 79 lõike 1 kohane ELi inspektorite nimekiri (ELT L 66, 6.3.2014, lk 31).

(<sup>(6)</sup>) Komisjoni 20. aprilli 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/645, millega kehtestatakse nimekiri ELi inspektoritest, kes võivad teha nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 kohaseid inspeksioone (ELT L 106, 24.4.2015, lk 31).

(<sup>(7)</sup>) Komisjoni 3. mai 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/706, millega kehtestatakse nimekiri ELi inspektoritest, kes võivad teha nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 kohaseid inspeksioone (ELT L 122, 12.5.2016, lk 26).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

ELi inspektorite nimekiri on esitatud käesoleva otsuse lisas.

*Artikkel 2*

Rakendusotsus (EL) 2016/706 tunnistatakse kehtetuks.

*Artikkel 3*

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 23. mai 2017

*Komisjoni nimel*  
*komisjoni liige*  
Karmenu VELLA

\_\_\_\_\_

## LISA

## MÄÄRUSE (EÜ) nr 1224/2009 ARTIKLI 79 LÕIKES 1 OSUTATUD ELI INSPEKTORITE NIMEKIRI

| Riik            | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Belgia          | Coens, Philippe<br>De Vleeschouwer, Guy<br>Devogel, Geert<br>Huygh, Gerd<br>Lieben, Richard<br>Monteyne, Ian<br>Noet, Werner<br>Steenssens, Kurt<br>Timmerman, Thierry<br>Vandenbrouck, Frank<br>Van Rompaey, Tim<br>Van Torre, Mike<br>Verhaeghe, Dirk                                                                 |
| Bulgaaria       | Angelov, Todor<br>Bakardzhiev, Stefan<br>Cholakov, Atanas<br>Damyanov, Konstantin<br>Encheva, Kremena<br>Hristov, Martin<br>Ivanov, Ivan<br>Ivanov, Todor<br>Kerekov, Nikolay<br>Kostadinov, Ivan<br>Kyumyurdzhiev, Kiril<br>Nikolov, Galin<br>Petkov, Dimitar<br>Petrova, Miroslava<br>Raev, Yordan<br>Valkov, Dimitar |
| Tšehhi Vabariik | Ei kohaldata                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Taani           | Akselsen, Ole<br>Andersen, Dan Søgård<br>Andersen, Hanne Skjæmt<br>Andersen, Lars Ole<br>Andersen, Martin Burgwaldt<br>Andersen, Mogens Godsk<br>Andersen, Niels Jørgen Anton<br>Andersen, Peter Bunk<br>Anderson, Jacob Edward<br>Astrup, Iben                                                                         |

| Riik | Inspektorid                    |
|------|--------------------------------|
|      | Bache, René                    |
|      | Bang, Mai                      |
|      | Beck, Bjarne Baagø             |
|      | Bendtsen, Lars Kjærsgaard      |
|      | Bernholm, Kristian             |
|      | Bjerre, Casper                 |
|      | Carl, Morten Grand Wiglaur     |
|      | Christensen, Jesper Just       |
|      | Christensen, Peter Grim        |
|      | Christensen, Thomas            |
|      | Christiansen, Michael Koustrup |
|      | Damsgaard, Kresten             |
|      | Degn, Jesper Leon              |
|      | Due-Boje, Thomas Zinck         |
|      | Dølling, Robert                |
|      | Ebert, Thomas Axel Regaard     |
|      | Eiersted, Jesper Bech          |
|      | Elnef, Frank Godt              |
|      | Fick, Carsten                  |
|      | Frandsen, René Brian           |
|      | Frederiksen, Torben Broe       |
|      | Gotved, Jesper Hovby           |
|      | Groth, Niels                   |
|      | Grupe, Poul                    |
|      | Gaarde, Børge                  |
|      | Handrup, Jacob                 |
|      | Hansen, Gunnar Beck            |
|      | Hansen, Ina Kjærgaard          |
|      | Hansen, Jan Duval              |
|      | Hansen, John Daugaard          |
|      | Hansen, Martin                 |
|      | Hansen, Martin Baldur          |
|      | Hansen, Ole                    |
|      | Hansen, Thomas                 |
|      | Harrison, Dorte Kronborg       |
|      | Hartmann, Christian            |
|      | Hestbek, Flemming              |
|      | Høgild, Lars                   |
|      | Højrup, Torben                 |
|      | Jaeger, Michael Wassermann     |
|      | Jensen, Anker Mark             |
|      | Jensen, Flemming Bergtorp      |
|      | Jensen, Hanne Juul             |
|      | Jensen, Jimmy Langelund        |
|      | Jensen, Jonas Krøyer           |
|      | Jensen, Lars Henrik            |

| Riik | Inspektorid                 |
|------|-----------------------------|
|      | Jensen, Lone Agathon        |
|      | Jensen, René Sandholt       |
|      | Jensen, Søren Palle         |
|      | Jespersen, René             |
|      | Johansen, Allan             |
|      | Juul, Simon                 |
|      | Juul, Torben                |
|      | Jørgensen, Lasse Elmgren    |
|      | Jørgensen, Ole Holmberg     |
|      | Karlsen, Jesper Herning     |
|      | Knudsen, Malene             |
|      | Knudsen, Ole Hvid           |
|      | Kofoed, Kim Windahl         |
|      | Kokholm, Peder              |
|      | Kristensen, Henrik          |
|      | Kristensen, Peter Holmgaard |
|      | Kristiansen, Jeanne Marie   |
|      | Larsen, Michael Søeballe    |
|      | Larsen, Peter Hjort         |
|      | Larsen, Tim Bonde           |
|      | Lundbæk, Tommy Oldenborg    |
|      | Madsen, Arne                |
|      | Madsen, Jens-Erik           |
|      | Madsen, Johnny Gravesen     |
|      | Melgaard, Bo Kornum         |
|      | Mortensen, Erik             |
|      | Mortensen, Jan Lindholdt    |
|      | Møller, Gert                |
|      | Nielsen, Christian          |
|      | Nielsen, Dan Randum         |
|      | Nielsen, Hans Henrik        |
|      | Nielsen, Henrik             |
|      | Nielsen, Henrik Frühstück   |
|      | Nielsen, Henrik Kruse       |
|      | Nielsen, Jeppe              |
|      | Nielsen, Mads Grundvad      |
|      | Nielsen, Niels Kristian     |
|      | Nielsen, Steen              |
|      | Nielsen, Steven Bo          |
|      | Nielsen, Søren              |
|      | Nielsen, Søren Egelund      |
|      | Nielsen, Tage Kim           |
|      | Nielsen, Trine Fris         |
|      | Nørgaard, Max Reno Bang     |
|      | Paulsen, Kim Thor           |
|      | Pedersen, Claus             |

| Riik     | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|          | Pedersen, Knud Jan<br>Pedersen, Morten Berg<br>Petersen, Christina Holmer<br>Petersen, Henning Juul<br>Petersen, Jimmy Torben<br>Porsmose, Tommy<br>Poulsen, Bue<br>Poulsen, John<br>Ramm, Heine<br>Rømer, Jan<br>Schjoldager, Tim Rasmussen<br>Schmidt, Stefan Götsche<br>Schou, Kasper<br>Siegumfeldt, Jeanette<br>Simonsen, Kjeld<br>Simonsen, Morten<br>Skrivergaard, Lennart<br>Sørensen, Allan Lindgaard<br>Thomsen, Bjarne Kondrup<br>Thomsen, Klaus Ringive Solgaard<br>Thorsen, Michael<br>Trab, Jens Ole<br>Vind, Finn<br>Vistrup, Annette Klarlund<br>Wallenstrøm, Silas Lindgreen<br>Wille, Claus<br>Wind, Bernt Paul<br>Østergård, Lars<br>Aasted, Lars Jerne |
| Saksamaa | Abs, Volker<br>Ahlmeyer, Jens<br>Angermann, Henry<br>Baumann, Jörg<br>Bembenek, Jörg<br>Bergmann, Udo<br>Bernhagen, Sven<br>Bieder, Mathias<br>Bloch, Ralf<br>Borchardt, Erwin<br>Bordolo, Jan-Hendrik<br>Borowy, Matthias<br>Bösherz, Andreas<br>Brunnlieb, Jürgen<br>Buchholz, Matthias<br>Büttner, Harald                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| Riik | Inspektorid            |
|------|------------------------|
|      | Cassens, Enno          |
|      | Christiansen, Dirk     |
|      | Cramer, Arne           |
|      | Döhnert, Tilman        |
|      | Drenkhahn, Michael     |
|      | Ehlers, Klaus          |
|      | Fiedler, Sebastian     |
|      | Fink, Jens             |
|      | Franke, Hermann        |
|      | Franz, Martin          |
|      | Frenz, Sandro          |
|      | Garbe, Robert          |
|      | Gätjen, Sebastian      |
|      | Golz, Ulrich           |
|      | Gräfe, Roland          |
|      | Grawe, André           |
|      | Griemberg, Lars        |
|      | Haase, Christian       |
|      | Hannes, Christoph      |
|      | Hänse, Dirk            |
|      | Hansen, Hagen          |
|      | Heidkamp, Max          |
|      | Heisler, Lars          |
|      | Herda, Heinrich        |
|      | Hickmann, Michael      |
|      | Homeister, Alfred      |
|      | Hoyer, Oliver          |
|      | Jansen- Raabe, Karsten |
|      | Käding, Christian      |
|      | Keidel, Quirin         |
|      | Kinast, Daniel         |
|      | Köhn, Thorsten         |
|      | Kollath, Mark          |
|      | Kopec, Reinhard        |
|      | Kraack, Sönke          |
|      | Krüger, Torsten        |
|      | Kupfer, Christian      |
|      | Kutschke, Holger       |
|      | Lange, Michael         |
|      | Lehmann, Jan           |
|      | Lorenzen, Alexander    |
|      | Lübke, Torsten         |
|      | Lühns, Carsten         |
|      | Möhring, Torsten       |
|      | Mücher, Martin         |
|      | Mundt, Mario           |

| Riik  | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       | Nickel, Jörg<br>Nitze, Andreas<br>Nöckel, Steffen<br>Pauls, Werner<br>Perkuhn, Martin<br>Pötzsch, Frank<br>Radzanowski, Sven<br>Ramm, Jörg<br>Reimers, Andre<br>Richter, Thomas<br>Rutz, Dietmar<br>Sauerwein, Dirk<br>Schmiedeberg, Christian<br>Schröter, Robert<br>Schuchardt, Karsten<br>Schuler, Claas<br>Schulze, Roberto<br>Sehne, Dirk<br>Siebrecht, Hannes<br>Skrey, Erich<br>Springer, Gunnar<br>Stüber, Jan<br>Sween, Gorm<br>Teetzmann, Julian<br>Thieme, Stefan<br>Thomas, Raik<br>Vetterick, Arno<br>Wagner, Ralf<br>Welz, Henning<br>Welz, Oliver<br>Wessels, Heinrich<br>Wichert, Peter |
| Eesti | Grossmann, Meit<br>Kutsar, Andres<br>Lasn, Margus<br>Nigu, Silver<br>Niinemaa, Endel<br>Pai, Aare<br>Parts, Erik<br>Soll, Simon<br>Torn, Kerdo<br>Ulla, Indrek<br>Varblane, Viljar<br>Hioväin, Heikki<br>Aid, Ott                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

| Riik    | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | Grigorjev, Mait<br>Lillema, Tarvo<br>Melk, Kristi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Iirimaa | Ahern Christy<br>Allan, Damien<br>Amrien, Rudi<br>Ankers, Brian<br>Ansbro, Mark<br>Armstrong, Stuart<br>Barber, Kevin<br>Barcoe, Michael<br>Barr, William<br>Barret, Brendan<br>Barrett, Elizabeth<br>Barrett, Jamie<br>Beale, Derek<br>Bones, Anthony<br>Brannigan, Steve<br>Breen, Kieran<br>Brennan, Colm<br>Brett, Martin<br>Brophy, James<br>Brophy, Paul<br>Browne, Brendan<br>Brunicardi, Michael<br>Bryant, William<br>Buckley, Anthony<br>Buckley, David<br>Buckley, John<br>Bugler, Andrew<br>Butler, David<br>Butler, John<br>Byrne, Kenneth<br>Byrne, Paul<br>Cagney, Daniel<br>Cahalane, Donnchadh<br>Campbell, Aoife<br>Campbell, Stephen<br>Carr, Kieran<br>Casey, Anthony<br>Chandler, Frank<br>Chute, Killian<br>Chute, Richard<br>Claffey, Seamus<br>Clarke, Tadhg |

| Riik | Inspektorid          |
|------|----------------------|
|      | Cleary, James        |
|      | Clinton, Andrew      |
|      | Clinton, Finbar      |
|      | Cloake, Niall        |
|      | Cogan, Jerry         |
|      | Collins, Damien      |
|      | Connaghan, Fintan    |
|      | Connery, Paul        |
|      | Connolly, Stephen    |
|      | Cooper, Thomas       |
|      | Corish, Cormac       |
|      | Corrigan, Kieran     |
|      | Cosgrave, Karl       |
|      | Cosgrove, Thomas     |
|      | Cotter, Colm         |
|      | Cotter, James        |
|      | Cotter, Jamie        |
|      | Coughlan, Neville    |
|      | Craven, Cormac       |
|      | Croke, Jason         |
|      | Cronin, Martin       |
|      | Cronin, Philip       |
|      | Crowley, Brian       |
|      | Cummins, Alan        |
|      | Cummins, Paul        |
|      | Cummins, William     |
|      | Cunningham, Diarmiad |
|      | Curran, Donal        |
|      | Curran, Siubhan      |
|      | Curtin, Brendan      |
|      | Daly, Brendan        |
|      | Daly, Joe            |
|      | Daly, John           |
|      | Daly, Mick           |
|      | Darcy, Enna          |
|      | De Barra, Ruairi     |
|      | Dempsey, Brian       |
|      | Devaney, Michael     |
|      | Dicker, Philip       |
|      | Doherty, Brian       |
|      | Doherty, Patrick     |
|      | Donaldson, Stuart    |
|      | Donnachie, Martin    |
|      | Donnchadh, Cahalane  |
|      | Donovan, Tom         |
|      | Downes, Eamon        |

| Riik | Inspektorid        |
|------|--------------------|
|      | Downing, Erica     |
|      | Downing, John      |
|      | Doyle, Billy       |
|      | Doyle, Cronan      |
|      | Duane, Paul        |
|      | Ducker, Nigel      |
|      | Duggan, Cian       |
|      | Duignam, Ray       |
|      | Fanning, Grace     |
|      | Farrell, Brian     |
|      | Farrelly, Emmett   |
|      | Faulkner, Damien   |
|      | Fealy, Gerard      |
|      | Fennel, Siobhan    |
|      | Fenton, Garry      |
|      | Ferguson, Kevin    |
|      | Finegan, Ultan     |
|      | Finnegan, David    |
|      | Fitzgerald, Brian, |
|      | Fitzpatrick, Gerry |
|      | Fleming, David     |
|      | Flynn, Alan        |
|      | Foley, Brendan     |
|      | Foley, Connor      |
|      | Foley, Kevin       |
|      | Fowler, Patrick    |
|      | Fox, Colm          |
|      | Fox, Dennis        |
|      | Freeman, Harry     |
|      | Friel, Aidan       |
|      | Gallagher, Damien  |
|      | Gallagher, Danny   |
|      | Gallagher, Neil    |
|      | Gallagher, Orlaith |
|      | Gallagher, Patrick |
|      | Galvin, Rory       |
|      | Gannon, James      |
|      | Geraghty, Tony     |
|      | Gernon, Ross       |
|      | Gleeson, Marie     |
|      | Goulding, Donal    |
|      | Grogan, Susanne    |
|      | Hamilton, Alan     |
|      | Hamilton, Gillian  |
|      | Hamilton, Greg     |
|      | Hamilton, Martin   |

| Riik | Inspektorid           |
|------|-----------------------|
|      | Hannon, Gary          |
|      | Hanrahan, Michael     |
|      | Harding, James        |
|      | Harkin, Patrick       |
|      | Harrington, Michael   |
|      | Harty, Paddy          |
|      | Hastings, Brian       |
|      | Healy, Conor          |
|      | Healy, Jef            |
|      | Heffernan, Bernard    |
|      | Hegarty, Mark         |
|      | Hegarty, Paul         |
|      | Hickey, Adrian        |
|      | Hickey, Andrew        |
|      | Hickey, Declan        |
|      | Hickey, Michael       |
|      | Hobbins, Tom          |
|      | Holland, Ken          |
|      | Hollingsworth, Edward |
|      | Humphries, Daniel     |
|      | Irwin, Richard        |
|      | Ivory, Sean           |
|      | Kavanagh, Ian         |
|      | Kavanagh, Paul        |
|      | Kearney, Brendan      |
|      | Keating, Debbie       |
|      | Keeley, David         |
|      | Keirse, Gavin         |
|      | Kenneally, Jonathan   |
|      | Kennedy, Liam         |
|      | Kennedy, Tom          |
|      | Keogh, Mark           |
|      | Kerr, Charlie         |
|      | Kickham, Jon-Lawrence |
|      | Kinsella, Gordan      |
|      | Kirwan, Conor         |
|      | Kirwan, Darragh       |
|      | Lacey-Byrne, Dillon   |
|      | Laide, Cathal         |
|      | Landy, Glen           |
|      | Lane, Brian           |
|      | Lane, Mary            |
|      | Lawlor, Collie        |
|      | Leahy, Brian          |
|      | Lenihen, Marc         |
|      | Linehan, Sean         |

| Riik | Inspektorid          |
|------|----------------------|
|      | Long Emmett          |
|      | Lynch, Darren        |
|      | Lynch, Mark          |
|      | Lynch, Paul          |
|      | Mackey, Eoin         |
|      | Mackey, John         |
|      | Madden, Brendan      |
|      | Madine, Stephen      |
|      | Maguire, Paul        |
|      | Mallon, Keith        |
|      | Maloney, Nessa       |
|      | Manning, Neil        |
|      | Martin, Jamie        |
|      | Matthews, Brian      |
|      | McCarthy, Gavin      |
|      | McCarthy, Michael    |
|      | McCarthy, Niall      |
|      | McCarthy, Paul       |
|      | McCarthy, Robert     |
|      | McCoy, Sean          |
|      | McDermot, Paul       |
|      | McGarry, John        |
|      | McGee, Noel          |
|      | McGee, Paul          |
|      | McGrath, Owen        |
|      | McGroarty, John      |
|      | McGroarty, Mark      |
|      | McGroarty, Peter     |
|      | McHale, Laura        |
|      | McKenna, David       |
|      | McLoughlin, John     |
|      | McLoughlin, Ronan    |
|      | McMahon, Dean        |
|      | McNamara, Ken        |
|      | McNamara, Paul       |
|      | McPhilbin, Dwain     |
|      | McUmfraidh, Caoimhin |
|      | Meehan, Robert       |
|      | Melvin, David        |
|      | Meredith, Helen      |
|      | Minehane, John       |
|      | Molloy, Darragh      |
|      | Molloy, John Paul    |
|      | Moloney, Kara        |
|      | Mooney, Gerry        |
|      | Mooney, Keith        |

| Riik | Inspektorid                |
|------|----------------------------|
|      | Moore, Conor               |
|      | Morrissey, Stephen         |
|      | Mulcahy, John              |
|      | Mulcahy, Liam              |
|      | Mulcahy, Shane             |
|      | Mullan, Patrick            |
|      | Mullane, Paul              |
|      | Mundy, Brendan             |
|      | Murphy, Adam               |
|      | Murphy, Aidan              |
|      | Murphy, Barry              |
|      | Murphy, Caroline           |
|      | Murphy, Chris              |
|      | Murphy, Claire             |
|      | Murphy, Daniel             |
|      | Murphy, Enda               |
|      | Murphy, Honour             |
|      | Murphy, John               |
|      | Murran, Sean               |
|      | Murray, Paul               |
|      | Newstead, Sean             |
|      | Nic Dhonnchadha, Stephanie |
|      | Ni Cionnach Pic, Dubheasa  |
|      | Nolan, Brian               |
|      | Nolan, James               |
|      | Northover, James           |
|      | O'Beirnes, Derek           |
|      | O'Brien, Jason             |
|      | O'Brien, Ken               |
|      | O'Brien, Paul              |
|      | O'Brien, Roberta           |
|      | O'Callaghan, Maria         |
|      | O'Connell, Paul            |
|      | O'Connor, Dermot           |
|      | O'Connor, Frank            |
|      | O'Donovan, Diarmuid        |
|      | O'Donovan, Michael         |
|      | O'Driscoll, Olan           |
|      | O'Flynn, Aisling           |
|      | O'Grady, Vivienne          |
|      | O'Leary, David             |
|      | O'Mahoney, Kevin           |
|      | O'Mahony, David            |
|      | O'Mahony, Denis            |
|      | O'Mahony, Karl             |
|      | O'Meara, Pat               |

| Riik | Inspektorid          |
|------|----------------------|
|      | O'Neill Donal        |
|      | O'Regan, Alan        |
|      | O'Regan, Cliona      |
|      | O'Regan, Tony        |
|      | O'Reilly, Brendan    |
|      | O'Seaghdha, Ciaran   |
|      | O'Sullivan, Cormac   |
|      | O'Sullivan, Patricia |
|      | Ó Neachtain, Aonghus |
|      | Parke, Declan        |
|      | Patterson, Adrienne  |
|      | Patterson, John      |
|      | Pender, Darragh      |
|      | Pentony, Declan      |
|      | Pierce, Paul         |
|      | Piper, David         |
|      | Plante, Thomas       |
|      | Plunkett, Thomas     |
|      | Power, Cathal        |
|      | Power, Gillian       |
|      | Prendergast, Kevin   |
|      | Pyke, Gavin          |
|      | Quigg, James         |
|      | Quinn, Mikey         |
|      | Raferty, Damien      |
|      | Reddin, Tony         |
|      | Reidy, Patrick       |
|      | Ridge, Patrick       |
|      | Robinson, Niall      |
|      | Russell, Mark        |
|      | Ryan, Fergal         |
|      | Ryan, Marcus         |
|      | Scalici, Fabio       |
|      | Scanlon, Gordon      |
|      | Shalloo, Jim         |
|      | Sheridan, Glenn      |
|      | Sills, Barry         |
|      | Sinnott, Lee         |
|      | Smith, Brian         |
|      | Smith, Dean          |
|      | Smith, Gareth        |
|      | Smyth, Eoin          |
|      | Snowdon, Edward      |
|      | Stack, Stephen       |
|      | Stapleton, Alan      |
|      | Sweeney, Brian       |

| Riik   | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|        | Sweetnam, Vincent<br>Swords, Graham<br>Tarrant, Martin<br>Tigh, Declan<br>Timon, Eric<br>Tobin, John<br>Troy, Ivan<br>Tubridy, Fergal<br>Turley, Mark<br>Turnbull, Michael<br>Twomey, Tom<br>Valls Senties, Virginia<br>Verling, Ronan<br>Von Raesfeldt, Mark<br>Wall, Danny<br>Wallace, Robert<br>Walsh, Conleth<br>Walsh, Dave<br>Walsh, Karen<br>Walsh, Richard<br>Weldon, James<br>Whelan, Mark<br>White, John<br>Whoriskey, David<br>Wickham, Larry<br>Wilson, Tony<br>Wise, James<br>Woodward, Ciaran |
| Kreeka | ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ<br>ΑΓΑΠΗΤΟΣ, ΕΥΘΥΜΙΟΣ<br>ΑΔΑΜΙΔΗΣ, ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ<br>ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΑΡΓΥΡΩ<br>ΑΙΒΑΛΙΩΤΟΥ, ΕΙΡΗΝΗ<br>ΑΚΡΙΒΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ<br>ΑΛΕΞΙΟΥ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΑΛΥΤΙΖΑΚΗΣ, ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ<br>ΑΛΥΦΑΝΤΑΚΗΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ<br>ΑΜΒΡΟΣΙΑΤΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ<br>ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ<br>ΑΝΕΜΟΓΙΑΝΝΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΑΝΤΩΝΑΚΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ<br>ΑΝΩΜΕΡΙΑΝΑΚΗΣ, ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ<br>ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ                                                                             |

| Riik | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      | ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ<br>ΑΡΓΥΡΟΥ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ<br>ΑΣΠΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΑΣΠΡΟΥΛΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΒΑΙΣ, ΠΑΥΛΟΣ<br>ΒΑΙΤΣΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΒΑΙΤΣΗΣ, ΔΗΜΟΣ<br>ΒΑΚΑΤΑΣΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ<br>ΒΑΡΔΙΔΑΚΗ, ΕΥΡΥΚΛΕΙΑ<br>ΒΑΡΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ-ΧΡΗΣΤΟΣ<br>ΒΑΡΛΑΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ<br>ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΒΑΣΩ<br>ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΩΤΗΡΙΟΣ<br>ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ, ΚΛΕΑΝΘΗ<br>ΒΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ<br>ΒΕΝΕΤΗΣ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ<br>ΒΕΡΓΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΒΕΤΤΑΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ<br>ΒΛΙΩΡΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ<br>ΒΟΡΤΕΛΙΝΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΒΟΤΣΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΒΟΥΡΛΕΤΣΗΣ, ΣΩΤΗΡΙΟΣ<br>ΓΑΒΑΛΑΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ<br>ΓΑΚΗΣ, ΑΛΕΞΙΟΣ<br>ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ<br>ΓΑΛΑΤΟΥΛΑ, ΑΝΝΑ<br>ΓΑΛΗΝΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΓΑΛΟΥΖΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΓΑΡΕΦΑΛΟΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ<br>ΓΕΡΙΚΗ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ<br>ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ, ΜΙΧΑΗΛ<br>ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ, ΜΑΡΙΑ<br>ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ<br>ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ<br>ΓΙΑΝΝΟΥΣΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ<br>ΓΚΑΖΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΓΚΙΝΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ<br>ΓΚΟΥΣΗΣ, ΦΙΛΙΠΠΟΣ<br>ΓΟΛΕΓΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ<br>ΓΡΗΓΟΡΑΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ<br>ΓΥΠΑΡΑΚΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΔΑΡΔΩΝΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΔΕΛΗΜΗΤΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ<br>ΔΕΛΙΕΖΑ, ΑΝΤΩΝΙΑ |

| Riik | Inspektorid                |
|------|----------------------------|
|      | ΔΕΛΧΑΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ            |
|      | ΔΕΣΠΟΥΛΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ        |
|      | ΔΗΜΑΚΗ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ         |
|      | ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ      |
|      | ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΗΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ     |
|      | ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΙΧΑΗΛ     |
|      | ΔΟΚΙΑΝΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ   |
|      | ΔΟΥΝΑΣ, ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ          |
|      | ΔΡΟΛΑΓΙΑ, ΕΥΘΥΜΙΑ          |
|      | ΔΡΟΣΑΚΗΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ         |
|      | ΔΡΟΣΟΥΝΗΣ, ΣΤΕΦΑΝΟΣ        |
|      | ΕΚΤΑΡΙΔΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ       |
|      | ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ        |
|      | ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΩΝΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ    |
|      | ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ, ΑΝΝΑ            |
|      | ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ      |
|      | ΕΥΜΟΡΦΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΡΙΛΑΟΣ    |
|      | ΖΑΒΙΤΣΑΝΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ      |
|      | ΖΑΚΥΝΘΙΝΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ   |
|      | ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ       |
|      | ΖΑΡΚΑΔΑ, ΑΛΕΞΙΑ            |
|      | ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ     |
|      | ΖΙΑΝΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ           |
|      | ΖΟΥΡΙΔΑΚΗΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ      |
|      | ΖΩΓΑΛΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ        |
|      | ΖΩΓΑΛΗΣ, ΣΤΑΥΡΟΣ           |
|      | ΖΩΗΣ, ΠΑΝΤΕΛΗΣ             |
|      | ΗΛΙΟΥ, ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ          |
|      | ΘΕΟΔΩΡΟΥΔΗ, ΑΙΜΙΛΙΑ        |
|      | ΘΕΟΛΟΓΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ       |
|      | ΘΕΟΧΑΡΟΥΛΗΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ     |
|      | ΙΚΙΟΥΖΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ          |
|      | ΚΑΒΟΥΡΑΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ          |
|      | ΚΑΓΙΑΣ, ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ         |
|      | ΚΑΛΑΒΡΕΖΟΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ       |
|      | ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ   |
|      | ΚΑΛΟΓΡΙΑΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ         |
|      | ΚΑΜΑΚΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ          |
|      | ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, ΠΕΛΑΓΙΑ     |
|      | ΚΑΠΕΛΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ           |
|      | ΚΑΠΟΓΙΑΝΝΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ       |
|      | ΚΑΠΟΤΑΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ         |
|      | ΚΑΡΑΒΟΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ    |
|      | ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ |
|      | ΚΑΡΑΚΟΝΤΗΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ       |
|      | ΚΑΡΑΤΑΓΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ         |

| Riik | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      | ΚΑΡΟΥΝΤΖΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΚΑΡΥΣΤΙΑΝΟΣ, ΣΤΕΦΑΝΟΣ<br>ΚΑΣΣΗ, ΒΑΣΙΛΙΚΗ<br>ΚΑΣΤΑΝΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ<br>ΚΑΤΣΑΚΟΥΛΗΣ, ΠΑΡΑΣΧΟΣ<br>ΚΑΤΣΑΜΠΙΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΚΑΤΣΑΡΟΣ, ΛΕΩΝΙΔΑΣ<br>ΚΑΤΣΗΣ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ<br>ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΚΛΟΥΜΑΣΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ<br>ΚΟΚΚΟΤΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΚΟΚΟΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ<br>ΚΟΛΛΙΑΣ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ<br>ΚΟΛΟΚΟΤΑΣ, ΠΕΤΡΟΣ<br>ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ, ΑΡΓΥΡΩ<br>ΚΟΜΗΝΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ<br>ΚΟΝΤΗ, ΜΑΡΙΑ<br>ΚΟΝΤΟΒΑΣ, ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ<br>ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΚΟΝΤΟΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ<br>ΚΟΡΚΙΖΟΓΛΟΥ, ΧΡΗΣΤΟΣ<br>ΚΟΡΤΕΣΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ<br>ΚΟΣΜΑΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ<br>ΚΟΥΖΙΛΟΥ, ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ<br>ΚΟΥΚΑΡΑΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ<br>ΚΟΥΚΔΑ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ<br>ΚΟΥΛΑΞΙΔΗΣ, ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ<br>ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΔΑΚΗ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ<br>ΚΟΥΡΕΛΗ, ΙΩΑΝΝΑ<br>ΚΟΥΡΕΝΤΖΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΚΟΥΡΟΥΛΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ<br>ΚΟΥΤΣΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΚΟΥΤΣΟΥΜΑΝΙΩΤΗΣ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ<br>ΚΥΡΙΑΚΟΥ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΚΥΡΙΤΣΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΣ, ΠΕΡΙΚΛΗΣ<br>ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΛΛΟΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΣ<br>ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΣΤΑΥΡΟΣ<br>ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ, ΜΑΡΙΑ<br>ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΚΩΝΣΤΑΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ<br>ΚΩΤΤΑΣ, ΣΩΤΗΡΙΟΣ<br>ΛΑΜΠΕΤΣΟΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ<br>ΛΑΤΤΑΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ |

| Riik | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      | ΛΕΚΑΚΟΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΣ<br>ΛΕΜΟΝΙΔΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ<br>ΛΕΟΝΤΑΡΑΚΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ<br>ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΔΙΑΛΙΟΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ<br>ΔΙΑΝΤΙΝΙΩΤΗΣ, ΠΑΥΛΟΣ<br>ΔΙΟΚΑΡΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ<br>ΛΟΥΓΙΑΚΗ, ANNA<br>ΛΟΥΚΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΛΥΜΠΕΡΗΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ<br>ΜΑΙΛΗΣ, ΣΤΕΦΑΝΟΣ<br>ΜΑΚΡΗΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ<br>ΜΑΚΡΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΜΑΛΛΙΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΜΑΝΔΑΛΟΣ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ<br>ΜΑΝΙΑΤΗ, ΑΝΔΡΙΑΝΝΑ<br>ΜΑΡΑΓΚΟΥ, ANNA<br>ΜΑΡΑΘΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ<br>ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΣ, ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ<br>ΜΑΥΡΕΛΟΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ<br>ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, ΝΙΚΗ-ΑΝΔΡΙΑΝΑ<br>ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΜΑΥΡΟΥΤΣΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΜΑΧΑΙΡΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΜΕΡΚΟΒΙΤΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ<br>ΜΗΝΑΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ<br>ΜΗΤΣΟΥ, ΣΑΠΦΩ<br>ΜΙΛΤΣΑΚΑΚΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΜΙΝΑΧΕΙΛΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΜΙΣΟΓΙΑΝΝΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ<br>ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΜΟΣΧΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ<br>ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ, ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ<br>ΜΟΥΣΤΟΣ, ΜΙΧΑΗΛ<br>ΜΟΥΤΣΙΑΝΑΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ<br>ΜΠΑΛΑΤΣΟΥΚΑΣ, ΘΕΟΦΑΝΗΣ<br>ΜΠΑΜΠΑΝΗΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ<br>ΜΠΑΝΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΜΠΑΞΕΒΑΝΑΚΗΣ, ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ<br>ΜΠΑΡΛΑΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ<br>ΜΠΑΡΟΥΝΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ<br>ΜΠΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, ΣΤΑΜΟΣ<br>ΜΠΑΤΖΟΛΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ<br>ΜΠΑΧΛΙΤΖΑΝΑΚΗΣ, ΜΙΧΑΗΛΗΣ |

| Riik | Inspektorid                       |
|------|-----------------------------------|
|      | ΜΠΕΖΙΡΓΙΑΝΝΗΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ           |
|      | ΜΠΕΘΑΝΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ                |
|      | ΜΠΕΘΑΝΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ                 |
|      | ΜΠΕΙΝΤΑΡΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ               |
|      | ΜΠΙΧΑΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ                 |
|      | ΜΠΛΑΤΣΙΟΣ, ΠΕΤΡΟΣ                 |
|      | ΜΠΟΤΗΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ                  |
|      | ΜΠΟΤΣΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ               |
|      | ΜΠΟΥΖΟΥΝΙΕΡΑΚΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ         |
|      | ΜΠΡΑΟΥΔΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ             |
|      | ΜΠΡΕΖΑΤΗΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ              |
|      | ΜΥΛΟΥΛΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ                 |
|      | ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ ΣΙΔΕΡΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ |
|      | ΝΑΣΤΟΥΛΗΣ, ΙΩΣΗΦ                  |
|      | ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ            |
|      | ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ              |
|      | ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΣΗΜΑΚΗΣ            |
|      | ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ          |
|      | ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ          |
|      | ΝΤΑΛΤΑΣ, ΙΚΟΛΑΟΣ                  |
|      | ΝΤΑΦΟΥΛΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ               |
|      | ΝΤΕΚΟΥΡΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ           |
|      | ΝΤΕΛΛΑΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ                |
|      | ΝΤΕΜΙΡΗ ΔΕΜΙΡΗ, ΝΙΚΗ              |
|      | ΝΤΕΜΟΣ, ΘΕΟΦΑΝΗΣ                  |
|      | ΞΑΝΘΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ                |
|      | ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ              |
|      | ΟΜΑΛΙΑΝΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ             |
|      | ΟΥΡΓΑΝΤΖΙΔΟΥ, ΠΑΡΘΕΝΑ             |
|      | ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ, ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ           |
|      | ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ             |
|      | ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ             |
|      | ΠΑΝΤΑΖΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ               |
|      | ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ                |
|      | ΠΑΠΑΔΟΓΩΡΓΑΚΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ           |
|      | ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΘΕΩΝΗ               |
|      | ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, ΣΩΤΗΡΙΟΣ             |
|      | ΠΑΠΑΚΟΣΜΑΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ             |
|      | ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ        |
|      | ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΑΡΧΟΝΤΙΑ        |
|      | ΠΑΠΑΝΩΤΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ               |
|      | ΠΑΠΟΥΤΣΗ, ΑΝΤΩΝΙΑ                 |
|      | ΠΑΡΑΔΑΛΗΣ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ            |
|      | ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ, ΑΝΘΟΥΛΑ                |
|      | ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ              |
|      | ΠΑΡΔΑΛΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ                |

| Riik | Inspektorid                     |
|------|---------------------------------|
|      | ΠΑΡΙΑΡΟΣ, ΜΑΤΘΑΙΟΣ              |
|      | ΠΑΡΙΣΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ              |
|      | ΠΑΡΤΣΑΡΟΥΧΑ, ΑΘΑΝΑΣΙΑ           |
|      | ΠΑΣΧΑΛΑΚΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ             |
|      | ΠΑΤΕΡΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ             |
|      | ΠΑΤΙΛΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ           |
|      | ΠΑΤΡΙΚΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ             |
|      | ΠΑΤΣΑΡΟΥΧΑ, ΑΘΑΝΑΣΙΑ            |
|      | ΠΑΥΛΑΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ          |
|      | ΠΕΠΙΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ                |
|      | ΠΕΤΡΟΠΤΟΝΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ           |
|      | ΠΕΤΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ            |
|      | ΠΟΛΙΤΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ             |
|      | ΠΟΤΤΑΚΗ, ΠΕΛΑΓΙΑ                |
|      | ΠΡΟΒΑΤΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ              |
|      | ΡΑΜΙΩΤΗΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ             |
|      | ΡΟΖΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ                 |
|      | ΡΟΥΤΣΗ, ΙΩΑΝΝΑ                  |
|      | ΣΑΜΑΡΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ               |
|      | ΣΑΡΑΝΤΑΚΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ             |
|      | ΣΑΡΔΕΛΗ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ              |
|      | ΣΑΤΑΝΤΙΔΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ             |
|      | ΣΗΦΑΚΗΣ, ΜΙΧΑΗΛ                 |
|      | ΣΚΑΡΒΕΛΑΚΗ, ΑΝΝΑ                |
|      | ΣΚΟΥΡΤΑΣ, ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ            |
|      | ΣΚΥΛΟΔΗΜΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ           |
|      | ΣΛΑΝΚΙΔΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ            |
|      | ΣΛΙΑΡΑΣ, ΑΡΓΥΡΙΟΣ               |
|      | ΣΠΑΝΟΜΗΤΣΙΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ      |
|      | ΣΠΗΛΙΩΤΗ, ΕΙΡΗΝΗ                |
|      | ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ              |
|      | ΣΠΥΡΤΟΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ                |
|      | ΣΤΑΘΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ                 |
|      | ΣΤΑΥΡΙΝΟΥΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ          |
|      | ΣΤΕΛΙΑΤΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ            |
|      | ΣΤΕΡΓΙΟΥ, ΧΡΗΣΤΟΣ               |
|      | ΣΤΕΡΓΙΟΥ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ          |
|      | ΣΤΟΥΠΑΚΗΣ, ΜΑΡΙΟΣ               |
|      | ΣΤΟΥΠΑΚΗΣ, ΜΙΧΑΗΛ               |
|      | ΣΤΟΥΡΝΑΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ             |
|      | ΣΤΡΑΤΗΓΑΚΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ |
|      | ΣΤΡΙΧΑΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ                |
|      | ΣΥΒΙΤΟΥ, ΒΑΣΙΛΙΚΗ               |
|      | ΣΥΓΚΟΥΝΑΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ            |
|      | ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ           |
|      | ΣΦΕΝΔΥΛΑΚΗ, ΜΑΡΙΑ               |

| Riik      | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|           | ΤΑΜΠΑΚΑΚΗ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ<br>ΤΑΡΤΑΝΗΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ<br>ΤΑΤΣΗ, ΙΩΑΝΝΑ<br>ΤΕΡΖΑΚΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ<br>ΤΖΑΝΟΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ<br>ΤΖΙΜΑΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ<br>ΤΖΙΟΛΑΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΤΟΥΡΝΗΣ, ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ<br>ΤΡΙΧΑΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ<br>ΤΣΑΒΑΛΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΤΣΑΜΑΔΙΑΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΤΣΑΜΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ<br>ΤΣΑΜΟΥΡΑΣ, ΡΑΦΑΗΛ<br>ΤΣΑΝΔΗΛΑΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ<br>ΤΣΑΠΑΤΣΑΡΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΤΣΑΧΠΑΖΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ<br>ΤΣΕΛΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ<br>ΤΣΕΣΟΥΡΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ<br>ΤΣΙΑΤΣΟΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΤΣΙΜΠΙΔΑΚΗ, ΖΑΦΕΙΡΙΑ<br>ΤΣΙΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΤΣΟΛΑΚΟΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ<br>ΤΣΟΥΜΑΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ<br>ΤΣΟΥΦΛΙΔΗΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΣ<br>ΦΙΛΙΠΠΑ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ<br>ΦΛΩΡΑΚΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΦΛΩΡΟΥ, ΧΡΥΣΟΥΛΑ<br>ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΦΡΑΖΗΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ<br>ΦΡΥΣΟΥΛΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ<br>ΦΩΤΕΙΝΟΣ, ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ<br>ΦΩΤΙΑΔΗΣ, ΣΤΕΦΑΝΟΣ<br>ΧΑΒΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΜΑΡΙΟΣ<br>ΧΑΙΔΟΓΙΑΝΝΗΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ<br>ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ<br>ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ<br>ΧΑΡΙΤΑΚΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ<br>ΧΑΤΖΗΠΑΣΧΑΛΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ<br>ΨΑΡΡΑΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ<br>ΨΗΛΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ<br>ΨΥΧΟΓΥΙΟΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ |
| Hispaania | Almagro Carrobles, Jorge<br>Alonso Sánchez, Beatriz<br>Álvarez Gómez, Marco Antonio                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

| Riik | Inspektorid                       |
|------|-----------------------------------|
|      | Al-Ismaïl Calderon, Samer         |
|      | Amunárriz Emazabel, Sebastián     |
|      | Arteaga Sánchez, Ana              |
|      | Avedillo Contreras, Buenaventura  |
|      | Barandalla Hernando, Eduardo      |
|      | Boy Carmona, Esther               |
|      | Bravo Téllez, Guillermo           |
|      | Calderón Gómez, José Gabriel      |
|      | Carmona Mazaira, Manuel           |
|      | Carro Martínez, Pedro             |
|      | Ceballos Pérez-Canales, Alba      |
|      | Cervantes de la Torre, Andrés     |
|      | Chamizo Catalán, Carlos           |
|      | Cortés Fernández, Natalia         |
|      | Couce Prieto, Carlos              |
|      | Criado Bará, Bernardo             |
|      | Delgado González, Gonzalo         |
|      | De la Rosa Cano, Francisco Javier |
|      | Del Hierro Suanzes, Javier        |
|      | Deniz Fleitas, Jose Manuel        |
|      | Elices López, Juan Manuel         |
|      | Expósito González, Jonay          |
|      | Fariña Clavero, Irene             |
|      | Fernández Costas, Antonio         |
|      | Fernandez Despiau, Estrella       |
|      | Ferreño Martínez, José Antonio    |
|      | Fontán Aldereguía, Manuel         |
|      | Fontanet Domenech, Felipe         |
|      | García Antoni, Mónica             |
|      | García Cantón, Javier             |
|      | García González, Francisco Javier |
|      | Genovés Ferriols, José Carlos     |
|      | Gómez Cayuelas, Carmen            |
|      | González Fernández, Manuel A.     |
|      | González Fernández, Marta         |
|      | Guerrero Claros, María            |
|      | Guisado Sancho, María Jesús       |
|      | Gundín Payero, Laura              |
|      | Hernández Betzen, Roberto         |
|      | Iglesias Prada, Juan Antonio      |
|      | Jimenez Álvarez, Ignacio          |
|      | Lado Codesido, Beatriz            |
|      | Lastra Torre, Ruth                |
|      | Lestón Leal, Juan Manuel          |
|      | López González, María             |
|      | Lorenzo Sentis, José Manuel       |

| Riik        | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|             | Lucena Garcia, Antonio Jesús<br>Marra-López Porta, Julio<br>Martínez González, Jesús<br>Martínez Velasco, Carolina<br>Mayoral Vázquez, Fernando<br>Mayoral Vázquez, Gonzalo<br>Medina García, Estebán<br>Méndez-Villamil Mata, María<br>Miranda Almón, Fernando<br>Núñez Casas, Julio<br>Ochando Ramos, Ana María<br>Oñorbe Esparraguera, Manuel<br>Orgueira Pérez Vanessa<br>Ossorio González, Carlos<br>Ovejero González, David<br>Pérez González, Virgilio<br>Piñón Lourido, Jesús<br>Ponte Fernández, Gerardo<br>Ríos Cidrás, Manuel<br>Ríos Cidrás, Xosé<br>Rodríguez Bermejo, José<br>Rodríguez Moreno, Alberto<br>Rueda Aguirre, Luzdivina<br>Ruiz Gómez, Sonia<br>Rull Del Águila, Laura<br>Sáenz Arteché, Idoia<br>Sánchez Sánchez, Esmeralda<br>Santas Barge, Verónica<br>Sendra Gamero, M <sup>a</sup> Esther<br>Serrano Sánchez, Daniel<br>Sieira Rodríguez, José<br>Tenorio Rodríguez, José Luis<br>Torre González, Miguel A.<br>Tubío Rodríguez, Xosé<br>Vicente Castro, José<br>Yeregui Velasco, Pablo<br>Zamora de Pedro, Carlos |
| Prantsusmaa | Allanic, Gilles<br>Beyaert, Francis<br>Beyaert, Frédéric<br>Bigot, Jean-Paul<br>Bistour, Stéphane<br>Bon, Philippe<br>Bouniol, Anthony<br>Bourbigot, Jean-Marc                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

| Riik | Inspektorid            |
|------|------------------------|
|      | Cacitti, Raymond       |
|      | Caillat, Marc          |
|      | Celton Arnaud          |
|      | Ceres, Michel          |
|      | Charbonnier, Alexandre |
|      | Cluzel, Stéphane       |
|      | Cras, Renaud           |
|      | Crochard, Thierry      |
|      | Croville, Serge        |
|      | Daden, Nicolas         |
|      | Dambron, François      |
|      | Darsu, Philippe        |
|      | Davies, Philippe       |
|      | Dechaine, Frédéric     |
|      | Delattre, Nicolas      |
|      | Desson, Patrick        |
|      | Dolou, Claude          |
|      | Donnart, Christian     |
|      | Duval, Laurent         |
|      | Fernandez, Gabriel     |
|      | Fortier, Eric          |
|      | Garbe, Steeve          |
|      | Gauvain, Benoît        |
|      | Gehanne, Laurent       |
|      | Gloaguen, Maurice      |
|      | Goron, Xavier          |
|      | Guillard, Thimothée    |
|      | Guillemette, Jean Luc  |
|      | Guittet-Dupont, Gaëtan |
|      | Hitier, Sébastien      |
|      | Isore, Pascal          |
|      | Lacombe, Thomas        |
|      | Lalanne, Anne          |
|      | Lebosquain, Olivier    |
|      | Le Berrigaud, Thierry  |
|      | Le Corre, Joseph       |
|      | Le Cousin, Jean-Luc    |
|      | Le Dreau, Gilbert      |
|      | Le Mentec, Arnaud      |
|      | Legouedec, Loïc        |
|      | Lenormand, Daniel      |
|      | Lelandois, Cyril       |
|      | Lescroel, Yann         |
|      | Maingraud, Dominique   |
|      | Maniette, Yves         |
|      | Masseaux, Yanick       |

| Riik      | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|           | Menuge, Gilles<br>Pech, Philippe<br>Peron, Olivier<br>Peron, Pascal<br>Petit, François<br>Pochet, Ludovic<br>Radius, Caroline<br>Raguet, José<br>Renault, Alan<br>Reunavot, Matthieu<br>Richou, Fabrice<br>Robin, Yannick<br>Rousselet, Pascal<br>Sauvage, Christian<br>Schneider, Frédéric<br>Sottiaux, David<br>Trividic, Bernard<br>Urvoy, Jonathan<br>Vesque Arnaud<br>Vilbois, Pierre<br>Villenave, Yorrick<br>Virlogeux, Julian            |
| Horvaatia | Aćimov, Dejan<br>Aunedi, Jurica<br>Barbalić, Boris<br>Bartulović, Ivica<br>Bašić, Vicko<br>Bilobrk, Stipe<br>Bratičević, Nino<br>Brlak, Neda<br>Brnadić, Ivica<br>Budimir, Miroslav<br>Dolić, Nedjeljko<br>Dvoraček, Tomislav<br>Ercegović, Marin<br>Franceschi, Jenko<br>Grljušić, Frano<br>Hrženjak, Jurica<br>Hrzić, Ivica<br>Ivković, Hrvoje<br>Jelić, Božidar<br>Jeftimijades, Ivor<br>Jukić, Ivica<br>Jurčević, Marinko<br>Kalinić, Andrej |

| Riik    | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | Kerum, Jurica<br>Krišto, Rino<br>Kusanović, Gordan<br>Lešić, Lidija<br>Marčina, Robert<br>Matković, Mijo<br>Miletić, Ivana<br>Novak, Danijel<br>Orešković, Lovro<br>Paparić, Neven<br>Perković, Kristijan<br>Perović, Andrea<br>Petrić, Andrea<br>Prtenjača, Silvija<br>Pupić-Bakrač, Marko<br>Radovčić, Ivica<br>Rogić, Ante<br>Rukavina, Dubravko<br>Rumora, Ivan<br>Šalaj, Damir<br>Šestan, Hrvoje<br>Sikirica, Nenad<br>Skelin, Stipe<br>Škorjanec, Mario<br>Skroza, Nikica<br>Sobin, Mijo<br>Strinović, Boris<br>Verzon, Nikola<br>Vuletić, Ivo |
| Itaalia | Abate, Massimiliano<br>Affinita, Enrico<br>Albani, Emidio<br>Ambrosio, Salvatore<br>Annicchiarico, Dario<br>Antonioli, Giacomo<br>Aprile, Giulio<br>Aquilano, Donato<br>Arena, Enrico<br>Astelli, Gabriele<br>Barraco, Francesco<br>Basile, Giuseppe<br>Basile, Marco<br>Battaglia, Daniele<br>Battista, Filomena<br>Bavila, Nicola                                                                                                                                                                                                                  |

| Riik | Inspektorid                   |
|------|-------------------------------|
|      | Benvenuto, Salvatore Giovanni |
|      | Biondo, Fortunato             |
|      | Bizzarro, Federico            |
|      | Boccoli, Fabrizio             |
|      | Bongermينو, Onofrio           |
|      | Bonsignore, Antonino          |
|      | Borghi, Andrea                |
|      | Bottiglieri, Vincenzo         |
|      | Bove, Gian Luigi              |
|      | Buccioli, Andrea              |
|      | Caforio, Cosimo               |
|      | Caiazzo, Luigia               |
|      | Calandrino, Salvatore         |
|      | Camicia, Ciro                 |
|      | Cappelli, Salvatore           |
|      | Carafa, Simone                |
|      | Carini, Vito                  |
|      | Carta, Sebastiano             |
|      | Cesareo, Michele              |
|      | Chionchio, Alessandro         |
|      | Cianci, Vincenzo              |
|      | Cignini, Innocenzo            |
|      | Clemente, Cosimo              |
|      | Colarossi, Mauro              |
|      | Colucciello, Roberto          |
|      | Comuzzi, Alberto              |
|      | Conte, Fabio                  |
|      | Coppola, Giorgio              |
|      | Corallo, Domenico             |
|      | Cormio, Carlo                 |
|      | Costanzo, Antonino            |
|      | Croce, Aldo                   |
|      | Cuciniello, Luigi             |
|      | Cuscela, Michele              |
|      | D'Acunto, Francesco           |
|      | D'Amato, Fabio                |
|      | Dammico, Luigi                |
|      | D'Arrigo, Antonio             |
|      | De Crescenzo, Salvatore       |
|      | De Pinto, Giuseppe            |
|      | De Quarto, Enrico             |
|      | D'Erchia, Alessandro          |
|      | De Santis, Antonio            |
|      | Di Benedetto, Luigi           |
|      | Di Domenico, Marco            |
|      | Di Donato, Eliana             |

| Riik | Inspektorid                    |
|------|--------------------------------|
|      | Di Matteo, Michele             |
|      | Di Santo, Giovanni             |
|      | Doria, Angelo                  |
|      | D'Orsi, Francesco Paolo        |
|      | Errante, Domenico              |
|      | Esibini, Daniele               |
|      | Esposito, Robertino            |
|      | Esposito, Salvatore            |
|      | Fanizzi, Tommaso               |
|      | Fava, Antonello                |
|      | Ferioli, Debora                |
|      | Ferrara, Manfredo              |
|      | Fiorentino, Giovanni           |
|      | Fogliano, Pasquale             |
|      | Folliero, Alessandro           |
|      | Francolino, Giuseppe           |
|      | Fuggetta, Pasquale             |
|      | Fuso, Vittorio                 |
|      | Gagliardi, Raffaele            |
|      | Gallo, Antonio                 |
|      | Gangemi, Domenico              |
|      | Gangemi, Roberto Francesco     |
|      | Genchi, Paolo                  |
|      | Giannone, Giuseppe Claudio     |
|      | Giovannone, Vittorio           |
|      | Golizia, Pasquale              |
|      | Graziani, Walter               |
|      | Greco, Giuseppe                |
|      | Guida, Giuseppe                |
|      | Guido, Alessandro              |
|      | Guzzi, Davide                  |
|      | Iemma, Oreste                  |
|      | La Porta, Santi Alessandro     |
|      | Lambertucci, Alessandro        |
|      | Lanza, Alfredo                 |
|      | Leto, Antonio                  |
|      | Limatola, Daniele              |
|      | Limetti, Fabio                 |
|      | Lo Pinto, Nicola               |
|      | Lombardi, Pasquale             |
|      | Longo, Pierino Paolo           |
|      | Luperto, Giuseppe              |
|      | Magnolo, Lorenzo Giovanni      |
|      | Maio, Giuseppe                 |
|      | Malaponti, Salvatore Francesco |
|      | Maresca, Emanuel               |

| Riik | Inspektorid                     |
|------|---------------------------------|
|      | Mariotti, Massimiliano          |
|      | Marrello Luigi                  |
|      | Martina, Francesco              |
|      | Martire, Antonio                |
|      | Mastrobattista, Giovanni Eligio |
|      | Matera, Riccardo                |
|      | Messina, Gianluca               |
|      | Minò, Alessandro                |
|      | Monaco, Paolo                   |
|      | Morciano, Giuseppe              |
|      | Morelli, Alessio                |
|      | Morra, Tommaso                  |
|      | Mostacci, Sergio Massimo        |
|      | Mugavero, Amalia                |
|      | Mule, Vincenzo                  |
|      | Musella, Stefano                |
|      | Nardelli, Giuseppe              |
|      | Negro, Mirco                    |
|      | Novaro, Giovanni                |
|      | Pagan, Francesco                |
|      | Palmerini, Giorgio              |
|      | Palombella, Fabio Luigi         |
|      | Pantaleo, Cosimo                |
|      | Paoletti, Dario                 |
|      | Paolillo, Francesco             |
|      | Patalano, Andrea                |
|      | Pellegrino, Roberto             |
|      | Pepe, Angelo                    |
|      | Pipino, Leonardo                |
|      | Piroddi, Paola                  |
|      | Pisano, Paolo                   |
|      | Piscopello, Luciano             |
|      | Pisino, Tommaso                 |
|      | Porru, Massimiliano             |
|      | Postiglione, Vito               |
|      | Praticò, Daniele                |
|      | Puca, Michele                   |
|      | Puddinu, Fabrizio               |
|      | Puleo, Isidoro                  |
|      | Quinci, Gianbattista            |
|      | Rallo, Tommaso                  |
|      | Randis, Orazio Roberto          |
|      | Ravanelli, Marco                |
|      | Restuccia, Marco                |
|      | Romanazzi, Valentina            |
|      | Ronca, Gianluca                 |

| Riik   | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|        | Rossano, Michele<br>Russo, Aniello<br>Sacco, Giuseppe<br>Salce, Paolo<br>Sarpi, Stefano<br>Scanu, Fabrizio<br>Scaramuzzino, Paola<br>Schiattino, Andrea<br>Scuccimarri, Gianluca<br>Sebastio, Luciano<br>Siano, Gianluca<br>Signanini, Claudio<br>Silvestri, Nicola<br>Silvia, Salvatore<br>Siniscalchi, Francesco<br>Soccorso, Alessandro<br>Stramandino, Rosario<br>Strazzulla, Francesco<br>Sufrà, Emanuele<br>Tersigni, Tonino<br>Tescione, Francesco<br>Tesone, Luca<br>Tordoni, Maurizio<br>Torrise, Ivano<br>Triolo, Alessandro<br>Tumbarello, Davide<br>Tumminello, Salvatore<br>Vangelo, Pietro<br>Varone, Stefano<br>Vellucci, Alfredo<br>Verde, Maurizio<br>Vero, Pietro<br>Virdis, Antonio<br>Vitali, Daniele<br>Zaccaro, Giuseppe Saverio |
| Küpros | Apostolou, Antri<br>Avgousti, Antonis<br>Christodoulou, Lakis<br>Christoforou, Christiana<br>Christou, Nikoletta<br>Flori, Panayiota<br>Fylaktou, Anthi<br>Georgiou, Markella<br>Heracleous, Andri<br>Ioannou, Georgios                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

| Riik  | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       | Ioannou, Theodosios<br>Karayiannis, Christos<br>Konnaris, Kostas<br>Korovesis, Christos<br>Kyriacou, Kyriacos<br>Kyriacou, Yiannos<br>Michael, Michael<br>Nicolaou Nicolas<br>Panagopoulos Argyris<br>Pavlou George<br>Prodromou, Pantelis<br>Savvides, Andreas<br>Shamma, Theodora                                                                                                                                                                                                       |
| Läti  | Avdjukeviča, Svetlana<br>Brants, Jānis<br>Brente, Elmārs<br>Griezīte, Frančeska<br>Gronska, Ieva<br>Gudovannijs, Vsevolods<br>Holštroms, Artūrs<br>Jansons, Kārlis<br>Jaunzems, Aldis<br>Junkurs, Andris<br>Kalējs, Rūdolfs<br>Kalniņa, Ingūna<br>Kaptelija, Liene<br>Naumova, Daina<br>Priediens, Ainars<br>Putniņš, Raitis<br>Raginskis, Jānis<br>Štraubis, Valērijs<br>Šuideiķis, Aigars<br>Tīģeris, Ģirts<br>Vārsbergs, Jānis<br>Veide, Andris<br>Veinbergs, Miks<br>Ziemelis, Elvijs |
| Leedu | Balnis, Algirdas<br>Dambrauskis, Tomas<br>Giedrius, Vaitkus<br>Jonaitis, Arūnas<br>Kairytė, Lina<br>Kazlauskas, Tomas<br>Lendzbergas, Erlandas<br>Vitalij, Zartun                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| Riik       | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Luksemburg | Ei kohaldata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Hungari    | Ei kohaldata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Malta      | Abela, Claire<br>Attard, Glen<br>Attard, Godwin<br>Attard, Omar<br>Azzopardi, Joseph<br>Baldacchino, Duncan<br>Balzan, Gilbert<br>Barbara, Anthony<br>Borg, Benjamin<br>Borg, Jonathan<br>Borg, Robert<br>Briffa, Daniel<br>Bugeja, Stephanie<br>Cachia, Pierre<br>Calleja, Martin<br>Camilleri, Aldo<br>Camilleri, Christopher<br>Carabott, Paul<br>Caruana, Gary<br>Cassar, Gaetano<br>Cassar Jonathan<br>Cassar, Kenneth<br>Cassar Lucienne<br>Cauchi David<br>Cuschieri, Roderick<br>Farrugia, Emanuel<br>Farrugia, Joseph<br>Farrugia, Omar<br>Fenech, Melvin<br>Fenech, Paul<br>Gatt, Glen<br>Gatt, Joseph<br>Gatt, Mervin<br>Gatt, William<br>Gauci, Mark<br>Little, Elaine<br>Lungaro, Gordon<br>Mallia, Ramzy<br>Micallef, Rundolf<br>Muscato, Christian<br>Muscato, Simon<br>Musu, Matthew<br>Piscopo, Christine |

| Riik      | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|           | Psaila, Kevin<br>Psaila, Mark Anthony<br>Sammut, Adem<br>Sciberras, Christopher<br>Sciberras, Norman<br>Seguna, Marvin<br>Tabone, Mark<br>Theuma, Johan<br>Vassallo, Benjamin<br>Vella, Anthony<br>Vella, Charlie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Madalmaad | Bastinaan, Robert<br>Beij, Willem<br>Boone, Jan Cees<br>de Boer, Meindert<br>de Mol, Gert<br>Dieke, Richard<br>Duinstra, Jacob<br>Fortuin, Annelies<br>Freke, Hans<br>Groeneveld, Daan<br>Jonk, Jan<br>Kleczewski-Schoon, Anneke<br>Kleinen, Tom<br>Koenen, Gerard<br>Kraayenoord, Jaap<br>Kramer, Willem<br>Meijer, Cor<br>Meijer, Willem<br>Miedema, Anco<br>Parlevliet, Koos<br>Ros, Michel<br>Ruijter, Tim<br>Schneider, Leendert<br>Starreveld, Nanette<br>van den Berg, Dirk<br>van der Laan, Yvonne<br>van der Veer, Siemen<br>van Doorn, Joost<br>van Geenen, Koen<br>van Westen, Jan<br>Velt, Ernst<br>Vervoort, Hans<br>Wijbenga, Arjan<br>Wijkhuisen, Eddy<br>Zevenbergen, Jan |

| Riik    | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Austria | Ei kohaldata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Poola   | Augustynowicz, Mariusz<br>Bartczak, Tomasz<br>Belej, Konrad<br>Chrostowski, Paweł<br>Dębski, Jarosław<br>Domachowski, Marian<br>Górski, Marcin<br>Jeziorny, Przemysław<br>Józwiak, Marek<br>Kasperek, Stanisław<br>Kołodziejczak, Michał<br>Konefał, Szymon<br>Konkel, Adam<br>Korthals, Jakub<br>Kościelny, Jarosław<br>Kowalska, Justyna<br>Kozłowski, Piotr<br>Kucharski, Tadeusz<br>Kunachowicz, Tomasz<br>Letki, Paweł<br>Lisiak, Agnieszka<br>Litwin, Ireneusz<br>Łukaszewicz, Paweł<br>Łuczkiwicz, Tomasz<br>Maciejewski, Maciej<br>Mystek, Marcin<br>Niewiadomski, Piotr<br>Nowak, Włodzimierz<br>Pankowski, Piotr<br>Patyk, Konrad<br>Prażanowski, Krystian<br>Sikora, Marek<br>Simlat, Tomasz<br>Skibior, Sławomir<br>Słowiński, Roman<br>Smolarski, Łukasz<br>Sokołowski, Paweł<br>Stankiewicz, Marcin<br>Szumicki, Tomasz<br>Tomaszewski, Tomasz<br>Trzepacz, Michał<br>Wereszczyński, Leszek<br>Wiliński, Adam<br>Zacharzewski, Dawid<br>Zięba, Marcin |

| Riik      | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Portugal  | Albuquerque, José<br>Brabo, Rui<br>Cabeçadas, Paula<br>Carvalho, Ricardo<br>Diogo, João<br>Escudeiro, João<br>Ferreira, Carlos<br>Fonseca, Álvaro<br>Moura, Nuno<br>Pedroso, Rui<br>Quintans, Miguel<br>Silva, António Miguel                                                                                   |
| Rumeenia  | Balaci, Kety<br>Bîrsan, Marilena<br>Coștolencu, Radu<br>Dima, Richard<br>Dinu, Lucian<br>Ianuris, Mihail<br>Ionașcu, Neculai<br>Kazimirovicz, Ancuta<br>Larie, Gabriel<br>Panaiteșcu, Laurențiu Lorin<br>Puiu, Gheorghe<br>Serștiuc, Mihail Dorin<br>Stroie, Constantin<br>Țăranu, Sorinel<br>Vasile, Bocaneala |
| Sloveenia | Šiško, Slavko<br>Smoje, Robert<br>Smoje, Vinko                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Slovakkia | Ei kohaldata                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Soome     | Aheristo, Marko<br>Aho, Jere-Joonas<br>Arvilommi, Markku<br>Grönfors, Niko<br>Heickell, Carl-Arthur<br>Hiiterä, Timo<br>Hiltunen, Juha<br>Hägerström, Matti<br>Iljina, Ilja<br>Johansson, Esko<br>Kaasinen, Harry<br>Kajosmaa, Jesse<br>Kontto, Tommi                                                           |

| Riik   | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|        | Koskinen, Aki<br>Lejonqvist, Mika<br>Leppikorpi, Markus<br>Leppäkorpi, Juho<br>Leskinen, Henri<br>Luukkonen, Tuomas<br>Lähde, Jukka<br>Niemelä, Teemu<br>Nieminen, Jere<br>Niittylä, Pekka<br>Normia, Pertti<br>Nousiainen, Kyösti<br>Nousiainen, Markku<br>Nurminen, Joonas<br>Painilainen, Laura<br>Purhonen, Jere<br>Pyykönen, Pekka<br>Rautavirta, Miikka<br>Saarilehto, Tuomas<br>Sahla, Ilkka<br>Salmela, Janne<br>Salovaara, Tuomas<br>Salmi, Veera<br>Savola, Petri<br>Sundqvist, Lars<br>Suominen, Ari<br>Suominen, Paavo<br>Suvilaakso, Hannes<br>Sjöberg, Joni<br>Taattola, Olli<br>Tervakangas, Ville<br>Träskelin, Otto<br>Uitti, Mika<br>Ulenius, Niklas<br>Vanninen, Vesa<br>Välimäki, Juha<br>Väänänen, Timo<br>Yläjääski, Antti<br>Ääri, Mikko |
| Rootsi | Åberg, Christian<br>Ahnlund, Jenny<br>Almström, Petter<br>Andersson, Karin<br>Andersson, Per-Olof<br>Andersson, Per-Olof Vidar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

| Riik | Inspektorid                |
|------|----------------------------|
|      | Antonsson, Jan-Eric        |
|      | Bäckman, Johan             |
|      | Baltzer, Martin            |
|      | Bergman, Daniel            |
|      | Bjerner, Martin            |
|      | Borg, Calle                |
|      | Bryngelsson, Tomas         |
|      | Brännström, Lennart        |
|      | Cannehag, Niclas           |
|      | Cardell, Christina         |
|      | Carlsson, Christian        |
|      | Englund, Raymond           |
|      | Erlandsson, Björn          |
|      | Falk, David                |
|      | Frejd, Maud                |
|      | Fristedt, David            |
|      | Gynäs, Mattias             |
|      | Hagberg, Elice             |
|      | Hartman Bergqvist, Désirée |
|      | Havh, Johan                |
|      | Hedman, Elin               |
|      | Hellberg, Stefan           |
|      | Hellqvist, Johan           |
|      | Holmberg, Hanna            |
|      | Holmer, Johanna            |
|      | Jakobsson, Magnus          |
|      | Jansson, Anders            |
|      | Jeppsson, Tobias           |
|      | Johansson, Daniel          |
|      | Johansson, Isabella        |
|      | Johansson, Klaes           |
|      | Johansson, Thomas          |
|      | Joxelius, Paul             |
|      | Karlsson, Kent             |
|      | Kempe, Clas                |
|      | Koivula, Mikael            |
|      | Kurtsson, Morgan           |
|      | Larsson, Mats              |
|      | Lilja, Filip               |
|      | Lindström, Jakob           |
|      | Lindved, Martin            |
|      | Lundberg, Johan            |
|      | Lundh, Emelie              |
|      | Lundin, Stig               |
|      | Lundkvist, Mats            |
|      | Lundqvist, Annica          |

| Riik | Inspektorid         |
|------|---------------------|
|      | Malmström, John     |
|      | Martini, Martin     |
|      | Mattson, Olof       |
|      | Montan, Anders      |
|      | Mukkavaara, Henrik  |
|      | Nihlén, Linus       |
|      | Nilsson, Pierre     |
|      | Nilsson, Stefan     |
|      | Nord, Iza           |
|      | Nyberg, Linda       |
|      | Näsman, Lars        |
|      | Olson, Magnus       |
|      | Olsson, Kenneth     |
|      | Olsson, Lars        |
|      | Penson, Lena        |
|      | Persson, Göran      |
|      | Persson, Mats       |
|      | Peters, Linda       |
|      | Peterson, Jan       |
|      | Pettersson, Joel    |
|      | Pettersson, Johan   |
|      | Philipsson, Gunnar  |
|      | Piltonen, Janne     |
|      | Podsedkowski, Zenek |
|      | Rase, Dennis        |
|      | Reuterljung, Thomas |
|      | Rinaldo, Joakim     |
|      | Rönnlund, Agneta    |
|      | Sjödin, Ronny       |
|      | Skölderud, Svante   |
|      | Snäckerström, Leif  |
|      | Stålnacke, Erik     |
|      | Strandberg, Magnus  |
|      | Stührenberg, Björn  |
|      | Sundberg, Andreas   |
|      | Sundberg, Patrick   |
|      | Svärd, Lars-Erik    |
|      | Svensson, Rutger    |
|      | Svensson, Tony      |
|      | Thilly, Tomas       |
|      | Timan, Hans         |
|      | Toresson, Martin    |
|      | Turesson, Andreas   |
|      | Uppman, Kerstin     |
|      | Werner, Lars        |
|      | Westerlund, Emma    |

| Riik            | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                 | Wilson, Pierre<br>Österlund, Erik                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Ühendkuningriik | Adamson, Gary<br>Alexander, Stephen<br>Alston, Colin<br>Anderson, Reid<br>Arris, Martin<br>Ashby, Peter<br>Bailey Roberta<br>Baker, Edward<br>Barclay, Michael<br>Barfoot, Lt Cdr Peter<br>Beasley, Adam<br>Bedlingham, Sarah<br>Bell, Stuart<br>Bhandari, Kiran<br>Billson, Carol<br>Bolden, Rachel<br>Bourne, Adam<br>Bowers, Claire<br>Boyce, Sean<br>Brough, Derek<br>Brown, Carley<br>Bruce, John<br>Bugg, Jennifer<br>Caldwell, Mark<br>Campbell, Jonathan<br>Campbell, Murray<br>Chittenden, Gordon<br>Cook, David<br>Craig, Ian<br>Craig, Stephen<br>Critchlow, Amy<br>Croucher, Tim<br>Crowe, Michael<br>Cunningham, George<br>Davis, Danielle<br>Dawkins, Matthew<br>Dawson, Liam<br>Devine, Warren<br>Dixon-Lack, Emma<br>Douglas, Sean<br>Draper, Peter<br>Dunkerely, Sabrina<br>Eccles, David |

| Riik | Inspektorid         |
|------|---------------------|
|      | Ellison, Peter      |
|      | Errington, Sarah    |
|      | Evans, David        |
|      | Evans, Mathilda     |
|      | Faulds, Mike        |
|      | Fenwick, Peter      |
|      | Ferguson, Adam      |
|      | Ferguson, Simon     |
|      | Ferrari, Richard    |
|      | Finnie, Andrew      |
|      | Fitzpatrick, DeeAnn |
|      | Fletcher, Norman    |
|      | Flint, Toby         |
|      | Foster, Pam         |
|      | Fraser, Uilleam     |
|      | Frew, Clare         |
|      | Fullerton, Gareth   |
|      | Gibson, Philip      |
|      | Gough, Callum       |
|      | Graham, Chris       |
|      | Grant, Leigh        |
|      | Gray, Neil          |
|      | Gray, Patrick       |
|      | Gregor, Stuart      |
|      | Gregory, Sam        |
|      | Griffin, Stuart     |
|      | Gwillam, SLt Ben    |
|      | Hamilton, Ian       |
|      | Harris, Hugh        |
|      | Harris, William     |
|      | Harsent, SLt Paul   |
|      | Hay, David          |
|      | Hay, John           |
|      | Henning, Alan       |
|      | Hepburn, Ian        |
|      | Higgins, Frank      |
|      | Higby, Louisa       |
|      | Hildreth, Joe       |
|      | Hill, Julie         |
|      | Holbrook, Joanna    |
|      | Howarth, Dan        |
|      | Hudson, John        |
|      | Hugues, Gary        |
|      | Hughes, Greta       |
|      | Imrie, Peter        |
|      | Irish, Rachel       |

| Riik | Inspektorid         |
|------|---------------------|
|      | Irwin, Gerry        |
|      | James, Katie        |
|      | Jasinski, Michael   |
|      | John, Barrie        |
|      | Johnston, Heather   |
|      | Johnson, Matthew    |
|      | Johnson, Paul       |
|      | Johnston, Steve     |
|      | Johnston, Isobel    |
|      | Johnstone, Ann      |
|      | Jones, Carl         |
|      | Karavla, Alexandra  |
|      | Kelly, Kevin        |
|      | Kemp, Gareth        |
|      | Kozlowski, Stephen  |
|      | Lane, Rory          |
|      | Lardeur, Beth       |
|      | Law, Garry          |
|      | Lethbridge, Wendy   |
|      | Legge, James        |
|      | Lindsay, Andrew     |
|      | Livingston, Andrew  |
|      | Lockwood, Mark      |
|      | Lowry, Thomas       |
|      | Lucas, David        |
|      | MacEachan, Iain     |
|      | MacGregor, Duncan   |
|      | MacIver, Roderick   |
|      | MacKay, Janice      |
|      | MacLean, Paula      |
|      | MacLean, Robin      |
|      | Magill, SLt Michael |
|      | Marshall, Phil      |
|      | Martin David        |
|      | Mason, Liam         |
|      | Mason, Roger        |
|      | Matheson, Louise    |
|      | May, Colin          |
|      | Mayger, Lt Martyn   |
|      | McBain, Billy       |
|      | McCaughan, Mark     |
|      | McComiskey, Stephen |
|      | McCowan, Alisdair   |
|      | McCrindle, John     |
|      | McCubbin, Stuart    |
|      | McCusker, Simon     |

| Riik | Inspektorid         |
|------|---------------------|
|      | McHardy, Alex       |
|      | McKay, Andrew       |
|      | McKenzie, Gregor    |
|      | McKeown, Nick       |
|      | McMillan, Robert    |
|      | McPherson, Katie    |
|      | McQuillan, David    |
|      | Merrilees, Kenny    |
|      | Milligan, David     |
|      | Mills, John         |
|      | Mitchell, Hugh      |
|      | Mitchell, John      |
|      | Moar, Laurence      |
|      | Moloughney, Bernie  |
|      | Morris, Chris       |
|      | Morrison, Donald    |
|      | Muir, James         |
|      | Mustard, Emma       |
|      | Mynard, Nick        |
|      | Neat, Simon         |
|      | Neilson, SLt Robert |
|      | Nelson, Paul        |
|      | Newlands, Andrew    |
|      | Newlyn, Lindsley    |
|      | Newman, Chris       |
|      | Nye, Verity         |
|      | Overy, Thomas       |
|      | Owen, Gary          |
|      | Parr, Jonathan      |
|      | Pateman, Jason      |
|      | Paterson, Craig     |
|      | Perry, Andrew       |
|      | Phillips, Michael   |
|      | Pole Mark           |
|      | Poulding, Daniel    |
|      | Poulson, Lt Chris   |
|      | Pringle, Geoff      |
|      | Proud, Christian    |
|      | Quinn, Barry        |
|      | Reeves, Adam        |
|      | Reid, Ian           |
|      | Reid, Peter         |
|      | Rendall, Colin      |
|      | Rhodes, Glen        |
|      | Richardson, David   |
|      | Riley, Joanne       |

| Riik | Inspektorid       |
|------|-------------------|
|      | Roberts, Julian   |
|      | Robertson, Tom    |
|      | Robinson, Neil    |
|      | Salt, Isaac       |
|      | Scarrf, David     |
|      | Sheperd, Ashley   |
|      | Shepley, Ben      |
|      | Skillen, Damien   |
|      | Smith, David      |
|      | Smith, Barry      |
|      | Smith, Don        |
|      | Smith, Matthew    |
|      | Smith, Pam        |
|      | Spencer, James    |
|      | Steele, Gordon    |
|      | Stevens, Emma     |
|      | Storton, George   |
|      | Strang, Nicol     |
|      | Stray, Sloyan     |
|      | Styles, Mario     |
|      | Sutton, Andrew    |
|      | Sykes-Gelder, Dan |
|      | Taylor, Mark      |
|      | Templeton, John   |
|      | Thain, Marc       |
|      | Thompson, Dan     |
|      | Thompson, Gerald  |
|      | Thomson, Dave     |
|      | Thomson, Dave     |
|      | Turner, Alun      |
|      | Turner, Patrick   |
|      | Tyack, Paul       |
|      | Venton, Andrew    |
|      | Ward, Daniel      |
|      | Ward, Mark        |
|      | Watson, Stacey    |
|      | Watt, Barbara     |
|      | Watt, James       |
|      | Webb, Simon       |
|      | Wensley, Phil     |
|      | Weychan, Paul     |
|      | Whelton, Karen    |
|      | Whitby, Phil      |
|      | Whitford, Annika  |
|      | Williams, Adam    |
|      | Wilkinson, Dave   |

| Riik                           | Inspektorid                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | Williams, Carolyn<br>Wilson, Jane<br>Wilson, Tom<br>Windebank, James<br>Wood, Ben<br>Wordley, Sara<br>Worsnop, Mark<br>Worth, Steven<br>Young, Ally<br>Young, James<br>Yuille, Derek<br>Zalewski, Alex                                                                                                                                                                                     |
| Euroopa Komisjon               | Arena, Francesca<br>Casier, Maarten<br>Courcy, Nils<br>Hederman, John<br>Janakakis, Marta<br>Jury, Justine<br>Kelterbaum, Richard<br>Libioulle, Jean-Marc<br>Martins E Amorim, Sergio Luis<br>Muhrbeck, Lars<br>Musella, Manuela<br>Nordstrom Saba<br>Skountis Vasileios<br>Spezzani, Aronne<br>Surace, Michele<br>Vitiello-Ferrara, Sarah Rosaria<br>Wolff, Gunnar<br>Wysocka, Malgorzata |
| Euroopa Kalanduskontrolli Amet | Allen, Patrick<br>Chapel, Vincent<br>Del Hierro, Belén<br>Del Zompo, Michele<br>Dias Garção, José<br>Fulton, Grant<br>Mueller, Wolfgang<br>Papaioannou, Themis<br>Quelch, Glenn<br>Roobrouck, Christ<br>Sokolowski, Pawel<br>Sorensen, Svend<br>Stewart, William<br>Tahon, Sven                                                                                                            |

**KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2017/903,****23. mai 2017,****millega muudetakse otsust 2011/163/EL nõukogu direktiivi 96/23/EÜ artikli 29 kohaselt kolmandate riikide esitatud kavade tunnustamise kohta***(teatavaks tehtud numbri C(2017) 3324 all)***(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 29. aprilli 1996. aasta direktiivi 96/23/EÜ, millega nähakse ette teatavate ainete ja nende jääkide kontrollimise meetmed elusloomades ja loomsetes toodetes ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 85/358/EMÜ ja 86/469/EMÜ ning otsused 89/187/EMÜ ja 91/664/EMÜ, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 29 lõike 1 neljandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivis 96/23/EÜ on sätestatud meetmed kõnealuse direktiivi I lisas loetletud ainete ja jääkide rühmade kontrollimiseks. Kõnealuse direktiivi artikli 29 kohaselt peavad kolmandad riigid, kellelt liikmesriigid võivad importida kõnealuse direktiiviga hõlmatud loomi ja loomseid tooteid, esitama jääkide kontrolli kava (edaspidi „kava“), millega nähakse ette nõutavad tagatised. Kõnealust kava tuleks kohaldada vähemalt kõnealuses I lisas loetletud ainete ja jääkide rühmade suhtes.
- (2) Komisjoni otsusega 2011/163/EL <sup>(2)</sup> kiideti heaks teatavate kolmandate riikide esitatud kavad, milles käsitletakse selliseid loomi ja loomseid saadusi, mis on loetletud kõnealuse otsuse lisas.
- (3) Colombia on komisjonile esitanud piima käsitleva kava. Kava annab piisavad tagatised ja see tuleks heaks kiita. Seepärast tuleks Colombia loetelusse kanda seoses piimaga.
- (4) Montenegro on komisjonile esitanud piima käsitleva kava. Kava annab piisavad tagatised ja see tuleks heaks kiita. Seepärast tuleks Montenegro loetelusse kanda seoses piimaga.
- (5) Ukraina on komisjonile esitanud küülikuid käsitleva kava. Kava annab piisavad tagatised ja see tuleks heaks kiita. Seepärast tuleks Ukraina loetelusse kanda seoses küülikutega.
- (6) Seepärast tuleks otsust 2011/163/EL vastavalt muuta.
- (7) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Otsuse 2011/163/EL lisa asendatakse käesoleva otsuse lisas esitatud tekstiga.

<sup>(1)</sup> EÜTL 125, 23.5.1996, lk 10.<sup>(2)</sup> Komisjoni 16. märtsi 2011. aasta otsus 2011/163/EL nõukogu direktiivi 96/23/EÜ artikli 29 kohaselt kolmandate riikide esitatud kavade tunnustamise kohta (ELT L 70, 17.3.2011, lk 40).

*Artikkel 2*

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 23. mai 2017

*Komisjoni nimel*  
*komisjoni liige*  
Vytenis ANDRIUKAITIS

---

LISA

„LISA

| ISO2 kood | Riik                    | Veised | Lambad/<br>kitsed | Sead | Hobus-<br>lased  | Kodu-<br>linnud | Vesivil-<br>jelus | Piim             | Munad | Küülikud | Loodus-<br>likud<br>ulukid | Tehistingi-<br>mustes<br>peetavad<br>ulukid | Mesi |
|-----------|-------------------------|--------|-------------------|------|------------------|-----------------|-------------------|------------------|-------|----------|----------------------------|---------------------------------------------|------|
| AD        | Andorra                 | X      | X                 |      | X                |                 |                   |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| AE        | Araabia Ühendemiraadid  |        |                   |      |                  |                 | X <sup>(3)</sup>  | X <sup>(1)</sup> |       |          |                            |                                             |      |
| AL        | Albaania                |        | X                 |      |                  |                 | X                 |                  | X     |          |                            |                                             |      |
| AM        | Armeenia                |        |                   |      |                  |                 | X                 |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| AR        | Argentina               | X      | X                 |      | X                | X               | X                 | X                | X     | X        | X                          | X                                           | X    |
| AU        | Austraalia              | X      | X                 |      | X                |                 | X                 | X                |       |          | X                          | X                                           | X    |
| BA        | Bosnia ja Hertsegoviina |        |                   |      |                  | X               | X                 | X                | X     |          |                            |                                             | X    |
| BD        | Bangladesh              |        |                   |      |                  |                 | X                 |                  |       |          |                            |                                             |      |
| BN        | Brunei                  |        |                   |      |                  |                 | X                 |                  |       |          |                            |                                             |      |
| BR        | Brasília                | X      |                   |      | X                | X               | X                 |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| BW        | Botswana                | X      |                   |      | X                |                 |                   |                  |       |          |                            | X                                           |      |
| BY        | Valgevene               |        |                   |      | X <sup>(2)</sup> |                 | X                 | X                | X     |          |                            |                                             |      |
| BZ        | Belize                  |        |                   |      |                  |                 | X                 |                  |       |          |                            |                                             |      |
| CA        | Kanada                  | X      | X                 | X    | X                | X               | X                 | X                | X     | X        | X                          | X                                           | X    |
| CH        | Šveits                  | X      | X                 | X    | X                | X               | X                 | X                | X     | X        | X                          | X                                           | X    |
| CL        | Tšiili                  | X      | X                 | X    |                  | X               | X                 | X                |       |          | X                          |                                             | X    |
| CM        | Kamerun                 |        |                   |      |                  |                 |                   |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| CN        | Hiina                   |        |                   |      |                  | X               | X                 |                  | X     | X        |                            |                                             | X    |

| ISO2 kood | Riik                 | Veised | Lambad/<br>kitsed | Sead | Hobus-<br>lased | Kodu-<br>linnud | Vesivil-<br>jelus | Piim | Munad | Küülikud | Loodus-<br>likud<br>ulukid | Tehistingi-<br>mustes<br>peetavad<br>ulukid | Mesi |
|-----------|----------------------|--------|-------------------|------|-----------------|-----------------|-------------------|------|-------|----------|----------------------------|---------------------------------------------|------|
| CO        | Colombia             |        |                   |      |                 |                 | X                 | X    |       |          |                            |                                             |      |
| CR        | Costa Rica           |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| CU        | Kuuba                |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             | X    |
| DO        | Dominikaani Vabariik |        |                   |      |                 |                 |                   |      |       |          |                            |                                             | X    |
| EC        | Ecuador              |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| ET        | Etioopia             |        |                   |      |                 |                 |                   |      |       |          |                            |                                             | X    |
| FK        | Falklandi saared     | X      | X                 |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| FO        | Fääri saared         |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| GE        | Gruusia              |        |                   |      |                 |                 |                   |      |       |          |                            |                                             | X    |
| GH        | Ghana                |        |                   |      |                 |                 |                   |      |       |          |                            |                                             | X    |
| GL        | Gröönimaa            |        | X                 |      |                 |                 |                   |      |       |          | X                          | X                                           |      |
| GT        | Guatemala            |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             | X    |
| HN        | Honduras             |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| ID        | Indoneesia           |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| IL        | Iisrael (?)          |        |                   |      |                 | X               | X                 | X    | X     |          |                            | X                                           | X    |
| IN        | India                |        |                   |      |                 |                 | X                 |      | X     |          |                            |                                             | X    |
| IR        | Iraan                |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| JM        | Jamaica              |        |                   |      |                 |                 |                   |      |       |          |                            |                                             | X    |
| JP        | Jaapan               | X      |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| KE        | Keenia               |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |

| ISO2 kood | Riik                                                     | Veised           | Lambad/<br>kitsed | Sead | Hobus-<br>lased | Kodu-<br>linnud  | Vesivil-<br>jelus | Piim | Munad | Küülikud | Loodus-<br>likud<br>ulukid | Tehistingi-<br>mustes<br>peetavad<br>ulukid | Mesi |
|-----------|----------------------------------------------------------|------------------|-------------------|------|-----------------|------------------|-------------------|------|-------|----------|----------------------------|---------------------------------------------|------|
| KG        | Kõrgõzstan                                               |                  |                   |      |                 |                  |                   |      |       |          |                            |                                             | X    |
| KR        | Lõuna-Korea                                              |                  |                   |      |                 | X                | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| LK        | Sri Lanka                                                |                  |                   |      |                 |                  | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| MA        | Maroko                                                   |                  |                   |      |                 | X                | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| MD        | Moldova                                                  |                  |                   |      |                 | X                | X                 |      | X     |          |                            |                                             | X    |
| ME        | Montenegro                                               | X                | X                 | X    |                 | X                | X                 | X    | X     |          |                            |                                             | X    |
| MG        | Madagaskar                                               |                  |                   |      |                 |                  | X                 |      |       |          |                            |                                             | X    |
| MK        | endine Jugoslaavia Makedoonia<br>vabariik <sup>(4)</sup> | X                | X                 | X    |                 | X                | X                 | X    | X     |          | X                          |                                             | X    |
| MM        | Myanmari Liidu Vabariik                                  |                  |                   |      |                 |                  | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| MU        | Mauritius                                                |                  |                   |      |                 |                  | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| MX        | Mehhiko                                                  |                  |                   |      |                 |                  | X                 |      | X     |          |                            |                                             | X    |
| MY        | Malaisia                                                 |                  |                   |      |                 | X <sup>(3)</sup> | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| MZ        | Mosambiik                                                |                  |                   |      |                 |                  | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| NA        | Namiibia                                                 | X                | X                 |      |                 |                  |                   |      |       |          |                            |                                             |      |
| NC        | Uus-Kaledoonia                                           | X <sup>(3)</sup> |                   |      |                 |                  | X                 |      |       |          | X                          | X                                           | X    |
| NI        | Nicaragua                                                |                  |                   |      |                 |                  | X                 |      |       |          |                            |                                             | X    |
| NZ        | Uus-Meremaa                                              | X                | X                 |      | X               |                  | X                 | X    |       |          | X                          | X                                           | X    |
| PA        | Panama                                                   |                  |                   |      |                 |                  | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| PE        | Peruu                                                    |                  |                   |      |                 |                  | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |

| ISO2 kood | Riik                     | Veised           | Lambad/<br>kitsed | Sead             | Hobus-<br>lased  | Kodu-<br>linnud  | Vesivil-<br>jelus | Piim             | Munad | Küülikud | Loodus-<br>likud<br>ulukid | Tehistingi-<br>mustes<br>peetavad<br>ulukid | Mesi |
|-----------|--------------------------|------------------|-------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|------------------|-------|----------|----------------------------|---------------------------------------------|------|
| PH        | Filipiinid               |                  |                   |                  |                  |                  | X                 |                  |       |          |                            |                                             |      |
| PM        | Saint-Pierre ja Miquelon |                  |                   |                  |                  | X                |                   |                  |       |          |                            |                                             |      |
| PN        | Pitcairn                 |                  |                   |                  |                  |                  |                   |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| PY        | Paraguay                 | X                |                   |                  |                  |                  |                   |                  |       |          |                            |                                             |      |
| RS        | Serbia <sup>(5)</sup>    | X                | X                 | X                | X <sup>(2)</sup> | X                | X                 | X                | X     |          | X                          |                                             | X    |
| RU        | Venemaa                  | X                | X                 | X                |                  | X                |                   | X                | X     |          |                            | X <sup>(6)</sup>                            | X    |
| RW        | Rwanda                   |                  |                   |                  |                  |                  |                   |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| SA        | Saudi Araabia            |                  |                   |                  |                  |                  | X                 |                  |       |          |                            |                                             |      |
| SG        | Singapur                 | X <sup>(3)</sup> | X <sup>(3)</sup>  | X <sup>(3)</sup> | X <sup>(8)</sup> | X <sup>(3)</sup> | X                 | X <sup>(3)</sup> |       |          | X <sup>(8)</sup>           | X <sup>(8)</sup>                            |      |
| SM        | San Marino               | X                |                   | X <sup>(3)</sup> |                  |                  |                   |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| SR        | Suriname                 |                  |                   |                  |                  |                  | X                 |                  |       |          |                            |                                             |      |
| SV        | El Salvador              |                  |                   |                  |                  |                  |                   |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| SZ        | Svaasimaa                | X                |                   |                  |                  |                  |                   |                  |       |          |                            |                                             |      |
| TH        | Tai                      |                  |                   |                  |                  | X                | X                 |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| TN        | Tuneesia                 |                  |                   |                  |                  | X                | X                 |                  |       |          | X                          |                                             |      |
| TR        | Türgi                    |                  |                   |                  |                  | X                | X                 | X                | X     |          |                            |                                             | X    |
| TW        | Taiwan                   |                  |                   |                  |                  |                  | X                 |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| TZ        | Tansaania                |                  |                   |                  |                  |                  | X                 |                  |       |          |                            |                                             | X    |
| UA        | Ukraina                  | X                |                   | X                |                  | X                | X                 | X                | X     | X        |                            |                                             | X    |
| UG        | Uganda                   |                  |                   |                  |                  |                  | X                 |                  |       |          |                            |                                             | X    |

| ISO2 kood | Riik                   | Veised | Lambad/<br>kitsed | Sead | Hobus-<br>lased | Kodu-<br>linnud | Vesivil-<br>jelus | Piim | Munad | Küülikud | Loodus-<br>likud<br>ulukid | Tehistingi-<br>mustes<br>peetavad<br>ulukid | Mesi |
|-----------|------------------------|--------|-------------------|------|-----------------|-----------------|-------------------|------|-------|----------|----------------------------|---------------------------------------------|------|
| US        | Ameerika Ühendriigid   | X      | X                 | X    |                 | X               | X                 | X    | X     | X        | X                          | X                                           | X    |
| UY        | Uruguay                | X      | X                 |      | X               |                 | X                 | X    |       |          | X                          |                                             | X    |
| VE        | Venezuela              |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             |      |
| VN        | Vietnam                |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            |                                             | X    |
| ZA        | Lõuna-Aafrika Vabariik |        |                   |      |                 |                 |                   |      |       |          | X                          | X                                           |      |
| ZM        | Sambia                 |        |                   |      |                 |                 |                   |      |       |          |                            |                                             | X    |
| ZW        | Zimbabwe               |        |                   |      |                 |                 | X                 |      |       |          |                            | X                                           |      |

(<sup>1</sup>) Üksnes kaamelipiim.

(<sup>2</sup>) Tapmiseks ette nähtud elushobuslaste eksport liitu (ainult toiduks tarvitavad loomad).

(<sup>3</sup>) Kolmandad riigid, kus kasutatakse üksnes toorainet, mis on pärit kas liikmesriikidest või artikli 2 kohaselt sellise tooraine liitu importimiseks heakskiidu saanud kolmandatest riikidest.

(<sup>4</sup>) Endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik; selle riigi lõplik nomenklatuur lepitakse kokku pärast ÜRO tasemel toimuvate läbirääkimiste lõppemist.

(<sup>5</sup>) Välja arvatud Kosovo (kõnealune määratlus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta).

(<sup>6</sup>) Ainult põhjapõdrad Murmanski ja Jamali Neenetsi piirkonnast.

(<sup>7</sup>) Siin tähenduses Iisraeli Riik, v.a Golani kõrgendikud, Gaza sektor, Ida-Jeruusalemm ja Jordani Läänekalda ülejäänud osa, mis kuuluvad Iisraeli valitsusalasse alates 1967. aasta juunist.

(<sup>8</sup>) Üksnes kaup, mis on toodetud Uus-Meremaalt pärit värskest lihast ja mida viiakse liitu Singapuri kaudu ning laaditakse Singapuris maha või ümber või mida veetakse läbi Singapuri seda seal ladustades või seal ladustamata.“





ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)  
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)



**Euroopa Liidu Väljaannete Talitus**  
2985 Luxembourg  
LUKSEMBURG

**ET**